

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

**ქართულეგმა ჩვენი
ლელო გავიგანეთ!**

გეაღლობთ, გიჭეპო, ან დღისთვიან!

17:13

**გაგაჩვენებით
გვევლოს!**

?!

**საგზაო თემაზე: გეოგრაფიკას ჩეჩენი
ქვეყნის პანკისი აპირებენ?**

ბოლო ინფორმაციით, ეს
ორი ჩეჩნური ჯგუფი გაერო-
თანდა კიდევ. სავარაუდოა,
რომ მათ უღელტეხილის ჩაკეტვამდე ვერ მოასწრონ საქართველოს ტერი-
ტორიის დატოვება. საკითხავია, რას იზამენ ისინი?

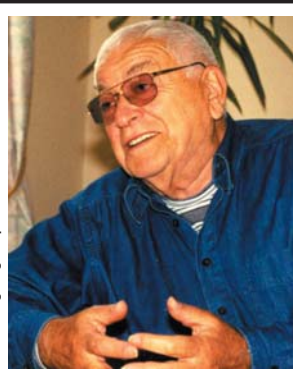
ღიგნივით! 83-20

**„შვილის საფლავის
გაყიდვას მაიძულებენ“**

A portrait of a middle-aged man with thinning grey hair, wearing a black zip-up shirt. He is seated in a black leather office chair, gesturing with his right hand. The background is a plain, light-colored wall.

უნდა დასახელდნენ ადამიანები, რომლებმაც პასუხი უნდა აგონ „ლოკო-მოტივის“ სტადიონზე მომხდარ ინციდენტზე და მაინცდამაინც „შიტზე“ მიმაგრებულ კაცს კი არ უნდა მოვითხოვოთ პასუხი, არამედ, გაცილებით მაღალ ღონეზე.

75 წლის პედიკი...

A dark blue car is shown from a front-three-quarter view, partially submerged in floodwater. The water level is up to the car's headlights. The car's trunk is open, and the interior of the trunk is visible. The car is parked on a paved surface, and a red and white striped barrier is visible in the background.

**გერმანიეში
„ჩაქირულა“
83-27 გენქანებზე
საქართველოში
„აპოკალიფსის?“**

თურმე, ამასწინანდელი წყაღდილობის შედეგად, „დაბზრჩვალი“ მანქანების უმეტესობა რუსეთის უკიდურეს ბაზარზე აღმოჩნდა, თუმცა ალბათ საქართველოშიც არ იქნება მცირე რაოდენობით. ასე რომ, თუ ბაზარზე მანქანა გამოიშვება ბზინავს, სოლო გამყიდველი ზედმეტად დამყოლია, არ იჩქაროთ...

„ფოტოჟურნალიზმი“ „გვერდულებიდან“ დაიბრუნდა 83-35

ՅԵՐԱԼԱՆ

ჯანმრთელი გოგო იყო და ასე იოლად ვერ დაეჯანა ბიჭმა, მაგრამ საბოლოოდ მაინც იჩინა თავი მამაკაცის ფიზიკურმა უპირატესობამ და ის იყო, გოგო წამოაქცია, რომ თამილამ როგორღაც მოახერხა და გბილებით მაჯვაში ჩააფრინდა მოძალადეს. ტკივილისაგან გამწარებულმა თეზურმა დაჭრილი ხარივით დაიხრიალა და გოგოს წამით ხელი შეუშვა...

უეცრად ძროხების ბლავილი მისწვდა მის სმენას. ავის მიმანიშნებლად ისმორდა ბლავილი. გლეხებმა იცოდნენ, მოუყე ბალახით მდიდარ ასეთ ადგილებში ძროხები ტყეოილად არ აბლავდებოდნენ – უეჭვოლად სისხლის კაჟოს წაწყდა ჰორუტყვი.

სვეპი სოვლოგის პედი გვარავდეთ!

პიროვნ პიროვნად რჩება?!

კომინიოვში გამართულ დსო-ის ლიდერთა სამიტსა და შევარდნაძე-პუტინის მოლაპარაკების შედეგებს აღფრთოვანებით გამოეხმაურნენ საქართველოს ოფიციალური მასმედია და სახელისუფლებო პოლიტიკური ძალები. შედარებით თავშეკავებით კი ოფიციალური ვაშინგტონი, რომელიც მიესალმა სამიტის შედეგებს და მოუწოდა მხარეებს თანამშრომლობისკენ! მართლაც, ორი პრეზიდენტის შეხვედრა-მოლაპარაკებამ განუმსტკა რუსეთ-საქართველოს შორის დაძაბული ურთიერთობა, უწინარესად, შეამცირა მოსკოვიდან მომდინარე ანტიქართული ისტერია, მაგრამ დამაფიქრებელი კვლავაც ბევრი რამ დარჩა. შევარდნაძე დაპირდა პუტინს 8 ჩქენი ბოევიკის გადაცემას, რასაც დიდი ვნებათაღელვა მოჰყვა საქართველოში; პოლიტიკური სექტრი დააფიქრა პუტინ-შევარდნაძის შეთანხმებამ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ჩქენით-ინგუშეთის მონაკვეთის ერთობლივი პატრულირების შესახებ და ა.შ. პრეზიდენტებმა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში პირადი სპეცნარმომადგენლები დანიშნეს — პატრუშევი და ხაბურძანი! დამაფიქრებელი კი ის არის, რომ 11 სექტემბერს პრეზიდენტმა შევარდნაძემ რეალურად განასოცვია ერთობლივად მიღწეული შეთანხმებებიო! — ანუ, საკმარისია საქართველომ არ შეასრულოს თუნდაც ერთი პირობა, ვთქვათ, არ გადასცა რუსეთს 8 ჩქენი ბოევიკი, როგორც ჩანს, პუტინიც ალბათ „შეასრულებს“ 11 სექტემბრის მუქარას!

ვის ეუიწია პეპარლანო?!

კომინოვის სამიტმა ერთი საინტერესო გარემოება გამოაშუქრა. ქართველ ჟურნალისტთა თუნდაც ყველაზე უწყინარ კითხვებზე პასუხს იგორ ივანოვი დიპლომატიურად არიდებდა თავს, აი, სერგეი ივანოვი კი თუთიყუშებით გაიძახოდა — **Нет** — და ილიმებოდა. როცა შევარდნაძეს აუწყეს ამ ამბების შესახებ, მან გულიანად გადაიხარხარა და ბრძანა — ჩემი ემინათ და იმიტომ არ იძლევიან ინტერვიუებსო!

რაც შეეხება სამიტის „ყველაზე ღირსშესანიშნავ მოვლენას“, ვლადიმირ პუტინის დაბადების 50 წლისთავს, დსთ-ის ლიდერებმა მოლდოვური ღვინით და რუსული „სტოლიწნაითი“ ადლეგრძელს „უფროსი ძმა“ და ტომარაც საჩუქრებით აუფეს. საჩუქრები კი მართლაც მრავალფეროვანი გამოდგა — დანყებული ძვირნატი თვლებით მოოჭვილი წინაგის ფიტულით, ნაღდი არაბული ცხენით (ძვირფასი უნაგირიანად) და დამთავრებული შევარდნაძის მიერ ნაჩუქარი მსატყვარ ოთარ ხუციშვილის ნახატი...

რუსებმა პაპმარი ნობა გააოჰვიოზუანეს

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროდან საქართველოს საგარეო უწყებაში მკაცრი ნოტა მოვიდა, სადაც რუსული მხარე დარჩენილი 8 ჩქენი ბოევიკის სასწრაფოდ გადაცემას მოითხოვს და „შეასწენეს“ ქართულ მხარეს, რომ დაკავებულებს ბრალად ტერაქტების მოწყობა ედებათ და რომ ამის დამამტკიცებელი ყველა საბუთი თბილისში უფვე გამოგზავნილია და საქართველომ უნდა შეასრულოს საერთაშორისო კონვენციებით ნაკისრი ვალდებულებები.

პეპარკიოქანელი პლაკ ეპაქანი კატოულს სჯოგს?

კახეთში რამდენჯერმე მოსულმა ძლიერმა სეტყვამ და მძივნარე გვალვამ, მოსახლეობის დიდი ნაწილი ყურძნის მოსავლის გარეშე დატოვა. კახელები ასეთ მოვსავლიანობას უფარგის შმაქიმი-კატებსაც უკავშირებენ! ის იღბლიანი ოჯახები კი, რომელთა ვენახები განადგურებას გადაურჩა, ყურძნის მოსავალს ღვინის ქარხნებს აბარებენ, მაგრამ პრობლემები იქაც ექმნებათ. მათი თქმით, ღვინის ქარხნის მესვეურნი მაღულად, ღამით იბარებენ აზერბაიჯანიდან შემოტანილ შედარებით დაბალი ხარისხის ყურძნს, შესაბამისად, კახელების ყურძენზე ფასებს კვლავაც ხელოვნურად აგდებენ და გლეხებს თვალსა და ხელს შუა ქარცვავენ! ამ ბრალდებებს კატეგორიულად უარყოფენ მელვინეებიც და კახეთის რაიონების ხელმძღვანელებიც, რომელთა თქმით აზერბაიჯანიდან და სხვა ქვეყნებიდან ყურძნის შემოტანა-მიღება აკრძალულია!

27-ე პენში ისაე აბჰაღლარი

არ ცხრება ვნებათაღელვა ე.წ. 27-ე პუნქტთან დაკავშირებით, რომელიც დეპუტატების საქმიანობის კანონიერების შესწავლას ითვალისწინებს. ფრაქცია „გაერთიანებულმა დემოკრატებმა“ დადგენილების პროექტი შეიჭუმავეს და პარლამენტში გენერალური პროკურორის მისვლაც მოითხოვეს. პროექტში ნათქვამია: „ეთხოვოს საქართველოს გენერალურ პროკურორტრას, რომ პარლამენტში წარმოადგინოს ინფორმაცია იმ დეპუტატთა შესახებ, რომლებზეც საგამომიძიებლო ორგანოებს აქვთ მტკიცებულებები იმის შესახებ, რომ ისინი წარსულში ახორციელებდნენ ან აშუამდ ახორციელებენ დანაშაულებრივ ქმედებას და მიიღოს მათ წინააღმდეგ ადეკვატური ზომები...“ ამ დოკუმენტს ფრაქციათა უმრავლესობა დადებითად აფასებს და მიაჩნიათ, რომ კანონი ყველასთვის ერთი უნდა იყოს, მათ შორის, დეპუტატებისა და სამართალდამცველებისთვისაც! დადგენილების პროექტის თანახმად, გენპროკუროტურამ მოსწენება 15 ნოემბრამდე უნდა წარმოადგინოს კონკრეტული ბრალდებებითა და დეპუტატთა დანაშაულობების დამამტკიცებელი საბუთებით! ზოგიერთი პარლამენტარი აშვე კატეგორიულად მოითხოვს, დეპუტატებს მოეხსნათ იმუნიტეტი!

მსჯავრდავებლი განაჩენს ასაჩიოკავს

უზენაესი სასამართლოს განაჩენით 20-წლიანი პატიმრობით მსჯავრდადებულმა დედ-მამის მკვლელმა არჩილ ძეგველიშვილმა და მისმა ადვოკატებმა განაჩენი გასაჩივრეს, ბრალდების კვალიფიკაციის შეცდვა, რამაც უწინარესად თავად ხაზარაძის კოლეგა-დეპუტატები განაცვიფრა! კოლეგა-დეპუტატების უმრავლესობამ შევარდნაძის გამოსვლა „გამოწვევად“ შეაფასა, მოხსენება საბჭოური ეპოქის დროინდელი ცეკას მდივნის გამოსვლას შეადარეს და დარბაზი დატოვეს. პრეზიდენტის გამოსვლის დანყებამდე კი მცირე ინციდენტი მოხდა. დაცვაი კატეგორიულად მოსთხოვა დეპუტატ ბორის კაკუბავას იარაღის ჩაბარება. ამის გამო შევარდნაძის გამოსვლა 15 წუთით გადაიდო. კაკუბავას თქმით, არანაირ ინციდენტს ადგილი არ ჰქონია და მან დაცვის თავზანიი თხოვნა შეასრულა! საინტერესო ის იყო, რომ დარბაზი დემარშის მიზნით ერთად დატოვეს ფრაქციებმა „ახალმა მემარცხენეებმა“, ნაციონალებმა, გაერთიანებულმა დემოკრატებმა, ტრადიციონალისტებმა და „ახალმა აფხაზეიმ“ ვაჟა ლორთქიფანიძის მეთაურობით. შევარდნაძემ „დასკვნით სიტყვაში“ ბრძანა, რომ წინასწარ იცოდა დემარშის მზადების შესახებ და ტელეფონით სთხოვა კიდევ ჟვანიას და გამყრდიძეს თავი შეეკავებინათ ამ ნაბიჯისგან, მაგრამ რადგან ეს მაინც მოხდა და აქ გამოსულებმა შეურაცხყოფაც მომაყენეს, მათ ბრალდებებზე პასუხის გაცემით არ „დავხურდავდებიო“...

აპა, სპ პარის პეანონო პენეპლოგაპიო?!

თბილისის მერიაში გამართულ ბრიფინგზე დედაქალაქში მიმდინარე უკანონო მშენებლობების პრობლემებზე ისაუბრეს. ქალაქის არქიტექტურული ინსპექციის მესვეურნი თბილისში უკანონო მშენებლობების არსებობას... უარყოფდნენ, უკანონო მშენებლობების ირგვლივ საზოგადოებაში ამტყადარ აურზაურს უსაფუძვლოს უწოდებდნენ და დედაქალაქის იერის დამახინჯებამი პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს, „არქიტექტურული ზედამხედველობის შესახებ კანონპროექტის“ ავტორის სოსო ხარატიშვილს ადანაშაულებდნენ! ამასობა, მერიის არქიტექტურული სამსახურის წარმომადგენლებმა სოსო ვაშაგვიძე და გიორგი კურცხალიამ სრულიად უცერემონიოდ განაცხადეს, თბილისში უკანონო მშენებლობები არ მიმდინარეობს და არც არსებობს და რომ დედაქალაქში აღრიცხულია მხოლოდ 60-მდე უკანონო ნაგებობა. თბილისის საკრებულოს ყოფილი წევრები კი „მწუხარებით“ აფიქსირებენ, რომ უკანონობისა და განუკითხაობის გამო, პრაქტიკულად შეუძლებელია თბილისში მიმდინარე მშენებლობების შეჩერება — გინდ უკანონოსი და გინდა კანონიერის, რომლებიც ამახინჯებენ თბილისის იერს!

უნდა გაიოკენს ნაგოში განეპკავის პარსაქეშივა

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და საგარეო საქმეთა სამინისტროების მალაღწიონსნებით დაკომპლექტებული წარმომადგენლობითი დელეგაცია ბრიუსელში, ნატოს შტაბბინაში გაემგზავრა. ვიზიტის მიზანია ნოემბერში დაგეგმილი პრადის ნატოს სამიტის წინ ალიანსის ოფიციალურ პირებთან შეხვედრა და ამ ორგანიზაციაში საქართველოს განევრების პრესაქტივის გარკვევა. ნოემბერში კი საქართველოს დელეგაცია ნატოს გენერალურ მდივანს ჯორჯ რობერტსონს ეწვევა და გადასცემს საქართველოს პარლამენტის მიერ ამას წინათ მიღებულ საგანგებო დადგენილებას ჩვენი ქვეყნის ნატოში განევრების დაქარაბასთან დაკავშირებით. აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის თანაშემწე ოთარ შალიკაშვილის თქმით, პენტაგონში ოპტიმისტურად არიან განწყობილნი საქართველოს ნატოში განევრების პერსპექტივასთან დაკავშირებით და რომ ახლა საჭიროა დეტალური ანალიზი იმისა, თუ რა კონკრეტულ კრიტერიუმებს უნდა პასუხობდეს საქართველო, რათა მიუახლოვდეს ნატოს სტანდარტებს!

ღაგანეპულია ღიღი რაოღანოგით ნაკოგოიი

ჯანდაცვის სისტემიდან განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული პრეპარატი დაიტაცეს! ზანდაცვის სამინისტროს ფარმაცევტული საქმიანობის და ნარკოტიკული პრეპარატების ლეგალურ ბრუნვაზე კონტროლის ინსპექციამ ეს ფაქტი აფთიაქების რეგისტრაცის გამოავლინა. გაირკვა, რომ ბოლო ორი წლის მანძილზე აფთიაქებიდან ათასობით მორფის ამშულა გაცია უკანონოდ. ფარმაცევტებს მორფის გაცემის კანონიერების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია არ ალმოაზნდათ!

მსოფლიო ბანკი რაოოკილს პეღაეპიოთ კაეყოილია

საქართველოში სასამართლო რეფორმით მიღწეული შედეგები უცხოელმა ექსპერტებმა დადებითად შეაფასეს. 2002 წლის 11 ოქტომბერს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე — ლადო ჭანტურია რეფორმის პროექტის მხარდამჭერი საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და დონორი ქვეყნების წარმომადგენლებს შეხვდა. მსოფლიო ბანკის წარმომადგენლის თქმით, ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის საქართველო პირველია, რომლის მართლმართვლება დღეისთვის სათანადო დონეზეა. თუმცა, პროექტის ინიციატორები და უცხოელი ექსპერტები იმასაც აღნიშნავენ, რომ სასამართლო რეფორმა სამართლებრივი რეფორმის შესახებ პროგრამის მხოლოდ ერთ-ერთი განხორციელებული ეტაპია და აუცილებელია იგივე სხვა ინსტიტუტებშიც — ადვოკატურაში, პოლიციასა და პროკურატურაშიც გაკეთდეს. მსოფლიო ბანკმა საქართველოში სასამართლო რეფორმის ხელშესაწყობად ქართული მხარის თანადაფინანსების ჩათვლით, 16,215.000 აშშ დოლარი გამოყო. ამ პროექტის განხორციელება საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს, საერთო სასამართლოების უზრუნველყოფის დეპარტამენტს, სამართლებრივი განვითარების ცენტრს ALPE-ს და სამისამართლო სწავლების ცენტრს დაევალა.

„რეფორმის შედეგად ჩვენ მოსამართლის დამოუკიდებლობასა და სასამართლო ხელისუფლების გამჭვირვალობას მივალწევთ. სასამართლოში ინფორმაცია ნებისმირი დაინტერესებული პირისთვისაა ხელმისაწვდომი“, — განაცხადა ჭანტურიამ. საინტერესოა საზოგადოების აზრიც. „გოგობი“-მ სასამართლო პროცესებში მონაწილე მოქალაქეთა შორის გამოკითხვა ჩაატარა. კითხვაზე — „რამდენად კეთილსინდისიერად მუშაობენ დღეს მოსამართლეები?“ — გამოკითხულთაგან 10%-მა განაცხადა, რომ ისინი კეთილსინდისიერები არიან; 39%-ის აზრით, მოსამართლეები მეტ-ნაკლებად კეთილსინდისიერად მუშაობენ; 18%-ი მიიჩნევს, რომ მუშაობენ იმის შესაბამისად, რა პირობებიც აქვთ; 17%-ის თქმით, მოსამართლეები არაკეთილსინდისიერად მუშაობენ; 10%-მა კი განაცხადა — მხოლოდ ფულის საშუალებით შეიძლება მათთან ლაპარაკიო; 7%-მა კითხვას არ უპასუხა. საინტერესოა ისიც, რომ გამოკითხულთაგან 32%-ის აზრით, რეფორმა სასამართლოს შექო.

კოკოითის ნაქაქაა პეგაუნა

ცხინვალზე ე.წ. პრეზიდენტ კოკოითს, როგორც ჩანს, არძინბას დაევადაც „„აღცვიბიერი“ შეეყარა! ზნაურის რაიონის სოფლების ქართულ მოსახლეობასთან შეხვედრებსაა კოკოითი, რომ იტყვიან, დაუკრეფავში გადავიდა და ისეთი რამეები ბრძანა, რაც გაცსდა ისეთი ლიდერის „უფლებამოსილებასაც“ კი, როგორიც სეპარატისტ „პრეზიდენტს“ აქვს. ჯერ იყო და, კოკოითიმ საქართველოს ხელისუფლება დაადანაშაულა მისი ფიზიკური ლიკვიდაციის მცდელობაში, შემდეგ თბილისს ბრალი დასდო ტერორისტებთან თანამშრომლობასა და ანტიოსური ისტერიის გავლენებამი. მეტიც, კოკოითიმ ქართულ მოსახლეობას რუსეთის მოქალაქეობის მასობრივად მიღებისკენ მოუწოდა, სამაგიეროდ, ხელფასებისა და პენსიების მომატებას შეპჰირდა და ამ ფონზე ამას წინათ ცხინვალის რეგიონში ქართულ მოსახლეობასთან შესასვერად ჩასული ნინო ბურჯანაძის „თემასაც“ შეხვო. თურმე პარლამენტის სპიკერს, ქალბატონ ნინოს არცკი შეუტყობინებია კოკოითისთვის, რომ ქართული სოფლების მონახულებას აპირებდა და ამიტომ მას, როგორც „რესპუბლიკის პრეზიდენტს“ უფლება ჰქონდა გეცა ბრძანება ბურჯანაძის დაპატიმრებისა. კოკოითი დაიმუქრა, არავის მიეცემთ უფლებას ჩვენს მინა-წყალზე იაროს, თავზე გადაგვახტეს და აქ ანტიოსური კამპანია გააჩალოსო.

ლომოიკი ეწელა გრალღაგას პაეყოუს

პარლამენტარი გურამ შარაძე თანამაზრევებითურთ საქართველოს ხელოვნების მუზეუმს მიადგა საპროტესტო აქციით და მუზეუმის დირექტორის, ნოდარ ლომოურის პოსტიდან გადაყენება მოითხოვა. შარაძემ ლომოურის კიტკოვანის გვარდიასთან ერთად გამსახურდიას ხელისუფლების დამშობა, ავტომატით თარეში, რუსთაველის გამზირის გადანვა, არაპროფესიონალიზმი, სამუზეუმო ექსპონატების დაკარგვა დასდო ბრალად! ლომოური კატეგორიულად უარყოფს ყველა ბრალდენას. მან ბრძანა, რომ მისი ღრმა რწმენით არ შეიძლებოდა გამსახურდიას ხელისუფლების დატოვება ქვეყნის სათავეში, მაგრამ თოფი არასოდეს სჭერია ხელში. გურამ შარაძე და მისი მომხრეები ასევე მოითხოვდნენ მუზეუმის ოქროს ფონდში დაცული საეკლესიო სინონიმდების ეკლესიისთვის გადაცემას, რასაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება ლომოური! გურამ შარაძე კი მიმავალი, გაცილებით ფართომასშტაბიანი აქციებით ემუქრება ლომოურს. ამჯერად კი კულტურის მინისტრს გაუგზავნეს მოთხოვნა ლომოურის თანამდებობიდან გადაყენების შესახებ!

პალიკაპიოლავის სანლ-პეზეუი გეპაქმეა

კახეთში, გურჯაანში ჯონ (მალხაზ) და ოთარ შალიკაშვილების მამაპაპისეული სახლი გაპარცვეს. ჩვენდა სამარცხინოდ, ეს ვანდალიზმი ოთარ შალიკაშვილის, როგორც აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის თანაშემწის თბილისში მორიგ სამუშაო ვიზიტს დაემთხვა! 1997 წლიდან ამ სახლში შალიკაშვილების სახლ-მუზეუმია გახსნილი. ბოლო დროს კი გადანყვა, რომ ამ სახლში მხედრული მამაკობის მუზეუმი გაიხსნებოდა. შესაბამისად, სახლ-მუზეუმი თავდაცვის სამინისტროს პალასზე აიყვანეს და ექვში ჯარისკაცისაგან შემდგარი დაცვაც დააყენეს, მაგრამ შენობა მაინც გაპარცვეს! ქურდებმა სახლ-მუზეუმის რემონტისთვის საჭირო სამშენებლო მასალაც — ცემენტი, არმატურა, საღებავი და მათეული — მოიპარეს! გაირკვა, რომ ყარაულს ჩასძინებია... მიმდინარეობს გამოძიება!

ღაღიანავის სანსლეს სანიკლეო „ღააჰაჰაჰაჰა“

ზუგდიდში დადინანების სასახლის ეზოში სამშენებლო მასალა, თანაც დიდი რაოდენობით, დღედაღამ შეაქვთ! საქმე ის არის, რომ ამ ისტორიული ძეგლის ტერიტორია ადგილობრივმა „ერის მამებმა“ 10-წლიანი იჯარით გასცეს და ახლა დადინანების შენობა, უფრო სწორად, უნიკალურ ბოტანიკურ ბაღში სასმარეულიანი გასართობი შენობა ემდება, სადაც ბაღთაეს-დება... რესტორანი, ბარი, სახინკლე, დისკოთეკა და ა.შ. ზუგდიდში მოარული ხმებით ამ დანესებულების მეპატრონე ვინმე გოჩა ფიფიაა და ამის შესახებ „კითომ“ არაფერი იციან არც დადინანების მუზეუმის თანამშრომლებმა და არც თბილისში არსებულმა შესაბამისმა სტრუქტურებმა — კულტურის სამინისტრომ და მცენიერებათა აკადემიამ. მხოლოდ ძეგლთა დაცვის დეპარტამენტმა გაუგზავნა საპროტესტო წერილი ქალაქ ზუგდიდის „მამებს“ და მშენებლობის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა მოსთხოვა, თუმცა იქიდან პასუხი არ მიუღია...

ღაუიისიკაპულია A პეაპიმი

ლენტეძის რაიონს A ჰუბატიტის ეპიდემია მოედო და ერთი კვირის მანძილზე 30-მდე ადამიანი დაავადდა. ასევე A ჰუბატიტის ათამდე ფაქტი დაფიქსირდა სიღნაღის რაიონშიც. ექსპერტთა თქმით, ამ დაავადების გავრცელების მიზეზი ზაფხულის წყალდიდობა და სასმელი წყლის დაბინძურებაა.

„ღიღი პეპარი“ გუნს პეპჩაგა

აშშ-ის კონგრესის წარმომადგენელთა პალატის კვალდაკვალ სენატმაც დაუჭირა მხარი საგანგებო რეზოლუციას, რომლის საფუძველზეც აშშ-ის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ, პრაქტიკულად, კარტ-ბლანში მისცა პრეზიდენტ ბუშს ერაყის წინააღმდეგ ომის დასაწყებად! ამასობაში კი მოსკოვში ოფიციალური ვიზიტით მყოფი დიდი ბრიტანეთის პრემიერი ტონი ბლერი ცდილობდა პუტინის დაყოლიებას ერაყის წინააღმდეგ ომში მხარდასაჭერად, თუმცა რუსეთის პრეზიდენტი კვლავ თავის პოზიციაზე დარჩა და განაცხადა, რომ რუსეთი მხოლოდ და მხოლოდ გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის შესაბამისად იმოქმედებს და მხარს დაუჭერს არა ომს, არამედ გაეროს ინსპექტორების სასწრაფოდ მივლინებას ბაღდადში! ამის გამო დასავლეთის პრესაში პუტინს „ღდი ვაჭარი“ უწოდეს და განაცხადეს, რომ კრემლი ყველაფერს აკეთებს, რათა რაც შეიძლება ძვირად მიჰყიდოს აშშ-ს თავისი თანხმობა!

ზნუშოთი

აშშ-ის კონგრესის წარმომადგენელთა პალატის კვალდაკვალ სენატმაც დაუჭირა მხარი საგანგებო რეზოლუციას, რომლის საფუძველზეც აშშ-ის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ, პრაქტიკულად, კარტ-ბლანში მისცა პრეზიდენტ ბუშს ერაყის წინააღმდეგ ომის დასაწყებად! ამასობაში კი მოსკოვში ოფიციალური ვიზიტით მყოფი დიდი ბრიტანეთის პრემიერი ტონი ბლერი ცდილობდა პუტინის დაყოლიებას ერაყის წინააღმდეგ ომში მხარდასაჭერად, თუმცა რუსეთის პრეზიდენტი კვლავ თავის პოზიციაზე დარჩა და განაცხადა, რომ რუსეთი მხოლოდ და მხოლოდ გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის შესაბამისად იმოქმედებს და მხარს დაუჭერს არა ომს, არამედ გაეროს ინსპექტორების სასწრაფოდ მივლინებას ბაღდადში! ამის გამო დასავლეთის პრესაში პუტინს „ღდი ვაჭარი“ უწოდეს და განაცხადეს, რომ კრემლი ყველაფერს აკეთებს, რათა რაც შეიძლება ძვირად მიჰყიდოს აშშ-ს თავისი თანხმობა!

ბეჩაქმევის ბაღა

ინდონეზიაში, კუნძულ ბალიზე ერთდროულად სამ ადგილას განხორციელებულმა ატეიტქმა 186 კაცის სიცოცხლე შეინარა. კუნძულის ცენტრში მოუკლუბის წინ მდგომი მანქანა ფეთქდა, რომლის სიმძლავრემ მიწასთან გაასწორა შენობა. მიმდინარეობს სამაშველო სამუშაოები. სავარაუდოდ, დამავებულია 300-მდე კაცი. გავრცელებული ინფორმაციით, აფეთქების დროს მოუკლუბში იყვნენ ამერიკელი, ინგლისელი და შვედი ტურისტები.

კუნძული ბალი ინდონეზიის მნიშვნელოვანი ტურისტული ცენტრია. ეს სისხლიანი ტრაგედია, ბუნებრივია, ძალზე დააზარალებს ქვეყნის ტურისტულ ინდუსტრიას — აქამდე მშვიდ და უსაფრთხო ბალიზე დამსვენებლები მოერიდებიან ჩასვლას.

ტერაქტი განხორციელდა ისეთ მშვიდ ქვეყანაშიც, როგორიც ფინეთია. ჰელსინკის გარეუბანში მდებარე სუპერმარკეტში ბომბი აფეთქდა და შენობა სანახევროდ დაანგრია. 10-მდე კაცი დაიღუპა და 60-მდე დაიჭრა. ფინეთის ხელისუფლება და საზოგადოება თავზარდაცემულია, პოლიცია კი დღედაღამ ეძებს ტერორისტებს. გამოძიება ჯერჯერობით თავს იკავებს ტერაქტის სავარაუდო ორგანიზატორთა დასახელებისგან. ფინეთში ემიგრანტები, ძირითადად, თურქები და ქურთები არიან, მცირე რაოდენობით არაბებიც, რომელთა შესახებ ყველაფერს იკვლევენ...

ბანაჩენი სკიილი კალი-პეღლინთილ

აშშ-ის შტატ ფლორიდაში სიკვდილით დასაჯეს ეილენ უორნოსი, რომელსაც აშშ-ის ისტორიაში პირველ სერიულ ქალ-მკვლელად აღიარებენ. მან თვითონ მოითხოვა განაჩენის აღსრულება, მით უმეტეს, სამედიცინო ექსპერტიზით დადგინდა, რომ იგი ფსიქიკურად სავსებით ჯანმრთელი იყო. ციკლელს შემზარავი ბიოგრაფია აქვს. დედამ დაბადებისთანავე მიიტოვა, მამა წლების მანძილზე ციხეში იჯდა მცირედიოვნათა გაუპატიურებისთვის, გოგონას ბებია-ბაბუა ზრდიდა. ეილინ 13 წლისა გაუპატიურეს. ვარაუდობენ, რომ მოძალადე ბაბუა იყო. მოგვიანებით, მან ციხეში თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე. გოგონა ქუჩაში აღმოჩნდა და თავს პროსტიტუციით იჩინდა. მას შემდეგ ეილენ უორნოსმა განსაკუთრებული სისასტიკით გამოსაალმა სიცოცხლეს შვიდი მამაკაცი. მკვლელობის მოტივებს მსჯავრდადებული არასდროს ახსენებდა. მხოლოდ ერთხელ თქვა: „ჩემს ძარღვებში სისხლის ნაცვლად, სიძულვილი ჩქექსო!“ ქვეყნის ისტორიის უკანასკნელი 100 წლის მანძილზე ეილენ უორნოსი 48-ე ქალია, რომელიც სიკვდილით დასაჯეს.

ქიშინიოვის დსთ-ის სამიტზე დანყებულ დამთმობათა სერია თბილისში „ლოკომოტივის“ სტადიონზე გათამაშებული სამარცხვინო დრამით დასრულდა. პრეზიდენტ შევარდნაძეს, ხელისუფლებას და მთელ ქართულ პოლიტიკურ ისტებლიშმენტს, რუსეთის ხელისუფლების მალაქინოსანთა თანდასრნებით, ისეთი მორალურ-პოლიტიკური ურო ჩასცხო თავში სტადიონის „უზეთოდ დარჩენილმა ტრანსფორმატორმა“ თუ სტაბილიზატორმა, თავმოყვარე ხელისუფლება და პოლიტიკური სპექტრი სტადიონის და ქუჩების სრულთოდ დაცარიელბამდე მაინც დარჩებოდა (გონების მოსაკვრბდე) და გულშემატკივართა წყველა-კრულვის ფონზე არ გაიქცეოდა, მით უმეტეს, რომ მომდარს აშკარად ეტყობოდა დივერსიის კვლი...
„ბიაზი გასკდააა!“ განუკითხობისა და აბსურდულობის გამომხატველი ეს „ქრესტომათიული“ ფრაზა კინოფილმიდან, საესებით შეესაბამება „ბიაზ და კედლებდამსკდარ“ საქართველოს ხელისუფლების შენობის მდგომარეობას, რომელიც ლამისაა თავზე დაგვემხოს. ყველაფერ ამს უკვე ისეთი სუნიც ადღის, რომ დღეს-ხვალ შეიძლება რალაც სერიოზული უზედურების წინაშეც აღმოვრნდეთ... რუსეთის სპეცსამსახურების მალაქინოსნები, რომ იტყვიან, საფუძვლიანად ჩასდნენ აქ და რას ლაპარაკობენ ქართველ ძალოვნებთან, ან რას აპირებენ მათთან ერთად, სრული წყვდიადითაა მოცული! კიშინიოვის სამიტისა და შევარდნაძესთან „საერთო ენის“ გამონახვის შემდეგ კი, პუტინმა კიდევ უფრო გაამკაცრა პოზიცია იერაყის საკითხთან დაკავშირებით და მოსკოვში ვიზიტით მყოფი ტონი ბლერი ხელცარიელი გაუშვა შინ, ანუ უარი განუცხადა ერაყთან ომში მხარდაჭერაზე! რუსეთი ვაჭრობს, თამაშობს, ვა-ბანკზე მიდის და როდის და რა ფორმით გადმოგადებს მაგიდაზე „ქართულ კობრის“, ამაზე მხოლოდ მკითხობა შეგვიძლია: მიუხედავად საქართველოსა და აშშ-ის ხელისუფალთა განცხადებებისა, რომ ერაყის გამო საქართველოს არავინ „დაახურდავენსო“, როგორც ჩანს, საქართველოს ერაყში გაცვლის საკითხი არ მოხსნილა დღის წესრიგიდან. ვესაუბრები ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილეს ჰერმალ ბახოძეს:

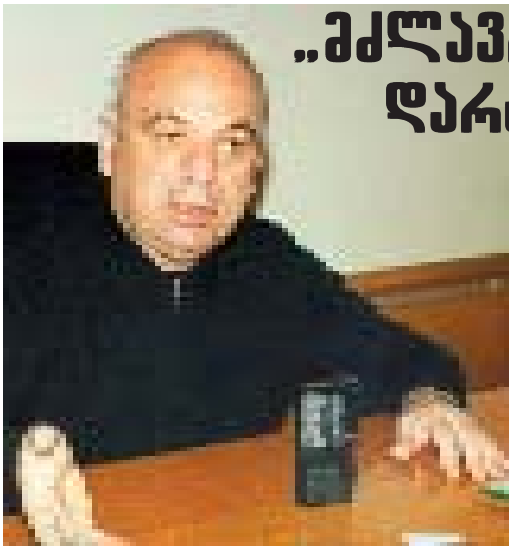
— გადაჭარბებული არ იქნება, თუ ვიტყვი, რომ ბოლო წლებში ისეთი დიდი განცდა არ გექონია, როგორც რუსეთ-საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრებების მატჩისას. დასანანი და გულსტკივლით აღვნიშნავ, რომ მსგავსი ღონისძიებების მართლაც ყველა ნიუანსია გასათვალისწინებელი. არადა უმაღლეს დონეზე იყო უზრუნველყოფილი მატჩის უსაფრთხოება, რადგან ველოდით დაძაბულობასა და ექსცესებს; მაგრამ ყველა პირობა შეიქმნა, რათა ხალხს დიდი ფეხბურთი ენახა. და ამ ფონზე ასეთი მძლავრი მორალური დარტყმა მივიღეთ... ახლა საჭიროა საზოგადოებას მიუკიბ-მოუკიბავა დაფხსნათ, თუ რა იყო ამის მიზეზები. ამას სერიოზული გამოძიება სჭირდება. როცა უშიშროების მინისტრი გახლდით, უპირველესად ჩემს თავს ჩავგონებდი — არ გახდებ, ჯეშალ, ეჭვიანი! არც ახლა ვარ ეჭვიანი. ცუდი არ მინდა ვიფიქრო, რომ ეს იყო საბოტაჟი, ჯერ სტადიონის ელექტროგამანაწილებელი სისტემა გამოვიდა მწყობრიდან, შემდეგ მალაქი ძაბვის კაბელი, ბვერი იქნაღეს, მაგრამ ვერ შეაკეთეს! რა თქმა უნდა, მოკვლევისთანავე უნდა დასახელდნენ ადამიანები, რომლებმაც პასუხი უნდა აგონ. სხვაგვარად არ შეიძლება! მაგრამ მაინცდააინც „მიტზე“ მიმდგრებულ კაცს არ უნდა მოვთხოვოთ პასუხი, რადგან ასეთ ღონისძიებებზე პასუხისმგებლობა გაცილებით მაღალ დონეზე უნდა დაისახოს.

— თავი დავანებოთ მატჩს, მაგრამ, ბატონო ჯეშალ, სტადიონის სამთავრობო ლოგო პრეზიდენტ შევარდნაძე ხელისუფლებისა და რუსეთის ხელმძღვანელობის მალაქი დონის წარმომადგენლები ბრძანდებოდნენ და დამთავრებით, ჩანებულულ სტადიონზე ყველაფერი შეიძლება მომხდარიყო, თვით ტერაქტის ჩათვლით. კუს ტბის ფერდობები ამის მშვენიერ შესაძლებლობას იძლევა...
— დიას, პოტენციურად რეალური საფრთხე მართლაც შეიქმნა. ეს გახლდათ ექსტრემალური სიტუაცია და დასაცავი გახდა არა მხოლოდ პრეზიდენტი, არამედ უამრავი მალაქინოსანი სტუმარი რუსეთიდან, აშშ-დან და ლამის მთელი დიპლომატიური კორპუსი. ასე რომ, შუქის ჩაქრობას მართლაც ბვერი უზედურება შეიძლება მოეთქანა, თუკი ეს დაგეგმილი ექნებოდა ვინმეს და მოინდომებდა. საფრთხე ამ მხრივ გაიზარდა. თან ეს მოხდა რუსეთ-საქართველოს შორის არსებულ დაძაბულ და შიდა-პოლიტიკური ვითარების კვალდაკვალ და ჩვეულებრივ მოკვდავზე ეს უთუოდ ძალიან ცუდად იმოქმედებს. თუ დადგინდა, რომ დივერსიას ჰქონდა დავალი, ჩავთვლით, რომ ეს იყო საქართველოს საერთაშორისო ავტორიტეტის შელახვის მორიგი განხრახება, მათ შორის საერთაშორისო სპორტულ სამყაროში. გარწმუნებთ, სერიოზულ დასკვნებს გავკეთებთ და დამნაშავეები დაისჯებიან.

— არავითხელ თქმულა და დანერგო საქართველოში მოქმედი უცხოეთის აგენტურის შესახებ. სახელმწიფო კანცელარიის კანონდებრივად და უშიშროების საბჭოს სხდომებთანაც კი „კონანს“ ხოლმე ინფორმაცია, უმაღლეს დონეზე თათბირებისას სახელდებთან, როგორც ქართველები, რომლებიც სხვა ქვეყნების ინტერესებს ემსახურებიან, ისე უცხოელები, მათ შორის დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები, მაგრამ არაფერი კუო

დება მათ ასალგამავად.

— ეს სპეციფიკური საკითხია. ასეთი ადამიანების მხილება და მათ წინააღმდეგ მტკიცებულებების შეგროვება ურთულესი საქმეა, თვით აშშ-ისა და რუსეთის სპეცსამსახურები წლიდან წლამდე ერთი-ორი აგენტის მხილებას თუ ახერხებენ სათანადო მტკიცებულებითურთ. საერთოდ, მსოფლიოს სხვა ნაწყყან ქვეყნებშიც იშვიათად თუ იფეთქებს ხოლმე სკანდალი ამ ფაქტებზე. საქართველოშიც ძალიან გეწყურია უცხო ქვეყნის აგენტების გამოჟღავნება. ეს თემა არ ძველდება. ვინ არიან კონკრეტულად უცხო ქვეყნის აგენტები და მათი გამოვლინება მხოლოდ ქართული სპეცსამსახურების პრეროგატივაა. უშიშროების საბჭოს

სხდომებზე კი კონკრეტულ აგენტთა თემა არც განხილულა და არ განიხილება.

— დამთავრებით, საეჭვოდ გადაება ერთმანეთს მოვლენები კიშინიოვის სამიტთან „ლოკომოტივის“ სტადიონამდე. შევარდნაძე-პუტინის მოლაპარაკების შედეგები შეფასდა, როგორც საქართველოს მხრიდან სერიოზულ დამთმობებზე წასვლა; პარლამენტში ოპოზიციამ ურეცდენტი დემარშ მიმართა; რუსეთის სპეცსამსახურების მალაქინოსნები საიდუმლო მოლაპარაკებებს აწარმოებენ ჩვენს ძალოვნებთან; საზოგადოებამ ვერ გაიგო, რას ნიშნავს რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ერთობლივი პატრულირება.

— დადგა დრო, შევთანხმდეთ, რომ ქვეყნისა და ერისთვის საჭირო ღირებულებები და უზიარესად, სახელმწიფო უსაფრთხოების საკითხები ხელშეუხებელი გავხადოთ. სამწუხაროდ, აქ ვერ კიდევ არ არის ეროვნული თანხმობა მიღწეული, ურომლისოდაც ძნელია სახელმწიფოს შენება. რა თქმა უნდა, შეუარაცხეოდელი იყო ის, რაც პარლამენტში მოხდა. ამით შეურაცხველს არა მხოლოდ შევარდნაძე, არამედ პრეზიდენტის ინსტიტუტი... რაც შეე-

თუ დადგინდა, რომ დივერსიას ჰქონდა ადგილი, ჩავთვლით, რომ ეს იყო საქართველოს საერთაშორისო ავტორიტეტის შელახვის მორიგი განხრახება, მათ შორის საერთაშორისო სპორტულ სამყაროში. გარწმუნებთ, სერიოზულ დასკვნებს გავაკეთებთ და დამნაშავეები დაისჯებიან.

ება სამიტს, გარიგება არა, მაგრამ სერიოზული მოლაპარაკება ნამდვილად შედგა პუტინსა და შევარდნაძეს შორის და თანაც არა ისე, რომ დიდი სახელმწიფო ელაპარაკებოდა პატარა სახელმწიფოს და ულტრაბრტუს უყენებდა — რასაც გეტყვი, იმას გააკეთებო. არა, ბატონო. ასეთი რამ იქ არ ყოფილა. საქართველოს პრეზიდენტმა საქართველოს სუვერენიტეტის სრულ დაცვით შესთავაზა პუტინს მრავალ მნიშვნელოვან საკითხებში თანამშრომლობა და პირდაპირ მიანიშნა — გნებავთ ასეთი თანამშრომლობა, კი, ბატონო, არადა კარგად ბრძანდებოდეთო! ხოლო ის ფაქტი, რომ საქართველო ტერორიზმთან ბრძოლაში იხვევა დაინტერესებული, როგორც მთელი ანტი-ტერორისტული კოალიცია და მზად არის ფართო ფორმატით თანამშრომლის რუსეთთან, რატომ უნდა ინვედეს ეს გაღიზიანება და გაოცება? ეს თანამშრომლობა არ იქნება ისეთი, რომ რუსეთი შემოეშვავთ აქ და ჩვენს „სამზარეულოში“ ჩავახდეთ, მაგრამ ტერორიზმთან ბრძოლაში განხილული ვერ ვიქნებით. პანკისის პრობლემა რუსეთიდან გადმოვიდა და რუსეთი ისედაც ვალდებულია, ამ პრობლემის მოგვარებაში ჩვეთან ერთად მიიღოს აქტიური მონაწილეობა. მაგრამ პრიორიტეტი ჩვენ გვექნება და გადამწყვეტ როლსაც ითამაშებს საქართველო! ამიტომ რუსეთის სპეცსამსახურების მალაქინოსნების ყოფნა აქ ნიშნავს იმას, რომ ორივე მხარე ინყებს ტერორიზმთან და ნარკობიზნესთან გეგმაზომიერ თანამშრომლობას; მაგრამ, ვიმეორებ, საქართველოს სამინაო საქმეებში რუსეთის ჩარევა — გამორიცხულია! ამასთან საქმე ეხება არა მხოლოდ რუსეთ-საქართველოს თანამშრომლობას, არამედ აშშ-რუსეთი-საქართველოს სამუთხედის საქმიანობას პოლიტიკური პრობლემების დარეგულირებაში. მოხარული ვარ, რომ ამ „სამეუთხედის“ რეგულირების პრინციპი სამი ქვეყნის სპეცსამსახურებს შორისაც გამოიკვეთა. ეს ძალიან ბვერს ნიშნავს, რაც საქართველოს უსაფრთხოების გარანტი და დაზღვევაა, რადგან გამოირიცხება ზეგავლენა საქართველოზე, რომელიც გნებავთ, იმ ქვეყნის მხრი-

დან! აშშ-მა და რუსეთმა გამონახეს საერთო ენა და უაღრესად ინტენსიურად და ხარისხიანად ითანამშრომლებენ ტერორიზმის წინააღმდეგ და რატომ არ შეიძლება რუსეთ-საქართველოს თანამშრომლობა, მით უმეტეს, აშშ-ის მონაწილეობითაც? რაც შეეხება საზღვრის ერთობლივ დაცვას, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ რუსები გადმოვლენ აქეთ და დაიცვენ საზღვარს. იქნება ინფორმაციების ინტენსიური გაცვლა და თუკი რაიმე საფრთხე განწდა საზღვარზე, ერთობლივად მოხდება ამ საფრთხის ლოკალიზება და ალაგმვა. ანუ საფრთხე არ დაემუქრება და არ განვითარდება არც რუსეთის, არც საქართველოს ტერიტორიის სიღრმეში. ეს სულაც არ არის ცუდი. ხოლო

„მკლავრი მოკლური ღარგვა მივიღეთ“
შეიძლება შუქის ჩაქრობას მართლაც ბვერი უბედურება მოეგანა...

ერთობლივ პატრულირებაში იგულისხმება ის, რომ საზღვრის მთიანი ურთულესი პერიმეტრის დაცვა გაინაწილონ ქართველმა და რუსმა მესაზღვრეებმა. მოგვსენებათ, იქ საგუშაგოები კილომეტრობით არის დაშორებული ერთმანეთისგან და როგორ გაგონათ, 5-10 კაცი შეძლებს საზღვრის გაკონტროლებას? ამიტომ მოხდება შეთანხმება; ვთქვათ, საზღვრის 10-კილომეტრიანი მონაკვეთის 5 კილომეტრს რუსები დაცვენ რუსეთის ტერიტორიიდან და გააძლიერებენ იქ კონტროლს, მეორე ხუთკილომეტრიანი მონაკვეთს კი ქართველი მესაზღვრეები მიხედავენ. ანუ აქაც გამოირიცხულია რუსების შემოსვლა ჩვენს ტერიტორიაზე! თუ რუსებისთვის განკუთვნილი საზღვრის პერიმეტრზე მოხდა ინციდენტი, ვიღაც უკანონოდ ან შეიარაღებული გადავიდა-გადმოვიდა, პასუხისმგებლობა მთლიანად რუსულ მხარეს დაეკისრება, ჩვენს მონაკვეთზე კი ქართველ მესაზღვრეებს! ასეთ პრინციპებს გულისხმობს შეთანხმება, ანუ ლაპარაკია თანამშრომლობის ინტენსიური და ქმედითი ფორმების გამონახვაზე. არ არის ამაში ცუდი?

— და მაინც, რა უნდადეთ კონკრეტულად „ფეც-პეს“ მალაქინოსნებს პანკისში და ამ თანამშრომლობის ფონზე როგორ გადაწყდება ჩვენს მეზობელთა (და არა ტერორისტთა) პრობლემა, რომლებიც სადღაც მთებში აფარებენ თავს...
— დიას, ტერორისტი სისხლის სამართლის კოდექსში სულ სხვა კატეგორიის დამნაშავეა და ასევე სხვა კატეგორიის დამნაშავეა შენს ტერიტორიაზე უკანონოდ მყოფი და შეიარაღებული მეზობელი! გეთანხმებით, რომ ყველა შეიარაღებული ჩვენს შემოღებულია ტერორისტი იყოს, მაგრამ, როგორც ჩანს, აქ აღმოჩნდნენ ადამიანები, რომლებსაც რუსული მხარე ტერორიზმში სდებს ბრალს და ამბობს, შესაბამისი მტკიცებულებებიც გამაჩნია. საბედნიეროდ, მას შემდეგ, რაც პანკისში ჩვენსი ღოთოვლები შემოვიდნენ, დღემდე საქართველოს ტერიტორიაზე არ გვეჩნია არც ერთი შემთხვევა, რომ გვეთქვას — მავანმა ჩვენმა ტერაქტი განახორციელაო! რუსეთში რაც მან გააკეთა, ეს ჩვენი კვლევის კომპეტენცია არ არის. „ფე-ეს-პეს“ ხელმძღვანელები კი პანკისში ჩაიყვანეს იმიტომ, რომ კიდევ ერთხელ დაერწმუნებინათ — ხეობაში არ არიან ტერორისტები და ბოვეკები, არ არის მათი საწვრთნელი ბაზები! შეიძლება კიდევ რაღაცას ისახავდა მიზნად მათი იქ მიყვანა, მაგრამ უშიშროების სამსახურების თანამშრომლობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, არაფერს ვიტყვით ხუთი ჩვენსი მეზობელი კი რუსეთის გადავეციოთ „სამართლებრივ სფეროში თანამშრომლობის“ მინსკის ხელშეკრულების საფუძველზე, რომლის მონაწილეა არის საქართველო და არ

უმაღლეს დონეზე იყო უზრუნველყოფილი მაგჩის უსაფრთხოება(!), რადგან ველოდით დაძაბულობასა და ექსცესებს; მაგრამ ყველა პირობა შეიქმნა, რათა ხალხს დიდი ფეხბურთი ენახა. და ამ ფონზე ასეთი მძლავრი მორალური დარტყმა მივიღეთ...

გვექონდა უფლება, საერთაშორისო სამართლის წინააღმდეგ წასვოდა. რუსეთში ბვერი ჩვენი მოქალაქე დაიჭირეს და გადმოგვცეს, რომლებიც ბანდიტიზმისა და მკვლელობისთვის იძენებოდნენ. იგივე უნდა გავაკეთოთ ჩვენც, მაგრამ არის პირობები, რომლებიც უნდა დაიცვას რუსეთის მხარე — არ შეიძლება გადაცემული პირები აწამო, სიკვდილით დასაჯო და ა.შ. ჩვენი მოქალაქეების გადაცემაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია! საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ შეისწავლა რუსეთიდან მოსული მასალები და მიიღო 5 ჩვენის ექსტრადიციურად გადაწყვეტილება, ანუ მათი პასუხისმგებლობით მოხდა ეს აქტი... საქართველო დამოუკიდებელი სახელმწიფოა და ვალდებულია, შესაბამის საერთაშორისო ხელშეკრულებები.

— ისმის ლოგიკური კითხვა: თუ მაინც

უნდა გვეთანამშრომლა ამ სფეროში რუსეთთან, რატომ ადრე არ გადმოგდა ეს ნაბიჯი, რატომ მივიდა საქმე აქამდე.

— ხელისუფლებამ ოფიციალურად განაცხადა, — პანკისს გავწმენდთ არასასურველი პირისგანო. იმავდროულად, დავიწყეთ რუსეთთან თანამშრომლობა, მაგრამ ავგისტო-სექტემბერმა ისე ჩაიარა, მათ ჩვენც არც გამოუხედავთ. აღმოვჩნდით უხერხულ მდგომარეობაში და შევეუთვალეთ — როგორც ჩანს, ჩვენ მიერ შემოთავაზებულ თანამშრომლობაზე უარს გვეუბნებით და ეტყობა, აპირებთ შორიდან უფროთ სერის, თუ რა მოხდება საქართველოში! კარგად ბრძანდებოდეთ-მეთქი და მივიყვანეთ ბოლომდე ოპერაცია პანკისში. მე მომხრე ვარ რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებისა. ორივე ქვეყანამ ეს ურთიერთობები სახელმწიფო პოლიტიკის დონეზე უნდა აიყვანოს, ეს არ უნდა გადაწყვიტონ ცალკეულმა უწყებებმა, თანამდებობების პირებმა თუ დეპუტატებმა. ამიტომ დამებადა ეჭვი, რომ რუსეთის გარკვეულ ძალებს სულაც არ აინტერესებდათ პანკისის პრობლემის მოხსნა! მათთვის პანკისი „აქტუალური“ იყო იმით, რომ აქ თურმე ტერორისტები და ბოვეკები იმალებოდნენ. ჩვენთვის კატეგორიულად მიუღებელი იყო ის, რასაც რუსები გვთხოვდნენ — სამხედრო ძალის შემოყვანა და ქართულ მიწაზე ოპერაციების ჩატარება. ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სხვა უამრავი ფორმა არსებობს, მაგრამ რუსებს მაინცდამაინც სამხედრო ოპერაციის ჩატარება უნდოდათ. ახლა ეს ამბიცია, როგორც ჩანს, რუსებს აღარ ანუხებთ...

— მაგრამ საგანგაშო სმები მოდის ცხინვალის რეგიონიდან „კრეზიდენტი“ კოკოთი თურმე წინა ბურჯანისა დაპატიმრებასაც კი აპირებდა — ჩემს დაუთქობავად როგორ გაიარა ცხინვალშიო. აგერ, სომხეთის პარლამენტის თავმჯდომარე ნაჩატარან „კორექტულად“ მოითხოვს აფხაზეთის რკინიგზის გახსნას და ჯავახეთში „ოთიომმართველობის“ განმტკიცებისთვის ხელს შეწყობას რა მოხდება კოდორში, არაგინ იცის. ანუ კვლავ უამრავი საფრთხის წინაშე ვართ.

როგორც კი პანკისის პრობლემა მოგვარდება, კორუფციის გამო ისე დაარტყამს ხელისუფლებას პოლიტიკური ძალები, რომ სხვა გზა აღარ დარჩება — დარტყმას უნდა გავუძლოთ ერთადერთი ხერხით — მართლა დავიწყოთ ბრძოლა ამ სენთან! გარწმუნებთ, რომ ეს ბრძოლა ნამდვილად გაიმართება, დიდი მოსამზადებელი სამუშაოა ჩატარებული და ახლა დადგა დრო მექანიზმის ამუშავებისა!.

— კოკოთის დემარში ნამდვილად არ არის ოსი ხალხის კეთილდღეობაზე მზრუნველი კაცის განცხადება... რაც შეეხება ჯავახეთის პრობლემას და აფხაზეთში რკინიგზის გახსნას, რკინიგზის გახსნის საკითხსაც საქართველო გადაწყვეტს და აფხაზეთის კონფლიქტსაც. ვინმეს სასარგებლოდ ნაბიჯსაც არ გადავდგამთ... განცხადებების გაცეობას კი ვერავინ აუტყობილავთ. აქაც კეთდება განცხადებები, რომელიც შეიძლება სხვა ქვეყანას არ მოსწონს.

— ერაზე აშშ-ის თავდასხმისას, არ გამოირიცხება, რომ რუსეთმა აამოქმედოს საქართველოს წინააღმდეგ ეს ბერკეტები, ანუ კვლავ აქტუალური გახადოს საქართველო-ერაყი ვაჭრობის თემა.

— ასეთ გართულებებს, ბუნებრივია, ველოდებით, მაგრამ ერაყის საკითხთან საქართველოს დაკავშირება არ მიმართა მართებულად. ისეთ მაღალ დონეზე წყდება ეს საკითხები, რომ საქართველო ნამდვილად არ მოჰყვება ქვეშ. ჩვენი ბვერი შიდაპრობლემა გვაქვს მოსავარებელი და არ უნდა მივიყვანოთ საქმე დესტაბილიზაციამდე. არ უნდა გავკვივრდეს, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ოპოზიცია, რომელიც ასე ენერგიულად იბრძვის ხელისუფლებისთვის, შეიძლება მართლა მოვიდეს და ამით ქვეყანა არ დაიწვავს. მაგრამ ოპოზიცია მზად უნდა იყოს იმ დიდი პასუხისმგებლობისთვის, რასაც ჰქვია ქვეყნის მართვა. თორემ შეიძლება ისე მოხდეს, რომ გახლსიფუფლებულ ოპოზიციას დღევანდელი ხელისუფლება ჩაუდგეს ოპოზიციაში და პასუხი მოსთხოვოს ქვეყნის მართვის უუნარობის გამო! იმედი მაქვს, ამას აცნობიერებს ოპოზიცია და მივსალაშქებ მათ განცხადებებს, რომ ხელისუფლების შეცვლა მხოლოდ და მხოლოდ კონსტიტუციური გზით უნდა მოხდეს. ეს უკვე პოლიტიკურ სიმინფზე მიანინებს.

— პარლამენტში მათი დემარშის ეროვნული მთავარი მიზეზი გახლდათ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლაში ხელისუფლების უსუსურობა.

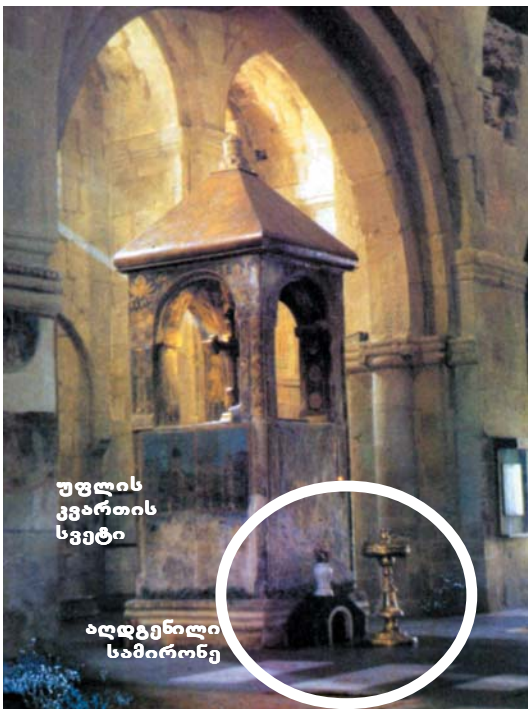
— ხელისუფლების მისამართით გამოთქმული ყველა კრიტიკა ამ მხრივ სამართლიანია. კორუფცია გახდა არა მხოლოდ ხელისუფლების, არამედ ქვეყნის გამანადგურებელი, იქცა ისეთი კობირად, რომელსაც დიდი და პატარა ათამაშებს. გვირცყაყენ ყველა „კუთხიდან“ და როდემდე უნდა ავიტანოთ? ბოლოს და ბოლოს, უნდა გაჟღავნდეს ბვერი რამ. როგორც კი პანკისის პრობლემა მოგვარდება, კორუფციის გამო ისე დადარტყამს ხელისუფლებას პოლიტიკური ძალები, რომ სხვა გზა აღარ დარჩება — დარტყმას უნდა გავუძლოთ ერთადერთი ხერხით — მართლა დავიწყოთ ბრძოლა ამ სენთან! გარწმუნებთ, რომ ეს ბრძოლა ნამდვილად გაიმართება, დიდი მოსამზადებელი სამუშაოა ჩატარებული და ახლა დადგა დრო მექანიზმის ამუშავებისა!.

ზურაბ მჭედლიშვილი

14 იანვარი — მხატვრობა-სწავლის სწავლა

იბერიაში დავანებული კვართი

ბიბლიურმა მეფე დავითმა, ფსალმუნთაგანობა და წინასწარმეტყველება, ჯერ კიდევ ძველი აღთქმის წიგნებში გაცხადდა მაცხოვრის კვართის ქარაგმა, რომელსაც მრავალი საუკუნის შემდეგ იდუმალების საფარველი ახსნა

უფლის
კვართის
სვეტი

აღდგენილი
სამირონე

ქრისტეს მოწაფემ და მოციქულმა, მოვლენათა უშუალო თვითმხილველმა, იოანე მხარებელმა: „ერისაგანთა მათ, რომელთა ჯუარს აცუეს იესუ, მოიღეს სამოსელი მისი და განიყვეს ოთხად ნაწილად, თითოეულმან ერისაგანმან ნაწილი. ხოლო კუარტი იგი, რამეთუ იყო უკერველ, ზეით გამოქსოვილ ყოვლად, თქუეს უკუე ურთიერთას: არა განცხადოთ ესე, არამედ ნილვიგდით ამას ზედა, რაითა აღესრულოს წერილი იგი: განიყვეს სამოსელი ჩემი თავისა მათისა და კუარტსა ჩემსა ზედა განიგდეს წილი“ (იოანე, 19, 23-24).

კვართი (პერანგი) იგი წილად ხვდათ ქართულ ებრაელებს: ელიოზ მცხეთელისა და ლონგინოზ კარსნელს. ისინი აღთქმულ ქვეყანაში ჩასული იყვნენ იერუსალიმელი მღვდლის მიწვევით, რომელიც სხვა თვისტომთან ერთად მათაც უხმობდა, ახალი სჯულის მქადაგებლის მოსეს მცნებათაგან გარდასვლისათვის შურის მსახივლად და სიკვდილით დასასჯელად. ელიოზის დედა ავი წინათგონობით იყო შეპყრობილი და გამგზავრების წინ სთხოვდა შვილს, უსამართლო მსჯავრში არ მიიღო მონაწილეობა, ხოლო, როდესაც ჯვარს აცვამდნენ მაცხოვარს, მას მცხეთაში ესმოდა ლურსმნებზე ჩაქუჩების დარტყმის ხმა და მწარედ მოსთქვამდა. ერთი უთქმელმა მშუხარებამ სიცოცხლე მოუსწრაფა ღვთისმეტყველს დედაკაცს, ხოლო დაი ელიოზისა, სიღონია ძმის დაბრუნების შემდეგ აღესრულა, როდესაც გულში ჩაიკრა უფლის კვართი და წმინდა სამოსლისგან განწმენდილი და ნეტარქმნილი, იგი კვართთან ერთად დაკრძალეს.

ასე გამოიტირეს ელიოზის დედა და დამისრავლის წარსული დიდება, ხოლო ელიოზის საუფლო ძღვნება ქართველ ხალხს ამცნო ახალ ისრაელად წილადმოღება, რადგან მაცხოვრის ნებით მისმა წმინდა კვართმა მათ ქვეყანაში დაიდო ბინა (კვართი ესე იყო ხელით ნაქსოვი, ერთი დაურღვეველი ძაფისაგან და მოქსოვა თავად დედაღვთისმშობელმა. იესოს სხეულს მუდამ ეს პერანგი ემოსა... რა დიდი სიწმინდის მფლობელნი ვართ და რას ჩავდივართ).

სასწავლთომოქმედი სვეტი

გავიდა სამი საუკუნე. ნათელილო საქართველომ. ქრისტიანულად საქართველოს განმანათლებლის, მოციქულთაწარმომადგენლის, წმინდა ნინოს მეოხებით, იმ ადგილას, სადაც კვართი იყო დავანებული, აიგო ტაძარი, რომლის მშენებლობა უფლის განსაკუთრებული სასწავლთო აღნიშნა: მომავალი ტაძრისათვის სიღონიას საფლავზე ამოსული კედარი მოჭრეს და შვიდი სვეტი აღმართეს, მაგრამ მეშვიდეს, რომელიც საყრდენად იყო გამზადებული, ძვრა ვერ უყვეს. წმინდა ნინოს მსურველ ლოცვა-ვედრების შემდეგ, გათენისას, ელვასავით გაბრწყინებული ნათლით მოსილი მშვენიერი ჭაბუკი გამოჩნდა ცეცხლოვანი მოსასხამით, რომელმაც ხელი მოჰკიდა სვეტს, „აღამალა სიმაღლესა შინაზე პაერთა“ და თავისავე ფუძისავე დაუშვა, სასწავლებრივად აღმართული სვეტი — კეთილსურნელოვანი და მორწმუნე — სასწავლთომოქმედიც აღმოჩნდა: მასთან შეხება სწულთ კურნავდა, ეშმაკულთაგან ბოროტების ძალებს განასხამდა, ხოლო გარდაცვლილთ — აღადგენდა. მირიან მეფის ბრძანებით სვეტი საფარველით დაფარეს, ტაძრის მშენებლობა დაიქარეს და იგი „ფრიადითა ოქროითა, ვერცხლითა და ყოვლითა სამკაულითა“ შეამკეს. საუკუნეების შემდეგ, სვეტიცხოვლის პირვანდელი, ხის ტაძრის ადგილას არ-

უფლის კვართის ძალით მორწმუნეან რე სვეტი ნინას გვაძლევს, რომ მოსულია ქართული ენით უფლის დიდების ქაში და აპა, ინებეთ: ქართულ ენაზე აქდერებული მრავალხმიანი საგალობელი სხვადასხვა ერის შეილებსაგან დღეს სწორედ ქართულ ენაზე გაისმის უფლისა მიმართ. ქართული ენის ერთგულება ღვთის სიგჳის მიმართ იმის იმედსაც გვისახავს, რომ ენას, რომელსაც „სახარებასა შინა ლამარე პქვიან“, მომავალში იმის უფლებაც მიენიჭება, რათა „ყოველსა ენასა ღმერთმან ამხილოს ამით ენითა!“

საკიძის ხუროთმოძღვრული შედევრი აიგო, რომლის შუაგულში დაცული იყო მორწმუნე სვეტი, რომელიც კლავიანდებურად იქმოდა სასწავლებს.

საქართველოს კათოლიკოსი, ნიკოლოზ გულაბერისძე მოგვითხრობს, რომ ამ სვეტის ჩრდილოეთის მხარეზე, მის ფუძესთან, დატანილი ყოფილა საგანგებო ხერხი — ნესტი. ჯერ კიდევ წმინდა ნინოს დროიდან მირიან გროვდებოდა სვეტის ფუძის ძირში არსებულ სივრცეში, სადაც მეფე მირდატს გაუკეთებინებია სამირონე, რომელიც აღუდგენია მეფე ვახტანგ გორგასალს. დროდადრო, ადამიანური უგუნურებითა და უმეტრებით ცდილან ამ ნესტის კირით ან ცარცით ამოქოლვას, მაგრამ ნებისმიერი მსგავსი საცოთი მყისვე გამოხეტავდა ხოლმე შიგნიდან, რაც იმას ნიშნავდა, რომ ამ ხერხის ამოქოლვა არასათნო ეყოფოდა უფალს, მაგრამ გვიანდელ საუკუნეებში მიწვევით კიდევ გრძელდებოდა ნესტის დაგმავის მცდელობები და უკანასკნელი ამგვარი მცდელობა კომუნისტური მმართველობის პერიოდს ეხება: სვეტის ფუძეზე მიდგმული იყო შავი მარმარილოს ქვებისგან ამოშენებული, კარედით დახურული მინიატურული თაღოვანი პორტალი.

და აი, სვეტიცხოვლობის წლებიდან სადაც სასწავლო თარიღის წინ, ნიკოლოზ გულაბერისძის მიერ ნაკარნახევი საღვთო განჩინების თანახმად, ფილებისაგან გაათავისუფლეს სვეტის ფუძე, მოასუფთავეს მინაყრილი და ხილულად აღსრულდა სვეტისაგან ქმნილი სასწავლო — ირგვლივ მირიანის კეთილსურნელებამ დაისადაგრა. გაცხადდა წინაპრის შეგონება: სვეტის ფუძე უმუდამაჲს ღია უნდა იყოს სასწავლებრივი ცხოველი სვეტით მაცხოვრის კვართის სადიდებლად!

ზურაბ ქართველიშვილი

სენაზა და დარბაზი ველოსიპედზე და დარბაზი ველოსიპედზე

სულ ცოტა ხნით კონსერვატორიის მცირე დარბაზში მთელი საქართველო, მეტიც, მთელი მსოფლიო გააერთიანა მრავალხმიანი ხალხური სიმღერების სიყვარულმა. რაც კონცერტებზე ხდებოდა, ძნელი გადმოსაცემია. დარბაზი მსმენელს ვერ იტევდა. ქართულ სიმღერებს ქართველების გვერდით იაპონელები, ამერიკელები, კანადელები, თურქები, ფრანგები ასრულებდნენ.

ბოლო კონცერტზე, დამაგვირგვინებელი აკორდი ნამდვილ დღესასწაულად იქცა: სცენაზე ყველა მონაწილე დგას. სცენის სიღრმიდან პატარა იაპონელი ბიჭი შემოდის ქართული ეროვნული დროშით. იაპონელი მომღერალი დასჭყქს: „ჩაუხტეთ მუხრან-ბატონსა...“ სიმღერას ერთბაშად აიტაცებენ მომღერლები. დარბაზი იმუხტება — ხალხურ სიმღერაში განფენილი ეროვნული სული თავისას აკეთებს... ფესტივალის მონაწილენი სიმღერის დასასრულს ერთხმად უხმობენ ანზორ ერქომაიშვილს. სცენაზე ბატონი ანზორი შემოდის. ხელში აიტაცებს იაპონელ ბიჭუნას და გაერთიანებულ გუნდს მიუბრუნდება. ისმის ომბიანი „ქართულო, ხელი ხმალს იკარ“. მომღერლებს დარბაზი შეუერთდა, ეს იყო თანადგომის გამოცხადება, რომელიც იმ ბოლო წვთად იქცა, ემოციების ფილა რომ აავსო... ყველას ცრემლი ეზვინებოდა ყელში...

— ჯერ კიდევ 1976 წელს ამერიკელებმა გალაქტიკაში თავიანთი მიღწევები რომ გაგზავნეს, რამდენიმე ნიმუში მსოფლიოში ხალხთა კულტურიდანაც ჩადეს. სიქსტის კაპელის მოხატულობა, მონა ლიზა, შექსპირის და დანტეს ნაწარ-

„იმასირო გუმი“. მათ შემთხვევით მოისმინეს „ხასანგურას“, მოიძიეს სიმღერის წარმოშობა. საბჭოთა საელჩოში უთხრეს, ეს რუსული სიმღერაა და იაპონელებიც 2-3 წელი მღეროდნენ „ხასანგურას“, როგორც რუსულ სიმღერას. იაპონიაში ჩასულმა ანზორ ერქომაიშვილმა და რეჟისორმა სოსო ჩხაიძემ ძლივს დააბრუნეს მასპინძლები, რომ „ხასანგურა“ ქართული იყო...

იაპონელები დღეს ორასამდე ქართულ სიმღერას მღერიან... საბედნიეროდ, ქართული ხალხური სიმღერის შემსრულებლები გამრავლდნენ მსოფლიოში. შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ჩვენი სიმღერები მსოფლიოში გახალხლდა. ჩამოსულები იყვნენ ამერიკელები, პოლანდიელები, ფრანგ ქალთა ანსამბლი „ირინოლა“, ინგლისური ანსამბლი „დარბაზი“.

— როგორ შთაბეჭდილებები ჰქონდათ „უცხოელ ქართველებს“ (ასე ვახსენებ ქართული სიმღერების შემსრულებლებს)?

— საოცარი. პირველ დღეს მათთვის საუკეთესო ქართულმა ანსამბლებმა იმღერეს. პირველი სიმღერის ბოლოდან რომ დაიწყეს ჩვენმა უცხოელმა სტუმრებმა ქვითინი, საათ-ნახევარი არ გაჩერებულან. ამბობდნენ, ქართული ხალხური სიმღერა მსოფლიო მუსიკალური კულტურის ტაძრის გუმბათიაო. მოხდა ძალიან სერიოზული ფაქტი მუსიკოლოგიაში. ჩატარდა პირველი საერთაშორისო სიმპოზიუმი ტრადიციულ პოლიფონიაში. კონცერტები ამ პოლიფონიის თანამდევნი იყო. ყველამ დაინახა, რომ ჩვენი ერი ვართ, რომელიც ახლა ვდგებით ფეხზე, უშველებელი იმპერიები გვადავს თავს, გვერდით კი დიდსა და პატარა ქვეყნებს თავისი წილის ნაღება უნდათ ჩვენგან. ეს კარგად ესმით და ძალიან უნდათ, მაქსიმალურად დაგვეხმარონ. მათ გადამწყვეტეს, იზრუნონ, რათა თბილისი იუნესკოში გამოაცხადოს მსოფლიო პოლიფონიის ცენტრად. ეს მნიშვნელოვანი ამბავია.

— თურქეთიდან ჩამოსულ ქართველებს

მარცნიდან: კარლ ლინიჩი, ალან გასერი, ანზორ ერქომაიშვილი და სტუარტ ლინკოლნი

მოგებების თითო ეგზემპლარი, ბეთჰოვენის X სიმფონია და ქართული ხალხური „ჩაქარული“, — გვითხრა ქართული სიმღერის საერთაშორისო ცენტრის რეჟისორმა ბატონმა **აუზა სოფიარაძე**, — რუსები ამას მაღავენდნენ. მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ გახდა ეს ფაქტი ცნობილი. მოგესწენებათ, რა დიდი კომპოზიტორია იგორ სტრავინსკი. მან სიბერეში შემთხვევით მოისმინა ქართული ხალხური სიმღერები და იმდენად აღფრთოვანდა, რომ თქვა: მე რაღა უნდა დავწერო, თუკი ვინმეს რამე დაუწერია, არაფერია იმასთან შედარებით, რაც ქართული ხალხური სიმღერააო...

— რაც ქართულად მომღერალი უცხოელები ენაზე, მათი ემოციები ვიგრძენით, სიამაყე კიდევ გაგვიატყდა... — სამწუხაროა, რომ ჩვენ ვერ ვაფასებთ სათანადოდ ჩვენივე მუსიკას. სახელმწიფო ტელევიზიის I-მა არსმა ერთი კონცერტის ჩანაწერიც კი ვერ გვიჩვენა... თუმცა მე-9 არხს ყველგან სრულად აქვს გადაღებული და ამას ნახავს მაყურებელი.

— ვიცო, რომ საკმაოდ რთული გზა გაიარა ქართული ხალხური სიმღერების უცხოეთში დამკვიდრებამ. — მაგალითად, იაპონიაში არის ანსამბლი

გაუოცებიათ ყველა...

— ეს აღმოჩენა იყო. თურქეთიდან ჩამოვიდა უხუცეს ქართველთა ანსამბლი „მაჭახელა“. მათ ჩამოიტანეს სიმღერები, რომლებიც ხელახლებლად აქეთ შენახული.

ქართულმა ხალხურმა სიმღერამ ბევრს თავიდან აღმოაჩენინა რუსაზე საქართველო.

ქართული ხალხური სიმღერის საერთაშორისო ცენტრის კოორდინატორმა ამირან ქადაგიშვილმა გვითხრა, რომ ამერიკელი კარლ ლინიჩი საერთოდ უნიკალური შემთხვევაა. მან 100 ქართული სიმღერის სამივე ხმა შეისწავლა. მინდა ისიც დავძინო, რომ დღევანდელი ქართული პოლიფონიის აღიარებისთვის ანზორ ერქომაიშვილმა არაფერი დაიშურა. მისი ძალისხმევა ტოლფასია ქვეთიმე თაყაიშვილის და რეზო თავუკაშვილის ღვაწლისა.

ლელა ჯიყაშვილი

ქრისტიანობა კონკურსი „ლელონი“

ორგანიზატორები: თბილისის მმართველობა და თვითმმართველობა, არასამთავრობო ორგანიზაცია „საზოგადოებრივი ურთიერთობათა განვითარების ინსტიტუტი“.

კონკურსის გენერალური სამსახური „ფილიპ მორის მენეჯმენტ სერვის ბ.გ.“ საქართველოს წარმომადგენლობა.

კონკურსის მიზანია თბილისის ცხოვრების აქტუალური თემატიკის ამსახველი საუკეთესო ჟურნალისტური ნამუშევრების გამოვლენა.

ნომინაციები:

1. ბეჭდვითი პუბლიკაცია
2. რადიოსიუჟეტი ან გადაცემა
3. სატელევიზიო სიუჟეტი ან გადაცემა
4. მინისტერა თბილისში (საგაზეთო, რადიო, სატელევიზიო მასალა)
5. პრესაში განთავსებული ფოტომასალა

ყველა ნომინაციაში გამორჩეული საუკეთესო ნამუშევარი დაჯილდოვდება 1000 ლარით, გაიცემა სხვა ფულადი და სპეციალური პრემიები.

მასალების წარმოდგენის პირობები

კონკურსში მონაწილეობისათვის მიიღება ნებისმიერი ჟანრის საგაზეთო, რადიო, ფოტო და სატელევიზიო ჟურნალისტური ნამუშევარი, რომელიც გამოქვეყნდა და ეთერში გავიდა 2001. 06-დან 2002 20.10-ის ჩათვლით.

კონკურსში მონაწილეობისათვის განაცხადის შეტანა და ჟურნალისტური ნამუშევრების წარდგენა განხორციელდება ქვემოთ აღნიშნულ მისამართზე ან. 21 ოქტომბრიდან ყოველდღე (შაბათ-კვირის გარდა) 10-დან 18 საათამდე და დასრულდება 30 ნოემბრის 18 საათზე.

კონკურსის ოფიციალური დახურვა და დაჯილდოება გაიმართება ქალაქის მერიადი.

საორგანიზაციო კომიტეტის მისამართი:

თბილისი 380007, გერგეთის ქუჩა №3

საზოგადოებრივი ურთიერთობათა განვითარების ინსტიტუტი.

საკონტაქტო ტელეფონები: 92-30-12, 93-35-92, 94-04-73, 94-04-73 ფაქსი

ამა წლის ზაფხულის ერთ დღეს ჯემალ ჯუღელი ოჯახში დილით ტელეფონმა დარეკა. ყურმილი ოჯახის დიასახლისმა აიღო. ინკოგნიტო ინფორმატორმა ქალბატონ ზიზი კბილმავლის აცნობა, რომ მისი ოცდაორი წლის წინ გარდაცვლილი შვილის, მეგი ჯუღელის საფლავი „საქართველოს ბანკის“ პრეზიდენტის დავალებით, წინაპრების საფლავის გასაფაროთებლად და გამოთავისუფლებული ადგილის მიერთების მიზნით, ათხრილია, დატყეული მარმარილოს ფილები კი მინახუა მიყრილი. მიხედვით, თორემ მალე შვილს სამარადნად ამოგიგდებენო, უთხრა ქალბატონს კეთილისმსურველმა და ტელეფონი გათიშა. ოჯახის დიასახლისმა ერთი შეპკვილა და გულნასული იმატაზე გაიშხლართა. ხმაურზე საძინებლიდან მისი მეუღლე გამოვარდა, რომელსაც ორჯერ აქვს ინფარქტი გადატანილი და ქალი ასეთ მდგომარეობაში რომ იხილა, თვითონაც ცუდად გახდა. სანამ სასწრაფო დახმარების ექიმები არ მოვიდნენ, ზიზი კბილმავლის მოსულებიერება ვერაფერ შეძლო. მიუხედავად ექიმების დაყინებული თხოვნისა, რომ ცოლქმარს სასწრაფოდ ჰოსპიტალიზაცია ესაჭიროებოდა, ორივემ კატეგორიული უარი განაცხადა საავადმყოფოში წასვლაზე და ექიმებს სთხოვეს, სასწრაფოდ ვაკის სასაფლაოზე მიყვანათ. სამწუხაროდ, ინკოგნიტო ინფორმატორი ნაწილობრივ მართალი აღმოჩნდა...

ყველაფერი ოცდაორი წლის წინ დაიწყო. ახალგაზრდებს ერთმანეთი თავდავიწყებით შეუყვარდათ. ყმაწვილი ერთ-ერთი მინისტრის მოადგილის ვაჟიშვილი იყო. გოგონა კი ცნობილი ოჯახის, ჯემალ და ზიზი ჯუღელების ერთადერთი ქალიშვილი გახლდათ. ახალგაზრდები საეკონომიკო მოგზაურობაში ერთი კვირით ბათუმში გაემგზავრნენ. შვიდმა დღემ ერთი წამივით გაიარა. ახალდაქორწინებულებს ორმა მეგობარმა ჩააკითხა და მანქანით ყველა ერთად თბილისისკენ გამოემგზავრნენ. წინა ღამით ნაქეიფრებს, მათ შორის მძღოლსაც გზაში ჩაეძინათ და ავტომობილი მაღალი სიჩქარით საპირისპირო მიმართულებით მოძავალ „იკარუსის“ მარკის ავტობუსს შეეჯახა. შეჯახება იმდენად ძლიერი იყო, რომ ვერაფერ წარმოადგენდა, მსუბუქ ავტომობილში თუ ვინმე ცოცხალი გადარჩებოდა. სიძე და მისი მეგობარი სხეულის მძიმე დაზიანებით, მაგრამ მაინც გადარჩნენ, ხოლო საჭესთან მჯდომი და პატარალი მეგი ჯუღელი დაიღუპნენ. ოჯახები გლოვამ მოიცვა, მაგრამ რა უნდა ქვანათ?! მიცვალებულებს პატრონიზმა სჭირდებოდათ. ჯემალ ჯუღელმა თავის ერთადერთი ქალიშვილი ვაკის სასაფლაოზე დაასაფლავა...

ორიოდე წელი გავიდა ტრაგედიიდან და მეგი ჯუღელის საფლავის უკან ცარიელ ადგილზე ვლადიმერ (გიზო) პატიეშვილმა ასევე ავტოკატასტროფაში დაღუპული მეუღლე, და და სიძე დაასაფლავა. ჭირისუფლებმა ვლადიმერ პატიეშვილმა და ჯემალ ჯუღელმა, რომელთა ნათესავების საფლავები ერთმანეთს ესაზღვრებოდა, ჯერ ნაცნობობა გააბეს, მერე საერთო ჭირმა დაამახანაგა ისინი. ჯუღელების თქმით, პირველი უსიამოვნება მათ შორის მაშინ დაიწყო, როცა პატიეშვილმა მეგის საფლავთან მდებარე ელექტროგანათების ბოძი მოთხარა. ბოძზე მიმაგრებული ღამპოინი საფლავთან გვიანობამდე მყოფ ჯუღელის მეუღლეს გახს უნათებდა, მაგრამ წყენა გულში ჩაიკლა და არაფერი უთქვამს. **ზიზი კბილმავლი:** „ჩემმა ქმარმა მაშინ დააშავა, როცა პატიეშვილს ელექტროგანათების ბოძის მოთხრის შესახებ არ უსაყვედურო. განათება ჩემი ახირება კი არ ყოფილა, უბრალოდ ძალიან მჭირდებოდა — ხშირად ვარ აქ. ხანდახან გვიან ღამემდეც ვრჩები და სიზნებელში ყოფნა, თუნდაც შვილის საფლავზე, ცოტა ძნელია. მოგვიანებით პატიეშვილმა მეტი მოინდომა. 1994 წელს იქვე, მეორე რიგში, სიდევრი და სიმამრი დაასაფლავა. შემდეგ მათ გვერდით დედა და მამა. ადგილი რომ არ ყოფი, ჩვენს უკითხავად ჩვენი შვილის საფლავის კუთვნილ ტერიტორიაზე შემოაყვინა ფულები თავის მშობლებს. გვეწყინა, მაგრამ რას ვიზამდით? ხომ არ ვტყყოფით, შენი მიცვალებული ამოთხარე ან ფეხები მოაკეციე-თქო. როცა მშობლებს ასაფლავებდა, სასაფლაოს დირექტორმა სხვა ადგილი შესთავაზა. როგორც ჩემმა მეუღლემ მითხრა, წელს, აღდგომის დღესასწაულზე პატიეშვილს სასაფლაოზე ჯემალი გვერდზე გაუყვანია და უთხოვია, იქნებ შენი ტერიტორიიდან ათი სანტიმეტრი მინის ფართობი დამითმოო. ჩემი

მეუღლე არც დათანხმებია და არც უარი უთქვამს. მე ერთ გოჯ მინასაც არ დავუთმობ. ან რატომ უნდა მიეცე ვინმეს ჩემი შვილის საფლავის ნაწილი, რომელსაც ქმარ-შვილის სიტყბო არ ღირსება? პატიეშვილმა ისიც კი იკადრა, რომ შვილის საფლავის გაყიდვა შემოთავაზა. შეიძლება ასე დაეცეს აღამაინი?! როგორ უნდა გაუბედო შვილმკვდარ დედას საფლავში ფულის მიცემა ან აიძულო იგი შვილის საფლავი გაყიდოს?“

ჯემალ ჯუღელი: „რა უნდა ვთქვა. პატიეშვილი რომ უსინდისოდ იქცევა, ნათელია, მაგრამ ღმერთი ყველაფერს ხედავს. თუ სიმართლე გინდათ, როცა მან თავისი ახლობლები დაასაფლავა, აქაურობა ისე იყო გადათხრილი, გული შემიწუხდა. ამწებები და ტრაქტორები ჰყავდა მოყვანილი და ჩემი შვილის საფლავი ერთიანად ათხრილი იყო. მაშინ შევამჩნიე პირველად, ახლა უკვე სადგომად

ოჯახს დიდი უბედურება დაატყდა თავს და ერთ დღეს სამი ადამიანი დავეკარგეთ. ისინი ვაკის სასაფლაოზე დავეკარგეთ, ჩვენივე გამოყოფილი მინის ფართობის აღმოსავლეთ მხარეს, ერთ რიგში. მათ საფლავს დასაფლავის მხრიდან ემიჯნება ჯუღელების კუთვნილი სასაფლაო, სადაც მათი ქალიშვილია დაკრძალული. ამ საფლავის განაპირას, ჩვენს კუთვნილ ფართობში იდგა ხე, რომელიც ჯემალ ჯუღელის თქმით, მისი გარდაცვლილი ქალიშვილის სახელზე იყო დარგული და მთხოვა, სანამ ხე მოღონიერდებოდა, დაგვეტოვებინა, ხოლო შემდეგ მას სხვაგან გადავრგავდა. თხოვნა შევუსრულეთ, მაგრამ ჯუღელებმა ისარგებლეს ჩემი სტრესული მდგომარეობით და ზემოთი თანხმობა გამომტყუეს მინის დროებით დამთმობაზე. შემდეგ ბატონმა ჯემალმა პირობა არ შეასრულა. პირიქით, ხსენებული

ჭირისუფლების დაფა სასაფლაოზე...

ქვეული მინის ფართობის მისაკუთრებას რომ ცდილობდა. არადა, ეს ტერიტორია მე მეუღლემის. ერთი ამბავი ავუტყუე მუშებს, ვერხუბე. მერე უნამუსოდ მითხრა, ათი სანტიმეტრი დამითმოო და ჩემს თანხმობას არ დაუცადა, ისე დააპირა ორი მეტრი სიგანის მინის ფართობის დასაკუთრება. მაშინაც ერთი ამბავი ავუტყუე და შედეგ მომიბოდიშა. ახლა კი სულ გავიდა თავს. აღარაფერი მკითხა და შვილის საფლავი დამირბია. თქვენ წარმოიდგინეთ, როცა მუშები მოიყვანა, სასაფლაოს დირექტორი და მისი მოადგილე მოატყუა, — ჯემალთან შეთანხმებული ვარო. სინამდვილეში კი სასტიკად მყავდა გაფრთხილებული სასაფლაოს დირექტორი, რომ ჩემი შვილის საფლავზე არავინ შეეშა.“

სასაფლაოს დირექტორის მოადგილე **ზურა ელიზბარაშვილი** უხერხულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, როცა აღნიშნული დავის შესახებ ვკითხე. ამ კაცს, ერთი მხრივ, არ უნდა ისეთი ძლიერ პიროვნებას აწყენინოს, როგორიც „საქართველოს ბანკის“ პრეზიდენტი და რესპუბლიკის პრეზიდენტის ნათესავი ვლადიმერ პატიეშვილია. მეორე მხრივ, კა ქნას, მეგი ჯუღელის მშობლების სიმართლეს ვერ უარყოფს. მისი განცხადებით: „მეგი ჯუღელის საფლავი კი იყო დაზიანებული, მაგრამ ყველაფერი აღადგინეს. პატიეშვილმა მითხრა, ჯუღელთან შეთანხმებული ვარო. ვინდებ და რას წარმოვიდგენდი, თუ მომტყუებდა? ან რა ისეთი გაჭირვება აქვს, რომ ერთი საფლავი ვერ იყიდო?“

ჯუღელებმა შვილის გადათხრის საფლავი რომ ნახეს, ვაკის რაიონის პოლიციას შეატყობინეს აღნიშნული ვანდალიზმის ფაქტი. საქმე პოლიციის მოგვეცეს, ლეინტენანტ **ზვიად ჩაღუნაშ** ჩააბარეს. მისი განცხადებით: „ვანდალიზმი დაფიქსირებულია, რომელიც პოლიციამ ვაკის სასაფლაოზე ცოლქმარ ჯუღელების გამოაჩვენის შემდეგ შეადგინა. დანაშაული ამკარად გამოკვეთილია, თუმცა საბოლოო სიტყვას რაიონის პროკურორი იტყვის.“

ჩვენ „საქართველოს ბანკის“ პრეზიდენტს **ვლადიმერ პატიეშვილს** ბანკის ოფისში, სამუშაო კაბინეტში ვწვით და კომენტარი ვთხოვეთ. მისი განცხადებით: „საკითხი, რომელიც თქვენ გაინტერესებთ, ახალი ამბავი არ არის. იგი ჯერ კიდევ იმ დროიდან დაიწყო, როცა ჩემს

ხის ირგვლივ მინის ფართობი მოაკეთა. რამდენჯერმე ვთხოვე, გადაეტანა ხე სასაფლაოს მიგნით, მაგრამ მან მეუღლის სუსტი ნერვების მომიზნებით, თავი აარიდა პირობის შესრულებას.“

— **არსებობს თუ არა რაიმე ნახაზი ან საბუთი, რომელიც ან თქვენი ნათესავების ან მეგი ჯუღელის საფლავის საზღვრებს ადგენს?**

— სამწუხაროდ, ასეთი საბუთი არ არსებობს, მაგრამ ჯუღელების მიერ მინის გარკვეული ნაწილი რომ მიტაცებულია, ამის დადგენას ექსპერტმა არ სჭირდება, შეუიარაღებელი თვალითაც იოლად შეიმჩნევა როგორც მოპირკეთების დიზაინით, ისე სასაფლაოებს შორის არსებული საზღვრის ალოგიკური ფორმით.

— **ჯუღელის განცხადებით ეს თქვენ საგანგებოდ გააკეთეთ რამდენიმე წლის წინ და მხოლოდ მასთან ჩხუბის შემდეგ არ გაწაგრძელეთ მინის ჩამოჭრა, თუმცა ახლა კი გაგაგრძელებიათ.**

— ჯემალ ჯუღელს შეცდომაში შეჰყავხართ. ეს აბსურდული განცხადებაა. ჩემი მშობლების საფლავი ნაწილობრივ სასაფლაოების გამოყოფი ბეტონის ლიბის ქვეშ მდებარეობს, რაც ქმნის დიდ უხერხულობას, როგორც საფლავის მოვლის, ისე მისი დიზაინის მხრივ. ამიტომაც ვთხოვე ბატონ ჯემალს ამა წლის დასაწყისში თავისი პირობის შესრულება. შემდეგ რამდენჯერმე ვცადეთ მასთან დაკავშირება, რათა მოველაპარაკებოდით და მისგან რეკონსტრუქციის უფლება მიგვეღო. ამაოდ, მისი მეუღლე მასთან დაკავშირების უფლებას არ გვაძლევდა. ჩვენი უკანასკნელი შეხვედრა წელს, აღდგომის მომდევნო დღეს შედგა, სადაც მას კვლავ შევასხენე საფლავებს შორის გამოყოფის ხაზის გასწორების აუცილებლობა და რომ ყველა ხარჯს ჩემი ოჯახი იკისრებდა. ჯემალ ჯუღელი დამთანხმდა და გვთხოვა, სარეკონსტრუქციო სამუშაოები ზაფხულში დაგვეწყო. მას არ უცნობებია, რომ ზაფხულამდე აზრი შეიცვალა. ამიტომ ამასოლუტურად მოულოდნელი იყო ის რეაქცია, რაც სამუშაოების დაწყებას მოჰყვა. კერძოდ, ბატონი ჯემალის მეუღლემ რეკონსტრუქციის სამუშაოების დაწყებისთანავე სკანდალი ატყა სასაფლაოზე, მუშები გალანდია. მუშებმა შვილგარდაცვლილ, გამწარებულ დედასთან სკანდალს თავი აარიდეს, სამუშაოები

შეაჩერეს, ხოლო შემდეგ კი აღადგინეს სასაფლაოს თავდაპირველი სახე. მაგრამ ამ ქალბატონს პოლიციაში შეუტანია საჩივარი მორალური ზიანის მიყენების ბრალდებით. ყოველივე ზემოთ თქმული მაფიქრებინებს, რომ საქმე გვაქვს საყვებით გააზრებულ ქმედებასთან, რადგან საჩივრის მიზეზად მოყვანილი ჯუღელების გარდაცვლილი შვილის საფლავის შეურაცხყოფის ფაქტი მტკნარი სიცრუეა. რეკონსტრუქცია შეეხო მხოლოდ ჩემი ახლობლების სასაფლაოების ფართობებს, ხოლო ჯუღელის ქალიშვილის სამარე ამ ადგილიდან ორი მეტრით მაინცაა დაშორებული. ე. ი. გამოდის, რომ მე ჩემი მშობლების საფლავზე განხორციელებულ ვანდალიზმში მადანაშაულებენ. მეორე — ჯემალ ჯუღელის მხრიდან სასაფლაოს რეკონსტრუქციაზე ჯერ თანხმობა, შემდეგ ჩვენი გაფრთხილების გარეშე უარის თქმა და ჩხუბის ატყა აშკარად გამოიხსნება კონფლიქტური სიტუაციის პროვოცირებისათვის; და მესამე — მიმართულებით ჩემს წინააღმდეგ შანტაჟს და თავიანთი საჩივრის ანუ უღირების საფასურად 5 ათას ამერიკულ დოლარს ითხოვდნენ. სხვათა შორის, გამომძიებელმაც მიმანიშნა, რა თქმა უნდა, ირიბად, რომ იგი ახალგაზრდა კაცია, თურმე ძალიან უჭირს და გვირგვინა, როგორმე მეორე მხარესთან მოვლაპარაკებულაყვით და ა. შ.. ალბათ ხვდებით, რას უნდა ნიშნავდეს ეს? ერთი სიტყვით, ჯუღელებმა ხაფანგივით მომიწყვეს, ჯერ დამთანხმდნენ, მერე კი უარი მითხრეს...

პოლიციისაგან მოკვლეული მასალები გამოძიებელ **ნუზარ ნონიკაშვილს** გადაეცა. ჯუღელების ინტერესების დამცველი ადვოკატის, ხიბლიშვილის განცხადებით: „ნონიკაშვილმა ორჯერ, სრულიად უკანონოდ გამოიტანა დადგენილება სისხლის სამართლის საქმის აღძვრაზე უარის თქმის შესახებ. საბედნიეროდ, მონაღების სიმძალეზე აღმოჩნდა რაიონის პროკურატურა, რომელმაც ორჯერვე არ დაამტკიცა გამოძიებლის უმოტივო დადგენილება. ვინაიდან საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 24-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გამოძიებელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აღძრას სისხლის სამართლის საქმე დანაშაულის აღმოჩენის ყველა შემთხვევაში. ხოლო მოცემულ საქმეზე კი გამოძიებელ ნუზარ ნონიკაშვილს ხელთ აქვს კანონის სრული დაცვით მოკვლეული მასალები, სადაც აშკარად გამოკვეთილი და დადასტურებულია დანაშაულის ნიშნები და შემადგენლობაც, რაც დასაჯადია სისხლის სამართლის კოდექსის 258-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ანუ ვანდალიზმის მუხლით პატიეშვილი პასუხისმგებელი უნდა მიეცეს, მაგრამ გამოძიებელი ანგარიშის ან სხვა მოტივით არ ასრულებს მასზე დაკისრებულ ვალდებულებას და საქმეს აჭიანურებს.“

გასული კვირის ხუთშაბათს მოდავე ჭირისუფლები და მათი ნათესავები ერთმანეთს ვაკის სასაფლაოზე სწორედ სადავო ტერიტორიის თაობაზე შეხვდნენ, თუმცა ამ შეხვედრამ ვლადიმერ პატიეშვილი არ გამოცხადდა. მის ინტერესებს მისი სიძეები და მისი ადვოკატი იცავდნენ. შეხვედრაზე გამოძიებელი ნუზარ ნონიკაშვილი და სასაფლაოს ხელმძღვანელობაც მობრძანდა. შეხვედრაზე ურთიერთბრალდებები გაიმართა. კამათი წელ-წელა გაცხადდა და უფრო მწვავე სიტყვიერ შეურაცხყოფით გადაიზარდა. მოკამათენი სასამართლოს მუქარით დაშორდნენ ერთმანეთს.

ისე მოხდა, რომ მოდავე ჭირისუფლების წასვლის შემდეგ სასაფლაოს დირექტორის მოადგილესთან საუბარს შევეყვი. მისი ნაამბობით: „ასეთი დაპირისპირებები სასაფლაოზე მომხდებოდა საფლავების ჭირისუფლებს შორის ხშირად იმართება. ერთმა იმდენი ექვს ან მეტ კვადრატულ მეტრს მინახე კი არ ედავებინა, არამედ, შვიდ სანტიმეტრს მინას არ თმობენ. ამას წინათ ხელისგულისოდენა ადგილის გამო ჭირისუფლებმა ერთმანეთს ცხვირ-ჭირის დამტყვრის. ერთმა იმდენი ქნა, მარმარილოში ჩასმული სასაფლაო რამდენიმე სანტიმეტრის გულსითვის დაანგრევინა.“

კიდევ დიდხანს ვისაუბრე ვაკის სასაფლაოს მესაფლავებთან. უკვე ბინდებოდა, მაგრამ რატომღაც კვლავ დაპირისპირებული მხარეების მიცვალებულების საფლავებისკენ გამინია გულმა, თითქოსდა მათ ნაღვლიანი თვალებში ცრემლი გამოსჭვიოდა. ამ დაპირისპირებებით, ჩხუბით და ამბიციებით ხომ შეურაცხყოფას ვაყენებთ მათ სსოვნას, ბატონებო?!

ზვიად ჩაღუნაშ

მართლ გლახოს თხილის ბიზნესმენი აპობრეპენ?!

დაახლოებით ხუთი წლის წინ დასავლეთ საქართველოში მცხოვრებ გლეხკაცობას იმედი მიეცა, რომ ბოლოს და ბოლოს, დუხჭირ ცხოვრებას თავს დააღწევდა. ზოგიერთი რომანტიკული ბუნების გლეხი კი გამდიდრებაზეც ოცნებობდა. საქმე ის იყო, რომ საქართველოში მოყვანილი თხილი მსოფლიო ბაზარზე დიდი მოწონებით იქნა მიღებული და უცხოელი ინვესტორებიც საქართველოს კალიბრითი შემოსევისკენ იმდენად რად ღირს, როცა აჭარაში ამერიკის შეერთებული შტატების ან უკვე ყოფილი პრეზიდენტის მეუღლის, ჰილარი კლინტონის ძმები როდემუბი სწორედ აჭარა-გურიაში თხილის პლანტაციების გასაშენებლად საკმაოდ სოლიდური ინვესტიციების დასაბანდებლად ჩამოვიდნენ. პერსპექტივამ რეალური ხასიათი მიიღო. გლეხობას ბევრი არ უყოყმანია. უამრავმა გლეხმა ხელი მოჰკიდა თხილის პლანტაციების გაშენებას, სიმინდის ყანების შევიწროების ხარჯზე (ეს კულტურა დასავლეთ საქართველოში მცხოვრები გლეხკაცის ძირითადი მარჩენალია). ზოგიერთმა სახელმწიფოსგან რამდენიმე ჰექტარი მიწა იჯარით აიღო, ფული ისესხა და თხილის გაშენებას მიჰყო ხელი. თითქოს ყველაფერი კარგად მიდიოდა, მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს უცხოელი ინვესტორები კუდამოშებულები გააქციეს თავიანთ ქვეყნებში. მიზეზი მათი გაქცევისა გამგებლებისა და სოფლის საკრებულოების თავმჯდომარეების მიერ მინის ფართობების უცხოელებზე გადაცემის სანაცვლოდ წილში ჩაჯდომის მოთხოვნა გახლდათ. მერე ადგილობრივი თხილის ბი-

ამას წინათ ჩემი ოჯახით გელევიზორს ვუყურებდი — იქიდან გავიგე, რომ გაზის ბიზნესის ერთ-ერთი მაფიოზი ვყოფილვარ. გაგიჟდები კაცი! რაც შეეხება ოზურგეთის თხილის გადამამუშავებელ საწარმოს, იგი ჩემი ნათესავის, ბეგი სიორიძის კუთვნილებაა. ამ კაცს მხოლოდ ბანკიდან კრედიტის აღებაში დავეხმარე. რა ექნა ახლა, იმიგომ, რომ სიორიძეა და თხილის ბიზნესშია, ნათესავს არ უნდა დავეხმარებოდი?!

ზნესი ხელში ქართველმა ბიზნესმენებმა ჩაიგდეს. მათ ზურგს სხვადასხვა რანგის ჩინოვნიკები უმადრებდნენ და დაიწყო თხილის ბიზნესი, ოღონდ ქართული გაგებით. ქართული გაგებით ბიზნესი რასაც ნიშნავს, ყველას კარგად მოეხებება — რაც შეიძლება იაფად, თუნდაც გლეხობის გაკოტრების და გაღატაკების ხარჯზე დიდი მოგების მიღება. ე. წ. ბიზნესმენები იმაზე კი აღარ ფიქრობდნენ, რომ ამგვარი დამოკიდებულებით იმ ტოტს ჭრიდნენ, რომელზეც თვითონ ისხდნენ. სამწუხაროდ, უკვე წელს ზოგიერთი გლეხი თხილის პლანტაციის ამოძირკვის შესახებ ალაპარაკდა.

წელს, მას შემდეგ, რაც თხილის მოსავლის აღება-ჩაბარება დაიწყო, „კვირის პალიტრის“ რედაქციაში გლეხების საჩივრებისა და განცხადებების ნაკადი არ შეწყვეტილა. იმედგაცრუებული გლეხობა თხილის გადამამუშავებელ საწარმოებს ბრალად სდებს ერთმანეთთან პირის შეკებას, რაც გროვდება თხილის მოსავლის ჩაბარებას გულისხმობს. ამ დღეებში რედაქციაში ბოზურგეთის რაიონიდან ერთი ჭარმაგი გლეხი გვეწვია და შემდეგი რამ გვიამბო:

გაგრძელება იხ. გვ 11

რუსეთის შინაგან საქმეთა მინისტრი ალექსანდრე იაკოვევო აცხადებს, რომ მათ ჯერ კიდევ 10 ოქტომბერს გადასცეს ქართულ მხარეს ყველა დოკუმენტი, რომლებიც ადასტურებს დაკავებული ჩეჩნების ექსტრადიციის მოთხოვნის სამართლიანობას. მაგრამ როგორც არასამთავრობო ორგანიზაციის „ყოფილი პოლიტიპატიმრები ადამიანის უფლებებისათვის“ თავმჯდომარემ, ნანა კაკაბაძემ განაცხადა, რუსეთში ექსტრადიციას გადაურჩა ერთ-ერთი პატიმარი, რომელმაც თავისი ვინაობა არ გაამხილა და მოგონილი გვარსახელი დაასახელა. რუსულმა მხარემ მოგონილ გვარზე სისხლის სამართლის მასალები გამოაგზავნა, რომლის თანახმად გამოგონილ პიროვნებას ხუთი ადამიანის მკვლელობა ბრალდება. ახსნა-განმარტებისა და საბუთის წარმოდგენის შემდეგ, ნანა კაკაბაძის თქმით, ამ პატიმარმა კი გადაიჩინა თავი, მაგრამ რუსული მხარე, სანდო წყაროს ინფორმაციით, დღემდე განაგრძობს გადაცემული ხუთი ჩეჩნის ვინაობის იდენტიფიკაციას. არადა, გენერალურ პროკურატურაში გადაჭრით აცხადებენ, რომ მათ ორი თავი არ აქვთ და დაუდგენელი პიროვნებების გადაცემას არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებდნენ. ამის პარალელურად, გასულ კვირას გავრცელებული ინფორმაცია, რომ ერთ-ერთი ჩეჩენი, გვარად აზიევი, თვითმფრინავში შემოაკვდათ, ყალბი აღმოჩნდა. საინტერესოა ერთი დეტალიც — გავრცელებული ინფორმაციით, დაკავებული ჩეჩენი გაგარის მისადგომებთან იბრძოდნენ ქართველების წინააღმდეგ. თუ ეს დადასტურდება, მაშინ საქართველოში დარჩენილ ჩეჩნებს ქართული მხარე სერიოზულ ბრალდებებს წაუყენებს და მათ ქართული კანონმდებლობით გასამართლება ელით. თუმცა საქმის მასალებით, მათ ჩვენებებზე დაყრდნობით, ისინი არიან ჩეჩნეთის მშვიდობიანი მოქალაქეები, რომლებიც რუსეთის ძალისხმევით სტრუქტურებმა შეავიწროვეს და იძულებულნი გახდნენ, საქართველოს საზღვარი გადმოეყვითათ.

„კვირის პალიტრა“ ესაუბრა გენერალურ პროკურატურასთან არსებულ უშიშროების ორგანოებში გამოძიების კანონიერებაზე ზედამხედველობის განყოფილების უფროსს, **პანტაზა მუსხილაძეს**. იგი თავს დებს ჩეჩნების ვინაობის დადგენის კანონიერებასა და მათ ობიექტურ იდენტიფიკაციაზე და მასმედიაში ზედმეტ ექსციაზოებაში ადანაშაულებს.

— **ბატონო ვახტანგ, საქართველოს კანონმდებლობით რა ბრალდებები აქვს წარდგენილი ამ ცამეტ ჩეჩენს?**

— ეს გახლავთ სახელმწიფო საზღვრის უკანონო გადმოკვეთა და იარაღის, საბრძოლო მასალის, ფუთქებად ნივთიერებათა შეძენა-გადაზიდვა-ტარება.

— **რა რაოდენობის იარაღით იყვნენ შეიარაღებულები?**

— მათ ჰქონდათ 7 ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, ექვსი ხელყუმბარა...

— **რა შეგიძლიათ თქვით საქმის მასალებიდან გამომდინარე, — ვინ არიან ეს პიროვნებები — უბრალოდ ჩეჩენი მებრძოლები თუ მართლაც კრიმინალები?**

— მათი ჩვენებების მიხედვით, ისინი იძულებულნი გახდნენ, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოსულიყვნენ. მათი თქმით, ისინი თავს აფარებდნენ მაღალმთიან რაიონებს, მაგრამ რუსეთის სპეცსამსახურებმა მიაგნეს, შეავიწროეს, ალყაში მოაქციეს და იძულებული გახადეს, საქართველოსთვის შეეფარებინათ თავი. ისინი უარყოფენ, რომ ბოვიეკები არიან, უბრალოდ, ამბობენ, რომ ჩეჩნეთის მოქალაქეები არიან.

— **კონკრეტულად რა ტერიტორიაზე შეავიწროეს?**

— გირევის საგუშაგოსთან.

— **მათგან რამდენი ვინაობის იდენტიფიკაცია შეძელით?**

— ხუთის. ეს სწორედ ის ხუთია, რომლებიც გადაეცა რუსეთს. მართლა ორი თავი კი არ გვექონდა, რომ გადაგვეცა „თემური“ „ნიკოს“ ნაცვლად... რომ დადინ და რალაცებს ამბობენ. არ ჯობია ამდენ ლაპარაკს იმ რვა კაცზე იფიქრონ, რომელიც არ გადაგვიცა? იქნებ რამენიარად ხელი შეუშალონ მათ გადაცემას. იმ ხუთს რომ ჩაკირკიტებენ, — ვინლა დააბრუნებს?! ორი თვე ამ საქმეზე მიდიოდა ძიება. ბრმად დავხუჭავდით თვალებს და გადავცემდით ვიღაცას ისე, რომ გაღმძღულოყო პროკურორი და შესაბამისად ყველა?!

— **ბატონო ვახტანგ, აქ საუბარია იმაზე, რომ დაკავებულმა ჩეჩენებმა დაასახლეს სხვა გვარები და სიწმინდელები სხვა პიროვნებები არიან...**

— ეს ის დარჩენილი რვა კაცია და მიდის მათი გადამოწმება. აქვე მინდა გითხრათ, რომ რატომღაც ეს 13 კაცი ერთად აღიქმება. ამ

„აპირაპირ და უხილავად სიკვდილის გზა...“

„დაძვრებიან პროვოკატორები და ამბობენ, შევარდნაძეს ეს არ უნდა ვაპატიოთ“

დროს პირველი 7-კაციანი ჯგუფის დაკავება მოხდა 3 აგვისტოს, მეორე 6-კაციანი ჯგუფი 5 აგვისტოს დააკავეს. ესენი ერთმანეთს არც კი იცნობდნენ და ერთმანეთი ციხეში გაიცნეს. გადაცემულთაგან 4 პირველი ჯგუფიდან იყო, ერთი — მეორე ჯგუფიდან...

მუსხელაძისგან განსხვავებით, განსხვავებულ დეტალებზე საუბრობს არასამთავრობო ორგანიზაციის „ყოფილი პოლიტიპატიმრები ადამიანის უფლებებისათვის“ თავმჯდომარე **ნანა კაკაბაძე**:

— **გენერალურ პროკურატურაში მითხრეს, რომ ამ ხუთი კაცის იდენტიფიკაცია უკვე ჩატარებულია, თუ ეს ასეა, რაღა სადგომ?**

— ჩვენ მოვითხოვეთ ამ მასალების ჩვენება, მაგრამ ვერ გვაჩვენეს. თვითონ რუსეთი ამბობს უკვე, რომ გვარები იცვლება ყოველ წუთს და რა იდენტიფიკაციაზელა საუბარი?

— **თქვენი აზრით, რა დოკუმენტებზე დაყრდნობით გადასცეს ჩეჩენები?**

— მხოლოდ და მხოლოდ რუსების გამოგზავნილი საბრალდებო დასკვნის საფუძველზე, რომელსაც ასაიდუმლოებენ.

— **რა შეეხება დარჩენილ რვას, რა ბედი ელით მათ?**

— ევროსასამართლოდან მოსული რეკომენდაციის თანახმად, სანამ არ იქნება მათი გადაწყვეტილება, ამ ხალხს ვერ გადასცემენ და აქედან გამომდინარე, გენერალურმა პროკურატურამაც მოგვცა პირობა.

— **რას იტყვი იმასთან დაკავშირებით, რომ თითქმის აზიევი (გადაცვანილი პატიმარი) თვითმფრინავში შემოაკვდა...**

— რუსული მხარე გადაჭრით აცხადებს, რომ იგი ცოცხალია.

რამდენიმე დღე გავიდა ჩეჩნების ექსტრადიციიდან, მაგრამ ჯერ კიდევ ბევრი რამ რჩება გაურკვეველი. როგორც „კავკასიური სახლის“ ჩეჩურ-ინგუშური სექტორის გამგე მექა ხანგოშვილი ამბობს, იმ შემთხვევაში, თუკი საქართველო რუსეთს აქ დარჩენილ 8 მებრძოლსაც გადასცემს, ჩეჩენ ქალებს საპასუხო სამოქმედო გეგმა მზად აქვთ.

მექა ხანგოშვილი: — მე შევხვდი და ვესაუბრე ჩეჩნებს. ისინი ამბობენ, რომ თუკი საქართველო დარჩენილ 8 ჩეჩენსაც გადასცემს რუსეთს, საქართველოში არც ერთი ჩეჩენი აღარ დარჩება. ქალები ამბობენ, რომ ისინი აიყრებიან, აიყვანენ ხელში მცირეწლოვან ბავშვებს და ფეხით დაადგებიან სამშობლოსკენ მიმავალ გზას, რომლის ბოლოსაც მათ უცილობელი სიკვდილი ელით. ამაჟამად ჩემს სახლში ცხოვრობენ იმ ორი ბიჭის დედები, რომლებიც იზოლატორში იმყოფებიან. ისინი მხოლოდ ერთ რამეს ითხოვენ: თუნდაც ჩვენ თვალწინ დახვრიტენ ჩვენი შვილები, ოღონდ არ გაგზავნონ რუსეთში. ხმას არ ამოვიღებთ, ნავსვენებთ ცხედრებს და ჩუმადვე წავალთ. ნუ ჩაუვადებთ რუსებს ხელში მათ სხეულებს, ნუ გააუპატიურებინებთ მათ გვამებსო. საღამოებს ტელევიზორის წინ ვატარებთ. ქართული არ ესმით, მაგრამ ევროპის თვალს არ აშორებენ, ჰგონიათ, ყოველი გადაცემა მათ შვილებს ესება. აქეთ-იქიდან შემომისხედებიან და მთხოვენ: არაფერი დავგიშალე, გვიტარებენ, რას ამბობენ, ხომ არ მოითხოვს ხალხს, რომ ჩვენი შვილები რუსეთს გადასცენო. ვუთარგმნი მხოლოდ იმ ნაწილს, რაც მათ იმედის საფუძველს მისცემს. ბევრი ქართველი დედა მივიდა მათთან და იმედიანი სიტყვები უთხრა. აი, ეს სიტყვები ამხნევებს და აცოცხლებს მათ. ერთ-ერთი პრესკონფერენციის მსვლელობისას მოულოდნელად დარეკეს: ის 8 ბიჭი იზოლატორიდან გაიყვანეს და არავინ იცის, სად არიანო. ერთ-ერთის დედა ცუდად გახდა. აღარავის ახსოვდა პრესკონფერენცია, არც ის, რომ ქალი ჩეჩენი იყო. ხალხს წინ იყო მხოლოდ დედა, რომლის შვილსაც საფრთხე ელოდა და არ შეეძლოთ მისი შველა. მინდა

ყველა გულისხმიერ ადამიანს, ვინც ამ დედების ტრაგედია გულთან ახლოს მიიტანა და მათთვის სანუგეშო სიტყვა არ დაიშურა, მაღლობა ვუთხრა. დაკავებული ჩეჩნების დედებიც ასე მიმართავენ ხოლმე მათთან სანუგეშებლად მისულ ქართველ დედებს: „გისურვებთ, ასეთი რამ არც ერთმა ქართველმა დედამ არ გამოცადოს“.

— **ხუთი ექსტრადირებული შესახებ ხომ არ გავით ახალი ინფორმაცია, შეიძლება ჩეჩენებმა უფრო მეტი რამ იცინ, ვიდრე ამას ოფიციალურმა ახმომანებ?**

— მე ვიცი ის უკანასკნელი სიტყვები, რაც ამ ბიჭებმა საქართველოს დატოვებამდე თქვეს: არაადამიანური წამება გველის. მხოლოდ ერთს ვნატრობთ, ჯერ ენები ამოგვავლიჯონ, რომ საქართველოზე აუგი არ გვათქმევინონ, კახელებზე არ ჩანერონ და აქ არ აჩვენონო.

— **იყო ინფორმაცია, რომ ცამეტზე დაკავებულს ერთი და იგივე ბრალი ჰქონდათ წაყენებული. თუ ეს ასეა, რა ნიშნით შეარჩიეს მაინცდამაინც ის ხუთი ჩეჩენი?**

— ჩეჩნები ამბობენ, რომ ექსტრადიციისთვის ისინი შეარჩიეს, ვისაც უფრო მეტად ეტყობოდა ომის კვალი, ვისაც სახესა და სხეულზე ნაიარვეი ჰქონდა.

— **თქვენ ამბობთ, რომ ხუთივე გამოგონილი გვარ-სახელით ცნობილია, დოკუმენტაციის კი მათი ბრალეულობის შესახებ იმ გვარ-სახელის მიხედვით იყო შედგენილი, რომელიც ჩეჩენებმა საქართველოში დაიარსეს.**

— დოკუმენტაციის მიხედვით, ცამეტივე დაკავებულს ბრალი ედებოდა 5 მილიციელის და 2 ჯარისკაცის მკვლელობაში. ხუთი გვარიდან, რომელიც საქართველოში მიანოდა რუსეთს, არც ერთი არ იყო ნამდვილი.

— **ბუსენი აზიევიც გამოგონილი გვარია?**

— კი, ესეც გამოგონილია. ისინი არ არიან ბანდიტები. ისინი ღირსეული მებრძოლები არიან. ვაჟკაცები რომ არ ყოფილიყვნენ, არ დადგებოდა მთელი ციხე ფეხზე. როდესაც სპეცნაზი შევიდა მათ გამოსაყვანად, მთელი ციხე ყვიროდა და ზანზარებდა. ასეთი მხარდაჭერა რომ დაინახეს ქართველი პატიმრებისგან, მაშინ ინატრეს თურმე, ნეტავ ჯერ ენები ამოგვგლიჯონო.

— **იყო ვერსია, რომ ცამეტი დაკავებულიდან რამდენიმე აფხაზეთშიც იბრძოდა... ისინი ხომ არა, ვინც**

რუსეთს გადასცეს?

— გამოიცხადებდა. რუსებს 22-25 წლის ბიჭები გადასცეს, აფხაზეთში კი გამოიბრძმედილი დაქირავებული იბრძოდნენ. ამ დედებში აფხაზეთის ხსენება ჩემთვის სიკვდილის ტოლფასია. როდესაც ჩეჩნეთის თემა აქტიურდება, ტელევიზიაში სისტემატურად რეკავს ერთი პიროვნება და გვიმეორებს, რომ აფხაზეთში ჩეჩნები ქართველების თავებით ფეხბურთს თამაშობდნენ. საკუთარ თავზე ვიღებ პასუხისმგებლობას და ვაცხადებ, რომ ისინი, ვინც ქართველების თავებით ფეხბურთს თამაშობდნენ, ჩეჩნები არ იყვნენ. ჩეჩნები რუსების თავებითაც კი არ თამაშობენ ფეხბურთს. ისინი არასოდეს არ შეურაცხყოფენ ცხედარს და ტყვეს.

რუსეთი ფიქრობდა, რომ ჩეჩენი მებრძოლების ექსტრადიციის ისე გააძევა და ქართულ-ჩეჩნურ ურთიერთობას, რომ საქმე სისხლის ღვრამდე მივიდოდა. მაგრამ ეს ასე არ მოხდა და არც მოხდება. კი დაძვრებიან პროვოკატორები და ამბობენ, შევარდნაძეს ეს არ უნდა ვაპატიოთ, მაგრამ ჩეჩნები უმადურები არ არიან და შეურისძიებას არ აპირებენ. ერთადერთი, რასაც ისინი მოიმოქმედებენ, თუკი მ დაკავებულსაც რუსეთს გადასცემენ, ის იქნება, რომ ლტოლვილები საქართველოს დატოვებენ.

მარნა მამისაშვილი ნანა კახიშვილი

რა სიღრმე „აპაპს“ ინახავს ჩეჩნეთის ნაგრომადგენი?

„ნუ, რამგულიაღსია ვ გრუბი ალდამოვ“

პიტერ შოუს გამო ევროკავშირთან ქართულ მხარეს უკვე პრობლემები შეექმნა. საგარეო საქმეთა მინისტრი ირაკლი მენაღარიშვილი ადასტურებს, რომ 2004-2006 წლის პროგრამების დაგეგმვა, რაც ჯერ კიდევ ზაფხულში უნდა დაწყებულიყო, წლის ბოლომდე გადაიდო. უსაფრთხოების გამო საქართველოში ექსპერტებს აღარ აგზავნიან. თავის მხრივ, შსს პერმანენტულად ავრცელებს ინფორმაციას, რომ პიტერ შოუს ამ დღეებში გამოიხსნა. უკვე იქცა ისიც, რომ დაკავებულია გარკვეული ჯგუფი, რომელსაც შესაძლოა პიტერ შოუს გატაცებასთან კავშირი ჰქონდეს. სწორედ ამ კუთხით საქმეში ახალი დეტალი ამოტივტივდა. გასულ კვირას გენერალურ პროკურატურაში პიტერ შოუს საქმესთან დაკავშირებით ხიზრი აღდამოვი დაიბარეს. მაშინ, როდესაც გენერალური პროკურატურის წინ ექსტრადირებული ჩეჩნების ახლობლები აქციას მართავდნენ, გენერალური პროკურატურის გამომძიებელი მირიან კვეზერელი მთელი დღის განმავლობაში ხიზრი აღდამოვს გატაცებულ ბანკირთან დაკავშირებით დაკითხვის უტარებდა. კურიოზული ის იყო, რომ აქციის მონაწილეები ჩეჩნეთის წარმომადგენლის პროკურატურაში ვიზიტის თავეთან პრობლემებს უკავშირებდნენ და საქმის რეალურ არსში გარკვეულები არ იყვნენ. აღდამოვს კი თავისი გასაჩირი ადგა. საქმე ის არის, რომ სარწმუნო წყაროს ცნობით, ძიებისას ამოტივტივდა სატელეფონო ზარები აღდამოვთან იმ კრიმინალების მხრიდან, ვისზეც გამოძიება მუშაობს. სხვათა შორის, ისიც კი გვითხრეს, რომ სატელეფონო ზარების გარდა, დაფიქსირებულია „მესიჯებიც“. აი, მესიჯების შინაარსი კი მართლაც მიუხედავად აღდამოვთან ჩეჩნეთის, თუნდაც იმიტომ, რომ გენერალური პროკურატურა ხიზრი აღდამოვის დაკითხვის დეტალებს არ ახმაურებს. თავად ჩეჩნეთის წარმომადგენელი საქართველოში პიტერ შოუსთან დაკავშირებით ირბი მინიშნებებით საუბრობს.

— **ბატონო ხიზრი, გასულ კვირას თქვენ პიტერ შოუს საქმესთან დაკავშირებით დაგკითხეს...**

— პირველ დღეს პიტერ შოუსთან დაკავშირებით არ ვყოფილვარ პროკურატურაში. თავიდან დაინტერესდნენ, ვიცნობ თუ არა ხეობაში მეომრებს, ლტოლვილებს... დაბოლოს, იყო ერთი შეკითხვა — ვიცნობ თუ არა პიტერ შოუს, — რაზეც ვუპასუხე, რომ ვიცნობ პრესიდან, ტელეარხებიდან... როცა პანკისის ხეობაზე ესაუბრებთ, უნდა მქონდეს ინფორმაცია, რატომ არ უნდა მქონდეს? იყო მომენტები, როდესაც ჩავდიოდი პანკისის ხეობაში და ვერედი ბევრ საქმეში, რომელიც სასიკეთოდ დამთავრდა. არ დაგიმალავთ, რომ გახსნილი მაქვს დიდი „პაპა“. საკვირველი, სენსაციური ამბებია შიგ, თუქცა ეს არ ესება ჩემს რაიმე მონაწილეობას პიტერ შოუს საქმესთან დაკავშირებით. აქ არის სულ სხვა რაღაც. უბრალოდ, რაც შემიძლია, უნდა ვთქვა და ეს უნდა იცოდნენ იმათ, ვინც საჭიროა. დანარჩენი არის საიდუმლო. სიტყვა მაქვს გამოძიებისთვის მიცემული, რომ არ ვიტყვი არაფერს.

— **ანუ თქვენ გარკვეულ ინფორმაციას ფლობთ, სად არის პიტერ შოუ?**

— არა, მე ინფორმაციას არ ვფლობ. მათ კითხვები დამისვს, მე ვუპასუხე. მხოლოდ ერთ რამეს გეტყვით: დანაშაუვ რომ ვიყო რამეში, დამაკავებდნენ. ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, არც ერთი კანონი არ დამირღვევია. არ დაგიმალავთ, მასალები მიწოდებული მაქვს როგორც უშიშროებისთვის, ისე პროკურატურისთვისაც. რაღაცა მეც მაინტერესებს.

— **რამდენად ნაყოფიერი იქნება თქვენი ვიზიტი პროკურატურაში?**

— ძალიან ნაყოფიერი იქნება. ბევრი რამე გაიხსენება. ისე, ნაწილობრივ გახსნილიც არის, მაგრამ კიდევ არის სამუშაო და გასარკვევი. ეს არ არის სახუმარო საქმე. პირიქით, ძალიან მინდა, რომ პროკურატურამ კარგად იმუშაოს. გამიგეთ, მე არავითარი საფრთხე არ მეშუქრება. მართალია, ჩემს წინააღმდეგ რუსეთისათვის გვარ დეზინფორმაციას ავრცელებენ — რომ ვმუშაობ ტერორისტებთან, რომ ძალიან დიდი უფლებები მაქვს, „ნუ რაზგულიაღსია ვ გრუბი ალდამოვ“, მაგრამ „პრობლემ ნეტ“. საქართველოს პროკურატურაში რომელ უწყებაშიც განდათ, მივალ თავისუფლად. რომ მითხრან არ მოხვიდეთ, მაინც მივალ, რომ სიმართლე გაირკვეს. არ ვარ გარეული ამ საქმეში.

— **თუ შეგიძლიათ ბოლო პერიოდში, რომ გითვალთვალებენ?**

— დიდი ხანია. ამ რამდენიმე წნის წინ კასტაც კი წავართვით. რომ მოვიტანეთ და ვნახეთ, დაფიქსირებული იყო, ჩემს მანქანას მეორე მანქანა როგორ მოჰყვებოდა და ესენი კიდევ იღებდნენ. მანქანიდან გადმოსვლის დროს ერთ-ერთი პროვოცება ჩემზე უზნებია: აი, ეს არის მანქანიდან რომ გადმოვიდა... დარწმუნებული ვარ, ეს რუსეთის თხოვნით იყო — აინტერესებთ სად მივდივარ, სად მოვდივარ. რუსებს ჰყავთ ასეთი ხალხი საქართველოში, ფულს უხდიან.

მარნა მამისაშვილი

გაეოზაოთრეგას ჩეჩნები კვლავ პანკისში დააპირებენ?!

შეიარაღებული ჩეჩნების საგაბით მოსკოვი ალბათ ისევ დაგვამუშრება

კიშინიოვის სამიტზე რუსეთისა და საქართველოს პრეზიდენტების გულთბილმა საუბარმა (როგორც ეს ვიდეოკადრებიდან ჩანდა) შეიძლება ვინმეს აფიქრებინოს, რომ ორი მეზობელი ქვეყნის ურთიერთობა უღრუბლო იქნება. ერთი შეხედვით, ორი ქვეყანა იწყებს თანამშრომლობას — მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საზღვრის ერთობლივ პატრულირებაზე, ქართულმა მხარემ ხუთი დავალებული ჩეჩენი გაუგზავნა მოსკოვს, რუსეთის უშიშროების ფედერალურმა სამსახურმა — ФСБ-მ ქართველ კოლეგებს გარკვეული სახის სპეცდანიშნულების ტექნიკა გადასცა, მაგრამ სინამდვილეში სიტუაცია უფრო რთულია.

არ დავაზუსტებთ, ვისი დამსახურებაა, რომ პანკისში მანამდე წლობით მყოფმა შეიარაღებულმა ჯგუფებმა დატოვეს მთლიანად საქართველოს ტერიტორია (გაიხსენეთ ბრძოლა გალაშკისთან, ინგუშეთში), რაც ჩვენი ქვეყნის ინტერესებში შედიოდა, მაგრამ სამუხაროდ, საზღვარზე ვერ ან არ გადავიდა არანაკლებ ორი ჩეჩენური შეიარაღებული დაჯგუფება (მათ შორის სხვა ეროვნების ადამიანებიც არიან).

„კვირის პალიტრა“ აქვს ინფორმაცია ამ დაჯგუფებების რიცხოვნობის და მარშრუტის შესახებ, მაგრამ ჩვენ სულაც არ გვინდა, ვინმემ (განსაკუთრებით კი უცხო ქვეყნის დაზვერვამ და მით უმეტეს, მათმა სამხედრო პილოტებმა) ისარგებლოს ამ მონაცემებით და სარაკეტო-საბომბო დარტყმა მიაყენოს ამ ჩეჩენურ ჯგუფებს, თანაც, როგორც წესი, მობილურ ჯგუფებს ააცილებენ და ამ ბომბებს მშვიდობიანი ქართული მოსახლეობა შეეწირება.

ეს ორი ჩეჩენური ჯგუფი საზღვრისპირა რაიონისკენ მიიწევა და ბოლო ინფორმაციით, გაერთიანდნენ კიდევ. ისინი მთაგორიან, ძნელად გადასალახავ რელიეფზე, ჩვენი მონაცემებით, გზას „გლობალური სანავიგაციო სისტემის“ — GPS-ის კომპაქტური ხელსაწყოებით იოლად იკვლევენ.

ადვილი შესაძლებელია, რომ ამ გაერ-

სამშობლოში დაბრუნებაზე უარისმთქმელი შეიარაღებული ჩეჩენები გამოასახამთრებლად შეიძლება ისევ პანკისის ხეობას „ესტუმრონ“

თიანებულმა ჯგუფმა უღელტეხილებისა და გადასასვლელების თოვლით ჩაკეტვამდე ვერ მოასწრონ საქართველოს ტერიტორიის დატოვება. საკითხავია, რას იზამენ ისინი? კავკასიონის ქედზე, მკაცრ პირობებში გამოზამთრება ძალზე ძნელია (თვით ჩეჩენების მთებს შეფარებული მასხადოვი და მისი მეზობელები ზამთრობით ბარს აფარებენ თავს); ამიტომაც სავარაუდოა, რომ ამ რამდენიმე ათეულმა შეიარაღებულმა ადამიანმა გამოზამთრება ისევ ჩვეულ ადგილას მოინდომოს, ანუ დაუბრუნდეს პანკისის ხეობას.

ამას კი ნამდვილად მოახერხებენ, რადგან შესაძლებელია პანკისის ხეობაში განთავსებული შინაგანი ჯარების თორმეტი სტაციონარული საგუშაგოსა და ოთხი სხვადასხვა მარშრუტით მოძრაობა ათი მობილური საპატრულო ჯგუფისთვის თავის არიდება და ისევ ხეობის სოფლებში შეპარვა.

თუკი ეს მართლაც მოხდა და რუსეთის სპეცსამსახურებმა ეს იყნოსეს, მაშინ უთუოდ აგვისტოებზე ამდენი ხნის მუქარას — ჰაერადან თავს დაგვესხმებიან. ეს კი უფრო სავალალო შედეგს მოიტანს, რადგან ორი-სამი თვის წინანდელი სიტუაციისგან განსხვავებით, როდესაც ხეობაში მართლაც იდგნენ ეს ჩეჩენური მსხვილი დაჯგუფებები, დღეს პანკისის მთელ სიღრმეში ქართული შინაგანი ჯარების საგუშაგოებია და ისინი შეიძლება რუსების უნებლიე სამიზნეც კი გახდნენ.

აქლანეთში აპერიკალები 2 ათასამდე თავისიანის დალუპვას ელოდნენ

რუსი „ვეფეშნიკები“ კი 4 ათასი ჩეჩენის განადგურებას იბრალებენ

აბუ-საიაფის ლიკვიდირების საპასუხოდ ჩეჩნებმა გროზნოს „ზავოდსკოს“ რაიონული მილიციის ხელმძღვანელობა ააფეთქეს

ანტიტერორისტული ოპერაციის დაწყებიდან — 2001 წლის ოქტომბრიდან 2002 წლის სექტემბრის ბოლომდე — ავღანეთში დაიღუპა აშშ-ის 150 სამხედრო მოსამსახურე, 200-მდე — დაიჭრა, 20 ამერიკელი კი ტყვედ ჩავარდა, მათგან ათი ა.წ. აპრილში თალიბებმა დახვრიტეს. გარდა ამისა, დღემდე პენტაგონმა ავღანეთში დაკარგა 7 თვითმფრინავი, 16 შევულმფრენი და ათამდე უპილოტო საფრენი აპარატი. თუმცა პენტაგონის ხელმძღვანელობა შიშობდა, რომ დანაკლისი უფრო მეტი იქნებოდა, არანაკლებ ორი ათასისა.

სხვათა შორის, დაახლოებით ადრე ადამიანს კარგავდა საბჭოთა მე-40 არმია ავღანეთის ომში ყოველწლიურად (ეს, ეტყობა, პენტაგონზე გაითვალისწინა), რაც მისმა „მეშვედრემ“ — რუსეთის არმიამ — ჩეჩენეთის ომში გააგრძელა. რუსი სამხედროები მკვეთრად ამცირებენ თავიანთ დანაკლისს

არ უნდა იყოს ჩეჩენთში.

რეალურად კი საქმე სულ სხვანაირადაა. გასულ კვირას ჩეჩენეთის დედაქალაქის — გროზნოს — ზავოდსკოის რაიონში დივერსანტებმა ააფეთქეს ამ რაიონის მილიციის განყოფილება და ისიც თათბირის დროს. დაიღუპა 29 ჩეჩენი და ერთი რუსი ეროვნების მაღალჩინოსანი მილიციელი.

რუსეთის სპეცსამსახურები გამალებულნი ეძებენ დივერსანტებს, თუმცა, ვფიქრობთ, აქ შეიძლება შურისძიებას ჰქონდეს ადგილი — 4 ოქტომბერს გროზნოში, სწორედ ზავოდსკოის რაიონში რუსეთის სპეცსამსახურებმა და მილიციამ მოკლა ცნობილი საველე მეთაური მურად იუსუპ ჰაჯიევი, იგივე აბუ-საიაფი, რომელსაც ჩეჩენეთის დედაქალაქში დივერსიების ჩატარება თავად ასლან მასხადოვმა დაავალა.

საზღვრის დანგაში მალე... ზამთარი დაგვმხარება

გასულ კვირას საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ ირაკლი ბათიაშვილმა საქართველო-რუსეთის საზღვრის ყველაზე რთული — ინგუშეთის, ჩეჩენეთისა და დაღესტნის — მონაკვეთები მოინახულა.

ეს ამბავი განსაკუთრებულად შეიძლება არც მიგვეჩნია, რომ არა მთავარი გარემოება — სწორედ ამ საპარლამენტო კომიტეტს ევალება ქვეყნის მთავარ საკანონმდებლო ორგანოში სამხედროებისა და სპეცსამსახურების ეფექტიანი მოღვაწეობისთვის საჭირო პირობების, პირველ რიგში კი საკმარისი დაფინანსების დაკანონებაზე ზრუნვა.

ჯუთა-ტერლა-თებულო-გირევის მარშრუტით რამდენიმე საათიანი სტუმრობის შემდეგ ნათელი გახდა, რომ მართალია, ამ სასაზღვრო საგუშაგოებზე ნორმალური სამსახურის ელემენტარული პირობები არის შექმნილი, მაგრამ ბევრი რამ კიდევ გასაკეთებელია.

ყველაზე კეთილმოწყობილი მაინც ტერლას და გირევის სასაზ-

საგუშაგო ტერლაზე მესაზღვრეებმა თავიცი ხელით ააგეს სამლოცველო

P.S. კიშინიოვში, ორ პრეზიდენტს შორის მიღწეულმა სიტყვიერმა შეთანხმებამ საზღვრის ერთობლივი პატრულირების შესახებ, ბევრი გაუგებრობა წარმოშვა. ერთობლივი პატრულირე-

ბა სულაც არ ნიშნავს, რომ ქართველი და რუსი მესაზღვრეები მართლაც ხელისხელჩაკიდებული ივლიან საზღვრის გასწვრივ ან რუსი მესაზღვრეები გადმოვლენ და ჩვენი მხრიდან გააკონტროლებენ საზღვარს. ყველა თავის ადგილზე დარჩება და ალბათ მოგვარდება ერთმანეთს შორის ოპერატიული კავშირი, გაიბმება სატელეფონო ხაზი და ყველა სასაზღვრო ინციდენტს უშუალოდ სასაზღვრო კომისიების მოაგვარებენ რუსეთის დუმისა და საქართველოს პარლამენტის ჩაურევლად. მესაზღვრეები არც იმას გამოირიცხავენ, რომ დანაღმებზე ძნელად გასაკონტროლებელ გადასასვლელებსაც კი, თუმცა ეს ნამდვილად გამოინვეს ქვეითსანი-ნალმდეგო ნაღმების ამკრძალავი საერთაშორისო მოძრაობის მკაცრ პროტესტს.

ჯუთა-ტერლა-თებულო-გირევი

მესაზღვრეები ირაკლი ბათიაშვილს აცნობენ ჯუთასთან, საზღვარზე არსებულ სიტუაციას

ღვრო საგუშაგოები ჩანს. ჯუთასა და თებულოში კი დროებითი საველე საგუშაგოებია მოწყობილი, რაც, ერთი მხრივ, გასაგებია — ეს მაღალმთიანი საგუშაგოები (ისინი ზღვის დონიდან 2,2-2,5 კმ-ზე მდებარეობენ) ზამთარში გაუქმდება. ჯერ ერთი იმიტომ, რომ დიდთოვლობაში მათი ფუნქციონირება შეუძლებელი გახდება და, რაც მთავარია, უხვი თოვლი ჩაკეტავს უღელტეხილის ყველა ბილიკს და ფაქტობრივად გამოირიცხავს მოძრაობას.

ეტყობა, ასეთ დროს, როდესაც ქვეყნის უსაფრთხოება, ყველაფრის მიუხედავად, ჯერ კიდევ არ გამხდარა ხელისუფლებისთვის პრიორიტეტული, ისევ ღმერთის იმედად უნდა ვიყოთ და შევთხოვთ — საზღვრის ჩასაკეტად მალე გამოგზავნოს ბლომად თოვლი.

თებულოს საგუშაგოზე ჯარისკაცებს ხანდახან დასვენების დროც რჩებათ

მიტი, სახელად 11 მილიონი!

კრედიტების აღების გარეშე ქართველი სამხედროები მშვიდრები დარჩებიან

ერთი თვის წინ საქართველოს პარლამენტმა თითქმის ერთსულოვნად მიიღო გადაწყვეტილება თავდაცვის სამინისტროსთვის დამატებით 11 მლნ ლარის გამოყოფის შესახებ, რომელიც სხვა საბიუჯეტო თანხებს უნდა ჩამოჭროდა და მნიშვნელოვან თანხას პრეზიდენტიც გაიღებდა თავისი ფონდიდან. ამ 11 მლნ-ს ემატებოდა უშუალოდ თავდაცვის სამინისტროს არასაბიუჯეტო შემოსავლებიდან მიღებული 2 მლნ ლარიც და საერთო თანხა 13

მლნ-ს აღწევდა.

გადაწყვეტილების მიღების ასეთი სიჩქარე ჩრდილოელი მეზობლის მუქარამაც გამოიწვია. უკრაინაში საზენიტო „იგლების“ მცირე პარტია მაინც ხომ არ გვეყიდაო, ფიქრობდნენ სამხედროები და თურმე იცინოდნენ ფინანსისტები — რა 11 მლნ.. რის დამატებითი დაფინანსება! ფინანსისტების საველე ქალაქში დაბანაკებულ საჯარისო დანაყოფებს ხელფასს ვერ უხდიან და ანაზღაურება იმ კონტრაქტით აყვანილ სამხედროებსაც დაუგვი-

ანდათ, რომლებიც „წვრთნისა და აღჭურვის“ პროგრამით ემზადებიანო. ყოველივე ეს კი თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის საგანგებო სხდომაზე ერთი ფრაზით განიმარტა — თუ ეს შეგნებულად კეთდება, მაშინ საბოტაჟთან გვექონია საქმეო.

წლეულს, 9 თვეში, სამხედრო ძალების კომპონენტების ბიუჯეტები შემდგენილიდან შესრულდა: თავდაცვის სამინისტრომ 36 მლნ 477 ათასი ლარის ნაცვლად, 25 მლნ 213 ათასი მიიღო, ანუ სწორედ ის 11 მლნ 264 ათასი დააკლო სახელმწიფომ, რომლის დამატებით მიცემასაც ასე ზარ-ზეიმით პირიდებოდა. მესაზღვრეებს ამავე პერიოდში 886 ათასი ლარი დააკლეს, უშიშროების სამინისტროს — 979 ათასი, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურს — 246 ათასი, ხოლო დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტს — 112 ათასი ლარი.

ამ საგანგაშო სიტუაციაში მხოლოდ ერთი გამოსავალია ჩანს — მოკლევადიანი სახელმწიფო კრედიტის აღება, რათა ამ კვირაში სამხედროებს 2-3 მლნ მაინც გამოუყონ, თორემ მართლაც ძალიან კრიტიკული მდგომარეობა შეიქმნება.

შემდგომი დაუფინანსებლობა ჯარისკაცებისთვის განკუთვნილ ჯამ-ჭურჭელს ბოლომდე დააცარიელებს

მომაველის ჯარისკაცი ახალ ფორმას მოიკიდებს ოღონდ, ჯერ ამერიკაში

პენტაგონში, ეტყობა, ყველაზე ადრე მიხვდნენ, რომ თანამედროვე ომებში წარმატების საწინდარი მართო ახალი, გამანადგურებელი იარაღი კი არაა, გაუმჯობესებული ალჭურვილობაც არის.

ახლო მომავალში დაინგება ამერიკული ჯარისთვის ლამის ხედვისა და სიტუირი ხედვის დაზვერვის ინტეგრირებული მონყობილობებით, აგრეთვე ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური იარაღის გამოყენების გამაფრთხილებელი ხელსაწყოებით ალჭურვილი ახალი ჯავშანაფხუტების გადაცემა. ახალი ჩაფხუტის წინა, ჩამოსაშვებ მინაზე აისახება ბრძოლის ველის ტაქტიკური სურათი, რომელიც 17-დუიმიანი კომპიუტერის მონიტორის გამოსახულების ეკვივალენტი იქნება.

„მომაველის ჯარისკაცის“ საველე ფორმაში ჩამონტაჟებული იქნება სპეციალური სენსორები, რომლებიც თავად ამ ჯარისკაცს, ასევე მის მეთაურსა და სამედიცინო პერსონალს საშუალებას მისცემს, აკონტროლოს ჯარისკაცის წნევა, პულსი, ტემპერატურა და, თქვენ წარმოიდგინეთ, კალორიების ხარჯვაც კი. ყველა ეს მონაცემი ავტომატურად გადაეცემა ლოკალურ კომპიუტერულ ქსელს, რომელიც, თავის მხრივ, მცირეგაბზარიტიან, დისტანციურად მართვად ურიკაზე იქნება დამონტაჟებული, იგი

თან ნაჰყვება შეტევაზე გადასულ „მომაველის ჯარისკაცებს“. თუმცა მეგზურის კი არაა, უფრო მობილური აკუმულატორის როლს ითამაშებს. „მომაველის ჯარისკაცები“ მასზე დატენიან თავიანთი „ფანტასტიკური“ ჩაფხუტების დამჯდარ აკუმულატორებს. საჭიროების შემთხვევაში ეს დისტანციურად მართვადი ურიკები გამოდგებიან რადიო და ტელერეტრანსლატორებად, ასევე კარგ მზვერავებდაც.

თუკი „მომაველის ჯარისკაცი“ ბრძოლის ველზე დაიჭრა ან მიიღო სხვა დაზიანება, მისი „ჭკვიანი“ საველე ფორმა ამას უმალ აცნობებს სამედიცინო პერსონალს, რაც დააჩქარებს მებრძოლის ევაკუაციას და დროული სამედიცინო დახმარების აღმოჩენას.

ახალი საველე ფორმა „მსუნთქავი“ მატერიისგან დამზადდება, რომელიც საჭირო მიკროკლიმატს შეუქმნის მებრძოლს, მან შეიძლება ქამელეონის ფუნქციაც შეიძინოს, ანუ იცვალოს ფერი იმის მიხედვით, სად მიმდინარეობს საბრძოლო მოქმედებები — უდაბნოში, ტყეში თუ თოვლში. ახალი საველე ალჭურვილობის საერთო წონა ორჯერ ნაკლები იქნება იმასთან შედარებით, რასაც დღევანდელი ჯარისკაცები „ათრევენ“.

„მომაველის ჯარისკაცი“ ახალი ალჭურვილობით ფანტასტიკური ფილმის გმირსაც დაემსგავსება

არსენალი შინ ღოიინიკაგს მსოფლიო ავიასიაში

სამხედრო თვითმფრინავებისა და შევულმფრენების „შესანიშნავი ოცეული“

ჩვეულებრივი მკითხველისთვის წმინდა სტატისტიკა და ციფრები ალბათ მოსაწყენია, მაგრამ თუკი ეს ეტება დღეს პლანეტის ცაში მფრენი თვითმფრინავებისა და შევულმფრენების კატეგორიას, იგი, ვფიქრობ, საინტერესო უნდა იყოს.

დასავლური წყაროების თანახმად, შედგასია იმ საავიაციო ტექნიკისა, რომელიც ყველაზე მეტია სხვადასხვა ქვეყნის შეიარაღებაში. შრომატევადი ანალიზის შედეგად გამოვლენილ იქნა საბრძოლო, სატრანსპორტო თვითმფრინავებისა და შევულმფრენების ის პირველი ოცეული, რომლებიც ცაში ლიდერობენ.

ტაქტიკური საბრძოლო თვითმფრინავების (გამანადგურებლისა და მოიერიშების) საპატიო ოცეულს, როგორც მოსალოდნელი იყო, სათავეში ამერიკული გამანადგურებელი F-16 (და მისი მოდერნიზებული ვარიანტები) უდგას. დღეს მსოფლიოში 3.398 ასეთი თვითმფრინავი დაფრინავს. ყველაზე მეტი F-16 ბუნებრივია, აშშ-ს ჰყავს — 1.460. მეორე ადგილი, რამდენადაც მოულოდნელი არ უნდა იყოს, საბჭოთა, მოძველებული მიგ-19 ტიპის გამანადგურებელს უკავია. მართალია, გასული საუკუნის 50-60-იან წლებში ყოფილ საბჭოთა კავშირში იგი სხვებთან შედარებით, არც ისე დიდი რაოდენობით დაამზადეს, მაგრამ სამაგიეროდ, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკამ მისი საკუთარი ვარიანტი — F-6, სულმოუთქმელად „დაშტამპა“ და მათი საერთო რაოდენობა დღეისათვის 3.331-ს აღწევს.

მას ცოტათი ჩამორჩება ლეგენდარული მიგ-21 — 3.324 ერთეული, რომელთა შორის აუცილებლად იქნება დარჩენილი ის ორადგილიანი მიგ-21უბ ვარიანტები, რომლებიც 1958-1986 წლებში თბილისის საავიაციო ქარხანამ ორი ათასზე მეტი დაამზადა.

არანაკლებ ცნობილ რუსულ მიგ-29-ს „შესანიშნავ ოცეულში“ საპატიო მე-7 ადგილი უკავია — 1.563 (აქედან რუსეთის შეიარაღებაშია 608 ცალი), ხოლო მის „დიდ ძმას“, Cy-27-ს კი, მე-9 ადგილი — 1.195 (რუსეთს 480 Cy-27 და მისი მოდიფიკაციები Cy-30, Cy-33 და Cy-35 ჰყავს). Cy-27-ის ამერიკული ანალოგი — F-15 1.197 ერთეულია შემორჩენილი მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში, მშობლიურ ამერიკაში კი 728 ასეთი „არწივი“ დაფრინავს.

ქართველი მკითხველისთვის საინტერესო იქნება, თუ რამდენი მშობლიური Cy-25 მოიერიშე შემორჩა მსოფლიოში. დასავლური მონაცემებით, მათი რიცხვი დღეისათვის 606-ს აღწევს და იგი პლანეტის 17 ქვეყნის შეიარაღებაშია. დასავლელი ექსპერტები ნამდვილად ცდებიან, რომ ამ ქვეყნების მიაში რატომღაც

არ შეაქვთ სომხეთის შეიარაღებაში არსებული 5 ასეთი მოიერიშე და ჩეხეთში დარჩენილი 24 ცალი Cy-25. მათი დამატების შემთხვევაში, Cy-25-ის რიცხოვნობა შესამჩნევად გაიზრდება და ოცეულში მე-18 ადგილიდან ზემოთ აიწევს.

მსოფლიოში ყველაზე გავრცელებული

სამხედრო-სატრანსპორტო თვითმფრინავების ოცეულში პირველი ადგილი ამერიკულ „ჰერკულესს“ — C-130-ს უკავია — 1.529 თვითმფრინავი, მეორე ადგილზეა ჩვენთვის ასე კარგად ცნობილი „კუკურუნიკი“ — ბიპლანი AH-2 — 1.102. ის რუსული სამხედრო-სატრანსპორტო ილ-76-ები, რომლებითაც შეიძლება ყოველ წუთს დესანტი გადმოგვისხან, 496 ცალია შემორჩენილი, ოღონდ ყველა არ არის რუსეთის განკარგულებაში.

ყველაზე გავრცელებული სასწავლო-საბრძო-

ლო თვითმფრინავების ოცეულში კი პირველი ორი ადგილი შემდეგნაირად ნაწილდება — ჩეხური L-39 „ალბატროსი“ (და მისი მოდიფიკაციები) — 2.233 და ამერიკული T-37 — 818. ასევე ჩეხურ, მაგრამ უკვე მოძველებულ L-29 „დედფინს“ მე-13 ადგილი უკავია — 193 ცალი, საიდანაც 9 ერთეული ჩვენ გვყავს, თუმცა დასავლელი ექსპერტები აქაც ცდებიან, როდესაც მათ ოდენობას საქართველოს სამხედრო-საჰაერო ძალების შემადგენლობაში მხოლოდ 4 ერთეულით საზღვრავდნენ.

შევულმფრენებში ლიდერობა ორი მიმართულებით იყოფა. სამხედრო-სატრანსპორტო შევულმფრენთა შორის პირველ ადგილს არავის უთმობს რუსული მი-8 (და მისი მოდიფიკაციები მი-8Т, მი-8МТ, მი-17) —

3.259. მას სულ ცოტათი ჩამორჩება ამერიკული „იროკეზი“ — UH-1 — 3.026. საქართველოს ცაში, შესაბამისად, სხვადასხვა ძალოვანი უწყების 7 ცალი მი-8 და 8 ერთეული UH-1 დაფრინავს.

რუსეთი პირველობას საბრძოლო შევულმფრენებშიც არავის უთმობს. სხვადასხვა ქვეყნის შეიარაღებაში 1.845 დამრტყმელი მი-24-ია, ხოლო მისი ამერიკული „მოქიშპე“ AH-64 „აპაჩის“ საერთო რაოდენობა 994-ს არ აღემატება. ასე რეკლამირებული რუსული საბრძოლო შევულმფრენ Ka-50 „შავი ზვიგენისა“ და მისი ორადგილიანი მოდიფიკაციის Ka-52 „ალიგატორის“ რაოდენობა მხოლოდ 12 ერთეულითაა განსაზღვრული, თუმცა ვფიქრობთ, ბოლო ხანებში რამდენიმე ცალი მაინც დაემატა.

არსებობს საბრძოლო თვითმფრინავებიც, რომელთა გაყიდვას გარკვეული პოლიტიკური და სამხედრო მოსაზრებებით (მიუხედავად იმისა, რომ ეკონომიკურად ეს ძალზე მომგებიანი იქნებოდა) არ აპირებს ზოგიერთი სახელმწიფო; მაგალითად, ასეთებია: ამერიკული „უხილაგი“ ბომბდამშენი B-2A „სპირიტი“ (21 ერთეული) სტრატეგიული B-1B (93 ცალი), ან რუსული ანალოგიური დანიშნულების ბომბდამშენი Ty-160 „ბოლქ ჯეკი“ (15 ერთეული).

ამ სტრატეგიული თავდასხმის საშუალებებს ბირთვული იარაღის ზიდვაც შეუძლიათ, ამიტომაც მომაველი თავის საფრთხეში ჩაგდება არავის უნდა. ეს კი არაა, პენტაგონს დღემდე ვერ მოუნულებია, რომ თავის დროზე ირანის შაჰს თანამედროვე გამანადგურებლები — F-14 „ტომკეტ“-ები მიჰყიდა. შაჰი ისლამისტმა ფუნდამენტალისტებმა მალე ჩამოაგდეს, ხოლო დღეისათვის ირანის შეიარაღებაში დარჩენილი 20-მდე „ტომკეტი“ მწიფეწველიან საფრთხეს წარმოადგენს ამ რეგიონში მოქმედი ამერიკული ბომბდამშენებისთვის.

თუმცა არის მეორე გამოწვევისტი: შეიძლება ამერიკული მოიერიშე A-10A „ტანდერბოლტ II“-ის, რომელიც 366 ცალი ჰყავს პენტაგონს, საზღვარგარეთ გაყიდვა ძალიანაც უნდოდა თეთრ სახლს, მაგრამ არავინ შეიძინა, მას საბჭოთა „თანამოძის“ — Cy-25-ის ყიდვა ამჯობინეს არა მარტო კომუნიტური წყობის ქვეყნებმა, ამიტომაც „ტანდერბოლტ II“ მხოლოდ ამერიკული ავიაციის განკარგულებაშია და ალბათ მალე მოხსნიან შეიარაღებიდან. მოიერიშის ფუნქციებს კი გამანადგურებელ-მოიერიშე F/A-18E შეითავსებს.

ამ ციფრების კორიანტელიდან (კიდევ ბევრი საინტერესო მონაცემი, რომლებიც მეტ-ნაკლებად რეალურად ასახავენ პლანეტის ცაში არსებულ ვითარებას, ადგილის სიმცირის გამო ვერ მოვიტანეთ) დაინტერესებულმა მკითხველმა შეიძლება დაახლოებით წარმოიდგინოს, თუ როგორია დღევანდელი მსოფლიო სამხედრო ავიაცია.

რუბრიკა მოამზადა ირაკლი ალადაშვილმა

სამხედრო ალეიდოსკოპი

ბრაზილიაში ჯარში

წასასვლელად ღამით იპაჰაზა რიგს

სავალდებულო სამხედრო სამსახურიდან თავის დაძვრენა საქართველოსთვის ჩვეულებრივი მოვლენაა (სხვათა შორის, ისევე, როგორც სხვა პოსტსაბჭოურ რესპუბლიკებში, განსაკუთრებით რუსეთში), დედამინის მეორე მხარეს კი ყველაფერი პირიქით ყოფილა.

გასანვევ პუნქტებში ბრაზილიელი ახალგაზრდები ღამითვე იკავებენ რიგს, რათა როგორმე გაიწვიონ ჯარში და გული ძალიან სწყდებათ, როდესაც მათ სამხედრო-სამედიცინო კომისია ამაზე უარს ეუბნება — ბრაზილიის ჯარში ყოველი 20 მსურველიდან მხოლოდ ერთი ხვდება. ცოტა ძნელი დასაჯერებელია, რომ ბრაზილიელ ახალგაზრდებს რაღაც ძალზე განსაკუთრებული პატრიოტული გრძნობა ამოძრავებდეთ — უბრალოდ, სავალდებულო სამხედრო სამსახურში 9 თვის ყოფნის დროს მათ ეძლევათ საშუალება, უფასოდ მიიღონ კვალ-იფიკაცია, ხოლო არმიიდან გაცემული წარჩინებული დახასიათებით უფრო ადვილად ეწყობიან სამოქალაქო სამსახურში. არადა ბრაზილიის შეიარაღებული ძალების მეთაურებს თავისი პრობლემები გააჩნიათ — სახმელეთო ჯარების სარდლობამ უსახსრობის გამო (ეს ჩვენთვის ძალიან ნაცნობი სურათია!) გადაწყვიტა, 52 ათასი ჯარისკაციდან 44 ათასის დროზე ადრე დემობილიზება, ხოლო ახალი განვება ორი თვით გადადო. ამასთანავე, გენერალიტეტს სურს მოუხსნას კომპენსაციები ოფიცრებს საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მგზავრობისა და აღარ გადაიხადოს მათი შვილების საბავშვო ბაღებში აღზრდის საფასური. გამოთავისუფლებული თანხები დაიხარჯება არმიის საბრძოლო მომზადების სრულყოფისთვის.

ბრაზილიელ სამხედროებს, მათი ქართველი კოლეგებივით, სამხედრო ბიუჯეტი არ ჰყოფნით, მაგრამ საქართველოსგან განსხვავებით, იქ მალე დიდი „ბუნტია“ მოსალოდნელი, რომელსაც ის ახალგაზრდები მოაწყობენ, რომლებიც ჯარში არ გაიწვიეს.

იტალიელი პილოტაჰის სულიგოზაჰ

დასკანავალაში შიჰვალაჰი დატოვა

ადრიატიკის ზღვის შესანიშნავ პლაჟზე, ქ. ბარის ახლოს დამსვენებლები განცხრობით ეფიცებოდნენ ზაფხულის მზეს, როდესაც მათ თავზე, სულ რაღაც რამდენიმე მეტრის სიმაღლეზე, სამმა იტალიურმა შევულმფრენმა გადაიფრინა. შევულმფრენების ხრახნებისგან წარმოქმნილმა ქარის ძლიერმა ნაკადმა პლავიდან მოგლიჯა ათობით მზის დამცავი ქოლგა, რამაც რამდენიმე დამსვენებელი დააზიანა.

ძნელი სათქმელია, რა სახის სასწავლო-საბრძოლო დავალებას ასრულებდნენ იტალიელი პილოტები, თუ უბრალოდ იხუილიგნეს, მაგრამ ფაქტია, რომ იტალიის სამხედრო პოკოკურატურამ საქმე აღძრა. მომჩივნებს შორის კი დაშავებულეზზე უფრო მეტად ის დამსვენებელი მანდილოსნები აქტიურობენ, რომლებიც მზეს ბიკინის ამირა ეფიცებოდნენ და შევულმფრენების ხრახნებმა მათი ისედაც შილიფი სამოსი ზღვის ტალღებს გაატანა.

შაჰანეთის არმიის შაჰაჰისა თხაჰა

ზღვაში დასრჰოთი „უჰაჰას“ თაჰს

ამას წინათ პიბრალტარის სრუტეში ესპანელებმა მაროკოელებს კინაღამ ომი გამოუცხადეს — ამ უკანასკნელთა დესანტი სადავო კუნძულ პერეპილზე გადასხდა. ესპანელებმა სამხედრო ძალის დემონსტრაციით სტატუს-კვო აღადგინეს და ჩათვალეს, რომ მაროკოელი სამხედროები უმსხვერპლოდ გაყარეს კუნძულიდან.

მაგრამ ცოტა ხნის წინ მაროკოს მოქალაქე ქალბატონმა სარჩელი წაუყენა ესპანეთის თავდაცვის სამინისტროს. თურმე კუნძულ პერეპილის ალყაში მოქცევისას ესპანელი სამხედროები მეგაფონებით ისე ხმამაღლა ურჩევდნენ მაროკოელებს იარაღის დაყრას, ხოლო ესპანური შევულმფრენები ისეთი გუგუნით დასტრიალებდნენ კუნძულს თავს, რომ მისმა ათმა შემინებულმა თხამ თავის გადასარჩენად კლდიდან ზღვაში ისკუბა და... დაიხრჩო.

კომპენსაციის მოთხოვნის გარდა, მაროკოელი ქალბატონი „ტერიტორიულ პრეტენზიასაც“ აყენებს — 13-14 ჰა ფართობის კლდიანი კუნძული პერეპილი, რომელსაც მაროკოელები ლეილას ეძახიან, არც ესპანეთის და არც მაროკოს კუთვნილება არ არის, იგი მისი ცოცხლად დარჩენილი თხების საკუთრებაა!

მეკორწილენი

ქორწილი ჰქონდათ ალიეებს, დიდი ქორწილი. ორი ძმა ბედნიერდებოდა იმ დღეს და მთელი სოფელი მოეწვიათ ნეფე-პატარალების მშობლებს.

სუფრის კაცები ჯერ რიგანად არც კი შეზარხ-შეზუღიყვნენ, ახალგაზრდებმა რომ ცეკვა-თამაში გააჩაღეს. ან კი ვინ დაუშლიდათ? ზემი იყო და როგორც უნდოდათ, ისე მხიარულობდნენ. რაკი ენა ამოიღდა, მერე წამითაც აღარ ჩაწუმებულა ზურნა და დოლი. წრეში ჩაბმული ქალ-ვალები მუსიკის რიტმზე ისე თავგამოდებით უვლიდნენ, ისე შეწყობილად ბუ-ქნავდნენ და ბზრიალებდნენ, კაცი იფიქრებდა, ამით მთელი ცხოვრება ცეკვა-თამაშის მეტი არაფერი უკეთებიათ. ყველანი კარგები იყვნენ, მაგრამ ის ერთი მაინც გამოირჩეოდა. აი, ახლაც წრის შუაგულში დამფრთხალი შველივით, ისე გატაცებით ცეკვავდა, თითქოს იმ დღეს სხვისი ქორწილი კი არა, მისი ბედნიერების საღამო ყოფილიყო. არადა, მართლა მშვენიერი იყო. იმ საღამოს ალიეების მესამე ძმამ, რეზამ, როგორც იქნა, დამარტოხელა თამილა და სიყვარულში გამოუტყდა. გოგო არ შემცხარა, არც გაჰკვირვებია. კარგა ხანია, ელოდა ამ წუთს — ქალი იყო და შესანიშნავად გრძნობდა მოსიყვარულე გულს. თავ-პატიუი არ გაუდგია, ისიც სანანებლად ჰქონდა, რეზამ რომ ამდენ ხანს დააგვიანა თავი-ნი გულისტქმის გამჟღავნება, რადგან თვითონაც ამ ბიჭის სიყვარულით იწვოდა. ერთბაშად მიუგო — მეც მიყვარხარო და მოცეკვავებებს შეერია. მას შემდეგ ცეკვავდა სიყვარულით აღმოდებული თამილა და სულაც არ ანალვლებდა, თუ ეს ხანძარი დანავდა, დაფერფლავდა, ნაცრად აქცევდა, რადგან ამ წუთიდან მისი სიყვარული ცალმხრივი აღარ იყო. მან უკვე იპოვა თავისი ნახევარი და ახლა მასზე ბედნიერი აღარავინ ეგულე-ბოდა ამქვეყნად, — არც სუფრის თავში მსხდომარე ნეფე-პატარალი, რომლებმაც ამ ქორწინებით თითქოს გააუფერულეს ის დიდი გრძნობა, რომლითაც მხოლოდ ზენარი ავიღდოებს ადამიანებს. ეს ფილოსოფიური ტრაქტატი მამამისისგან მოესმინა თამილას. მამა კი სწორედ ის კაცი გახლდათ, ვისგანაც ბევრი რამის სწავლა შეიძლებოდა და აკი ას-ნავლიდა კიდევ. იბრაჰიმი სკოლის დირექტორი და ისტორიის მასწავლებელი გახლდათ, მეტად განათლებული, სოფელსა და რაიონში გამორჩეული კაცი. საკუთარი, აზერბაიჯანელი ერისა და ამ მინის, ანუ საქართველოს ისტორიის თანაბარი სიყვარულით გადასცემდა თავის აღსაზრდელებს. მან აუხსნა გოგო-ბიჭებს, რომ ჯერ კიდევ მეთორმეტე საუკუნეში საქართველოზე წერდნენ ფაღიქი შირვანი, ხაკანი შირვანი და ნიზამი განჯელი; რომ თბილისში ცხოვრობდნენ და მოღვაწეობდნენ მირზა ფათალი ახუნდოვი, ალასკარ ბაქიხანოვი, მირზა-შაფი ვაზე-ჰი და სხვები; რომ საქართველო და აზერბაიჯანი თანაბრად უნდა ყუვარდეთ, რადგან აქ მათი მეორე სამშობლოა და პატივსაც უნდა სცემდნენ აქაურ ზნე-ჩვეულებებს. იბრაჰიმი იყო პირველი აზერბაიჯანელი მამა, რომელმაც უარი თქვა ჩვეულების თანახმად, ჯერ კიდევ აკვანში დენიშნათ თამილა და ამიტომაც იყო იგი გაცილებით ლალი თანატოლ გოგონებთან შედარებით. ახლა „ჩინარს“ ცეკვავდა თამილა და მის ირგვლივ ტრიალებდა ყველაფერი. მის არსებობაში კი მარტო სიყვარულს დაედო ბინა და სხვა ყველაფერი იმისთვის არსებობდა, რათა ამ გრძნობისათვის ეხდა ხარკი. ამ ხნის მანძილზე იგი მხოლოდ ერთ არსებას — რეზას ხედავდა, რომელიც ამ საღამოს მასავით ბედნიერი გახლდათ. ამ საქორწილო რიტუალში მისი მოწინა-ილობა მხოლოდ და მხოლოდ ნეფე-დედოფლის მსვლელობით შემოიფარგლებოდა და ბიჭის იმის საშუალებაც კი არ ჰქონდა, ცეკვით მაინც გამოეხატა თავისი აღფრთოვანება. არა უშავს, ერთ-ორ კვირაში ის და თამილა თბილისში წავლენ, ინსტიტუტში მისა-აღები გამოცდების ჩასაბარებლად და მერე...

თამილა კი განაგრძობდა ცეკვას, კვლავაც ვერ-ავის არჩევდა ირგვლივ. მისი აზრიც, გონებაც, მხედველობაც, სმენაც მხოლოდ რეზასკენ იყო მიპყრობილი და არ შეუმჩნევია, დამუშეული მელის სიხარებით რომ უთვალთვლებდა მის მოქნილ ტანს არახლიანელი თემურ კოჯაევი, თამილას შორეული ნათესავი, რომელიც ამ დღეებში დაბრუნდა ჯარიდან და რომელიც მეურნეობაში მოეწყო მწყემსად. თემური ბიძასა და დეიდას იშვიათად სტუმრობდა ხოლმე ჯარში წასვლამდე, ამ ბოლო დროს კი მეტისმეტად მოუხშირა მათთან სიარულს. აქაურებს უკვირდათ კიდევ, ეს უწარა როდისღა ასწრებს საქონლის მწყემს-ვასო. ასე იყო თუ ისე, ახლა ქორწილი იყო და თემურიც არავის განუხვია უსაქმურობისთვის. ამ ღამეს ყველა ერთი უფლებით სარგებლობდა და არც თემურისთვის დაუშლიათ არცის მო-მეტებულად ყლურჭვა.

ჯანმრთელი გოგო იყო და ასე იოლად ვერ დაჯანბნა ბიჭმა, მაგრამ საბოლოოდ მაინც იმინა თავი მამაკაცის ფიზიკურმა უპირატესობამ და ის იყო, გოგო წამოაქცია, რომ თამილამ როგორღაც მოახერხა და კბილებით მაჯაში ჩააფრინდა მოძალადეს. ტკივილისგან გამწარებული თემურმა დაჭრილი ხარით დაიხრიალა და გოგოს წამით ხელი შეუშვა...

გრაგელა მდინარე ხრამის კანიონში

გათენდა, მაგრამ თემურს სასმელი არ განელე-ბოდა. თუმცა არც ფეხი ეშლებოდა და სათქმელ-საც გამართულად უყრიადა თავს.

მზე კარგა მალა ამონვერილიყო, როცა თამილას გაეღვიძა. დედამისი ეტყობა მის გაღვიძე-

ბას ელოდა და იმწამსვე მიაგება — შვილო თამილა, შემოგველე, ხომ იცი კაცები ქეიფს აგრძელებენ. შინ მარტო ჩვენ ვართ. ნუხელ კი თხები არ დაბრუნებულან საძოვრიდან. თუ არ მოვებნეთ, უჭველია, მგლები დაგლეჯენ. ვიცი, კარგად არც გამოგიძინია, მაგრამ უნდა გაი-ჭირო და მონახო სადმე. მე რომ წავიდე ამ მტკივანი ფეხით, რას გავაწყობ? აბა, შენ იცი, ჩემი გოგო, ახლავ უნდა გაფრინდე...

არ იყო თამილა უფროსების დავალებზე უარის თქმას ნაჩვევი. კაბა გადაიცვა, სახეზე პეშვით შეისხა წყალი, მერე აივანზე მიყუდე-ბულ უხუნლის გრძელ სახრეს წამოავლო ხელი და ეზოდან გაყარდა.

თამილას ეზოს მიდარავებულმა თემურმა თვა-

„სოფელი უბერეობის მოლოცინში გაჩინ ქებულის“

„ასე რომ არ მექნა, დამასმენდა და მომკლავდნენ...“

ლი ჰკიდა ჭიშკარში გამოსულ გოგოს. ერთხანს ალიეებთან დააყოვნა, მერე კი სხვებისგან შეუმჩნევლად იმავე მიმართულებით გაერიადა სოფელს, საითაც გოგომ აიღო გზი.

თამილამ სოფლის ახლომხლო ხეები რომ შემოირბინა, მერე მდინარე ჭიჭხაის ხეობას დაუყვია. თხების ნაკვალევი კი ჩანდა, მაგრამ ძნელი გასარკვევი იყო, როდინდელი შეიძლე-ბოდა ყოფილიყო ეს ნაფესურები, ამ დღეებში წვიმის წვეთიც ხომ არ გადმოვარდნილა. გრძნობდა, გეზის ალბა გაუჭირდებოდა. მაინც გულდასმით მოათვალიერა იქაუ-რობა და გომერის აღმართს შეუყვია. ქვემოთ დარჩა სოფლები: აბე-ლიანი, გუდარხი, ვარსუნო. რაკი ფერდობზე არ ჩანან, ეტყობა, ზე-განზე ავიდნენო, იფიქრა და თრი-ალების მთის ამ თავგზზეც ავიდა. თუმცა უშედეგოდ. უკან დაბრუნე-ბა არც უფიქრია. ახლა ქედს იქით, მდინარე ხრამის კანიონის დათვა-ლიერებას შეუდგა. ერთი წამით მოეჩვენა, რომ თხის კიკინი მოესმა და ციცაბო ხევი დაეშვა. არც გზა იყო, არც ბილივი. ერთი არასწორი მოძრაობა და უძირო ხევი გადაფრინდებოდა, მაგრამ გოგონა კარგად თამსვლელობით ისე თავდაჯერებით მოძრაობდა, რომ აშკარა იყო, აქაურობას კარგად იცნობდა.

— თამილა! მოიცა, ფეხი არ დაგიცდეს. აქ რას აკეთებ?

მართალია, ნათესავად ერგებოდა, მაგრამ გოგოს მაინც არ ესიამოვნა ამ უკაცრიელ ადგილას მამაკაცის ხილვა. იმავე წამს თემური წამოეწია

ლის წვეთები სცვიოდა.

თამილამ გაიბრძოლა, მოძალადის ხელიდან თავი დაიხსნა და სტყვიედ უთხრა:

— მე ვიცი, ვისი ცოლიც უნდა გაგხდეს. სხვა მიყვარს, გზიდან ჩამომეცალე. გვეც არ იყო, ნათესავენი ვართ. სინდისი მაინც იქონი.

— მე შენ უფრო ახლო ნათესაობას გთავა-ზობ. თქვენს სოფელშიც იმიტომ გადმოვსახლ-დი, შენს ახლო რომ ყოფილიყავი. იცოდე, ან ჩემი გახდები, ანდა... — და კვლავ მიეტანა გოგოს. თმით დაიჭირა და ბურქებისკენ გაა-თრია. ბევრი იომა თამილამ. ჯანმრთელი გოგო იყო და ასე იოლად ვერ დაჯანბნა ბიჭმა, მაგრამ საბოლოოდ მაინც იმინა თავი მამაკაცის ფიზიკურმა უპირატესობამ და ის იყო, გოგო წამო-აქცია, რომ თამილამ როგორღაც მოახერხა და კბილებით მაჯაში ჩაფ-

ვიცი, რომ ამ წერილს, ვისაც უშუალოდ ეხება, სწორედ ის არ წაიკითხავს. ავაზაკს, ბანდიტსა და კაცისმკვლელს, აბა, რაში აინტერესებს გაზეთი, წიგნი, რჩევა-დარიგების სიტყვა... გამოუსწორებელ სარველა ადამიანებს უნდა მოვემცეთ ისე, როგორც საერთოდ ექვევინა ყანაში სარველა მცენარეებს. ამას ყანისა და ერის პუშმანიში მოითხოვს.

ლევან გოთუა

რინდა მოძალადეს. ტკივილისგან გამწარებულმა თემურმა დაჭრილი ხარით დაიხრიალა და გოგოს წამით შეუშვა ხელი...

განგაში

თამილას რომ დაგვიანდა, დედამისი ანერგ-იულდა. გოგოს საგზაოც არ წაუღია, ამდენ ხანს სად დაიკარგაო, წუხდა ქალი. მერე მზე დასავალზე რომ დაიდრიკა, სულ გადაიარია. გავარდა, მექორწილე ქმარ-შვილი მონახა და შემფოთებულმა აუწყა გოგოს გაუჩინარების

უცრად ძროხების ბღავილი მისწვდა მის სმენას. ავის მიმანშებლად ისმოდა ბღავილი. გლეხებმა იცოდნენ, მსუყე ბალახით მდიდარ ასეთ ადგილებში ძროხები ტყუილად არ აბდავდებოდნენ — უეჭველად სისხლის კვალს წააყვდა პირუტყვი.

ამბავი. ერთბაშად მთელმა ქორწილმა შეიტყო თამილას დაკარგვის შესახებ და შექიფიანებულმა ხალხმა მამხალეს წამოავლო ხელი, ვი-ლაცამ მილიციასაც შეატყობინა. მალე მთელი სოფელი მოედო ახლომხლო ხეხუტებს. დი-ლამდე იხეტიალეს. ერთიანად გადაჩხრიკეს იქაუ-რობა, მაგრამ ამაოდ. თავი არავის დაუზოგავს. განსაუთრებით კი თემური აქტიურობდა. მას უკვე მოესწრო გამოძიება და ახლა პირველი ჩადიოდა ყველაზე უფრო მიუვალ ადგილებში. ძებნა მეორე და მესამე დღესაც გაგრძელდა. მაძებრებმა მოქმედების არეალი გაფართოეს და ახლა მდინარე ხრამის კანიონს მოედნენ. დაძაბულობა ყოველ საათს მატულობდა.

სოფელი უბედურების მოლოდინში გაირიყნენ.

ხევი იმდენად ღრმა იყო, თანაც ისეთი მიუდგომელი, რომ ძირამდე ჩასვლა არ ხერხდებოდა. გაუვალ ჯაგებს ისე ჩაეხერგა იქაურობა, მოძრაობა შეუძლებელი იყო. მილიციის უზნის ინსპექტორი გელა ლა-ლიაშვილი ბინოკლით ზეგრავდა იქაუ-რობას, მაგრამ საგულანსხმის ვერაფერს ხედავდა. უეცრად იმ ვაკობიდან, სადაც გუმინწინ თემური ეძიებდა ველებად დაუ-მორჩილებედ ქალიშვილს, ძროხების ბღავილი მისწვდა მის სმენას. ავის მიმანშენ-ბლად ისმოდა ბღავილი. გლეხებმა იცოდნენ, მსუყე ბალახით მდიდარ ასეთ ადგილებში ძროხები ტყუილად არ აბდავდებოდნენ — უეჭველად სისხლის კვალს წააწყდა პირუტყვი. მი-დით, ბიჭები, ნახეთ, თავის ხელქვეითებს გასაძა-და თვითონაც იქით წავიდა. ძროხები ზედ დაბლაოდნენ მოზრდილ ლოდს, რომელსაც აშკარად ეჩნებოდა სისხლის კვალი, ლოდს ქა-ლის თმის მოზრდილი ბლუჯაც მიხმობოდა. მერე იქაურობა რომ უფრო დეტალურად გაჩხრიკეს, გადამტრეულ ბურქებსაც წააწყდნენ და ახლა უკვე ყველა დარწმუნდა, რომ ამ ადგი-ლზე იმ დღეს ორი ადამიანი შემოიდა ერთ-მანეთს.

— ნუთუ ერთი მათგანი თამილა იყო? — ამის დაჯერება არავის უნდოდა, მაგრამ ფაქტი ფაქტად რჩებოდა.

გელამ კვლავ მოიმარჯვა ბინოკლი. ახლა იგი მის ფეხქვეშ პირდაფენილ უფსკრულს ზეგრ-ავდა, თუმცა კვლავაც უშედეგოდ.

როცა ამ ადგილს დალმა, წყლის დინების მიმართულებით კარგა მანძილზე ჩასცდნენ,

ბინოკლით ვეებერთელა ლოდზე გარიყული ადამიანის გვამი შენიშნა გელამ — ვხედავო, — ანიშნა ხელმძღვანელს და ბინოკლი გაუწოდა.

იმ დღეს ვერაფრით მიაღწიეს გვამამდე. მე-ორე დილით წყალ-წყალ აპყვნენ ხეობას და იმ ადგილს უწიეს, სადაც ამ გოლიათ ქაზეშ მის-ვენებულყო თამილას სხეული. საოცრად ტრაგიკული სურათი იქმნებოდა. საღამომდე ძლივს ჩამოსხნეს ლოდიდან საბრალო თამილ-ას უსიცოცხლო სხეული და სოფელში წაას-ვენეს.

იმ დღის შემდეგ თემური სოფლიდან გაქრა. არც გასვენების დღეს გამოჩენილა და კაცმა რომ თქვას, არც არავის გაასვენდებოდა, რომ არა მილიციის დაჟინებული კირკიტი — მაინც ვის უნდა მოეკლა ეს ანგელოზივით გოგო.

უპირველესად, ახალგაზრდებს დაუწყეს ეჭვით ყურება და ამის გამო თემურიც მოიკითხეს. გაარკვეს, რომ თემურს მეურნეობის ცხვრის ფარაც დაეგდო და სადაც გადაკარგულიყო. არახლიანშიც აკითხეს და იქ უთხრეს, მთაშია წასული. ვერც მთაში იპოვეს და მამინ ვილა-ცამ ამბავი მოიტანა, ნუხელ მალულად დაბ-რუნებულა ბიძამისის სახლში, იქ ჩაკეტილა და გარეთ აღარ გამოდისო. ბიძამისმა კი ქვა ააგ-დო და თავი შეუშვირა — არა გრცხვნიათ, ბიჭს ცილს სწამებთ, თქვენთან ერთად ეძებდა გოგოს და ახლა გინდათ მისი მკვლელობა დააბრალოთო. თქვენ რომ დასდევთ, იუხერხ-ულა და იმიტომ გადაიკარგა, თორემ დასამა-ლი რა სჭირსო.

— ეს ოთახი რატომ გაქვთ ბოქლომით ჩა-კეტილი, ძია კაცო? — გელამ ერთ-ერთ ოთახზე მიუთითა თემურის ბიძას.

— მანდ თემურის და ცხოვრობს. ახლა გასულია სადაც და წესად აქვს ოთახის ჩა-კეტვა, — ადგებულად უმასხა გელას და თუთის ქვეშ ჯირკზე ჩამოჯდა.

— მეც სხვა საქმე არაფერი მაქვს. დაველო-დები, როცა იქნება, ხომ მოვა, — შებინდები-სას მართლაც გამოჩნდა თემურის და, — ვაიმე, გასაღები დამკარგვიაო, შეიცხადა და ელაში თვალებით გახედა ბიძამისს.

— ჩვენც ავდგეთ და ბოქლომი გავტყვით. მალაზიმა ბოქლომის მეტი რა იყიდება? ხვალ დილითვე ამოგიბრუნებთ, — დააიშადა გე-ლამ და ბიძის რეაქციას დაელოდა.

მკვლელობის ჩანაწერი

ისმაილი უსაღისოდ წამოვიდა. შინ შევიდა. დიდხანს არახსოვ ქაბები და ჯამ-ჭურჭელი და „დიდი ძეხნის შემდეგ“ — გასაღები ვიპოვეო, გამოაცხადა. დაბოქლომებულ კარს მიღმა სა-წოლზე ნებურად წამოწოლილიყო ქათქათა პერანგსა და სპორტულ შარვალში გამოწყო-ბილი თემური და უშფოთველად აბოლებდა სიგარეტს. მილიციელის დანახვაზე წარბიც არ შეუხრია.

რისთვის გარჯილხართო, უტიფრად იკითხა და გვერდი იბრუნა. უზნის ინსპექტორი არ ჩქარობდა. მან მაგ-იდაზე მიგდებული ბლოკნოტის ფურცელა დაიწყო. მისი ყურადღე-ბა ბოლო ჩანაწერებმა მიიპყრო. „21 აგვისტო — რა არ გადახდებო ად-ამიანს თავს?“ ეს დღე სწორედ თამილას დაკარგვის დღე იყო და გულმა რეჩი უყი ინსპექტორს. მერე კი უცნაურად გამოკვეთილი თითო ასოსგან შედგენილი რეზუსი მოდიოდა. „მ.ო.გ.“ და იქვე „მ“, „თავ.პ. ე-ს“.

— რას ნიშნავს ეს ჩანაწერი. აქ აშკარად მინიშნება, რომ 21 აგვისტოს თამილა უკვე მკვდარია.

— რა დიდი მისხედრა უნდა ამას. თქვენ რა, თვითონაც იმავეს არ გრძნობდით?

— რას ნიშნავს ეს ასოები?

— ეს პოეტიური განწყობის ნაყოფია, მთელი დღე ცხვარში ვარ. თავი რაღაცით ხომ უნდა გავიროთ.

— არა, აქ რაღაც მეტია, ვიდრე შენი პოეტ-ური მუზა... ენახოთ!

გამოძიებამ აზერბაიჯანული ენის სპეციალის-ტი მოიწვია ამ რეზუსის ამოსახსნელად. დიდი კირკიტის შემდეგ მან მაგინდაზე დადო გაშ-იფრული ტექსტი, რომლის ცალკეული დე-ტალები ასე იკითხებოდა: „მ“ — აზერბაიჯანუ-ლად (მე), „ო“ — „ოლდურმას“ (მოკვალი) „გ“ — „გიზ“ (გოგონა). „მე მოკვალი გოგონა“. საბ-ოლოდ კი აი, რა გამოვიდა: „21 აგვისტო — რა არ გადახდებო ადამიანს თავს? მე მოკვალი გოგონა. ამის შემდეგ მიუვლი ყარაბაღში და იქაც არასასიამოვნო ამბავი შემემთხვა“.

ყარაბაღში გაიკითხეს და გაირკვა, რომ იქ რვა სული ძროხის მოპარვა დაუპირებია, მა-გრამ შეუნიშნავი და გაქცეულა. ძროხებს კი უეჭველია გაყიდდა, რათა შემდეგ იმ ფულით აქაურობას გასცლოდა, მაგრამ...

— ნახეთ ჩემი ხელი, მიკბინა, თორემ ქვას არ ჩავარტყამდი. არ მნებდებოდა და ჩავარტყი. რომ ენახე ცოცხალი იყო, უფრო დიდი ქვა მოვიტანე, კიდევ ჩავარტყი და ხრამში გადავ-ავდე. ასე რომ არ მექნა, დამასმენდა და მის ძმებს ცოცხალი ვერ გადავურჩებოდი. მაგრამ მე არ უნდა დამხერტიონ, მან ხომ მიკბინა. მეც გავმწარდი და... მისი ბრალი იყო, რატომ უნდა დამხერტიონ, — გაუთავებლად იმეორებდა ახლა უკვე მოტყეხილ-მომწვარული თემურ კოჯაევი.

P. S. ღმერთი, რჯული, ადამიანის სიკვდილ-ით დასჯის მომსრე ჩემს სიახლოვესაც არავინ მეგულენა. მაგრამ რომ ვაკვირდები, ისე მოგვიმ-რავლდა სარველები, მათი განადგურება მად-ლი იქნებოდა, თორემ რა გაიბოძა, დღევანდე-ლი კანონით დამნაშავეის სიკვდილით დასჯა არ შეიძლება, არადა ისინი გამეტებით ხოცავენ უდანაშაულებს. ამდენმა პუშმანიზმმა კი დააბე-ჩავა ადამიანი.

ვაჟა გაგაშელი

(დასაწყისი იხ. გვ. 6)

„ამ ხნის კაცი ვარ და არ მეგონა, აწი ვინმე ჩემს მოტყუებას თუ შეძლებდა, მაგრამ ეს დროული კაცი ავცუნდრუკდი, ფხის ხმას აფევი და ჩემს საკარმიდამო ნაკვეთზე საუკეთესო ჯიშის თხილის პლანტაცია გაავსენე. რა კატორღული შრომა გაწიე, ენით ვერ აგინერო. წელს მეგონა, თხილის იმდენ მოსავალს მაინც მოვიწევი, რომ მთელი წლის სარჩო-საბადებელს მოვიმარაგებდი. არ იფიქროთ ისეთი მიაშიტი ვიყო, რომ თხილის ჩაბარებას ხუთ ან ათ დოლარად ვფიქრობდი. მე ის ორი ლარიც მაკმაყოფილებდა კილოგრამში, რასაც შარშან და სხვა წლებში თხილის გადამამუშავებელი საწარმოები იხდიდნენ. წელს თითქმის ხუთი ტონა თხილი მოვიწიე. როცა პარლამენტარ ზაზა სიორიძის თხილის გადამამუშავებელ საწარმოში მივიტანე, მხოლოდ ოცდაათი თეთრი შემომთავაზეს კილოგრამში. ყურებს არ დაფუჯერე. ვიფიქრე, ხომ არ მაბადლებენ-თქვა და კიდევ ერთხელ ვკითხე ჩაბარების ფასი. ამ ფასად თხილის ჩაბარება ხომ ჩემს დაქცევას ნიშნავდა. მოგვიანებით გავიგე, აჭარასა და სამეგრელოში კილოგრამ საუკეთესო ჯიშის თხილში ოთხმოც თეთრამდე იძლევიანო. გადაყრას, თხილის სამეგრელოში გატანა ვამჯობინე. მეზობლის მანქანა დავეტვირთე და ზუგდიდისკენ გავემგზავრეთ, მაგრამ ვინ გაგიშვა? გურია-სამეგრელოს საზღვართან ავტოინსპექციამ გაგეაჩერა და რაღაც მიზეზით არ გაგვიშვა. ბევრი ვიყვირე და ვეხვეწე ავტოინსპექტორებს, რომლებიც მაიძულებდნენ, თხილი ოზურგეთში, სიორიძის თხილის გადამამუშავებელ საწარმოში ჩამებარებინა. უშეშვლია, პარლამენტარმა თავისი გავლენა გამოიყენა და ადგილობრივ ხელისუფლებას დავალემა მისცა, რომ ოზურგეთში მონეული თხილი რაიონს გარეთ არ გაეტანა და მის საწარმოში ჩაებარებინა გლეხობას. ბევრი რომ არ გავაგრძელო, პატარა ვიეშმაკე და ჩემი მოსავალი თითქოს კონტრაბანდა ყოფილიყო, ისე გადავიტანე ზუგდიდში და იქ ჩავაბარე კილოგრამში სამოცდათხუთმეტ თეთრად. თუმცა იქაური გლეხობაზე უკმაყოფილოა თხილის ჩაბარების ფასით. როცა მათ ჩემი გაჭირვება ვუამბე, ცოტა გულს მოეფიქრა.“

ზუგდიდში მივიღიწიე, დრო ვიხელთე თუ არა, ქალაქის ძველი კომისარიატის ეზოში აშენებულ თხილის გადამამუშავებელ საწარმოს ვესტუმრე. დაცვამ პასუხისმგებელ პირთან მხოლოდ რამდენიმეწუთიანი ახსნა-განმარტებების შემდეგ შემიშვა საწარმოში. საწარმოში უფროსის მოვალეობის შემსრულებელმა პირმა თავიკი ვინაობა არ გამომხილა, მაგრამ საწარმო კი თავიდან ბოლომდე დამთავალიერებინა. მისი განცხადებით: — წელს ისეთი მოსავალია, რომ სამ ცვლად ვეშვართ, ე. ი. მთელი დღე-ღამის მანძილზე ჩართული გვაქვს დაზგები. დაზგა-დანადგარები იტალიური წარმოებისაა და კარ-

ქართვალ გლეხოვას თხილის ბიზნესმენები აკობრებენ?!

გად მუშაობს. შემოსული თხილი ჯერ ძაბრისებრ კონტეინერებში იყრება გასაშრობად, შემდეგ ნაჭუჭის სატეს დანადგარში შედის, — ცალკე ნაჭუჭი იყრება, რომელსაც, სხვათა შორის, ადგილობრივი ქალაქის მოსახლეობა გასათბობად, შემის ნაცვლად ყიდულობს. თხილის გულს ყავისფერი ქერქი ავტომატურ საცერში სცილდება. შემდეგ ლენტით დარჩეული თხილის გული დამხარისხებულ საამქროში გადადის, სადაც ქალები სიდიდის მიხედვით ახარისხებენ. კიდევ რა გაინტერესებთ?

— ტომრებზე უცხოურ წარწერას ვხედავ. სად ყიდით თხილს? — ამჟამად საბერძნეთში გაგაქვს და იმიტომაც აქვს იარლიყებს ლათინური შრიფტით წარწერა.

— იქნებ გაგვიმლოთ, რა ფასად ყიდით საბერძნეთში თხილს?

— თუ არ დანერო, გეტყვით. ფასი თამაშობს, მაგრამ გარჩეული თხილი ხუთ დოლარზე ნაკლები არასოდეს ღირებულა. ფასზე გავლენას ისიც ახდენს, თუ რა ხარისხის და რა სიდიდის თხილია, როგორი აქვს ცხიმინაობა. თუ ყველაფერი უმაღლეს სტანდარტებს აკმაყოფილებს, მაშინ ფასი, რა თქმა უნდა, რამდენიმე დოლარით მოიმატებს.

— მაშ, ასე იაფად რატომ იბარებთ თხილს გლეხობისაგან?

— ასეთი ფასი დადგინდა წელს და რა ვქნა?! გარეთ გამოსული თხილის ერთ-ერთ ჩამბარებელ პუნქტს ვესტუმრე. იქ მომუშავე მაკაცი **ლერი ჭალჩიშვილ** გამეცნო, რომელმაც სხვა რეგიონის მკვიდრ თხილის ჩამბარებლად ჩამთვალა:

— არა მე არა ვარ გამგე. ისე ვმუშაობ. ვეხმარები რა, თხილის მიღებაში უფროსს. შენ რამდენი გაქვს?

— ერთი ტონა.

— თუ საუკეთესო ჯიშისაა, ერთ ტონას 75 თეთრად ჩავიბარებთ — ზუსტად ავწონით, გრამი-გრამში და ფულსაც იწმასვე გადავიხდით.

— შარშან თითქმის ორ ლარად იბარებდით, წელს რა მოხდა, ასე რომ შეგიძლირებათ თხილის ფასი?

— შენ რატო ჩამოდი იმერეთიდან. იქ ჩაგებარებინა 50 თეთრად, მაგრამ აქ წამოიღე ხომ? ე. ი. სამეგრელოში უფრო ნაშუსიანი ხალხი ვართ.

— თქვენთან ვინ დაადგინა წელს თხილის ფასი?

— ვინც შარშან და შარშანწინ დაადგინა, — თხილის გადამამუშავებელმა საწარმოებმა პირი შეკრეს და ჩვენ რა უნდა ვქნათ, ორი თავი კი არ გვაბია, ავტომატიან ხალს დაფუპირისპირდეთ.

— რა შუაშია ავტომატიანი ხალხი?

თხილის დახარისხება

— შუაში კი არა, თავშია. პარტიზანები მეთაურობენ ამ ბიზნესს და მორჩა, ახლა დავამთავროთ ამაზე ლაპარაკი...

საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს მომსახურების სამმართველოს უფროსის **ივანე მიხანაძის** განცხადებით: „თხილის ფასს, ისევე როგორც ყველა საქონლის ფასს, მოთხოვნა-მიწოდებას შორის სხვაობა განსაზღვრავს; ანუ ფასს მსოფლიო ბაზარი ადგენს. თხილის გადამამუშავებელმა საწარმოებმა დაბალი ფასი თუ დაანესეს, ვერაფერს იზამ, ეს მათი უფლებაა. მაგრამ საქმე ის არის, რომ ბევრმა გლეხმა უფარგისი თხილის ჯიშის პლანტაციები გააშენა. ისინი წერგების გამოყენება და გამყიდველებმა მოატყუეს — ტყის ველური ჯიშის წერგები საუკეთესო თხილის ჯიშად მიასაღეს. ამ ჯიშმა კი უფარგისი მოსავალი მოგვცა.“ საუბარში ამავე სამმართველოს მთავარი სპეციალისტი **თამაზ დავითაჩაური** თქვა: „საზღვარგარეთ თხილის ფასი წელს ათი და თორმეტი დოლარია, მაგრამ რად გინდა? მაგალითად, წელს გურიაში ხალსს დედა უტირეს და კილოგრამი თხილი მხოლოდ 40 თეთრად ჩააბარებინეს. ამ საქმეში სიორიძის ხელია გარეული.“

ჩვენ კომენტარი ვთხოვეთ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარეს,

რეზოლომიკრებულ სასამართლოს მიღებ მართი გამოცდა ელის

ჯერ კიდევ შარშან, ჭკვიან ადამიანთა ერთი ჯგუფი, რომელთაც ერთნაირად ანუხებდათ ჩვენი მოქალაქეებისა და სახელმწიფოს ბედი, საოცარ წამოწყებას ჩაუდგა სათავეში. მათ ს/ს „საოცრება“ შექმნეს, რომელიც ხელმოკლე ოჯახებისათვის და ბიუჯეტისთვის მართლაც რომ საოცრებას მოახდენდა, მაგრამ ყველა სიკეთეს ხომ ბოროტება პირველივე ნაბიჯზე ეღობება? „ბოროტების“ სათავედ ამჯერად ფინანსთა სამინისტრო იქცა, რადგან ეს წამოწყება დაიწუნეს და უარი უთხრეს ლიცენზიაზე, რაც მათი ჩანაფიქრის რეალიზებას აფერხებს.

ს/ს „საოცრების“ დამფუძნებლებმა წამახალისებელი ლატარიის გამოშვება განიზრახეს, რომელიც უსასყიდლოდ უნდა გაეყრცელებინათ ელგალური, სერტიფიცირებული და ლიცენზირებული პროდუქციის მსურველ მოქალაქეებზე. მათგან ერთი, ყველაზე ილბლიანი მომხმარებელი თავში ერთხელ მინიმუმ 25 ათას ლარს მოიგებდა, უამრავად სხვა კი 5-დან 3000 ლარამდე ფულად პრიზს, მაგრამ „საოცრებას“ და მასთან ერთად ჩვენს მოქალაქეებს მოცდა მოუწევთ.

კანონიერად თქვა თუ არა უარი ფინანსთა სამინისტრომ „საოცრების“ ლიცენზიის გაცემაზე, დაინტერესებული საზოგადოებისთვის სულ მალე გახდება ცნობილი. 17 ოქტომბერს, გავსაბურთალოს სასამართლოში ამ ორი დაპირისპირებული მხარის სასამართლო პროცესი გაიმართება, მოსამართლე ზარქუა მათ შორის მტყუან-მართალს გაარკვევს.

სასამართლო პროცესს მოუთმენლად ელიან როგორც ს/ს „საოცრების“ დამფუძნებელი ახალგაზრდები (60-მდე ახალგაზრდა, რომელთაგან ზოგი სტუდენტია, ზოგიც ახალკურს-დამთავრებულია), ასევე უამრავი მენარმე თუ ორგანიზაცია, რადგან

ისინი „საოცრების“ წამოწყებას ზედმიწევნით იცნობენ და ამ იდეის განხორციელებას კარგა ხანია მოუთმენლად ელიან.

როგორც აღენიშნეთ, ლატარიის ბილეთები საჩუქრად გადაეცემა ხარისხიანი პროდუქციის მომხმარებელს. თუმცა, ლატარიის ყოველ ნომერში 5 თეთრს გადაიხდიან იმ ხარისხიანი პროდუქციის მწარმოებლები და მომსახურების წარმომადგენლები, ვისი პროდუქციის სწრაფი და ეფექტური რეალიზაციის ნახალისებაც მოხდება. სწორედ მათი ძალისხმევით შეიქმნა თავისთავად მაღალი საპრიზო ფონდი.

„საოცრების“ დამფუძნებლებს ეჭვი არ ეპარებათ იმაში, რომ ლატარია მომგებიანი იქნება ბიუჯეტისთვის, რადგან მათი წამოწყება გამჭვირვალეა და ბიუჯეტი, „საოცრების“ სახით საუკეთესო გადამხდელს შეიძენს. ყველაფერს რომ თავი დაეანებოთ, ასეთი წამოწყებით კიდევ ორი კურდღლის დაჭერა შეიძლება, მოქალაქეები ხარისხიანი პროდუქციას შეიძენენ, მენარმეები კი კონტრაბანდისა და საეჭვო კონკურენტები-საგან დაცული იქნებიან.

რეგისტრირებული „საოცრების“ ამოქმედებას ლიცენზიადა აკლდა, რაც როგორც წესი, ფინანსთა სამინისტროს უნდა გაეცა, მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ სალიცენზიო თანხაც კი გადასაბედიანეს, სამინისტროს შესაბამისმა დეპარტამენტმა „საოცრებაზე“ ლიცენზიის გაცემა მიზანშეუწონლად მიიჩნია. აღშფოთებულმა ახალგაზრდებმა სასამართლოს მიმართეს, რადგან სჯერათ, რომ თავიანთი წამოწყების კანონიერებას სამინისტროს კანონივე დაუმტკიცებენ. მართლა ეწინააღმდეგება თუ არა კანონით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს ლიცენზიის გაცემა, ამას მოსამართლე იტყვის თავის გადანყვებითებაში. როგორც „საოცრების“

დამფუძნებლებს მიაჩნიათ, ფინანსთა სამინისტროში სხვა რამ ანუხებთ — ეშინიათ, რომ საკუთარი წამახალისებელი ლატარიის წამოწყებას მენარმეები აღარ მოინდომებენ, რადგან გასაუბრებ მიზეზების გამო, ისინი „საოცრებასთან“ თანამშრომლობას ამჯობინებენ, მათთან კი ლიცენზიის „სათხოვნელად“ აღარავინ მივა. ფინანსთა სამინისტროში კი ის ურჩევნიათ, თითოეულმა მენარმემ დამოუკიდებლად გააკეთოს წამახალისებელი ლატარია, ყველამ ცალ-ცალკე გადაიხადოს სალიცენზიო თანხა, თუნდაც ამით მრავალჯერ მეტი შემოსავალი დაკარგოს ბიუჯეტმა გაერთიანებული ლატარიის სახით მიღებული გადასახადების სახით.

აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით კომენტარი ვთხოვეთ მენარმე ვაჟა ბეჭეტორს: „საოცრების“ წამოწყება იდეალურია, მენარმეებს საქმეს გაგვაკეთებინებს, ხარისხზე უფრო მეტად ვიზრუნებთ, რომ კონკურენცია გავუწიოთ საზღვარგარეთიდან შემოტანილ საქონელს. მე, პირადად, მათ წამოწყებას ვუერთდები, მაგრამ არა მარტო იმიტომ, რომ როგორც მენარმემ, ფული მოვიგო, იდეის განხორციელებაც ბოლოს და ბოლოს, უამრავ უმუშევარს დაასაქმებს, ეროვნულ პროდუქციას კარგი ბაზარი შეექმნება. ამაზე წინააღმდეგობის განწევა შეიძლება? ჩემი აზრით, იმიტომ ამბობენ უარს, რომ მათში ფინანსთა სამინისტროც საინტერესო, რეალურ საქმეს ხედავს და ალბათ იმიტომ აფერხებენ იდეის რეალიზაციას. ვერ ხვდებიან ეს საინტერესო ბიზნესი ქვეყნისათვის რომ კარგია? რომელი კანონით გვიპირისპირდებიან, იმ კანონებით ერთმანეთთან ურთიერთწინააღმდეგობაში რომაა და როგორც უნდა, იმ კონტექსტში რომ მოიხმარენ? წესით, სასამართლოში საქმე უნდა მოვიგოთ. მთავარია, მოსამართლე ზედაპირულად

პარლამენტარ **ზაზა სიორიძის** „რაც წამოვედი ბიზნესიდან და ბანკიდან, მას შემდეგ არავითარი კავშირი არა მაქვს ბიზნესთან, მით უმეტეს, თხილთან. ამას წინათ ჩემი ოჯახით ტელევიზორს ვუყურებდი — იქიდან გავიგე, რომ გაზის ბიზნესის ერთ-ერთი მაფიოზი ყოფილვარ. გაგვიდები კაცი! რაც შეეხება ოზურგეთის თხილის გადამამუშავებელ საწარმოს, იგი ჩემი ნათესავის, ბეგი სიორიძის კუთვნილებაა. ამ კაცს მხოლოდ ბანკიდან კრედიტის აღებაში დავეხმარე. რა ვქნა ახლა, იმიტომ, რომ სიორიძეა და თხილის ბიზნესშია, ნათესავს არ უნდა დაეხმარებოდნენ?! აი, ეს არის სულ, მაგრამ ვილატებს ხელს ალღებს ჩემი სახელის სიბინძურეში ანოსკრა.“

ჩვენ პარტიზანების მეთაურს, **დავით შანგიას** დავუკავშირდით: „მე მაგასთან, თხილის ბიზნესთან არავითარი კავშირი არა მაქვს, არც მე და არც სხვა პარტიზანებს. თუ ვილატას რაღაცა მოელანდა, ჩემი რა ბრალია? მსოფლიო ბაზარზე ფასების აწევა-დაწევა მე არ შემიძლია. მე და ჩემი ხალხი აფხაზეთში მცხოვრებ ქართველებს ხელს ვუწყობთ, რომ თხილის და სხვა კულტურების მოსავალი აფხაზეთიდან ზუგდიდში გადმოიტანონ, რათა მოსავალი აფხაზებს არ ჩაუვარდეთ. შეიძლება ზოგიერთებმა ჩვენი უნაგარო დახმარება ასე უმსგავსოდ გაიგეს.“

ზუგდიდის საოლქო საგადასახადო ინსპექციის უფროსის **გაბრიელ გუგუშაძის** განცხადებით: „სამეგრელოში ვერც ერთ თხილის გადამამუშავებელ საწარმოში ვერ ნახავ, რომელიც ჩვენთან, ადგილობრივ ხელისუფლებაში იყოს რეგისტრირებული. ყველანი თბილისში არიან რეგისტრირებული და გადსახადებსაც იქ იხდიან. ეს საგანგებოდ არის გაკეთებული. საწარმოების მფლობელებს თბილისში ძლიერი მფარველები ჰყავთ, რომლებსთვისაც პრობლემა არ არის, გადასახადების დამალვაში საწარმოს ხელმძღვანელებს ხელი შეუწყონ. თუ დაინტერესდებით, თხილის ბიზნესიდან ამოღებული გადასახადები მიზერულია. მარტო მოგების გადასახადი რამდენიმე ათეულ მილიონ ლარს უნდა შეადგენდეს.“

P. S. საზოგადოებ, ჩვენს ხელისუფლებას საქმის გაკეთებამდე ბევრი ლაპარაკი და ტრაბახი სჩვევია. სწორად დიდი რისკით და რეკლამირებით დაწყებული საქმე სამარცხვინოდ ჩაფლავებული ან მაფიოზური სტრუქტურების გავლენის და მფარველობის ქვეშ მოქცეულა, რაც საბოლოოდ მხოლოდ უბრალო ხალსს, ამ შემთხვევაში გლეხობას აზარალებს. დიდი საქმე ყოველთვის ჩუმად კეთდება. ეს მაინც უნდა შეიგნონ ჩვენმა ხელისუფლებამ. მშრომელ კაცს რომ ათასგვარი წურბილისაგან დაცვა სჭირდება, ესეც უნდა იცოდეს ყველამ, თორემ მალე საქართველოში გლეხი იშვიათობა გახდება, რაც საქართველოს დასასრულის დასაწყისის მომასწავებელი იქნება.

ზვიად ჩაკვეტაძე

ჩვენი გაზეთის ახალმა რუბრიკამ – „ფოტომატეანე“ – მკითხველთა მონონება დაიმსახურა, ამიტომ გადავწყვიტეთ, კვლავ ვწვეოდით ჩვენს ენამჭევრ რესპონდენტს, გარდაზნის სახელმწიფო ალკეითილის, ლამის ორმოწნლოვან ფირექტორს, ბ-ნ ტარიელ პაპანაძეს. იგი ამჟერაფარ მშვენიერი მოგონებებით „გაგვიმასპინძლდა“.

უკანასკნელი გასროლა

— ამდენი წელი გავიდა რეზო თაბუკაშვილის გარდაცვალებიდან, მაგრამ ამ ფაქტს დღემდე ვერ შეგუებუივარ, როგორღაც მოურჩენელ ტკივლად დამჩრა, მჭირდება და მენატრება. თუმცა, განა მარტო მე? მისი ჭკუა, გონიერება და აზროვნების სიღრმე ყველა ჩვენგანს, მთელ ქვეყნიერებას დაავლდა, — ნაღვლიანი ხმით, საუბრობს ბ-ნი ტარიელ კაპანაძე. — ზოგჯერ საშინელი აპათია მიპყრობს, მისი მსგავსი აღარავინ მეგულება. ერის ნამდვილი შვილი იყო და ყველაფერს სხვაგვარიად უდგებოდა. ბევრიც რომ გეცადათ, ხინჯს ვერ უბოვიდით. ან რა საუბარი იცოდა, ან რა სიტყვის მარაგი ჰქონდა, მოსაყოლი ხომ არასოდეს ელეოდა! წლების მანძილზე ვეგრობრობდით. გული მწყდება, რომ ღმერთმა ხატვის ნიჭი არ მოცა. არადა, ისე დავხატავდი დიდი სულიერებით აღბეჭდილ მის სახეს, არც ერთ დეტალს, არც ერთ ნიუანსს არ დავავლებდი. უცხოეთში რომ დიდი გაჭირვებით დადიოდა და ჩვენი წინაპრების ნაკვალევს დაეძებდა, ვიდრე ფილმად შევრავოდა, ყველაფერს დანერვილებით მიამბობდა. იაშა ტრიპოლსკის ვაჟი დაჰყვებოდა გადაღებებზე, ირაკლი. მართლა შვილივით უყვარდა, ერთგულებას და ჭკუას უქებდა. დღეს მე-9 არსს ხელმძღვანელობს. ალბათ, უამრავი მოსაგონარი დაუტოვა, — პროფესიულიც, ადამიანურიც. მოგზაურობაში უფრო კარგი საცნობია ადამიანის ბუნება და ხასიათი.

— **გარდაბანში სანადიროდ ჩამოსვლა ძალიან უყვარდაო, მითხარით.**

— ჰო, ბუნებაზე გიჟდებოდა და ამაში მას ყველაზე მეტად რეზო ლალიძე ჰგავდა. ორივეს ფანტიკურად უყვარდა ჩვენი ტყე-ჭალა და ნადირობა. ეს კი უბრალო საქმე არ გეგონოთ — ნადირობა განა მარტო მოკვლა, გატყავება, წაღება და ჭამა, მას ბუნებისადმი სხვანაირი ხედვა სჭირდება. ორივე რეზოს სიყვარულსა და გატაცებას წინ გონიერება უსწრებდა. მათ ზუსტად იცოდნენ, სად და როდის უნდა ესროლათ.

— **რეზო ლალიძის დამოკიდებულება ბუნებისადმი მის სიმღერაში — „ტყე შეუნახე შეილება“ გამჟღავნდა. რეზო თაბუკაშვილის შემოქმედებაშიც ხომ არ ასახულია ნადირობისადმი მისი გამოჩენილი დამოკიდებულება?**

— კარგი გამახსენეთ, გაჩენილ ტყეს თავგადაპარსულ ულამაზეს, მაგრამ უკვე დამახინჯებულ ქალს ადარებდა რეზო ლალიძე. რაც შეეხება რეზო თაბუკაშვილს, იგი ციმბირში, ტაიგის უღრან ტყეებში წავიდა ლოსზე სანადიროდ და დოკუმენტური ფილმიც გადაიღო. შეველმფრინეთ თოკებით ჩამოკიდებული უზარმაზარი ლოსი დაბის ცენტრში გადააქეთ. ნადავლის ფასი მისი ორფუთიანი რქებით განისაზღვრება, ყველა ალტაცებულა, იმართება ლხინი. ოპზე, ლენასა და ირტოშზე ორაგულის დაჭერის ეპიზოდებიცაა გადაღებული. ძალიან კმაყოფილი ჩამოვიდა, მაგრამ თქვენ რომ გვერდით მყოლოდით, სულ სხვა ხიბლი და მუხტი ექნებოდა ფილმსო, მითხრა.

— **უკანასკნელ ნადირობაზე გიამბობთო, — შემპირდით!**

— დიახ, ეს მის გარდაცვალებამდე ათიოდე თვით ადრე იყო. ის უკვე ავად გახლდათ, საფრანგეთში მკურნალობდა და კარგად იცოდა, რომ სიმსივნე ჰქონდა. დამირეკა, მოდი, მწყერზე გავიაროთო და მეორე დღისთვის შევთანხმდით.

მომადგა დილაადრიან სახლში ჩვენი განუყრელი მეგობარი, მსახიობი ვანიჩკა საყვარელიძე. თან ორი პოინტერი მოიყვალა, ერთი რეზოსათვის წამოეყვანა, მეზობლისგან ეთხოვა. ჩაესხედით მანქანაში, გავუარეთ რეზოს და წავდით.

რუსთავში რომ შევედით, რეზო გვეუბნება: ორ-სამ დღეში იტალიაში მივდივარ. ჩემმა პარიზელმა ექიმმა თავის მეგობართან წასვლა მირჩია, მეტი გამოცდილება აქვსო. არადა, ვიცი, არაფერი და აღარანაირი მოსოციდება აღარ მიშველის, ვგრძნობ, რომ სიმსივნე ხერხემალს ასცდა და თავისკენ მიინეწვო. ცუდად გავხდი, საჭე ამერია. მივხვდი, რომ ექიმებს მისთვის არაფერი დაემაღათ, ან რა ზარი ექნებოდა დამალვას, განა რა ეშლებოდა, რომ ეს შემოლოდა და ვერ მიმხვდარიყო, რაც სჭირდა? მერე მდგომარეობა რომ შემესუბუქებინა, გამოგვიცხა-

და, მართალია, ძველებურად აღარ შემიძლია, მაგრამ დღეს ჩვეულებრივად ვინადირებთ და ვიქეიფებთ. ყოველგვარი დიეტის გარეშე, მჟავე, ცხარე, მწარე, არაყი თუ ღვინო, რასაც თქვენ, მეც იმას მივიღებ, აწი ან რამ უნდა მანყინოს, ან რამ უნდა მარგოსო.

სხვა რა გზა იყო, ხან გულიანად, ხან უკბილოდ ვხუმრობდით, ვსაუბრობდით და გარდაბანშიც ჩავედით. იქ ყურძენიც გვაქვს, ადგესა. თანამშრომლებს ვთხოვე, ვიდრე ნადირობას მოვრჩებით, ყურძენიც დაკრიფეთ, დანურეთ და სადილთან ერ-

პირობები ფოტოგრაფირის თანხლებით

ვანიჩკა ტარიელ საყვარელიძე, რეზო თაბუკაშვილი, კაპანაძე

თად იმერული ფელაშუშიც მოამზადეთ, რომ რეზოს არაფერი დავაკლოთ-მეთქი და სანადიროდ გავედით მინდორში.

რეზოს უკვე სიარული უჭირდა, ორი თუ სამი მწყერი მოკლა და წამოვედით. გზაში ერთი ძალიან დიდი გოგრა ვიპოვეთ, გრძელი, აზერბაიჯანში იცის ეგეთი გოგრები. რეზოს ბავშვივით გაუხარდა. გადავიკიდეთ მხარზე ხურჯინივით და წამოვიდით. საცხოვრებელ სახლებს რომ მოვუახლოვდით, სადაც ტყის მცველებისა და სასტუმროს ტიპის ნაგებობები დგას, მანქანა გავაჩერეთ და გადმოვედით, უეცრად, ტყიდან, ღია ადგილზე, მამალი ხოხობი გამოფრინდა, თავზე გადაგვიფრინა, ისევ ტყეში ჩაფრინდა და იქვე ჩაჯდა. რეზომ იცის, რომ იქ სროლა არ შეიძლება და ამაზე არც ფიქრობს. ვანიჩკას სული მისდის, მაგრამ ვერ ბედავს. მოულოდნელად ყველაფერს ანალიზი გავუკეთე და მივედი იმ დასკვნამდე, რომ დარღვევაზე წასვლა აუცილებელია. ავიღე თავზე ეს დანაშაული და რეზოს ვუვებები, მიდი, ესროლე-მეთქი. რეზომ უკან დაიხია, ხალხის თვალწინ ეს როგორ შეიძლებაო, მაგრამ მე დაეჩინებით ვთხოვე, თანაც არაერთგზის. ხოხობიც, ბუნების ეს ულამაზესი შვილი, თანაც მამალი — გამორჩეულად შემკული, თითქოს ჩემს სურვილს აჰყვა, ისევ ამოფრინდა ტყიდან, რეზოს თავზე გადაუფრინა და სროლის ხმაც გაისმა. ხოხობი რეზოს ფეხებთან მოწყვეტით დაენარცხა ასფალტს. სამინლად შენუსხდა, რად მომავალევიყო, საყვედურით გამომხედა. არაფრით არ დაიხარა ასაღებად, არადა, წესია, მონადირე თავად იღებს ნადავლს. უცებ ყველაფერს მიხვდა, „რაო, ტარიელ, აქაოდა, მომავალ სეზონს ვეღარ მოესწრები, მოდი ეს ერთი გაისროლო, გაიფიქრე და იმიტომ მაიძულე?“ — მითხრა და გამათავა. ცუდად გავხდი, სულ გავთვრდი ამოდენა კაცი. აკი, ვთქვი, ვერავინ ვერაფერს გამოაპრებდა-მეთქი, ჩემი ფარული განზრახვაც ამოიცნო. ვანიჩკაც უხერხულ დღეში იყო, ბუნებაც უცნაურად გაირინდა. თუ დამიჯერებთ, ძალიც აღარ ჰყვოდა, თითქოს ყველაფერი ერთბაშად მოკვდა და გაიყინა. ისევ რეზომ გვაჯობა, ისევ იმან იმარჯვა, ხოხობი აიღო და სუფრასთან დაესხდეთო, თქვა.

მოვილხინეთ, როგორც შევედით, ფელაშუშიც დავაყოლეთ და წამოვედით. გზაში ძაღლებმა იჩხუბეს. ნათოვარი თეთრი პოინტერი, ყვითელი ლაქებით, ისე დაახისხლიანა ვანიჩკას ძაღლმა, ერთიანად გაანითლა. რა გვექნა, ასე ხომ არ მივეყვანდით პატრონს? გავაჩერეთ მანქანა, ვიღაცის ეზოში

შევედით და ვაბანავეთ. პატრონთან რომ მივედით, ვანიჩკამ მადლობა გადაუხადა და თავისებური, მსახიობური ჟესტით უთხრა, დიდად გვასიამოვნა, ჩემო ბატონო, თქვენმა ძაღლმაო.

მერე რეზო მივიყვანეთ შინ, ფიქრის გორაზე. მედეა ჯაფარიძე, ეს ულამაზესი, მართლა უმშვენიერესი ქალბატონი, რეზოს დიდი სიყვარული, ფანჯარაში გადმოდგა და მანამ არ მოისვენა, ვიდრე შინ არ აგვიყვანა. გულუხვად გვიმასპინძლა, სიყვარული და ყურადღება არ მოგაკალო. რეზოც კარგ გუნებაზე დადგა. მისმა შინაგანმა ბუნებამ მაინც თავისი გაიტანა. ისეთი ბედნიერი იყო, თავადაც „დაივიწყა“ და ჩვენც „დაგვავიწყა“, რომ აღსასრული არც ისე შორს იყო. როგორღაც მოახერხა, რომ აღარც იმ უკანასკნელ გასროლაზე გვეფიქრა, მართლა უკანასკნელად რომ ექცა და ისეთი სიზუსტით აუხდა, როგორც უტყუარი წინასწარმეტყველება: მომდევნო ნადირობის სეზონს რეზო თაბუკაშვილი მართლა ვეღარ მოესწრო...

ვანიჩკა — მარკუეიდერი

— მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის მსახიობი, სახასიათო როლების ბრწყინვალე შემსრულებელი ვანიჩკა საყვარელიძე ჯერ კიდევ ბავშვობიდან შემოვიდა ჩემს ცხოვრებაში. ჩვენი სოფლები — სვირი და კვალითი გვერდიგვერდაა და ერთმანეთს სულ რაღაც სამიოდე კილომეტრი აშორებს. მერე აქაც, თბილისშიც სულ ერთად ვიყავით — თუ ვვლზე, თუ ოჯახში და სუფრაზე. საოცარი კაცი იყო, როგორი მოსვლა იცოდა არ იკითხავთ? მოვიდოდა სანადირო ტანსაცმელში გამოწყობილი, ხელში ძაღლით, ზურგზე ვეებერთელა ჩანთით, სავაზნეებით, მხარზე განყობილი თოფით და დიდი იუმორით. ნადირობის გიჟი იყო, სულსწრაფი. ოღონდ გაესროლა, მეტი არაფერი უნდოდა. ზურგჩანთა, დღეს რომ ყველასათვის ჩვეულებრივი ყოფითი დეტალია, მაგან სულ პირველმა, 50 წლის წინ მოიკიდა ზურგზე და მთელი ცხოვრება ატარა. რა არ ეწყო შიგ:

სამონადირეო თუ საყოფაცხოვრებო ნივთები და რაც ყველაზე მთავარია — ნამლებით სავსე დიდი პარკი. მეგობრებთან საღამოს 10 საათიდან იწყებდა სტუმრობას, ასეთი ჩვევა ჰქონდა. მიაგდებდა თავის ზურგჩანთას კუთხეში და თუ გაიგებდა, რომ ოჯახში ვინმეს რაიმე ანუხებდა, ამოიღებდა პარკს და საჭირო ნამალს ხელად გაგიჩენდა. ანდა, ვთქვათ, გაიგებდა, რომ მისი ნაცნობია ავად, იკითხავდა რა ნამალი ესაჭიროებოდა, აუცილებლად იშოვიდა და მიუტანდა.

— **ეს რა, პირობა იყო, თუ თავად ავადმყოფობდა და იმიტომ ატარებდა ნამლებს?**

— არა, სრულიად ჯანმრთელი იყო, ბოლოს კი შეანუხა ცოტა დაიბეტმა, მაგრამ მაგის გამო არა, უბრალოდ უნდოდა, ყველას დახმარებოდა. საჩუქრების გაცემებაც უყვარდა, მისი ნაჩუქარი ორი პერანგი ახლაც მაქვს შემორჩენილი. ასეთი იყო, უხაროდა, სხვისი გახარება და ეს უსაზღვრო კმაყოფილებას ჰგვრიდა.

— **ხშირად გასტუმრობდათ?**

— კი, საკმაოდ ხშირად. ერთხელაც მოვიდა და მისი ქცევით და იუმორით მოხიბლულმა ჩემმა შვილიშვილმა სიამაყით განაცხადა, მე უსათუოდ მსახიობი უნდა გამოვიდეო. გაგიჟდა სიხარულით ვანიჩკა, მე ცივი წყალი გადავასხი, — კი, ბაბუ, თუ შენ ხორავას და ვასაძის შეცვლას აპირებ, მაგას რა სჯობია, მაგრამ რაღაც არა გეგონია, ეგ შეძლო-თქო. იწყინა ვანიჩკამ, მაცალეთ მაგ ბავშვთან საუბარიო და გაიყვანა მეორე ოთახში. ცოტა ხანში გამოდიან ორივენი. ვანიჩკა ხელეხ ასავსავებს, აპა, პა, პა, არაფერი ამისგან არ გამოვა, ჩემო ბატონო, შენ კი კომისიის ნევრად გამოდგებიო მისაღებ გამოცდებზეო, მითხრა.

კარგი კაცი იყო, კეთილშობილი და ერთგული. მე ბევრი კარგი მოგონება დამიტოვა, საქართველოს კი არაერთი მშვენიერი როლი უსახსოვრია. მისი სახელის უკვდავსაყოფად მარტო მარკუეიდერის როლი იმპარება — „ცისფერი მთები“ ნამდვილად დაამშვენა მისმა მეტყველმა სახემ.

დღეს აღარც ვანიჩკაა და აღარც რეზო. ორივე ძალიან მაკლია და ორივე თავისებურად მჭირდება, — ცრემლიან თვალს მარიღებს ბ-ნი ტარიელი, — ღამე უფრო მეტად მჭირს. კინოკარერებით ვფურცლავ მათთან გატარებულ სასიამოვნო წუთებს. ნათელში იყვნენ და მშვიდად იძინონ, თუ ახლობლებზე და სამშობლოზე ფიქრი იქაც არ აწუხებთ და არ აშფოთებთ...

თამარ კაპანაძე

რას გვრცავი, მამაო?

— ჩემმა მეგობარმა მირთმეული ხატი, რომელიც მის სახელზე ვაკურთხებინე, ჩემი ნებართვის გარეშე შესწირა ეკლესიას, რითაც ძალიან დამწყვიტა გული. რომელი ჩვენგანი ტყუის რელიგიური თვალსაზრისით?

— თქვენი მეგობრის საქციელში დანაშაულის დანახვა ძნელია. თუ თქვენ მიერ ნაჩუქარი ხატი მან ეკლესიას შესწირა, სადაც მრავალ მართლმორწმუნე ადამიანს ექნება მასზე ლოცვის საშუალება, ამით დიდად სამადლო საქმე ჩაიდინა, რის თანახმარი თქვენც გაგხდათ. ასე რომ, გულის დანწყევტის მაგიერ, სრული საფუძველი გაქვთ კიდევ უფრო განამტკიცოთ მეგობართან გულითადი ურთიერთობა.

— **გარკვეული მიზეზის გამო მშობლები სასტიკად წინააღმდეგნი არიან შვილის დაქორწინებისა. რამდენად მართებულია მოძღვრის მოქმედება, როდესაც ის ასეთ დროს თანხმდება ჯვრისწერას. აქვს თუ არა მას ამის უფლება?**

— მსგავს შემთხვევებზე არ შეიძლება ცალმხრივი პასუხის გაცემა — არის შემთხვევები, როდესაც მშობლები გაუმართლებელი მიზეზებით უკრძალავენ შვილებს ქორწინებას და უხეშად ერევიან მათი ბედის გადაწყვეტაში. ამიტომ, ზოგადი ფორმულით კი არ უნდა ვიხელმძღვანელოთ, გამოწვევით უნდა იქნეს გამორკვეული თითოეული კონკრეტული შემთხვევა და იმის მიხედვით შევასაღეს საქციელის მართლზომიერება.

— **თუ შეიძლება, გვიპასუხეთ, რამდენად ეკლესიურია „მასმედიაში“ არაერთგზის გამოყენებული ტერმინები: „ეს ცხენის წელიწადია“, „ჩემი ზოდიაქო — სასწორია“ და მისთანანი?**

— მსგავსი ტერმინები, რომლებიც ეფუძნებიან ალმოსავლური კალენდრებისა თუ ასტროლოგიური ნიშნების მიხედვით პროგნოზირებას, სრულიად მიუღებელია ეკლესიისათვის და უცხოა ქრისტიანული აღმსარებლობისათვის.

— **ჩემი დედ-მამა დიდი ხნის წინ დაშორდა ერთმანეთს. ასლა ორივენი გარდაცვლილები არიან. შეიძლება თუ არა ლოცვისა და პანაშვიდის დროს ორივეს ერთად მოხსენიება?**

— დიახ. თქვენ შეგიძლიათ ლოცვისა და პანაშვიდის დროს ორივეს ერთად მოხსენიება.

— **ჩემმა ძმამ მითხრა, რომ ჩვენი ნაცნობი ყოფილა ცუდად როგორც გარკვე, სინამდვილეში ცუდად ის კი არა, მისი ძმა იყო. მე კი წავიკითხე ლოცვა სწეულთათვის იმის სახელზე, რომელიც იმ დროს კარგად იყო. შეთვლება თუ არა ეს ცოდად?**

— თუ თქვენს ქმედებას ფართო გაგებით გავიზრებთ, არავის გვანწყნს შეწევნა ღვთისაგან, რადგან ჩვენი ცოდვების გამო ყველაზე სწეულნი ვართ ღვთის წინაშე. ამდენად, თქვენ მიერ ნაკითხული ლოცვა ზედმეტი არ აღმოჩნდებოდა ამ ადამიანისათვის. შეგიძლიათ მშვიდად იყოთ — ცოდვად არ ჩაგეთვლება თქვენი გულმოდგინება.

— **თუ შეიძლება შეკვეთილი წირვის ან პანაშვიდის გადახდა მორწმუნე ადამიანისათვის, რომელიც კომუნისტური მმართველობის პერიოდში ვერ ცხოვრობდა ეკლესიური წესით?**

— თუ ადამიანი არ გმობდა ღმერთს, სამღვდლო იერარქიას, მართლმადიდებლობას — მაგრამ ობიექტური მიზეზების გამო თამამად ვერ გამოხატავდა თავის რწმენას, ჩვენ ვლოცულობთ ასეთი პიროვნებისათვის — დასაშვებია მისთვის შეკვეთილი წირვის ან პანაშვიდის გადახდა.

— **ხშირად დავდივარ ეკლესიაში და ვლოცულობ. გთხოვთ, მიპასუხოთ, როგორ ვევედრო უფლას ერთი სანუკვარი მიზნის ასაჩუქრებლად?**

— ასეთ შემთხვევაში თვით სურვილს აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა. ძალიან ხშირად ჩვენი სურვილები ჩვენი ცხოვრების სანინაღმდეგო მნიშვნელობისანი არიან, რადგან უფალს ვთხოვთ ისეთ რამეს, რაც ჩვენს სულს სარგებლობას არ მოუტანს. თუ თქვენი თხოვნა სათნო არის უფლისათვის და მთელი გულით სთხოვთ უზენაესს — აუცილებლად მიიღებთ ღვთის შეწევნას!

— **მაქვს 7 წლის ოჯახი. მყავს ორი შვილი. მე და ჩემი მეუღლე არ ვართ ჯვარდანიეროვანი. საქმე ის გახლავთ, რომ ჩემი მეუღლე კათოლიკეა, მე კი — მართლმადიდებელი. სარწმუნოების შეცვლა არც ერთს არ გვინდა. როგორ უნდა მოვიქცეთ, რომ ჯვარი დავიწყოთ?**

— სარწმუნოებრივი თვალთახედვით მხოლოდ და მხოლოდ ერთადერთი მადლმოსილების სივრცე, სადაც სულიწმინდის მადლია დავანებული — ეს არის მართლმადიდებელი ეკლესია. აქედან, შეგიძლიათ თავად გააკეთოთ დასკვნა, თუ ვის მართებს თქვენ შორის სარწმუნოების შეცვლა!

თქვენთვის საინტერესო კითხვები მოგვანოდეთ „ვიჩის პალიტრის“ ყუთების საშუალებით. მათი განლაგების შესახებ იხ. გვ. 36.

მკითხველთა შეკითხვებზე უპასუხებენ მართლმადიდებელი მამები.

ბინ ლადენის „ფილიალი“ საქართველოში?

ამერიკის ძვბ-მ თბილისში, ჩიქოვანის ქუჩაზე მსოფლიოს №1 ტერორისტ-თან ბინ ლადენთან დაკავშირებული ორგანიზაცია აღმოაჩინა. ტერორისტების მოქმედების სტილი, მანერა და სქემა — ჰუმანიტარული ორგანიზაციის საბურველში გახვევა, საქართველოშიც ძალაში

— **რით დასტურდება საქართველოში დაფუძნებული ორგანიზაცია „მადლთან“ „Benevolence“-ს კავშირი?**

— 2000-2002 წლებში „Benevolence“-მ „მადლის“ ანგარიშზე დიდი თანხა — 843 ათასი დოლარი გადაარიცხა. ეს ინფორმაცია ამ ორგანიზაციის საქმიანობის დაწყებისთანავე მივიღეთ. მას შემდეგ, რაც „მადლი“ უშიშროების

დარჩა. როგორც ირკვევა, აღნიშნული საქველმოქმედო ორგანიზაცია დევნილთა დახმარების პარალელურად, პანკისის ხეობაში კრიმინალურ საქმიანობას ეწეოდა. ბინ ლადენთან (და შესაბამისად, „ალ-ქაიდასთან“) კავშირში შემჩნეულ თბილისურ ორგანიზაციებზე უშიშროების სამინისტროს პრესცენტრის ხელმძღვანელი **ნსა ლალიაშვილი** გვესაუბრა:

— საქველმოქმედო ორგანიზაცია „მადლი“ თბილისში 1999 წელს დაფუძნდა, ყველა სათანადო წესის დაცვით. რეგისტრაცია გაიარა ვაკე-საბურთალოს სასამართლოში და დაიწყო საქველმოქმედო საქმიანობა.

— **„მადლის“ დამფუძნებლები ქართველები არიან?**

— არა, ორგანიზაციის დამფუძნებელი გახლავთ რუსეთის ფედერაციის მოქალაქე მარად გახას ძე ავლაგიროვი. „მადლში“ ავლაგიროვთან ერთად მუშაობს მისი ძმა, შამსუდინ ავლაგიროვი. ეს ორგანიზაცია პანკისის ხეობაში თბილი ტანსაცმლით და საკვები პროდუქტებით ამარაგებდა ჩეჩნეთიდან დევნილებს (ძირითადად, ზრუნავდა ობოლ ბავშვებზე).

— **როდის და რატომ გაჩნდა ეჭვი ამ ორგანიზაციის საქმიანობაზე?**

— საქართველოს უშიშროების სამინისტრომ ამერიკელი კოლეგებისაგან, კერძოდ, ძვბ-სგან მიიღო ინფორმაცია, რომ

შესაძლებელი იყო ამ ორგანიზაციის თანამშრომლობა „Benevolence international“-თან. ეს არის ამერიკაში დაფუძნებული ფონდი, რომელსაც სათავე ოფისი ილინოისის შტატში აქვს. როგორც ირკვევა, ძვბ-ს ჰქონდა საფუძვლიანი მტკიცებულებები, რომ ეს ფონდი ტერორისტულ ორგანიზაციებს ფინანსურ დახმარებას უწევდა.

— **რით დასტურდება საქართველოში დაფუძნებული ორგანიზაცია „მადლთან“ „Benevolence“-ს კავშირი?**

— 2000-2002 წლებში „Benevolence“-მ „მადლის“ ანგარიშზე დიდი თანხა — 843 ათასი დოლარი გადაარიცხა. ეს ინფორმაცია ამ ორგანიზაციის საქმიანობის დაწყებისთანავე მივიღეთ. მას შემდეგ, რაც „მადლი“ უშიშროების

თვალთახედვის არეში მოხვდა, საგულისხმო დეტალები გამოიკვეთა. გადამოწმდა ამ ორგანიზაციის საბანკო ანგარიშები და არსებობს ვარაუდი (და ოპერატიული ინფორმაციაც), რომ თანხა არ დახარჯულა ჰუმანიტარული და საქველმოქმედო საქმიანობისთვის. დეტალებს ვერ დავაკონკრეტებ გასაგები მიზეზების გამო. რაკი საქმის აღსაძვრელად ჯერ საქმით მტკიცებულებები არ გაგვაჩნია, „მადლი“ ისევ აგრძელებს საქმიანობას.

— **საერთოდ „Benevolence international“-ის მოღვაწეობაზე რა იცით, გინ არის მისი დამფუძნებელი?**

— „Benevolence“ 1980 წელს დააფუძნა საუდის არაბეთის მოქალაქემ, შეის ადილ აბდულ პალილ ბატარგმა, რომელიც დაკავშირებული იყო ავღანელ მოჯაჰედებთან და ბინ ლადენთან ასოცირდებოდა. ძვბ-მ „Benevolence“ ამხილა, როგორც ტერორისტებთან დაკავშირებული და მათი ხელშეწყობი ორგანიზაცია. მისი ხელმძღვანელობა დაპატიმრებულია, ხოლო მისი დამფუძნებელი შეის ბატარგი რამდენადაც ვიცე, გარდაიცვალა.

P.S. როგორც შევითქვეთ, ამერიკის ძიების ფედერალური სამსახური „Benevolence“-ის კვალმა პანკისის ხეობაშიც მიიყვანა. არ არის გამორიცხული, „მადლმა“ მალე თავისი დამფინანსებლის ბედი გაიზიაროს.

იზო რეკაძე

„აფხაზი პირველადი გადაწყვეტილება კალიან ქვირი დაუჯდება...“

„აღორძინება“ მოღალატეებად გამოაცხადებს ფსევდოპაგრიოტებს...

რამდენიმე დღის შემდეგ საქართველოს პარლამენტმა 167 ხმით ერთხმად დაამტკიცა საკონსტიტუციო ცვლილება აფხაზეთის სტატუსთან დაკავშირებით. ამერიკიდან კონსტიტუციაში „აფხაზეთის“ ნაცვლად ჩაიწერება „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა“. სტატუსის მინიჭებას კატეგორიულად მოითხოვდა თამაზ ნადარეიშვილი და აცხადებდა, რომ თუ პარლამენტი ამ საკონსტიტუციო ცვლილებას არ დაამტკიცებდა, ის დეპუტატის მანდატს დატოვებდა! ნადარეიშვილის მსხვერპლთაგანია საქართველოს აღმასრულებელი იუსტიციის მინისტრი ვალერი გელაშვილი, რომელიც კენჭისყრაში მონაწილეობა არ მიიღო და დარბაზი დემარშით დატოვა, ფრაქცია „აღორძინება“ გახლდათ. „აღორძინების“ ერთ-ერთი ლიდერი **ვალერი გელაშვილი** აცხადებს, რომ პარლამენტმა სერიოზული პოლიტიკური შეცდომა დაუშვა და რომ ამის შედეგებს საქართველო უახლოეს ხანში მოიქცის.

— აფხაზეთის სტატუსთან დაკავშირებული პოლემიკა პარლამენტში დიდი ხანია მიმდინარეობს. ზოგს ჰგონია, რომ აქ მაინცდამაინც ასლან აბაშიძეზე ლაპარაკი — აბაშიძე რომც არ ყოფილიყო პრეზიდენტის პირადი წარმომადგენელი ამ საკითხში, ჩვენი გუნდი მაინც იმავე პოზიციას დავკავებდა, იმიტომ, რომ აფხაზეთის საკითხის იურიდიული ფორმით გადანაცვლება პრობლემის რეალურად მოგვარებას ნამდვილად არ ნიშნავს. შეიძლება სახლის მშენებლობა სახურავიდან დაიწყოთ? აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრა არაფრით არ შეიძლება მანამ, სანამ ტერიტორიული მთლიანობა საქართველოში სრულად არ აღდგებოდა. ჩვენმა პოზიციამ განსაკუთრებული სიმტკიცე სწორედ მას შემდეგ შეიძინა, რაც ასლან აბაშიძე შეყარდნაძემ თავის პირად წარმომადგენლად დანიშნა.

— **თქვენი აზრით, ხელისუფლებამ შეცდომა დაუშვა, როცა კონსტიტუციაში აფხაზეთის სტატუსი განსაზღვრა?**

— დიას, ეს გადაწყვეტილება გახლავთ საქართველოს ხელისუფლებისგან დაშვებული მორიგი საკმაოდ სერიოზული პოლიტიკური შეცდომა. პროფესიით იურისტი გახლავართ და ასეთ საკითხებს მაინცდამაინც პოლიტიკური თვალსაზრისით არ განვიხილავ ხოლმე. აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრა უნდა ყოფილიყო დაკარგული ტერიტორიის დაბრუნების გვირგვინი. ჩვენ კი რას ვაკეთებთ? ჯერ პროცესი არ დამთავრებულა, არსებითი არაფერი გაგვიკეთებია და უკვე გვირგვინი დავადგით?

— **ის დეპუტატები, რომელთაც სტატუსის განსაზღვრას მხარი დაუჭირეს, მიიჩნევენ, რომ ეს ფაქტი დააჩქარებს აფხაზეთის პრობლემების მოგვარებას.**

— თუკი სტატუსის განსაზღვრით აფხაზეთის პრობლემა მოიხსნება, რაზე ლაპარაკი?.. ორივე ხელი ამიწევია, კი, ბატონო... დავეთანხმებით კი არა, ხელსაც

შევეწყობთ, მაგრამ მერწმუნეთ, ამ სტატუსის მინიჭებით პრობლემა კიდევ უფრო რთულდება. ჩემი თუ არ გვერათ, საერთაშორისო ექსპერტებს ჰკითხეთ! ყველა გიპასუხებთ, რომ სიტუაციას ეს გაცილებით გააძნელებს. მეტიც — აფხაზეთის საკითხი აუცილებლად ჩიხში შევა. გაეროს ექსპერტები, რომლებიც ამ პროცესში იყვნენ ჩართულნი, არ გვეტყვიან — თქვე დალოცვილებო, თუ ასე იოლად აგვარებდით აფხაზეთის პრობლემას, 10 წელი ან თქვენ რას წვლობდით და ან ჩვენ რატომ გვანჯალებდითო? სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ — ეს ხელს შეუშლის და, პრაქტიკულად, ჩაშლის პრობლემის მოგვარების ყველა გეგმას.

— **რას გულისხმობთ ხელის შეშლაში?**

— როდესაც კონსტიტუციურად აფიქსირებ სტატუსს, ეს პროცესის დასრულებას ნიშნავს, ანუ გამოდის, რომ ჩვენსა და აფხაზებს შორის სალაპარაკო აღარაფერია. ხვალ-ზეგ არძინბა განაცხადებს: აგერ, ბატონო, გყავდეთ ეგ თქვენი ნადარეიშვილი, სტატუსიც კარგად შეინახეთ და არსად დაკარგოთ, მე თავი დამანებეთო! ეს იმას ნიშნავს, რომ თამაზ ნადარეიშვილმა საქმე სათავისოდ მოიწყო...

— **სხვათა შორის, ნადარეიშვილს პარლამენტში საკმაოდ ბევრი მხარდამხერი გამოუჩნდა...**

— დიას და ყველა იმა მისცა, რათა ნადარეიშვილი მუდმივად იყოს აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების პირველი პირი. მერე იცით, რა მოხდება? აფხაზეთის დე ფაქტო ხელისუფლება გადაიქცევა დე იურე და შემოგვრჩება ეს ჩვენი ნადარეიშვილი თბილისში. აი, ეს გახლავთ ამ პოლიტიკური ავანტიურის მიზანი.

ყოველივე შევარდნაძის პირდაპირი შეკვეთა იყო და საკანონმდებლო ორგანომ შეკვეთა მშვენივრად შეასრულა. ამ გადაწყვეტილებით ხელისუფლება მხოლოდ იმას მიაღწევს, რომ ასლან აბაშიძეს გზიდან ჩამოიცილებს. სხვას რას მოიგებენ და რას მოუტანს ეს სტატუსი, თქვენი თვლით იხილავთ! გამიზნული იყო „აღორძინების“ დესტრუქციულ ძალად მონათვლა, რომელსაც ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა არ სურს. ამას უკვე მიაღწიეს, მაგრამ რა გარანტია აქვთ, რომ იანვრიდან „აღორძინება“ არ დაიწყებს კამპანიას და მოღალატეებად არ გამოაცხადებს იმ ფსევდოპაგრიოტებს, რომლებმაც ყველაფერი გააკეთეს აფხაზეთის საბოლოოდ გასასხვისებლად?!

— **იმუქრებით?**

— რა შუაშია მუქარა. ღმერთმა ნუ ქნას, მაგრამ აფხაზეთი რომ დაკვარგოთ, მერე რას ვშვრებით? თუმცა ამათ რა ენაღვლებათ? ოლონდ „აღორძინება“ ჩაძირონ და ხვალ სამაჩაბლოსაც მიაყოლებენ. თვითონ რას კარგავენ? აბსოლუტურად არაფერს! პირიქით, თანამდებობებს და ხელისუფლებას ინარჩუნებენ და პოზიციებს იმაგრებენ. მაგრამ ერთ მშვენიერ დღესაც ამგვარი ვირეშპაული გადაწყვეტილებები ძალიან ძვირად დაუჯდებათ!

ნინო ჯავახიშვილი

www.tavisupleba.org

რადიო თავისუფლება
RADIO LIBERTY

ვხედავთ, გვესმის, ვამბობთ

- პოლიტიკა
- ეკონომიკა
- კულტურა
- სამხედრო სფერო
- სპორტი
- ახალგაზრდობა

გვისმინეთ ყოველდღე

20:00 - 21:00 ▶ FM 100.9, AM 1044 ● 00:00 - 01:00 ▶ FM 102.6, AM 1044 ● 09:00 - 10:00 ▶ FM 107.4

შეხვედრა პირისპირ

რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა კიშინიოვში ჩასვლისთანავე თავის რეზიდენციაში დსთ-ის ლიდერებთან პირისპირ შეხვედრები დაიწყო. ამ საუბრებს უახლოესი ექსპერტებიც კი არ დასწრებან. ბელორუსის პრეზიდენტი ალექსანდრ ლუკაშენკო ამაყად თავანული პირველი შევიდა დარბაზში, მაგრამ იქიდან თავიანდრული გამოვიდა. მას სომხეთის პრეზიდენტი რობერტ ქოჩარიანი მიჰყვა და როგორც იქნა, ედუარდ შევარდნაძის ჯვრიც დადგა. ამ შეხვედრას ყველა მოუთმენლად და მივდის თვალთ შეჰყურებდა. პუტინმა და საქართველოს ლიდერმა თითქმის საათ-ნახევარი ისაუბრეს. ჟურნალისტებს დარბაზში ორივე პრეზიდენტი პირქუშად მჯდარი დახვდათ. მოლაპარაკების ნაწილი ცნობილი გახდა: ორივე ქვეყნის სპეცსამსახურების კოორდინირება, საზღვრის ერთობლივი პატრულირება, ქართულების მიერ დაკავებული ბოევიკების რუსეთისთვის გადაცემა. შევარდნაძემ ბრძანა, საქართველოს ძალზე უჭირს რუსეთის გარეშე და ამ შესვენებას უთოად გარდატეხის შეტანა შეუძლია ორი ქვეყნის ურთიერთობაში. საეჭვოა, ამ შეხვედრამ რაიმე შეცვალოს. პუტინის გარემოცვა ამბობს, ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, თუ სიტყვას რა საქმე მოჰყვებაო. პუტინმა კიდევ ერთხელ გაიმეორა, — თუ ჩვენი მოლაპარაკება შესრულდება, მაშინ 11 სექტემბრის ჩემი განცხადება არ განხორციელდება.

ასე რომ, „თუ“ მაინც რჩება დღის ნეს-რიგში...

შევარდნაძის და პუტინის ბოლო შეხვედრა მარტში შედგა ალმა-ათაში, დსთ-ის სამიტზე. მაშინ პრეზიდენტი შევარდნაძე გუნებაზე ვერ იყო: სამიტამდე რამდენიმე დღით ადრე, თბილისში თავდაცვის საბჭოს მდივანი მოკლეს, მაგრამ შევარდნაძემ მაინც უარი თქვა მოსკოვის შეთავაზებაზე — ერთობლივად ებრძოლა ტერორისტებთან — ამ საქმეს თვითონვე მივხედავთო.

კიშინიოვის შეხვედრაზე კი „თეთრი მელა“ სრულიად შეცვლილი იყო. პუტინთან შეხვედრისას ყველაფერზე თანხმდებოდა და თითქოს თავს იმართლებდა, ამბობდა, პრობლემები დაგროვდა და ასე გაგრძელება შეუძლებელია. მე თვითონ ტერორიზმის მსხვერპლი ვარო...

რუსული პრესის მიხედვით

ინტერვიუ სამიტის უამდე

სამი შეკითხვა რუსეთის პრეზიდენტს

- **ვლადიმირ ვლადიმეროვიჩ, კმაყოფილი ხართ ედუარდ შევარდნაძესთან შეხვედრით?**
— დიახ. განსაკუთრებით იმ გულახდილობით, რაც ამ შეხვედრას ახლდა.
- **ექვსი თვის წინ თუ იყო შესაძლებელი ასეთი საუბარი?**
— როგორ არა, ვფიქრობ, ერთი წლის წინაც შეიძლებოდა. ჩვენ საქართველოს მიმართ გამჭვირვალე და პარტიკული პოზიცია გვაქვს. ჩვენი მიზანია ერთობლივი მუშაობა და ბრძოლა საერთო საფრთხესთან — ნარკოვარდობასთან, ტერორიზმთან, ბანდიტიზ-

მთან. ძალიან მიხარია, რომ გაუგებთ ერთმანეთს. წინასწარ ვერაფერს ვიტყვი, ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, როგორ შეასრულებენ შეთანხმებებს.

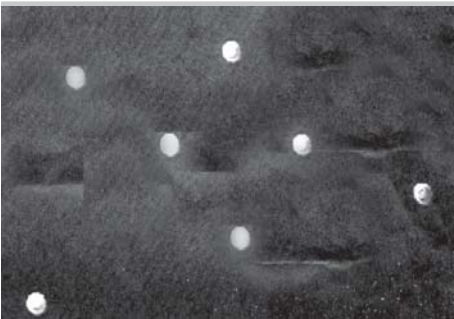
— **პრეზიდენტი შევარდნაძე სიტყვის კაცია?**

— დიდი იმედი მაქვს, კი. ჩვენი სპეციალისტები ერთად იმუშავენ და ყველაფერი ნათელი გახდება. ვფიქრობ, ჩვენი ურთიერთობა სასიკეთოდ შეიცვლება. ეს ორივე ქვეყნისთვის აჯობებს.

კომსომოლსკაია პრავდა №184

მოსკოვსა საქართველოს გაიგოჩიული პოლიანობა ალიაკა

სრულიად რუსეთის მოსახლეობის აღწერამ პირში ჩალაგამოვლებული დატოვა აფხაზეთისა (70%) და სამხრეთ ოსეთის (60%) მოსახლეობა, რომელთაც რუსეთის მოქალაქეობა მიიღეს. აღმწერები ამ ტერიტორიებს არ შეხებებიან, რადგან საქართველოში, სადაც რესპუბლიკები დე იურე შედიან, აკრძალულია ორმაგი მოქალაქეობა. მოსკოვმა უარი თქვა თავისი უკანონო შეილების აღიარებაზე — რუსეთს არ აქვს გააზრებული კონცეფცია ამ ტერიტორიების მიერთებისა. სამხრეთ ოსეთის და აფხაზეთის ლიდერებს უნდა ესმოდათ, რომ მოსკოვი ამ ტერიტორიებს ქართული ხელისუფლების ზეწოლისთვის იყენებს. აღწერით ყველაზე მეტად აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის მცხოვრებნი არიან დაინტერესებულნი. აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს პრესამსახური გაკვირვებულია — რუსეთში აღწერა მიდის და აფხაზეთში არაო.

მართლაც საოცრებები ხდება საქართველოს საპარო სივრცეში. ხან გაურკვეველი წარმოშობის თვითმფრინავები ბომბავენ ხეობებს, ხანაც ამოუცნობი მფრინავი ობიექტები. ასრულდა მავანთა წინასწარმეტყველება და 2-3 ოქტომბერს არამინიერი ცივილიზაციის წარმომადგენლებმა ქ. რუსთავის შემოგარენში მოინახულეს! რუსთავის მკვიდრმა გიორგი ჭიშვილმა უცხოპლანეტური ხომალდები ვიდევინებოდა გადიოდა. თურმე ბინდისას, 9 საათზე, ქუჩაში ფეხბურთის მოთამაშე ბავშვები მისცივიდნენ გიორგისთან და უთხრეს, ცა უფრად ძლიერმა დაურქა გაკვეთა და რამდენიმე წუთის უძრავად მდებოდა. მერე მასზე, თითქმის ლიფტით ჩამოდიხო, რაღაც ბურთი ჩამოსრიალიდა. 3-4 წუთის შემდეგ კვლავ ცაში ავარდა და გაქრა, მასთან ერთად სინათლეც ჩაქრაო. გიორგიმ არ დაუჯერა ბავშვებს, მაგრამ მეორე დღეს, ზუსტად იმავე დროს, ბავშვებმა კვლავ ყოფინი ატყეს — თუ არ გჯერათ, ნახეთო. გიორგიმ ვიდევამერას ხელი სტაცა და გარეთ გავარდა. „ცაში, დაახლოებით ასი

თვითმარქვია სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ედუარდ კოკოევმა არც კი იცის, რომ სამხრეთ ოსეთს აღწერაში არ მიაღებინებდნენ მონაწილეობას და დარწმუნებულია, რომ აღმწერები ჩრდილო ოსეთიდან მათთან ჩავლენ. მაგრამ აღმოჩნდა, რომ იქიდან არავინ აპირებს მათთან ჩასვლას.

რფ-ის პრეზიდენტის აპარატის მთავარმა მრჩეველმა ვასილ გატაშოვმა განაცხადა, — ჩვენ მოსახლეობის აღწერას მხოლოდ რუსეთის ტერიტორიაზე ვანარმოვებთ, სამხრეთ ოსეთი და აფხაზეთი კი რუსეთს არ ეკუთვნის. ამ რესპუბლიკებიდან რომც მოგვანოდონ აღწერის მონაცემები, ჩვენ მათ მაინც არ მივიღებთო.

ეს ყოველივე იმაზე მიგვანიშნებს, რომ კიშინიოვში ვლადიმირ პუტინისა და ედუარდ შევარდნაძის მოლაპარაკების შემდეგ, რუსეთის ხელისუფლებას მოსკოვი-თბილისის ურთიერთობის გამწვავება არ სურს.

ნეზავისიმაია გაზეტა რუ

შეუღწევიანება აოოლავი დაფრთხა

მეტრის სიმაღლეზე, ექვსი თუ შვიდი გაბადვრიალებული ბურთი ეყიდა, რომლებსაც ქვედა ნაწილი წავეთილი ჰქონდა. ბურთის ცენტრში შავი ლაქები ჩანდა, გვერდებზე კი შავივე კარები. ეს ბურთი-თევზები უხმაუროდ დასრიალებდნენ და ჩახლართულ ფიგურებს ქმნიდნენ, რამდენიმე წამით გაჩერდნენ, მერე კვლავ დაიწყეს ბრუნვა. ახვერდა ძირს არავინ დაშვებულია, მხოლოდ მინდორს აშუქებდნენ პროექტორებით. ეს ყოველივე 10 წუთი გრძელდებოდა, სანამ... თევზები შეუღწევიანდნენ და დაფრთხა. როგორც კი ისინი მიუახლოვდნენ, წამსვე გაქრა ყველაფერი“.

როგორც გიორგი ამბობს, მეცნიერთაგან არავინ მისულა მინდორში, იმ ადგილას, სადაც 2 ოქტომბერს პირველი თევზი-ბურთი დაეშვა. შეიძლება იქ სამხრეებიანი მკვლევარები მივიდნენ — რუსთავის ახლოს იალღუჯის სახმედრო ბაზაა, სადაც ამერიკელი ინსტრუქტორები ქართულ სპეცრაზმს ავარჯიშებენ პროგრამით „წერთა და აღჭურვა“, მაგრამ მათ არაფერი განუცხადებიათ შესაძლო აღმოჩენების შესახებ. ამით უფრო უნიკალური ხდება გიორგი ჭიშვილის ჩანაწერი. ჩვენი ინფორმაციით, ვიდევოკასეტა ექსპერტიზაზე ლაონდონში გაიგზავნება და შეიძლება ძალიან მალე საქართველოში ამო-ს გამოჩნის უნიკალური კადრები მსოფლიო ტელეარხებზეც გამოჩნდეს.

ნოვზე იზვესტია №180

დაიწყო დიდი ვაჭრობა რუსეთ-აზ-ს შორის?

კიშინიოვის დსთ-ის ლიდერთა სამიტის წინ დასავლეთის პრესა ფრიალ დაშინტრეგებულ კითხვებს სვამდა და შევარდნაძე-პუტინის მოლაპარაკების შედეგების პროგნოზირებასაც ცდილობდა.

ვაშინგტონ თაიში:

„უკვე აშკარაა, რომ რუსეთის დიპლომატიის ამოცანა იყო პანკისის ხეობის პრობლემის საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის განწყობა ნაწილად წარმოედგინა. საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში არც ერთი ქვეყანა არ შეიძლება ხელშეუხებლად ჩაითვალოს, სადაც კი ტერორისტთა ბაზებია და ტერორისტები დათარეშობენ. ამ მხრივ, ერთი შეხედვით, პუტინის ულტიმატუმი ეხმიანება ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხში ჯორჯ ბუშის პოზიციას, მაგრამ იმავდროულად დიდ საფრთხეს უქმნის ვაშინგტონის ეროვნულ და სტრატეგიულ ინტერესებს კავკასიაში! მოსკოვს აშფოთებს ის გარემოება, რომ ვაშინგტონი უცერემონიოდ გამოხატავს თავის სტრატეგიას, რომელსაც ნელ-ნელა ახორციელებს კიდევ. პუტინი განრისხებულია იმ ფაქტით, რომ საქართველო აშშ-ის „კალთას“ აფარებს თავს, თუმცა ისიც აშკარაა, რომ არ სურს ამის გამო „საფრთხე შეექმნას მოსკოვი-ვაშინგტონისა და ბუში-პუტინის გული-თად ურთიერთობებს! ამიტომ ჭკვიანი პუტინი იმაზე მეტს არაფერს ამბობს საქართველოს მისამართით, რაც ტერორიზმთან ბრძოლის საქმეს იოტისოდენადაც სცილდება (საქართველოს ლანძღვა-გინებისა და მუქარისთვის პუტინს ხელქვეითები და მასმედია ჰყავს). მაგრამ დსთ-ის სამიტის წინ მოხდა ის, რომ ბუშის ადმინისტრაციის სწრაფვამ, იერიში მიიტანოს ერაყზე, დააშოოს სადამ ჰუსეინის რეჟიმი და იქ პროამერიკული მთავრობა დასვას, პუტინს საუცხოო შესაძლებლობა მისცა, სმამალა განეცხადებინა კავკასიაში რუსეთის ინტერესებისა და კავკასიის ქვეყნებში რუსეთისადმი ლოიალურად განწყობილი მთავრობის არსებობის შესახებ. პუტინის ლოგიკა მარტივია: თუ ვაშინგტონი აუცილებლობად მიიჩნევს ბალდადის წინააღმდეგ მკაცრი ნაბიჯების გადადგმას, მაშინ რუსეთიც დარწმუნდება, რომ ტერორიზმთან ბრძოლის ჩარჩოებში არანაღებ აუცილებელია სამხედრო ოპერაციის ჩატარება საქართველოში! სწორედ ამ კულუარულმა თუ აშკარა თამაშმა აიძულა შევარდნაძე (არ გვინდა ვთქვათ, რომ აიძულეს ოკეანისგალმიდან) გარკვეულ დათმობებზე წასულიყო პუტინთან მოლაპარაკებისას, ჩვენ ბოევიკთა გადაცემით და რაღაც დაპირებებით პუტინიც გაეწუმებინა და ვაშინგტონისთვისაც მოეხსნა უფრხოლობა, რასაც ის მოსკოვთან ურთიერთობაში აწყდებოდა ბოლო დროს პანკისის ხეობის გამო!“

პუტინი ცდილობდა ერაყის გარშემო ვაშინგტონთან ვაჭრობისას თავი ხელსაყრელ

გუშეთის გავლით — ძვირი, მაგრამ სანდო.

მატარებლის ჩასვლისთანავე ადგილობრივი მძღოლების გარემოცვაში აღმოჩნდნენ. თუ ვიზა ან რუსეთის რეგისტრაცია არ გაქვთ, მაშინვე შეატყობინეთ მანქანის მძღოლს, რომელიც საქართველოში აპირებს თქვენს გადაყვანას და წრაფერზე იდარდებთ — საქმეს მძღოლი მოაგვარებს, რასაკვირველია, გარკვეული საფასურით.

ჩვენს მძღოლს სახლად ზურაბი ერქვა. სანამ მანქანაში ჩაესხდებოდით, გვითხა:

— ნარკოტიკი გაქვთ?

— არა.

— იარაღი?

— არა.

— ძალიან ცუდი... უფრო მეტს გამოგართმევდით...

თუ მძღოლი რუსეთის მოქალაქეა, საზღვარზე სხვა მანქანაში გადაჯდომა მოუწევთ მგზავრებს, ამიტომ თავიდანვე სთხოვენ პასპორტს მძღოლს, გაცილებით მოსახერხებელია საქართველოს მანქანაში ჩაჯდომა.

რუსეთის საზღვარზე სირთულე არ შეგექმნებათ, — გვითხრეს, მაგრამ რუსეთში რეგისტრაციის გარეშე მცხოვრებმა საქართველოს მოქალაქემ 300 რუბლი უნდა ჩაუცუროს ჯიბეში შესასვლელად.

საზღვარზე ზოგ მანქანას არ ამოწმებენ. ზოგს კი გულდაგულ ჩაჰკირკიტებენ. ზურაბმა გვითხრა, — ტუნებს ამოწმებენო.

— კი მაგრამ, მესაზღვრეები როგორ ხდებიან ამას, მობილურით ატყობინებენ მძღოლები?

— არა, ათასწიარი სიგნალი არსებობს..

ჩვენ არავის გავუჩერებიათ...

საქართველოს საზღვარზე სირთულე რუსეთში მცხოვრებ ქართველებს ექმნებათ, ანუ მათ, ვისაც რუსეთის მოქალაქეობა აქვთ მიღებული. პატრიოტები არა ხართო, ადანაშაულებენ და ყველაფერზე შარს სდებენ. არაქართველებიც კი ისიან. მაგრამ მათი გა-

პოზიციაში დაყენებინა და თბილისზე ზეწოლით აეძულებინა ბუში, შეესრულებინა მოსკოვის ზოგიერთი მოთხოვნა. ამ ამოცანას პუტინმა წარმატებით გაართვა თავი და თუ დღეს ვაშინგტონი უკვე ოფიციალურად აცხადებს, რომ საქართველომ გამოსავალი რუსეთთან ერთად უნდა ეძებოს, ეს იმის ნიშანია, რომ რუსეთ-ამერიკას შორის დიდი პოლიტიკური ვაჭრობა დაწყებულია! ამ ვაჭრობის შედეგების ლოდინი კი დიდხანს აღარ მოგვიწევს!“

უილ-სთრით ჰორნალი:

„მივესალმებით რუსეთ-საქართველოს პრეზიდენტების შეთანხმებას. რეგიონული პრობლემების მოგვარებაში აშშ-იც მზად არის ჩაერთოს. საქართველომ უნდა შეასრულოს რუსეთთან ნაკისრი ვალდებულებები“.

ნო-იორკ თაიში:

„პანკისის ხეობის პრობლემის დარეგულირებისა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობისა ნორმალიზაციისთვის პირველ რიგში რუსეთმა უნდა შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულება და უწინარესად, შეწყვიტოს მასირებული სახელმწიფო პროპაგანდა საქართველოს წინააღმდეგ!“

ბარლიანი:

„პანკისის პრობლემის თემა არა იმდენად რუსულ-ქართული, რამდენადაც ამერიკულ-რუსული ურთიერთობის საკითხია. პრეზიდენტი პუტინიც მანამ არ დაუჭერს მხარს ამერიკას ერაყის საკითხში, ვიდრე არ დარწმუნდება, რომ შევარდნაძის რუსეთისადმი მიცემული დაპირება რეალურად სორციელდება!“

პი-პი-სი:

ჩვენთვის პრობლემისაა საერთაშორისო ექსპერტი, პროფესორი ფრენსის ბოილი ამბობს: „ვისაც კი გული შეუტყია ადამიანის უფლებების დაცვისთვის, პროტესტი უნდა განუცხადოს საქართველოს მთავრობას ჩვენში ლტოლვილების უკანონო ექსტრადიციისთვის. შეიძლება საქმე გვეკონდეს მასობრივ კატასტროფასთან, თუკი საქართველო გააგრძელებს ჩვენში ლტოლვილების გადაცემას რუსეთისთვის, სადაც მათ ნამებით მოკლავენ, ან საჩვენებელ პროცესებს მოაწყობენ. იმის გარდა, რომ დაკავებულ ჩვენთან რუსეთისთვის გადაცემა საერთაშორისო კონვენციების დარღვევაა, ეს პოლიტიკური თვალსაზრისითაც მცდარი ნაბიჯია. ამგვარი პრეცედენტით საქართველო მის ხელთ არსებულ მძღავრ კოზირებზე უარს ამბობს რუსეთთან გართულეული ურთიერთობების პირობებში. თუ შევარდნაძეს ჰგონია, რომ ამ ნაბიჯით შეძლებს საქართველოს დაცვას რუსეთის აგრესიისგან, ძალიან ცდებ! კანონისა და ადამიანის უფლებების დაცვაზე უარის თქმით, შევარდნაძე ძირს უთხრის ზოგიერთ ძალიან ძლიერ დამცავ მექანიზმს, რომელიც თავად საქართველოს მოეპოვება რუსეთის წინააღმდეგ!“

ლია მიჰის საზღვარი

— განკის გაყვანა თუ გინდათ, მაგათ სხვა გზა აქვთ...

დაყვანა უფრო იოლია: თუ საბუთები და ბარგი წესრიგშია, რაღაც იღუმალი ბარათის შეგებას სთხოვენ ქართულ ენაზე, რადგან უმრავლესობას ქართულის იწინიბნი არ ესმის, იძულებული ხდება, იქაურ თანამშრომელს 30 რუბლი გადაუხადოს შესასებად. ქართველ ვაჭრებსაც არ უღიხნით: რუსეთის მოქალაქეს თუ ერთი ნაჭრის შემოწმებლად გადაატანა 100 რუბლი უჯდება, ქართველებს — 300-ს ართმევნ. მაგრამ მესაზღვრეებთან ურთიერთობის გამწვავება არავის უნდა — კიდევ არავრთხელ მოუწევთ აქ გავლა!

როგორც იქნა, მანქანა დაიძრა. მძღოლს ვეკითხები, — ნარკოტიკები და იარაღი, რომ მქონოდა, მაინც წამიყვანიდ-მეთქი?

— სიამოვნებით, ოღონდ ძვირი დაგიჯდე-ბოდა, მესაზღვრეებსაც ხომ უნდა გაუწიანო, თანაც თუ ჩუმად გაგყვანე, მაგათ ისეთი ყნოსვა აქვთ, მაშინვე დააკვებენ ჩემს კლიენტს, ამის შესახებ ხმა თუ დაირხევა, მერე აღარავინ ჩამიჯდება მანქანაში. მოკლედ, დავე 100 დოლარი და გინდა პისტოლუტი გაიტანე და გინდა — ზარბაზანი. თუ ავტომატი საბარგულშია — 500 დოლარი და მანქანას არავინ გაუკარება.

— ტანკით რომ მომინდეს გავლა?

— ტანკით? ჰოო, მაგათ სხვა გზა აქვთ. ამ

საქმეში მე პატარა კაცი ვარ. თუ გინდა, დავრეკავ ერთ ადგილას და ყველაფერს მოგიგებოდა, მე კი საკომისიოს მომცემთ.

ასე რომ, რუსეთიდან საქართველოში გამგზავრება ადვილი აღმოჩნდა. არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს იმას, გაქვს თუ არა ვიზა — „ხარკი“ მაინც უნდა გადაიხადო. ასევე ხდება საქართველოდან წამოსვლისასაც. ოღონდ, თუ საქართველოში უფიზოდ შესვლა რუსეთის მოქალაქეს 60 რუბლი უჯდება, უფიზოდ რუსეთში მოხვედრისათვის საქართველოს მოქალაქეებს 1000 რუბლს ახდევინებენ.

— ბოევიკები ალბათ მთის ბილიკებით გადადიან, — ვუბნები ზურაბს.

— რატომ? ვთქვათ, 300 კაცი. თითო

მსუბუქ მანქანაში 4-5 ადამიანი ხომ ეტევა? ჰოდა, 70 მსუბუქი მანქანით ან 30 მიკროავტობუსით თავისუფლად შეიძლება თოფ-იარაღიანად გავიდნენ გამშვებ პუნქტზე. ერთ დღეში თუ არა, ორ დღეში მაინც. თუ ძალიან ექსტრემბათ, რამდენიმე პუნქტიდანაც გავლენ ერთ-დროულად. ვინმე შეამომწმეტ, თუ რა?“

ბიზნესი ბიზნესია, ძმაო...

ოლგა კვირკველია ვლასტი №39

ქვირის პალიტრაში და ჩვენს პატარებში კვლავ მივიღეთ თქვენი წერილები. გმადლობთ, რომ ასე აქტიურად გვეხმარებით და მოგვითხრობთ თქვენი ბავშვური ბედის შესახებ. თქვენი წერილები და საუკეთესოები მომდევნო ნომერში შემოგთავაზებთ.

პატარები გვითხრობენ

5 წლის კობას კბილი ასტივდა. დედიკომ გამაყუჩებელი აბი დააღვინა. ხუთი წუთის შემდეგ დედა შედის ბიჭთან. ის გაუნძრევლად ზის.

— შეილო, რა მოგივიდა?
— ჩუმად, კბილს ჩაუჭინა, აბმა დაანწინა დასაძინებლად.

პატარა ილიას ბებო ხშირად ანთებს შინ სანთლებს და ღმერთს ევედრება, თუ რამეს ისე ვერ ვაკეთებ როგორც საჭიროა, მაპატიეო.

ერთ დღესაც ილია მუხლებზე დაჩოქილი იდგა სანთლების წინ და პირფარის წერტილზე ღმერთს გულმზურვალედ ევედრებოდა:

— ღმერთო, აპატიე ლიანა ბებოს.
— ღმერთო, აპატიე ლიანა ბებოს.

5 წლის ლაშა ნინოს ბებია ყვინტ

ლობოს აკეთებდა. ლაშამ დაინახა, გაუხარდა და თქვა:

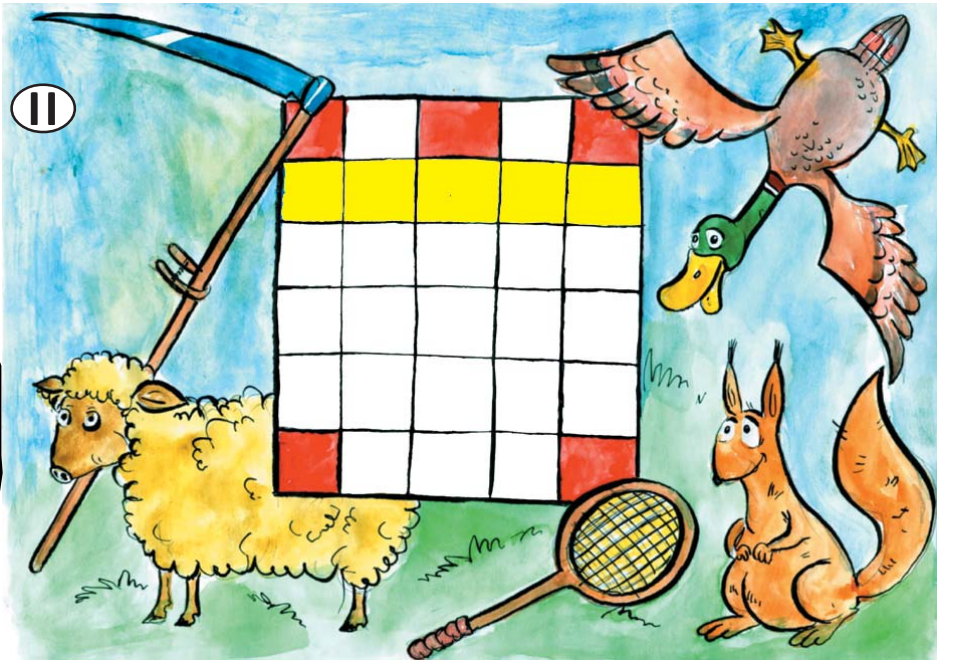
— უპ, როგორ მიყვარს ჩაცმული ლობიო!

— დავით, მოდი წინიბურას ფაფა ჭამე — ეუბნება დედა **3 წლის დავით ბოგინას**, რომელიც უყურებს გადაცემა „ფორტუნას“. დავითი ხმადაბლა თავისთვის იმეორებს: წინიბურა, წინიბურა, წინიბურა, წინიბურა და დედას გასძახის:

— დედიკო! მაღალი თუ დაბალი?

2 წლის ნოდარმა დავითას უყვარს მთვარე, როდესაც არ ჩანს, ამბობს: — სხვა კიკასთან (ბავშვთან) არის წასულიო... ან კიდევ სურათზე ნახა მატარებელი, რომელიც დგას და ბორობალი არ უჩანს, ამბობს: — მატარებელი ტირის, ვერ მიდის, ტაჭიჭა (პაკრიშვა) არა აქვსო.

შეიგანე კროსვორდის ბადის ცარიელ უჯრებში ნახაგის შემადგენელი გამოსახულებების სახელწოდებები ვერტიკალურად და ყვითელი ფერის ჰორიზონტალურ რიგში მიიღებ შემდეგი ანდამიდან გამოგონებულ სიტყვას: „ახალი ... კარგად გვის, ძველი მოიგანს ქვეშასაო“.

გაგზავნე და გეგზავნენ!

პირველი-ზაფხული
1 წელი და 20 თვეები პირველი

„ქვირის პალიტრა“ სულ მალე შემოგთავაზებთ საუკეთესო ქართულ და უცხოურ ზღაპრებს, ფერადი ილუსტრაციებითა და გასაფერადებლებით

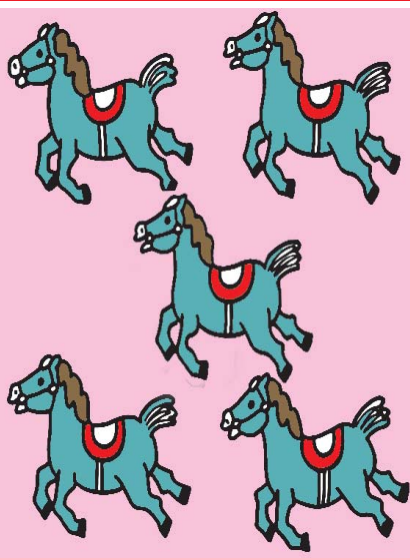

გაიფანე ჩიტი ლაბირინთის გავლით ღრუბლებიდან

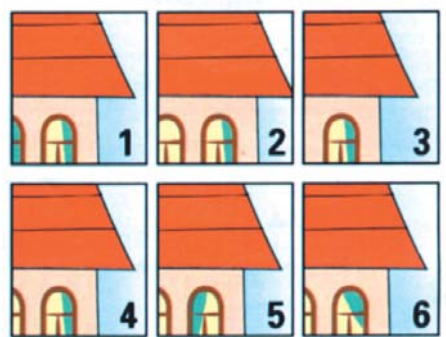
I რეზუსი

მოძებნე განსხვავებული ცხენი

ქვემოთ მოცემული ფრაგმენტებიდან შეარჩიეთ სახლის გამოტოვებული ნაწილი

IV ანა, გამოიცანი

- რა პქვია ტაძრის კედელზე ან თალზე შესრულებულ ნახატს?
ა) ბარელიეფი; ბ) ფრესკა; გ) გრავიურა; დ) ორნამენტი.
- ჩამოთვლილი ქვეწარმავლებიდან რომელი არ არის გველი?
ა) პითონი; ბ) ანაკონდა; გ) გიურზა; დ) ალიგატორი.
- რომელი არ არის ბალეტის მოცეკვავე?
ა) აკაკი ხორავა; ბ) ვახტანგ ჭაბუკიანი; გ) ნინო ანანიაშვილი; დ) ვერა ნიგნაძე.
- რომელი სიტყვა შეგხვდება პირველად ლექსიკონში?
ა) ბინა; ბ) ბალი; გ) ბალი; დ) ბაგა;
- რა პროფესიის ადამიანი იკვლევს მიწის ქანებს?
ა) ეკოლოგი; ბ) გეოლოგი; გ) ალ-პინისტი; დ) არქეოლოგი.
- რას არ ამბობენ დამწერებელ ადამიანზე?
ა) ცხვირჩამოშვებული; ბ) ყურებჩამოყრილი; გ) შუბლგახსნილი; დ) შუბლშეკრული.

V გამოცანა

თავი უგავს სავსე მთვარეს მარცვლები აქვს ერთბო ხშირი, დგას ამაყად და მთელი დღე მიუპყრია მზისკენ პირი.

ქვირის პალიტრაში გთხოვთ „ქვირის პალიტრის“ ყუთების საშუალებით გამოგიგზავნოთ თქვენი პატარების ბრძნული გამონათქვამები და კურორტული ამბები ჩვენ კი მათ გამოქვეყნებას გპირდებით. გთხოვთ, მიუთითოთ რუბრიკა „საბავშვო-საჯანსაღო“

ქიავოხი

„თავს სინანული სჯობია, ბოლო ჟამს ...“				მოჭრილი ხის ტოტზე- გაცლილი ნაჭერი				... არიან მორწმუნენი!				დედანი											
ტარიანი ცივი იარაღი				უფლება, სურ- ვილი				სათამაშო სახლი, კაზინო				სიმინდის ნაყოფი				მწკრივი ანუ ...				ცხენის „ფეხსაც- მელი“			

პასუხები იხილეთ 31-ე გვერდზე
გვერდი მოამზადა მამუკა სუციშვილმა

ასახობ რამაზ ჩხიკვაძეს საქართველოშიც კარგად იცნობენ და მის ფარგლებს გარეთაც... მეც მეგონა, რომ ძალიან ძნელი იქნებოდა მასზე წერილის დაწერა, მასთან საუბარი ისე, რომ მკითხველისათვის კიდევ ერთი ახალი ფურცელი გადაშლილიყო. ჩვენ ხომ თითქოს ყველაფერი ვიცით! ყურადღების მიღმა არ დაგვარჩენია მისი არც ერთი როლი, არც ერთი სატელევიზიო ჩანაწერი, ყოველი მისი სიტყვა და ფრაზა გვახსოვს... კარგად ვიცნობთ მისი მამისა და პაპის მოღვაწეობას, ვიცით მისი ოჯახის შესახებ. ვფიქრობდი, კიდევ რა შეიძლება, საინტერესოდ ითქვას-მეთქი... და მცდელობასაც აქ ვუშვებდი. ასეთი პიროვნების ირგვლივ, როგორც ბატონი რამაზი, საინტერესოსა და მნიშვნელოვანს რა გამოიღვს!

ალბათ, ცოტას თუ უნახავს, როგორია ბატონი რამაზი ქალაქგარეთ, განსაკუთრებით მთაში... რამდენიმე წლის წინ „მიჯაჭვული რაინდები“ გადასაღებად ხევსურეთში მიმავალი, დაკიდებულ გზებზე დამდგარი ჯერ ჩვეულებისამებრ ხუმრობდა თურმე: „რა მინდოდა, სად მოვდიოდი. აქ რომ ჩავიჩხო, არ იტყვიან, რომელი ალუდა ქეთელაურის ბიძაშვილი ეგ იყო, აქ რას მოდიოდაო?“ ამ ხუმრობა-ხუმრობით ასულან კიდევ... და მერე გაიღადა თურმე ბატონმა რამაზმა. მართლა ბედნიერი იყო, როგორ დააჭენებდა ცხენს, დედნას მონატრებული შვილივით ეფერებოდა დედაბუნებს, ბალახსა და ყვავილებს... ყველაფერს ირგვლივ. წყარო არ დაუტოვებია, რომ ზემოთ არ შეესვა, ყინულგარეული წყალი... ასეთი რამაზ ჩხიკვაძე, ალბათ, თქვენთვისაც უცხო და საინტერესოა, არა?.. არადა, მე მგონი, ადამიანი ყველაზე ნამდვილი მაინც ბუნების პირისპირ ჩანს.

— ძალიან მიყვარს ბუნებაში ყოფნაც და სოფელში დასვენებაც... მომწონს სოფლის იდილია, ცხოვრების წესი — გვითხრა ბატონმა რამაზმა, — კარგია, თუ ბუნების წიაღში გავხალხლოდეთ, ერთი კვირით, ისვენებ, გსიამოვნებს განმარტობაც, მაგრამ მერე ისევ შენს მეგობრებთან ყოფნა გინდა, ქალაქიც მეძახის. ჩვენ ხომ მოწამლულები ვართ ქალაქით.

— პროფესიაც ისეთი აიჩრჩიეთ. ადამიანებთან ურთიერთობის გარეშე რომ არ მოიპოვებოდა. ალბათ იმანაც გზიძეძათ მსახიობისაკენ, რომ მუსიკოსს ოჯახში იზრდებოდათ და ხელოვნებით გკონდათ გაჯერებული ატმოსფერო თქვენ ირგვლივ.

— რა თქმა უნდა... ბაბუას ვერ მოვესწარი. ის საზოგადო მოღვაწე იყო, გამოაქვეყნა ხალხური, საეკლესიო სიმღერების კრებული. მამა მთელი თავისი ცხოვრება ემსახურებოდა ხალხური სიმღერების შეკრებასა და გახალისებებს. კონსერვატორიის პროფესორი იყო. სიმღერას განსაკუთრებულად არ მასწავლიდნენ... მაგრამ ჩვენთან იკრიბებოდნენ ცნობილი მუსიკოსები და კომპოზიტორები. ისინი ყოველთვის მღეროდნენ სუფრასთან და მე ბავშვობიდანვე ვეწვეოდი სამხმინრობას. სულ პატარა ვიყავი, დედაჩემთან და მამაჩემთან ერთად „შაშვი-კაკას“ რომ ვმღეროდი. ასეთი ოჯახები, სიმღერა რომ უყვართ და მღერიან, რამდენია საქართველოში! ჩემს ახლობლებს ძალიან უნდოდათ, კონსერვატორიაში მესწავლა, მაგრამ მე გული თეატრისაკენ მიმიწევდა და მივალნივ კიდევ...

— ამბობენ, კონსერვატორიაშიც სწავლობდაო. ვინც თქვენს სიმღერას მოუსმენს, ამაში იოტისოდენა ეჭვი არ შეეპარება.

— კონსერვატორიაში ვსწავლობდი 2 წელი, ფორტუპიანოს განხრით, იმდენად არ მინდოდა, ბოლოს თვითონ მამამ მითხრა, დაანებე თავიო. ვოკალს თეატრალურ ინსტიტუტში ვსწავლობდით, სპეციალური საგანი იყო ჩვენთვის, გვასწავლიდა გამოჩენილი მომღერალი და შესანიშნავი პიროვნება — სანდრო ინაშვილი. იქ არიებსაც ვმღეროდი. ეს იყო და ეს.

— თეატრი ყოველ თაობას ძალიან უყვარს, მაგრამ თქვენი თაობის ხალხი ხაზს უსვამს, თითქმის თეატრში ვიზრდებოდით, ყოველდღე სპექტაკლებს ვესწრებოდითო.

— ალბათ იმიტომ იყო ასე, რომ სხვა სანახაობა არ გვექონდა. ან თეატრში უნდა წავსულიყავით, ან კინოში და ახალი ფილმი გვეჩაბა. ტელევიზორმა ჩამოაშორა ხალხი თეატრს. სერიალების საყურებლად გარბიან შინ. ათი წუთითაც არ უნდა დაგვიანდეთ... თეატრში ფულიც უნდა გადაიხადო, ბილეთი იყო. ხალხს კი უჭირს... თუმცა თეატრში მაინც დადიან. ახალგაზრდობას არ აინტერესებს ხელოვნება-მეთქი, ამას ვერ ვიტყვი, დაკვირვებისათვის, რამდენი ახალი თეატრი გაიხსნა ამ გაჭირვების ჟამს? და ყველას ჰყავს მაყურებელი!

ჩვენ უთეატროდ სიცოცხლე ვერ წარმოგვედგინა. საღამოს აუცილებლად სპექტაკლზე უნდა მოვხვედრილიყავით. რას არ ვაკეთებდით: ჩემი თანატოლები ბექდავდნენ და ხატ-

ავდნენ ბილეთებს. შეყვარებული ვიყავით თეატრზე! ისე, იცით რა? შვიდი უნდა იყო, დანაყნარებული და სათეატროდ გქონდეს საქმე... ხომ გაგიგონიათ, რა მეთეატრებოდათ! ვერ გაამტყუნებ ამის მთქმელს. როდის დაგვიდგება სათეატრო დრო, არ ვიცო...

— სათეატრო დრო შეიძლება მალე კიდევ დადგეს... კინოს დრო თუ დადგება საერთოდ?

— კინო იღუპება და ამაზე მტკივა გული. უფულოდ არაფერი კეთდება. მე ვიცოდი, რომ ფირი 1 მეტრი 1 დოლარი ღირდა, ახლა თურმე 1,5 დოლარი ღირს. წარმოგიდგენიათ, რამდენი მეტრი ფირია საჭირო? ღრმად რომ ჩავფიქრებდი, პანიკაში ვვარდები. დღეს ვისაც შეუძლია, გადაიღოს კარგი ფილმი, ვერ იღებს, ხვალ და ზეგ გამოვა წყობიდან. თან

რამაზ ჩხიკვაძე სამი რამ არ მიყვარს ან კვყნად — ქორწილი, ქალაქი და იუბილე

ეს ცხოვრებაც მარადიული ხომ არ არის! — ეს საშინელებაა. ამაზე ადრე არასოდეს ვფიქრობდი, ადამიანი როცა დიდხანს ცხოვრობს, ერთი საშინელება ხდება მის გარშემო: ვისთანაც შენ მეგობრობდი, საქმით იყავი დაკავშირებული, შენი თაობის ხალხი გეტყვებდა და გეტყვება ხელაღან. რჩები მარტო... ეს არის საშინელება. რუსთაველის პროსპექტზე რომ გამოვიდოდით, შუა ხნისანი რომ ვიყავი, ვთქვამთ 40 წლისანი, სულ ნაცნობ სახეებს ვხვდებოდით... იყო ერთი სჯა-ბაასი პოლიტიკაზე, სპორტზე, ხელოვნებაზე, დღეს ასე აღარ არის... ახალგაზრდები ხომ ისევ არიან, მაგრამ დრო შეიცვალა... მეგობრებიც მიდიან ნელ-ნელა... საზღვარგარეთ როცა ვარ, ყველაზე მეტად იმის მეშინია, სახლში რომ დავრეკავ, არ მითხრან, ვინმე გარდაიცვალაო. არადა, ჩვენი თაობა იმ წლებშია, რომ სწორედ ჩვენზეა მომდგარი მიქელ-გაბრიელი.

— რას ბრძანებთ, ბატონო რამაზ...

— მე კი არ ვბრძანებ, ასეა ნაბრძანები. ღმერთმა ნუ ქნას, სხვანაირად იყოს, ჩვენ უნდა წავიდეთ, ახალგაზრდები უნდა დარჩნენ. ბებია რომ გარდაგეცვლება და ბაბუა, ამას ეგუები. რა ასაკშიც არ უნდა იყო, იცი ბებიები და ბაბუები პირველები მიდიან... მაგრამ შენი ტოლები რომ გარდაგეცვლება, ვისთანაც იზრდები, თამაშობ, სულ სხვაა. ჩემი პირველი დიდი ტყვილი იცით რა იყო? ჩვენი სკოლის მოწაფე გარდაიცვალა, გვარად სალაყაია. მაშინ 9-10 წლისანი ვიყავით. თავზარი დაგვეცა. ახალგაზრდა გარდაიცვალა, ბავშვი! მეგონა ეს საშინელი შემთხვევითობა იყო და სხვა დროს აღარ განმეორდებოდა. მერე ეჩვევი ამ სისასტიკეს, რომ სიკვდილი მთავარი ნაწილია სიცოცხლისა, აუცილებელი ნაწილი...

— თავად სიცოცხლე კი მაინც მშვენიერია, არა?

— აბა, რა მშვენიერი პლანეტა მოგვცა ღმერთმა! თუ კაცი ნესიერად იცხოვრებს, იქნება ჯანმრთელი და ბედნიერიც. მაგრამ გამოდის, რომ ყველაზე ბოროტად და არასწორად ადამიანი ცხოვრობს. მხეცი თავის მსგავს მხეცს არ ჭამს. ჩვენ ერთმანეთს ვჭამთ. ადამიანში რომ ცოდვა, იმდენი ცოდვა არაფერში არ არის! მთელი მსოფლიო ისტორია სულ ადამიანების მიერ ერთმანეთის ჟლეტა არ არის? დღესაც კი ვერ მივალნივთ იმას, რომ მშვიდობიანად იცხოვროს ხალხმა ამ პლანეტაზე. ვინ აღარ ფიქრობს ამ პრობლემაზე: მწერალი, ფილოსოფოსი, მეცნიერი... არაფერი არ გამოდის. შევაყრე კედლს ცერცვო! მაინც გრძელდება: დოლარი როგორ ვიმოვო, სხვა როგორ დაეჭაგრო... — ამისთვის ბრძოლა...

— თქვენ, მსახიობები, ძლიერები ხართ...

— ძლიერები ვართ, როცა სცენაზე გამოვიდვართ და ძლიერ კაცს ვთამაშობთ... მაგრამ როცა სუსტს ვასახიერებთ...

— არა, მე მინდოდა მეთქვა, რომ ამ მძიმე პირობებშიც კი პოულობთ ძალას, რომ თავი ხელოვნებას მიუძღვნათ... ის კი არადა, ავადმყოფობასაც კი სძლეოთ სოლზე სცენაზე გასვლის წინ.

— ეს სცენის შიშია და სხვა არაფერი. გემინია, რომ სცენაზე ხელი არ შეგეშალოს. იქ ხომ შერცხვენის წინაშე ხარ... ისიც შეიძლება, უცებ გონება გადაგეკეტოს და ვერაფერი ვეღარა თქვა. მაშინ ყურებშიც რომ ჩაგძახონ: აი, ესა თქვიო, — ვერ იტყვი. ეს მცირედ დროში ხდება, პროფესიონალი თუ ხარ, მოახერხებ, რომ ეს პაუზა მაყურებელს არ შეამჩნევინო. ამ დროს სულში საშინელება ტრიალებს.

— თქვენ თუ გასულხართ სცენაზე ავადმყოფი?

— 40 გრადუსი სიცხე მქონია და მითამაშია. სპექტაკლის მოხსნა ადრე წარმოუდგენელი ამბავი იყო... ისე, რომ გაგიმხილოთ, ჩვენი ავადმყოფობა ხშირად ყელთან არის დაკავშირებული. ქართველმა არტისტებმა მაინცდამაინც თავის მოვლა არ ვიცით. არც ქეიფს ვიკლებდით, არც სიმღერას სუფრასთან. სხვაგან მსახიობი სუფრასთან არ იმღერებს, თუკი მეორე დღე სპექტაკლი აქვს. ჩვენ?.. მერე ნაბახუსევს ჩახლენილი ხმა რომ გაქვს და თან სპექტაკლში სიმღერა გჭირდება, წარმოსადგენია, რა დღეში ვარდები. გიჭირს კაცს... ასეთი ამბები ხშირად გვემართებოდა.

— ბედნიერი ბრძანდებით, დიდარტისტულ ნიჭთან ერთად იუბილის

ნიჭიც გიბოძათ ღმერთმა...

— იმდენი უბედურება გესმის ყოველდღე, თუ კაცი თავისი მოვფერებით, იუმორით დაიბეჭდებს კაცს, ცუდი არ არის... ბები-აქმს უყვარდა ძალიან, როცა რამეს ვუყვებოდი, კვდებოდა სიცლით, ისეთი მოყოლა ვიცოდი... იცით, რა გაბახსენდა? არკადი რაიკინი იყო ჩამოსული თბილისში. მითხრა: — რამაზ, როგორ მინდა მოვიდე შენთან, მაგრამ ბევრი სტუმრები გეყოლება და ამიტომ არ მოვდივარო. მე ვთხოხე: რა უჭირს მერე, მყავდეს სტუმრებიც-მეთქი... არაო, როცა სცენაზე გამოვიდვარ, მიყურებენ, ელოდებიან, როდის გავაცივებ ჩემს მონაყოლზე ხალხს, მერე სუფრასთანაც იმავს ელიან ჩემგან. არადა, მე არ შემიძლია, სუფრასთან მოსაწყენი კაცი ვარო... მესმის მე იმისი.

— თუმცა, რაც კი ოფისზე გითქვამთ, ხალხში თქმულებასაგით დადის. თუნდაც ის, მოსკოვში რომ ბრძანდებოდით და წითელ მოედანზე ყვავები რომ დაფრინავდნენ.

— წითელ მოედანზე მივდებოდით მე და მსახიობი ვალერი კვაჭაძე. 1947 წელი იყო, კაცი ხმას რომ ვერ იღებდა, ვილაყ გაიგონებს და დამაბუზლებსო, ის დრო. ვხედავთ, კაცო, კრემლის გალავნის შიგნით შეფრინდებიან ყვავები, გამოფრინდებიან. თან იმდენი არიან, გაგიკვირდება პირდაპირ. ვალიკო მეკითხება ჩუმიად, — რა არის, ბჭო, რამდენი ყვავი შეფრინდა კრემლში, დაინახეო? ვუთხარი, — ყვავები თუ შეფრინდებიან, თორემ ბუღბუღებს იქ რა უნდათ-მეთქი. შიშით ფერი ეცვალა, — რას ამბობო!

— ცოტა ხნის წინ მარიონეტების თეატრმა განაახლა კრემლში გაზაფხულის შემოდგომა. თქვენს ხმა საოცრად უხდება ჩიტ ბოროს... საერთოდ, ცნობილია, რომ ერთ ფილმში ოთხი პერსონაჟიც კი გაგისმოგანებიათ ერთ დროულად და ოთხივე სხვადასხვა ხმაზე.

— დიას, ასე იყო. ეგ ფილმი „პიერი — მილიციის თანამშრომელია“. ვიდრე ცალ-ცალკე ვახმოვანებდი ოთხივე პერსონაჟს, რეჟისორი მშვიდად იყო. ერთხელ შემოვიდა აღელვებული — ახლა რა გვეშველება, ოთხივე ერთმანეთს ხვდება და ნამდვილად იცნობენ, რომ ერთი კაცი ახმოვანებსო. დავამშვიდე — მაგაზე არ იდარდო, ისე ვალაპარაკო ეგ პერსონაჟები, ერთმანეთი ვერ იცნონ-მეთქი.

— საინტერესოა, როგორ ცხოვრობს დიდარტისტი, როცა, თუნდაც, ხანმოკ-

ლედ ტოვებს სცენას. როგორ ბრძანდებოდით თქვენ, როცა თეატრიდან წახვედი... მონატრებისა და ნოსტალგიის სევდა არ გეუფლებოდათ?

— მე მაინც ვიცოდი, რომ სულ უთეატროდ არ ვიქნებოდი. როცა კი, რომ თეატრიდან კი არ გამოვიშვებ, კი არ დაგვითხოვს, შენი ნებით მამოხვედი, სულ სხვაა. მეუბნებოდნენ: რად მიდიხარ, სად მიდიხარ, რა დროს წახვალა... მე თან ვამბობდი, თუკი კინოფილმში გადაღებას შემომთავაზებენ, მივიღებ მონაწილეობას. გადავიღე კიდევ გოდერძი ჩოხელთან, მოსკოვშიც მქონდა გადაღებები რუსულ ფილმში. მე გულში ხომ ვიცოდი, რომ თუკი გადავწყვეტდი სცენაზე დაბრუნებას, დავბრუნდებოდი... ერთი წელიწადი ისვენებ, მოიცდი შენი თავისათვის. მერე შეგიჩნდება ჭია და გლრლნის და გლრლნის... თეატრში გინდა... მეუბნებიან, ახალი როლი ითამაშეო. რეპერტუარი ჩაჯდომა ძნელია ჩემთვის. არ რეპერტუარით ძალიან გადავილაღე თავის დროზე. კვირაში 5-6, ხან 7 სპექტაკლიც მითამაშია. ცალკე გადაღებებზე დავრბოდი, ცალკე რეპეტიციებზე, საღამოობით სპექტაკლი მქონდა. ვმღერედი ამას. ახლა უკვე აღარ შემიძლია... თეატრის მსახიობი სამხედროსაგით ხარ. ფარდა ისწნება 6 საათზე

და გინდა, არ გინდა, უნდა გამოხვიდე. ეს სულ სხვა დამოკიდებულებაა პროფესიისადმი. თავისუფალი კაცი არ ხარ. მხატვარს როცა უნდა, მაშინ დახატავს. მერე, თუ არ მოეწონება, შეასწორებს, წაშლის, ბოლოს და ბოლოს! შენ წუთებზე ხარ დამოკიდებული. გტკივა, არ გტკივა, სულ ამ რეჟიმში უნდა იყო. შენ რაც გითამაშია, კი ახსოვს მაყურებელს, მაგრამ ხომ გაგიგონიათ: ზა პრომოლე სპასიბო, ზა ნასტოიაშიჩეე ოტკენაი... ყოველთვის უნდა მიანოდო მაყურებელს, რასაც მოელის შენგან, თორემ არ გაპატიებს. მთელი ცხოვრება გამოცდაზე ხარ. კაცო, ყველაზე მეტად გამოცდები არ მიყვარდა სკოლაშიც და ინსტიტუტშიც და ჩემი პროფესია სულ გამოცდა არ ყოფილა? წლები თავისას შვრება. 75 წლის ვხდები. ამ ხნის განმავლობაში სულ ჩართული რომ ხარ და მუშაობ, ხან კინო, ხან თეატრი, ორგანიზმი და გონება გელეება... პაღელე გონაშვილი მეუბნებოდა ხოლმე: სულ კონცერტებზე უნდათ რომ გამოვიდე და ვიმღერო, გადახდით არ გვიხდია. ესენი არ ითვალისწინებენ, რომ ჩვენც ვიცვითებითო. ეს სიტყვა მომეწონა ძალიან. მართლა ვიცვითებით, კაცო!

— ბარემ აქვე მოგილოცავთ მომავალ დაბადების დღეს ყველა თეატრის მოყვარულისა და მაყურებლის, კვირის პალიტრის... სახელით...

— გმადლობთ, მაგრამ რომ იცოდეთ, ეს რამხელა პრობლემა მაქვს, თქვენ არ იცით! 50 წლის გავხდი, არ გავახილუ, 60-ის გავხდი, არ ვთქვი. მარწმნ მეუბნებიან, გინდა თუ არა, შენი დაბადების დღისადმი მიძღვნილ სპექტაკლში ვითამაშებთო. რას ლაპარაკობთ-მეთქი, შევიცხადე. სამი რამე არ მიყვარს ამ ქვეყანაზე... ხომ არის სიმღერა, რომელსაც ამ მიყვარს ამქვეყნად, ღვინო, დუღუკი, ქალე-

„მიჯაჭვული რაინდები“

ბი...“ მე სამი რამ არ მიყვარს: ქელები, ქორწილი და იუბილე. შეიძლება დამახინჯებულია ეს ყველაფერი და იმიტომ... სხვას თუ გადაუხდია, დიდი პატივისცემით მივალ იუბილეზე. ქორწილიც უნდა არსებობდეს, მაგრამ საქმეა ეს რომ 500 კაცში ცალკე რაღაცას ლაპარაკობენ, ცალკე მუსიკა ბუმ-ბუმ, ბუმ-ბუმ! ვერ გაიგებ რა ხდება! ქელებიც უნდა არსებობდეს, მაგრამ ისეთი, ბავშვობიდან რომ მახსოვს. 35 კაცით მოვიდოდა ახლობელი, ოჯახს არ დატოვებდა მარტო. აბა 300-კაციანი ქელები რა ქელებია! იუბილე კიდევ... ვერ წარმოვიდგენია, როგორ უნდა დაეგე სცენაზე, სხვები გამოვიდნენ და მაქონ. მე სუფრაზე რომ დამიწყებენ დღეგრძელობას: „ბატონო რამაზ, თქვენ...“ სულ ვფიქრობ, როდის დამთავრდება ჩემი ნაშაბი, რომ ერთი კარგად ვიქეიფო. ზოგს ჰგონია, ეს ჩემი ჭირველობაა. არადა, მე ავადმყოფურად გავიყვდი. სცენიდან მილოცები რომ დამიწყო, გული გამისკდება კიდევ. ამიტომ ხშირად დაბადების დღეს შინ არ ვატარებ. ამჯერად თბილისიდან შორს ვიქნები...

ლელა ჯიყაშვილი

არ შეჭამეს გული ზოგიერთებმა თავისი ქართველობით?! გაიგეთ, რომ დღეს, ეროვნულ-ლობაზე ლაპარაკი სირცხვილია, ხალხო, სირცხვილი! ეროვნულობა რომ საჭირო და აუცილებელი იყოს, ჩვენზე კარგად ჩვენი მთავრობა და პარლამენტი მიხედუბოდა. პარლამენტსა და მთავრობაში ასეულობით ადამიანია თავშეფარებული და ჯერ არავის უკითხავს მათთვის, რა ეროვნების და წარმოშობის ხარო. არც არის საჭირო. გაიგეთ და დაიჯერეთ, რომ ჩვენ კაი ორი-სამი წელია ფაიზალი ევროპელები ვართ და თუ ევროპელობაზე თავს ვდებთ, ქართველობაზე ლაპარაკი, რბილად რომ ვთქვათ, პროვინციალიზმია.

გაეფროპელებამ ჩვენი კულტურის და განვითარების ზენიტში უნდა აგვიყვანოს, ამიტომაც ეროვნულობიდან თანდათან უნდა ხელები დავიხანოთ.

პირველ რიგში გვარ-სახელებზე უნდა ვიზრუნოთ. ასე მაგალითად, გვარი ქართველიშვილი უნდა შეიცვალოს მმართველიშვილად, აზიკური — ევროპულად (აი, თუნდაც ეს გვარი — ევროპული, რა შესანიშნავად უღერს). ხერხეულიძე — ხერხეულიძე (უამრავი ტყის მფრხვე-გამანადგურებლის გაჩენის გამო). უნდა დამკვიდრდეს და განვიცოს გვარები: ყაჩაღიძე, ქურდიშვილი, ჯიბგირაული, მლ-ლეთელიძე, წურბელაური, ჩხერა, ცისფერიძე, ჯიხურაძე, ბორდელაძე, (და არა ბურდელიაძე), ლარია (და არა ლორია), მენაგვეთუხუცესი, მათხოვარიძე და ა.შ.

უფრო ჭკვიანური იქნება, თუ საერთოდ მივღო საქართველოში (ბოდიში — ყოფილ საქართველოში) იარსებებს ერთი, ჩვენი ერისათვის ფრთხილ შესაფეროლი გვარი — სკამოცაშვილი. რაც საქართველო და ქართველი ხალხი არსებობს, სკამისთვის ხოცავდნენ და ხოცავენ ერთმანეთს. განმსახიფტებელი, რა თქმა უნდა, სახელი და მამის სახელი იქნება. თუმცა, ვის რაში სჭირდება ჩვენი მამის სახელი, მთავარია, შენ თვითონ იცოდე, „ვისოვიჩი“ ხარ.

შესანიშნავად უღერდა დღემდე სახელი ქართლისი, მაგრამ არასოდეს დავფიქრებულვართ იმაზე, რომ ეს კომბინირებული სახელია და ქართლისა და ოსეთის შერწყმით არის წარმოშობილი. იმის გამო, რომ ქართლის გული ოსებმა მიითვისეს და ჩვენ მხოლოდ ფეხები დაგვიტოვეს. ქართლისი უნდა შეიცვალოს „მართლისი“ (ანუ მართალი ოსით), ან „მთლადოსით“.

რამდენჯერ უნდა შეგვახსენონ, რომ

„მედი“ - ჭარბთმანობის კომპლექსური მკურნალობა

ჭარბთმანობის პრობლემაზე მსოფლიოში მრავალი ცნობილი კოსმეტოლოგიური და სამედიცინო ტექნოლოგიის ფირმა მუშაობს. ყველასათვის ცნობილია, რომ არასასურველი თმის ტრადიციული გზებით მოშორება გამოსავალი არ არის, ხოლო ყოველი ჩარევის შემდეგ უფრო გაუხეშებული თმა იზრდება.

გარდა ამისა, საკმაოდ ხშირია სხვადასხვა სახის გართულება, რასაც კანის ხარისხის გაუფუჭება მოსდევს. ელექტროეპილაციის და პირიმიტიული ლაზერული აპარატებით ჩატარებული ეპილაციის დროს კანის საფრის დაზიანების გამო,

„ბარიშ შუბღში ცყვია მკვარი“..

უნდა შესწორდეს ან მთლიანად შეიცვალოს ქართული ხალხური სიმღერების რეპერტუარი...

წინაპრებით სპეკულაციას უნდა შევეშვათ და თანამედროვე გამოჩენილი და არგამოსაჩენი პიროვნებებით უნდა ვიმსჯელოთ საქართველოში — საქართველოს მოქალაქეებზე. თუმცა, თუ არ იქნება ეროვნება ქართველი, საქართველო რაღას ნიშნავს?! არადა, სასწრაფოდ უნდა მოიძებნოს შესაბამისი შესატყვისი, თორემ დავლუბით — რუკაზე როგორ უნდა აღინიშნოს?! ერთი სავარაუდო ვარიანტი მოფიქრებული მაქვს, მაგრამ მუხერხულება გამეფა იმდენად, რამდენადაც წინაპრების სულისა მრცხველია. ვიცი, რომ მკითხველს დაინტერესებს ჩემი აზრი და იმისათვის, რომ მათ გული არ დაეწყვიტო, ქვემოთ მოგახსენებთ.

თუ გაუთვალისწინებთ, რომ რაც საქართველო არსებობს, ყველა ჯერისა და ეროვნების, ტომისა და თესლის, ჯიშისა თუ უჯიშო დანაშაურობდა და დანაშაურობს ჩვენს მიწაზე, ყველაზე შესაბამისი სახელად მიმაჩნია „სანაშაურო“. ეს სახელი ლამაზადც უღერს, მტრებსა და „მოყვრებს“ ყურში უხეშად არ მოხედებათ და რაც მთავარია, ამართლებს თავის სახელს.

თანდათან უნდა შევეგუოთ იმას, რომ საქართველოსა და ქართულის სხენება ევროპულ ფონზე — უხერხულია. თავისთავად ცხადია, რომ ეროვნულ წეს-ჩვეულებებზე და, მით უმეტეს — ტანსაცმელზე (რა თქმა უნდა, იგულისხმება საცეკვაო და სხვა რეკვიზიტული ტანსაცმელი) ხელი უნდა დავიხანოთ. როგორ, თუ ქართული ტანსაცმელი შეიძლება ქართული ცეკვა, რატომ არ შეიძლება ევროპულით? აბა, წარმოიდგინეთ რა სანახავი იქნება შოტლანდიურ „კუბკუბი“ გამოწყობილი, წელზე დაშნამოკიდებული, ბერეტიანი ყოფილი ბრგე ვაჟუკაცი და მინი-კაბაში, ან თუნდაც ბიკინებში და ლიფში (თუ დარჩება ლიფი ისევე მოდაში) გამოწყობილი, ფატიანი უნარნარესი ქალწულის სცენაზე

სრიალ-გომანი... ეს იქნება ერთი აუნერელი და ყველასათვის უცხო რამ! (ეს ბოლო ფრაზა ყველაზე ნაღდი!)). ანდა ასეთი სცენა: კონფერანსი აცხადებს: „ცეკვა დაშური!“ (ყოფილი ხანჯლური), ლამაზ ევროპულ კოსტიუმებში და „ბაბოჩკებში“, ან თუნდაც ჰალსტუხებში გამოწყობილი მოცეკვავეები რომ გამოცვივდებიან სცენაზე და ატყდება უსაშველო ნაპერწკლების ყრა! რა მნიშვნელობა აქვს, რა აცვიათ მოცეკვავეებს და რა უჭირავთ ხელში (სხვანაირად არ გამოგოთ, იგულისხმება იარაღი) ხანჯალი თუ დაშნა?!

სხვათა შორის უნდა შესწორდეს ან მთლიანად შეიცვალოს ქართული ხალხური სიმღერების რეპერტუარი. ყოველ შეთხვევაში, სიმღერის ტექსტი უნდა შეესაბამებოდეს თანამედროვე სიტუაციას და ევრდნობოდეს პოლიტიკურ-ეკონომიკურ-სოციალურ მდგომარეობას. აი, როგორ წარმოგიდგენია ჩვენი იმერული მგზავრულის თანამედროვე ვარიანტი:

ჩემო მკვლელო, ჩემო მწველო, ყველა ახლო მეზობელო! აგისრულდათ ოცნებები, დეიშალა საქართველო. ჩვენში აღარც კაცი კაცობს, აღარც ვარდი აღარ ვარდობს, ვისაც უნდა, რაფერც უნდა ჩვენს მამულში დანავარდობს, საქართველოს ახლებურად დოუშახით „სანაშაურო“.

არა მგონია, ჩვენ აქ, ვინმე რამეზე შემოგვედგოს რაც ჩვენმა ახლო მეზობელებმა გვწვეს, გვხოცეს და ახლაც აგრძელებენ აგრესიულ მოქმედებებს, ამაზე უკეთეს ტექსტს ვერ მოუსადაგებს ვერც ერთი საქმის მცოდნე ადამიანი. მოტივი, რა თქმა უნდა, ძველებური დარჩება.

ხალხური სიმღერე და ქართული გულმხურვალეობა გამოსტყვის, ამას წინათ, ხეცურეთისა და თუშეთის ტერიტორიების დაბომბვის საპასუხოდ შექმნილ სიმღერაში, რომელიც აგრესიის თვითმხილველებმა მოგვანოდეს. სიმღერა სერიულდება „თუ ასე ტურფა იყავი“-ს მოტივზე, გარმონის თანხლებით.

ვერ დაიკვეხნის რუსეთი თავისი მოდგმა-ჯიშითა, მსოფლიო დღესაც ცაცხაბებს მაგ დამპყრობელთა შიშითა. ვისაც კი ძმობა შაჰიცეს, ცხოვრობენ ვაი-ვიშითა, „არ გათეთრდების ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითა“.

ორასი წელი გვარბიეს, მთლად მათხოვრები გაგვხადეს, ნამუსი გვეკონდა ქართველებს და ის ნამუსიც აგვხადეს.

ყველასათვის ცნობილ მოტივზე უნდა შესრულდეს სიმღერა „ტაში, ბიჭო“.

ტაში, ბიჭო, ტაში, ტაში! შენ დოუკარ ტაშიაო, პრეზიდენტს შრომა-გარჯა არ ჩაყრილა წყალშიაო. გეხარებო, საქართველო რადგან ევროპაშიაო, ერთი კია, დღეს ქართველი მტერს ვერ ამჩნევს ძმაშიაო. ვირთხის ზროვა შესწვევია ლარებს ხაზინაშიაო, დღე და ღამე პენსიების, ხელფასების ხვრიაშიაო. ჩვენი ბედის ვარსკვლავები მაინც ბრწყინავს ცაშიაო, უცხოური ნავთი შედის, სუფსის ტერმინალშიაო, ვინცხა ვინცხას აბრალებდა, ჩეიღვარა ზღვაშიაო.

წარმოიდგინეთ, რა სასიამოვნო და საამაყო იქნება კახელი კაცის შესრულებული სიმღერა: „შენ ჩემი გაზაფხული ხარ“.

შენ ჩემი გაზაფხული და ჩემი ოცნების წყარო ხარ, პასპორტში „მარგრეთ“ გენეროი, მე ხო ვიცი, რო მარო ხარ! არ მაშნოს ევროპელობა, თუმცა მე ვინა მკითხავსო, მაიქლის დედაც ვატრე, რითი სჯობია მიხასო?!

არა მგონია ალალი ცრემლის გარეშე მოისმინოს ეს სიმღერა პატრიოტმა კაცმა. ასევე დიდებულია ჟღერს პოპულარული ქართული სიმღერა „არა უნდა გაგებუტო“ თანამედროვე ინტერპრეტაციით, რომელიც გურულდება მიუძღვნეს თანამემამულეს:

არა, უნდა გაგებუტო, ხმებზე უნდა ვითხრათ ვარ, ასე რეიზა დააქციე, ჩვენი ქვეყნის მთა და ბარი. რაფერ „გეიხურე კარი“. არ გვაქვს აღარც ერთი ლარი, ასე ნელა-ნელა რომ გვკლავ, ბარემ შუბლში ტყვია გვკარი!

აი, ასე, ჩემო დარდისაგან დაბეჩავებულო, დამცრობილო და დაკნინებულო ქართველებო, ყველაფერს თავისი დრო და ადგილი აქვს. გუშინდელი აზრები დღეს აღარ გამოგვადგება, ყველაფერს თავისი ელფერი უნდა მიეცეს და შესაბამისი სახელი დაერქვას.

ნიკოლოზ იოსებძე
მამის სახელი და ეროვნება იხილეთ დაბადების მეტრიკაში

ტესად რამდენიმე წუთი სჭირდება. საბოლოო განკურნებისათვის საჭიროა რამდენიმე პროცედურის ჩატარება, რაც დამოკიდებულია საეპილაციო თმის ხარისხზე, პაციენტის ორგანიზმის ზოგად მდგომარეობასა და პორმონალურ ფონზე.

მას შემდეგ, რაც ამერიკელი პარტნიორების მეშვეობით, სამედიცინო ცენტრში “მედი” დამონტაჟებულ იქნა ალექსანდრიტის ლაზერის 2000 წლის მოდელი, იგი საქართველოს მოსახლეობისათვისაც გახდა ხელმისაწვდომი. მთელ კავკასიაში ეს აპარატი ერთადერთია, ხოლო ყოფილ საბჭოთა კავშირის სივრცეში სულ რამდენიმე ცალია.

სამედიცინო ცენტრი “მედი”, ალექსანდრიტის ლაზერით ეპილაციის გარდა, გთავაზობთ სიახლეს - ჭარბთმანობის

ნობის მიზეზების გამოკვლევას. საჭიროების შემთხვევაში წარმოებს გინეკოლოგიის კონსულტაცია. უნდა აღინიშნოს, რომ ჭარბთმანობის მედიკამენტოზური მკურნალობის კომბინაცია ალექსანდრიტის ლაზერით ეპილაციასთან, იძლევა საუკეთესო და სწრაფ ეფექტს. ფირმა “მედი” და მისი მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები ყოველთვის მზად არიან იზრუნონ თქვენს სილამაზეზე.

სააფიშირო მინტარი
“მედი”
25-02-02 93-89-75
აღ. ყაზბეგის ბაზ. №1

[illegible]

13-დს 19-მდე

„ქვიჩის პალიზის“ ჩაღაჟიას

ჩვენ, თინიჭერებმა, გადგენიჭიჭი, თქვენიჭის აჭრი მოგვენოღებინა. კარგი იქნება, თუ „კვირის პალიჭრაში“ ერთი გვერდი დაეთმოზა თინიჭერებს (გოგონებსა და ზიჭებს), სადაჩ იქნება ლაჭარაკი მათ პრობლემაჭე: როგორიჭა სახიჭარულო თუ მეგობრებს შორის წარმოქმნილი პრობლემაჭი, დედა-შვილის შორის ურთიერთობა. ხოლო ზოლოს, რჩევა-დარიგება, თუ როგორ მოვიქნეთ სხვადასხვა შემთხვევაში.

ჩვენ გვინტერესებს: სახიჭარულო ლექსები, სახიჭარულო ნამდვილი ისტორიები, ტესტები, ჩანახატები, ახალგაზრდული ეშმაკობები.

გთხოვთ ნაიჭიჭეთ, წერილი და პასუხი „კვირის პალიჭრაში“ გამოაქვეყნეთ.

თინიჭერები
იბეჭდება მცირედი შემოკლებით

სახიჭარულო „პალიზა“

ძალიან მიყვარხართ, თავიდან ზოლომდე გკითხულობთ, მაგრამ ერთი თხოვნა მაქვს – მეტ მომერიო ჩემი ადგილი... ანუ, ვარ 15 წლის და ეს ასაკი გათვალისწინეთ...

ქეთი ჭუბაბრია

მკითხველთა სურვილის გათვალისწინებით, გადავწყვიტეთ, შემოვიღოთ რუბრიკა „13-დან 19-მდე“, სადაც თქვენთვის საინტერესო თემებს გავაშუქებთ, ეს გვერდი თქვენ დაგეთმობათ, თინიჭერებო, და იმედია, შეძლებისდაგვარად თქვენს ყველა შეკითხვას პასუხი გავცემა.

გეგრს გეგრიჩა და თავნება გოგო გოგონიჭარ

წინი გადურაშვილი ნ3-ე საშ. სკოლის XI კლასის მოსწავლეა. მიუხედავად იმისა, რომ საკმაოდ ცნობილი ადამიანები ასევეია (დედა — ეკა კახიანი, ბებია-ბაბუა — ლალი და თემო ბადურაშვილები, ბაბუა — იმედა კახიანი), ამას მასზე ცუდად არ უმოქმედია. როგორც თავად გვითხრა, ბევრი მეტიჩარა, თავნება გოგოდ მიიჩნევს, მაგრამ ეს რომ ასე არ არის, ამაში მასთან საუბრისას დავრწმუნდით.

— რადგან მშობლებზე ჩამოვარდა საუბარი, იქნებ მოთხრა, როგორ დამოკიდებულია გაქვს მათთან, როგორც წესი, უნდა ასაკში გოგონებიც და ბიჭებიც გარკვეულ წინააღმდეგობას აწევენბინ მშობლებთან.

— ჩვენი ურთიერთობა უფრო მეგობრულია. ჩემი მეგობრებისა და მათი მშობლების ურთიერთობა ხშირ შემთხვევაში დაძაბულია. ეკა ის ადამიანია, რომელსაც ყოველთვის ვეწოდები. ამიტომ მაყავ, რომ მასთან დედაჩემი არაფერი მაქვს, რადგან ვფიქრობ, რომ მისი რჩევა ჩემთვის ბევრის მომცემია. ისიც ბევრ რამეს მიყვება, მასაც ასევე აინტერესებს ჩემი აზრი. ერთი სიტყვით, კარგად ვუგებთ ერთმანეთს. ასეთი დამოკიდებულება მაქვს მამასთან, ბებიასთან, ბაბუასთან.

— შეყვარებული თუ ყოფილხარ?

— სასიყვარულო ისტორიები არ მქონია. შესაბამისად, მიკვირს იმ გოგონების, გულდამწერების რომ წერენ, როგორ უყვართ ვიღაც ბიჭი, რომ მის გარეშე სიცოცხლე ვერ წარმოუდგენიათ. ერთი წლის წინ მეც ვიყავი გატაცებული. ვფიქრობ, სიყვარული უფრო კეთილს გბდის.

— მალე სკოლას დაამთავრებ. არჩევანი ალბათ უკვე გააკეთე.

— სულ ცოტა ხნის წინ ჟურნალისტობა მინდოდა, მაგრამ როდესაც დაფიქრდი, მიგხვდია, რომ ორ საქმეს ვერ ვემსახურებოდი. არადა სიმღერა ძალიან მიყვარს, მინდა პროფესიონალი ვიყო და არა მოყვარული მომღერალი, ამიტომ, არჩევანი უკვე გავაკეთე — თეატრალურში ჩავაბარე. ბევრი მეუბნება, სამსახიობო ფაკულტეტს პერსპექტივა არ აქვს, იქნებ გადაწყვეტილება შეცვალო, მაგრამ არ ვეთანხმები. მე სიმღერა მიყვარს, მომღერალს კი სამსახიობო ნიჭიც უნდა გააჩნდეს, ასე რომ, ვიქნები მსახიობი.

— მისაღებ გამოცდებამდე ჯერ კიდევ დიდი დროა დარჩენილი, დღეს რითია წინააღმდეგობა დაკავებული?

— სკოლაში სიარულით და კიდევ სიმღერებით. უკვე ჩავენერე ახალი სიმღერა, რომლის ტექსტი ნიკო გომელაურს ეკუთვნის, მუსიკა — ეკა კახიანს. ეს სიმღერა მშვენიერ და წყნარი, რიტმულობას მოკლებულია. მალე ჩავენერე ლილიკო ნემსაძის სიმღერას, შეიძლება დუეტიც ჩავენერო, მაგრამ ორივე მხარე ჯერჯერობით ვასაიდუმლოებთ ვისთან, ჯერ საიდუმლოა.

დედები და ქალიშვილები ყველაფერი სიყვარულის სახელით ხდება

ცოტა ხნის წინ, შინ მისულს, საძინებელ ოთახში ჩემი 16 წლის ქალიშვილი და მისი მეგობარი წინო და-მისხდნენ. გოგონები გამალებით ჩურჩულდნენ და მიგხვდია, ხელი არ უნდა შემეშალა. მოგვიანებით წინოს ტირილის ხმა შემომესმა და ოთახში შევედი. ჩემი ქალიშვილის მეგობრის ოჯახს კარგად ვიცნობ, ოჯახში დამა იზრდება. ბიჭი დედის სიყვარულითაა გარემოცული, გოგო კი — მამის. გაზაფხულით თავბრუდამხვევი სიყვარული სწვევია წინოს და პირველი, რაც გაუკეთებია, დედისთვის უცნობებია. დაუფარავად მოუყვლია, როგორი განსაკუთრებული ბიჭია მისი გულის სწორი, რა ლამაზი იყო მათი შესხედრა. დედას სასტიკად აუჩქარალა: — შენ რა, გაგიჟდი, რა დროს შენი სიყვარულია, მეორედ არ დაგინახო შესხედე, აი ნახავ რა მალე მიგატოვებსო. მშობლის „წინათგრძნობა“ მალე გამართლებულა. ლატის სიმწარეს გული უტკენია გოგონასათვის, მაგრამ ყველაზე მეტად, ყოველდღე, დედის ნიშნის მოგებამ დატანჯა. — აღარაფერს ვტყვი დედაჩემს, მას ჩემი არ ესმისო, — ტიროდა წინო და ვერაფრით შევძელი მისი დანყნარება.

მწარედ ცდებიან დედები, როდესაც ქალიშვილებს იქითკენ მიუთითებენ, საიდანაც თვითონ ვერ შემლეს

ბიჭები უსოვლანაგებლად იმეფიან

ჩვენ დედამინაზე მცხოვრებ გოგონებს, დიდი თვალბრუნებითა და მშვენიერი ხმა გაქვს. მაშ ვინ არიან ის „უცხოვლანეტელები“... ხშირად გოგონებს მიგვაჩნია, რომ თანატოლი ბიჭები დედამინის მაცხოვრებლები კი არა, მართლაც ჩამოვრდენილი უცხოვლანეტელები არიან, ამაზე მეტყველებს მათი ქცევა, ხშირ შემთხვევაში, ჩვეულობა და დამოკიდებულება თანატოლი გოგონებისადმი.

უცხოვლანეტური ძვევა — მას შენ მოწონებ, მაგრამ არ ჩქარობს ნაცნობობის გაგრძელებას.

იმიერი ახსნა — არ ინერვიულო. შენ ჯერ კიდევ მოახერხებ მის დანტერესებას და როდესაც მიხვდება, რომ უშუალოდ სიცოცხლე არ შეუძლია, გადამწყვეტ ნაბიჯს გადაგამს. ჯერჯერობით კი, თავის თავში არ არის დარწმუნებული და თვლის, რომ ურთიერთობის გამყარება ნაადრევია.

უცხოვლანეტური ძვევა — დისკოთეკაზე, კლუბებში თუ თავშეყრის სხვადასხვა ადგილას ბოძებით გაშვებული დგას, იმის მაგივრად, რომ იცეკვოს, გახალისდეს და ნაცნობი გოგონები საცეკვაოდ გაიწვიოს.

იმიერი ახსნა — უბრალოდ მას ცეკვა არ ეხერხება და ეშინია, რომ გარშემომყოფებმა მისი უხერხული მოძრაობები არ შეამჩნიონ. ამიტომ ურჩევნია თავი ისე დაიჭიროს, თითქოს ცეკვის სურვილიც კი არ აქვს.

უცხოვლანეტური ძვევა — ხალხის თანდასწრებით არასოდეს გაკოცებს.

იმიერი ახსნა — მისი საქციელი გასაკვირი არ არის იმიტომ, რომ ეშინია გარშემომყოფებმა არ გაიკონონ. ბიჭის გონებაში მუდამ ტრიალებს ათასი ამოუცნობი კითხვა, ამ-

იტომ ბევრი რამ აკომპლექსებს, პირველ რიგში კი თანატოლი ბიჭების შეფასება.

უცხოვლანეტური ძვევა — მუდამ ჩხუბობს.

იმიერი ახსნა — სკოლაში მისულს ძალიან მოსწონს სახეზე დალურჯებული ან ნაიარევი თუ აქვს. თუ რამეს შეეუთხებინა, სიამაყით აუხსნის, მიუხედავად იმისა, რომ თავად მარტო იყო, მაინც შეძლო გამკლავებოდა რამდენიმე მოხუციგნო ელემენტს. რას იზამთ, ძლიერი სქესის წარმომადგენლებს ტრიაბახი უყვართ.

უცხოვლანეტური ძვევა — არ უყვარს მალაზიებში სიარული, ამიტომ ხშირად იმეორებს, — მეტი საქმე არ მაქვს წინ და უკან ვინწონიალო.

იმიერი ახსნა — სინამდვილეში ეს ასე არ არის. ძალიან მოსწონს მუსიკალურ მალაზიაში შესვლა, ან კომპიუტერების თვალიერება. რაც შეეხება ტანსაცმლის შემქნას, უბრალოდ ეზარება შერჩევა, შემდეგ მოზომება, სარკესთან ტრიალი და ამიტომაც, თითქოსდა გაურბის მალაზიებს. სინამდვილეში კი, გოგონებზე მეტად უყვარს პრანქიობა.

ამიტომ, რჩევა ქალიშვილებს: თქვენ ნუ მოიქცევით უცხოვლანეტელებით — გაიადვილეთ ცხოვრება

გაგეგრიჩა დიჭბაბი

თავისი ოცნების გოგონებს ყველაფერი სიყვარულითაა და ნაგეგმიანად ირგებენ და ნაგეგმიანად არ აბნობ, ასე რამ მოხიჯალოთ არადა, პირველ რეაქციას სწორად ის სწავლია წარმოუვა, რომელსაც გოგონა აფრთხევს.

ვერძი — ამ ნიშნით დაბადებული გოგონები გაბედულები და ხშირად სულსწრაფები არიან. ამიტომ მათ ALESSANDRO DELL ACQUA-ს ხალასი და ენერგიული არმატი მოუხდებათ.

კურო — დაუზარელი ხასიათი და ენერგიულობა ამ ნიშნით დაბადებულთათვის დამახასიათებელია. ამიტომ Opium-ის მძაფრი სურნელი ზუსტად მიესადაგება მათ ხასიათს.

მარჩივი — ამ ნიშნის წარმომადგენლებს ახასიათებთ ცნობისწადილი და მერყეობა. VIVIENNE WESTWOOD-ის ნაზი, ყვავილოვანი მოტკო სურნელი დაგეხმარებათ ნებისმიერი ყმაწვილის დატყვევებაში.

პირჩხივი — პერიოდულად ცუდი ხასიათი სდევთ ამ ნიშნის ქვეშ დაბადებულ გოგონებს, ამიტომ მათ NOCINO-საგან ოპტიმისტური არმატი მოეწონებათ.

ლომი — გამომგონებლობა, ოპტიმიზმი და დიდსულოვნება გამორჩეულია CHRISTIAN ACRI-ის არმატში. ეს სურნელი გარშემოყოფთ საოცარი ძალით იზიდავს და შესაბამისად გულგრილსაც არავის ტოვებს.

ალფული — სტიქია მიწა. SALVATORE KERRACAMO-ს არმატი ხაზს უსვამს ამ ნიშნით დაბადებულთა ხასიათს — სიჯიუტეს და პრაქტიკულობას.

სასწორი — ნატურით შემოქმედია და გადწყვეტილების მიღებისას მუდამ ანუხებს დაურწმუნებლობის გრძნობა. ვარდისფერი მარგალიტის კლასიკური არმატი AVON-ისგან ზუსტად მიესადაგება ამ ნიშნით დაბადებულებს.

ღრიანკალი — გნება და ამავედროულად სინაზე — ღრიანკალის ორი სტიქია. არმატი ORI-FLAME-სგან ხაზს უსვამს ამ ნიშნით დაბადებული გოგონების ხასიათს — სიყვარული ყველაფერი კლასიკურისადმი და გრძნობების მოთხოვა.

გვრილუსანი — გოგონები ამ ნიშნით გამოირჩევიან სიცოცხლისადმი სწრაფვითა და ენთუზიაზმით. ამიტომ მათთვის DOLCE CABBANA-ს ყვავილოვანი არმატია მისაღები.

თხის რბ — ამ ნიშნით დაბადებულთა ხასიათი აღმოსავლური არმატის მეშვეობით იკვეთება. BVLCARI-სგან ქალურობის და გამბედაობის სურნელია.

მარწმული — სინაზე და სექსუალურობა, მამაკაცების ყურადღებას შორიდანვე იპყრობს Pipytob-ის ყვავილოვანი არმატი.

თავზანი — წყლის მიმართ თევზის სიყვარული ეჭვს არ ბადებს. Diversity women-ი მხოლოდ მათი არმატია. თევზს ინტუიციამ არა-სოდეს ლაღატობს, ამიტომ ამ სურნელით გაჯერებული გოგონები სანადელს აუცილებლად მიაღწევენ.

გვერდი მოამზადა ლია იაკობაშვილი

იმზე ბ-ს 8 წელია საქართველო არ უნახავს. ამ ზაფხულს მიეცა ამის სა-შუალება და ორი კვირის განმავლობაში, რომელიც სამშობლოში გაატარა, ცრემლი არ შეშრობია თვალზე. მას უყვარს ქვეყანა, სადაც დაიბადა და გაიზარდა. უყვარს, მიუხედავად უამრავი ტკივილისა და შეურაცხყოფისა, რომელიც აქ მიჰყენეს. „ვცდილობდი, კავშირი არ გამეწყვიტა საქართველოსთან, გერმანიაში ჩამოსულ ქართველებს ვეძებდი, შეძლებისდაგვარად ვეხმარებოდი ყველას. მეუბნებოდნენ, 1994 წლის შემდეგ ბევრი არაფერი შეცვლილა

გვილს ფასი არა აქვს და ნერაფერს შეეძლება...

აღსარება „კვირის პალიზრის“ გვერდზე

უკეთესობისკენო, მაგრამ მაინც არ მეგონა, თუ ისევ ასეთი მდგომარეობა დამხვდებოდა — უმეშვერობა, უხელფასობა, უბედრობა. გული მწყდება და მეშინია, რომ ასეთ პირობებში კიდევ ბევრი ახალგაზრდა გაუბედურდება და აერევა გზა-კვალი ჩემსავით“, — მითხრა იამზემ. ...იამზე ჩემმა სულიერმა მოძღვარმა გამაცნო. ის ხშირად მახვედრებს აღსარების სათქმელად მისულ იშვიათი ბედის ადამიანებს, ბუნებრივია, მათ, ვინც თანახმაა საჯაროდ ილაპარაკოს თავის ტკივილზე. მოძღვარი ასე განმარტავს ჩვენს „თანამშრომლობას“: „ერთ-თია, როცა ადამიანი ეკლესიაში მოდის მონანიების სურვილით, მაგრამ როცა თავის აზრს ხალხის გასაგონად ჰყვება, ამით უამრავ ადამიანს ეხმარება, რომ მსგავსი ცოდვა არ ჩაიდინოს და იცოდეს, არ არსებობს ცოდვა დაუსჯელი, ადრე თუ გვიან ყველა ჩავარდება სინანულში და გაიტანჯება, თუ არ მოძებნა საკუთარ თავში აღსარების თქმის ძალა...“

ქალბატონ იამზეს გაუხარდა კიდევ ქურნალისტთან შეხვედრა: — ძალიან მინდა, ჩემი ხმა იმ ადამიანსაც მისწვდეს, ვის წინაშე ყველაზე მეტი დანაშაული მიმიძღვის. ბევრი არაფერი ვიცი მის შესახებ, მხოლოდ სახელი — რეზო... გული ვატკინე, მაგრამ სხვაგვარად არ შემძლო. ღვიძლი შვილის გაყიდვას ვერასოდეს ვაპატიებდი თავს...

— **შვილი რატომ უნდა გაგეოდათ?**

— ჩემი მშობლები ასაკოვნები დაქორწინებულან. დედაჩემს 42 წლისას გაუყენივარ, მამა მაშინ 50-ისა ყოფილა. ის მალე ინფარქტით გარდაიცვალა და დავრჩით მარტო მე და დედა, რომელსაც არც განათლება ჰქონდა, არც რაიმე ხელობა. თანაც ჯანსუღი ქალი იყო, სულ ავადმყოფობდა. ბევრი რამ მაკლდა, მაგრამ არ ვიყავი პრეტენზიული ბავშვი. მათე კლასში ვიყავი, როცა დედაც გარდაიცვალა. დავრჩი სრულიად მარტო. დედაჩემის ძმამ სოფელში დამიპირა ნაყვანა, მაგრამ სოფლიდან ხალხი ქალაქში გამოიწვია და... 1987 წელს დავამთავრე სკოლა, მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო დაქვეყნებული ქვეყანა და მეზობლების დახმარებით ფაბრიკაში მოვეწყვე მუშად. მაგრამ ცოტა ხანში ფაბრიკა გაჩერდა. ჯერ იშვიათად გავალევდნენ ხელფასს, მერე კი სულ

ძათო (67 წლის) — ტვინი არა აქვს ქალს, თორემ კაცს რაღა უნდა ენდო. აგერ აქ რომ გეტყვიან სიტყვას, მეორე ფეხის ნაბიჯზე აღარ ახსოვთ. რალა შორის მიდისხართ. ჩართეთ ტელევიზორი, მოუსმინეთ ამ ჩვენს პოლიტიკურ მოღვაწეებს, მერე დაელოდეთ პანა ხანს. დიდი ცდა არ მოგიწევთ. სულ მალე ნახავთ, რავარი მატყუარები და ორპირები არიან. მაგალითიზა აი, ჩემი სახლივაცი პრეზიდენტიც მეყოფა. მიოელი ცხოვრება მიპრდება, აგაყვავებ, აგაყვავებო და სულ დამაქცია. ისე, კაცი სანდო არაა და თუ გურულთა, მთლად არ არის სანდო. ჩემი ქმარიც, სანამ ჩემი გახდებოდა, მანამდე გამომიგზავნიდა წერილს, — მიყვარხარ, ცოლად უნდა შევიერთო, გამაგიჟებდა, გადამრევდა. მერე წავიდოდა რუსეთში, იხუნტრუცებდა იქაზე და დაღლილ-დაქანცულს, კიდევ რომ გახსენებოდა ჩემი ცოლად შერთვა, თავი აღარაფერი ჰქონდა. ისევ მე ვიკვ-ჟვაცე. ჰოდა, დღემდე მოვდივარ ასე მაგის ტყუილებით.

დაგვითხოვეს. შიმშილმა რომ შემანუსხა, ბევრი არაფერი გამაჩნდა, მაგრამ სახლიდან დავინწყე ნივთებიც გატანა...

აფხაზეთის ომში დავაპირე წასვლა. ისე ვიყავი დაღლილი ცხოვრებასთან ბრძოლით, სიკვდილს ვნატრობდი...

მერე სოხუმიც დავეცა და... შიმშილი ყველაფერს გაკისრებინებს თურმე! საკუთარი ფეხით მივედი ერთ-ერთ არალეგალურ საროსკიპოში, სადაც რამდენიმე თვის განმავლობაში უამრავი დამცირება გადავიტანე. ცრემლთან ერთად ყვალავადი ასეთი გზით ნამოვს ლუქმას...

რეზოც იქ გავიცანი. სულ რომ თვალ-ცრემლიანი და მოწყენილი ვიყავი, შევუმჩნევივარ. მეც მივენდე რატომღაც. ერთხელ მიამბო: ამ ათი წლის წინ ცოლი სიყვარულით შევირთე, მაგრამ შვილი არ მოგვეცა. არც სხვისი შვილის აყვანა მინდაო.

რადგან უნაყოფო მისი ცოლი იყო, ოჯახში გადაუწყვეტიათ, რომ რეზო სანდო ქალთან გააჩნდა ბავშვს, რომელსაც ფულს გადაუხდინენ და უხვადაც დაასაჩუქრებდნენ...

ერთი სიტყვით, ბავშვის გაჩენა შემომთავაზა, თან დიდ თანხასაც დამპირდა. რამდენიმე დღის ფიქრის შემდეგ დავთანხმდი...

შინ დავბრუნდი. რეზო არც საჭმელს მაცლებდა და არც მზრუნველობას. მალე დავფეხმძიმი და მის სისხარულს საზღვარი არ ჰქონდა, ბედნიერებისგან ფრთაშესხმული რას არ მპირდებოდა: „სანამ ვიცოცხლებ, სულ გქონდეს ჩემი იმედი, გიპატრონებო...“ მე კი, რაც დრო გადიოდა, უფრო და უფრო მტანჯავდა იმაზე ფიქრი, რომ საკუთარი სისხლი და ხორცი უნდა გამეყიდა, სამუდამოდ დამეკარგა.

გადავწყვიტე, დავბალებულიყავი. როგორღაც მოვახერხე ბინის გაყიდვა. კარის მეზობელმა მოინდომა მიერთება და თავად მოაგვარა ყველაფერი...

ალეხული ფულით ერთ-ერთი ტურისტული ფირმის მეშვეობით გერმანიაში მოვხვდი. ეტყობა, ღმერთს არ ვყავდი მთლად განირუ-ლი. ერთ მარტოხელა მოხუც ქალთან მოვეწყვე სამუშაოდ. ხუთ თვემდე არ შეუტყვია, რომ ფეხმძიმედ ვიყავი. როცა გაიგო, არ ესაიამოვნა, მაგრამ არ გამაგდო. მერე შემომთავაზა — ბავშვი მომიყდეო. იფიქრა ალბათ, „ზედმეტ ტვირთს“ სიამოვნებით მოვიტოვებდი თავიდან...

თავზარი დამეცა. მერე გაგებდე და გუ-ლახდილად მოვეყვე, რატომაც გამოვიქციე სამშობლოდან!... ეტყობა, ისიც დიდხანს ორ-ჭოვობდა, არ იცოდა, რა ექნა — ბოლის მითხრა, — ერთადერთი შვილი ჩვილობაში გარდამეცვალა, მის სახელზე დავესმარებდი შენს პატარასო... 1995 წლის დასაწყისში გავაჩინე გოგონა, რომელსაც ჩემი მფარველის, ფრაუ ემილიას პატივსაცემად მისი სახელი დავარქე. მოხუცმა ღვიძლი შვილიშვილივით შეიყვარა პატარა. მისი ხათრით კი მეც მიპატრონა, სპე-ციალობაც მიმიღებინა და სამუშაოც მაშოენი-ნა. 2000 წელს ცოლად გავყვე გერმანელ ოტო ბისმაიერს და გვარიც შევიცვალე, გერმანიის მოქალაქეობაც მივიღე, მეორე შვილი გამიჩნ-და — მარკო.

ჩემი გოგონა კი უკვე შვიდი წლისაა, სამ-წუხაროდ, ქართული ვერ ვასწავლე. სკოლაშიც დადის და უფრო ხშირად ბებიი ემილია-სთან არის — ძალიან უყვარს მოხუცი.

სამშობლო მენატრებოდა. წელს ქმარმა ეს ოცნება ამიხდინა.

აღსარების თქმას სულ ვაპირებდი ქართულ ეკლესიაში. მოძღვარმა ყურადღებით მომიხმინა და საეკლესიო „სასჯელიც“ დამადო, რომელსაც აუცილებლად შევასრულე, მაგრამ რა ვუთხრა რეზოს, რომელსაც ანგელოზივით შვილი „მოვბარე“?!

— **არ უცდია თქვენი მოძებნა?**

— არ ვიცი, რომც მოვეძებნე, კანონით შვილს ვერ წამართმევდა — ჩვენ ოფიციალუ-რად არავითარი ხელშეკრულება არ გავგი-ფორმებია. თუ ამ წერილს ნაიკითხავს, ბო-დიშს ვუხდი, მასთან დამნაშავე ვარ, მაგრამ ვთხოვ, ნუ დამწყველის, საკუთარი შვილის ხათრით მაინც ნუ შემანევენებს!.

— **ახლა მაინც რომ მოინდომოს შვილის ნახვა?**

— არ ვიცი, ამაზე არ მიფიქრია, მაგრამ... ვანახვებ, ოღონდ ვერ მივცემ... შვილს ფასი არა აქვს და წურაფერს შემომთავაზებს სან-აცვლოდ!..

P.S....დავიბენი, აღარც კი ვიცი, ვისი მხარე დავიჭირო: რეზო შევიტოვებო თუ იამზე. ყვე-ლაზე მეტად კი გაყიდული საქართველო მეცოდება თავისი... გაყიდული შვილებით!..

ინგა ჯაყელი

ო. ეს პაგუჟარა ვერაპი ქერაპი...

ამას წინათ სტომატოლოგთან ვიზიტსას, მეურნალობა ქალბატონმა, ჩემდა გასაკვირად, საუბარი ჟურნალისტის ერთერთ მნიშვნელოვან იარაღზე — დიქციონარზე ჩამომიგდო. რა ელიერებაო, რომელი მარკა სჯობს და ა.შ. რად გინდათ-მეთქი, ჩემს ქმარს დანაპირები ავიწყდება ხოლმე. შეხსენებისას კი სიცილით კვდება — აბა, რასა თხზავო. ჩაფურთავე დიქციონარს, თავისი ყურით მოვასმენინებ მისივე ნათქვამს და მერე რაღა ჯანდაბას იზამს! — გამანდო იოლად მოძებნალი გამოსავალი და ტრადიციული გამოკითხვისათვის თემატ მომზადდა... მოკლეად, იმის დასადაგენად, მართლა ცრუობენ თუ არა ქმრები და ავიწყდებათ თუ არა დანაპირები, რამდენიმე ქალს მივმართე კითხვით და ზოგიერთმა მათგანის პასუხის შემდეგ კინაღამ საბუდამოდ უარი ვთქვი გათხოვებაზე.

ლიპა (38 წლის) — ორი ქმარი მყავდა, ორივეს გავეშორდი. სწორედ ცრუბენ-ტელობის გამო. ერთი იყო და... მოვიდოდა შინ ანგელოზის სახით, მთელ მსოფლიოს ფეხ-ქვეშ გამიშლიდა... მე რას ვთხოვდი — არაფერს, მის გვერდით გავლა მინდოდა. წამო, კინოში, თეატრში, კაფეში მხოლოდ ყავა დავლიოთ-მეთქი. სახვლიდო გადამიდებდა. მეორე დღეს ან გალემილი მოჰქონდათ შინ, ან მის ასავალ-დასავალს ვერ გვატულობდი. გავცილდი. ვი-

საპეციალური სუნამოიანი ქალაღდი დაყნოსოთ — აქ სურნელის მეორე, საშუალო ნოტს დაიჭერთ. ის უფრო დაგაკვალანებთ. მესამე, ძირეული ფაზის აღმოჩენა მალაზიაში შეუძლე-ბელია. ის მხოლოდ დროთა განმავლობაში ამოიცნობა. სწორედ ეს ნოტი ქმნის იმ პაეროვან ღრუბელს, რომელიც ქალს არტყია. ასე რომ, შეგიძლიათ სუნამო თამამად გახსნათ, მაგრამ ნუ იჩქარებთ, ჯერ რეკომენდაციებს გაეცანით.

პარფიუმერების წესდება

არ დაიპუროთ ბევრი სუნამო. ჯოგს დღეში რამდენიმეჯერ და ცოტა-ცოტა — თმაზე, ყურის ბიბილოებზე, კეფაზე ინამოთ. არ შეურიოთ სხვა სურნელი. ერთი და იგივე სუნამოს ხმარებისას თქვენ მიმზიდველი და მსუბუქი არომატი არ მოგშორდებათ. სუნამო ჯოგს გრილ ადგილას შეინახოთ. გაუსხნელი ფლაკონი მაცივრის ბოლო თაროზეც შეგიძლიათ მოათავსოთ. თავახდილი ფლაკონიდან იგი შეიძლება აორთქლდეს.

სილაპაჟა პოლიეზაგად

რას არ აკეთებენ პოლიეზდელი ლამაზმანები იმისათვის, რომ შეუდარებელნი იყვნენ. მა-გალითად, **ჰოლი ბერის**, წელს რომ ოსკ-აროსანი გახდა, მშვენიერი, ატლასივით კანი აქვს, მაგრამ წუნუნებს — ცუდი წყლისგან საზე მიუხეზმდებაო. მუქკანიანი ვარსკვლავი ამას ბალზამებით ებრძვის, მაგრამ ყველაზე საუკეთესო საშუალებად საბავშვო საშონს მიიჩნევს, რომელსაც ნახევარი საათით ტენიან სახეზე შეიზელს, მერე ჩამოიბანს და ატმის კანივით გაუხდება სახე.

კანის სიმშრალე **მთირი ზატა-ჯონ-სასც** აწუხებს, ის თავისებურად ებრძვის ამას — დღეში სულ ცოტა, 2 ლ მინერალურ წყალს სვამს. გარდა ამისა, მსახიობი დამატე-ნიანებელ კრემებსაც ხმარობს, ღამე კი მკე-ბავს ისვამს, მაგრამ ყველაზე საუკეთესო სა-შუალებად ორსულობა მიიჩნია, რომლის დრო-საც მისი კანი ბავშვის კანს ჰგავდა, თმა კი გაუხშირდა.

პინელია პრუსის საზრუნავი ტუჩე-ბია. ის ვიტამინიზებულ დამატენიანებელ პო-მადას ხმარობს, ხანდახან ტუჩებზე თავფს სქლად ისვამს და 45-60 წუთი იჩერებს, ხოლო ტუჩის კანი რომ გადატკეცილი იყოს, ყოველდ-

გართლა რა სურთ გეგაგახვას?

სამმა ინგლისელმა — ეტიმმა, ფინანსისტმა და ადვოკატმა — გამოსცა წიგნი „რა სურს მამაკაცს“, რომელშიც უმხელენ ძლიერი სქესის რამდენიმე საიდუმლოს.

რა არ უნდა გააკეთოთ პირველი შეხვედრის დროს

არაფერი უამბოთ თქვენი ყოფილი მე-გობარი ვაჟის შესახებ; ნუ ეტყვით, რომ დღეებზე ხართ; ნუ გაკილავთ, მით უმეტეს, არ დასცინოთ; არ ილაპარაკოთ ქორწინებასა და ბავშვებზე; არც თქვენთან მიიპატიჟოთ და არც მასთან წახვიდეთ სტუმრად;

მხნამყ თყგმ ფანქელაში

ყველა ქალს უნდა, მოდას მისდიოს და განუმეორებელი იყოს, მაგრამ უპირველესად საჭიროა გაერკვეთ, რომელი არომატი მოგ-წონთ. ამ დელიკატურ საქმეში ერთადერთი დამხმარე საკუთარი გემოვნებაა.

სურნელის სამი ნოტი

შეიძლება თუ არა მალაზიაში სუნამოს გასინჯვა? შეი-ძლება, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იცით, რომ სუნის შეგრძნების სამი სპეციფიკური ფაზა არსებობს. პირველს ფლაკონის გახსნისთანავე შეიგრძნობთ. ამ დროს სჭარბობს სპირტის სუნი. ნუ აჩქარდებით, ჯერ არ დაინუნოთ. ჯოგს საპეციალური სუნამოიანი ქალაღდი დაყნოსოთ — აქ სურნელის მეორე, საშუალო ნოტს დაიჭერთ. ის უფრო დაგაკვალანებთ. მესამე, ძირეული ფაზის აღმოჩენა მალაზიაში შეუძლე-ბელია. ის მხოლოდ დროთა განმავლობაში ამოიცნობა. სწორედ ეს ნოტი ქმნის იმ პაეროვან ღრუბელს, რომელიც ქალს არტყია. ასე რომ, შეგიძლიათ სუნამო თამამად გახსნათ, მაგრამ ნუ იჩქარებთ, ჯერ რეკომენდაციებს გაეცანით.

პარფიუმერების წესდება

არ დაიპუროთ ბევრი სუნამო. ჯოგს დღეში რამდენიმეჯერ და ცოტა-ცოტა — თმაზე, ყურის ბიბილოებზე, კეფაზე ინამოთ. არ შეურიოთ სხვა სურნელი. ერთი და იგივე სუნამოს ხმარებისას თქვენ მიმზიდველი და მსუბუქი არომატი არ მოგშორდებათ. სუნამო ჯოგს გრილ ადგილას შეინახოთ. გაუსხნელი ფლაკონი მაცივრის ბოლო თაროზეც შეგიძლიათ მოათავსოთ. თავახდილი ფლაკონიდან იგი შეიძლება აორთქლდეს.

ლიურად რბილი ჯაგრისით მასაჟს იკეთებს. **ჯულია როზარტის** თავისი მშვენიერი თმის ფერს ხშირად იცვლის და შედეგად რომ არ გაუფუჭოს, პარიკმხერი ყოველი შედე-ბვის წინ კალციუმითა და სხვა სასარგებლო ნივთიერებებში გაჯერებულ მკვებავ ზეთს უსვამს თავზე და ნახევარი საათი ფენის ქვეშ აჩერებს.

გართლა რა სურთ გეგაგახვას?

სამმა ინგლისელმა — ეტიმმა, ფინანსისტმა და ადვოკატმა — გამოსცა წიგნი „რა სურს მამაკაცს“, რომელშიც უმხელენ ძლიერი სქესის რამდენიმე საიდუმლოს.

აინუნში ნუ ჩაადგებთ მის სიტყვებს.

რა უნდა გააკეთოთ პირველი შეხვედრის დროს

თავი მოაჩვენეთ დამყოლ, მოსიყვარულე, მზრუნველ არსებად; მიეცით უფლება, გცეთ პატივი; აკოცეთ ლოყაზე გამოშვებულბებისას; თუ მამაკაცს მართლა მოსწონხართ, ის მოისურვებს ყოველდღე თქვენს ნახვას, და-გირეკავთ სამსახურში და გვიან ღამით — შინ. მოგიყვებათ თავისი მშობლების შესახებ და გაგაც-ნობთ კიდევ მათ;

თუ თქვენი მიტყუება უნდა, არასოდეს მი-ატოვებს მშაკაცებს და ქეიფს და არ წამოვა თქვენთან გასასიერებლად. ყველა შეხვედრაზე სექსზე გელაპარაკებათ. თუ ნ თვის შემდეგ არ გათხოვთ ხელი, შეიძლება ვერც ეღიროთ მის-გან ამას, ვინაიდან ის იმ კატეგორიის კაცია, ვისაც სიკვდილივით ეშინია თავისუფლების დაკარგვისა.

წიგნის ავტორები მანდილოსნებს ურჩევენ, არასოდეს დაწებდნენ მამაკაცს პირველსავე შეხ-ვედრაზე. გახსოვდეთ, მამაკაცები ქალებთან დამოკიდებულებაში უფრო მკაცრი მორალ-ისტები არიან, ვიდრე საკუთარი თავის მიმართ. როცა ქალი უნდა ღუგება ლოგინში, ფიქრობენ, ალბათ ასე იქცევა ყველასთან.

მამაკაცები ძალიან ეჭვიანები არიან. ისინი ხომ სულში მესაკუთრენი ბრძანდებიან. ეშინი-ათ ქალების, სილაპარაკე გაცილებით მნიშვნელო-ვანია მათთვის, ვიდრე ჭკუა.

და კიდევ: არ უყვართ ქედმაღალი და გოროზი ქალები...

გეა ლომიძე

გაგაოგნაზალი ცსოვალთა საგაარო

●●●ახლახან აესტრალიელი მკვლევარე-ბი გააოცა თაგუნამ, რომელსაც შეუძლია ზედიზედ 12 საათი დახარჯოს სექსზე და ჰყავდეს 16 პარტნიორი ერთდროულად. მამარი თაგვები ასეთი თავდავინყებულ სიყვარულის შედეგად საოცრად იკლებენ წონაში და ქაჩლდებიან — მთლიანად სცვივით ბენვი, ხშირად კვდებიან კიდევ, მაკე მდედრები კი შესანიშნავ განწყობაზე არიან და მშვიდობიანად აგრძელებენ შთამომავლობას.

●●●ყველაზე ნაყოფიერი არსება არის საშრეთ-აფრიკელი ჭიანჭველების დედოფალი — ტერმიტი, რომელიც დღეში 30 000 კვერცხს დებს. ცნობილია, რომ ჭიანჭველები ძალიან ღონიერები არიან, მაგრამ მათ შორის რეკორდსმენი მინც იაბონური ჭიანჭველაა, რომელიც 0,004 გ-ს იწონის და შეუძლია ირბინოს ისე, რომ პირში ვაკვოს საგანი, რომელც ნ-ჯერ ალემატება მის წონას, ან გაათრის 25-ჯერ მიმე სარჩო.

●●●მწერებს შორის ყველაზე დღეგრძელია ტარაკანი. მას შეუძლია 9 დღე იცოცხლოს თავმოგლეჯილმა ნერვიული დაბოლოებების წყალობით, რომელიც მთელ მის სხეულზეა განლაგებული.

●●●გაინტერესებთ რატომ არ ხვდება ობობა საკუთარ ქსელში? იმიტომ, რომ ეს ჭკვიანი მწერი მთელ თავის სხეულს გან-

საკუთრებულ სრიალა აპში ახვევს.

●●●დიდი ხნის მანძილზე იმტრევდნენ თავს ამერიკელი მეცნიერები, თუ როგორ ახერხებს პანია კალიფორნიული ხელიკი გეკონა სირბილს ჭერზე ისე, რომ არ ჩამოვარდეს. მხოლოდ ახლა, სპეციალური მიკროსკოპის მეშვეობით, დადგინდა, რომ მას თათებზე აქვს მილიონობით უწვრილესი, ზემოდან პანია ბალიშებით დაფარული ბუსუსი, რომლითაც ზედაპირს ეჭიდება.

●●●გინდათ იცოდეთ, რის ხარჯზე ახერხებს ჩიტი კოლიბრი ერთ ადგილას გაჩერებას პაერში, როცა ყვავილის წვინთ იტკბარუნებს პირს? — თურმე მსოფლიოში ეს ყველაზე პატარა ფრინველი წამში ფრთების 80 აქნევას ასწრებს და საათში 260 მილის სიჩქარით მიქრის. ასეთ მოძრაობას ვერ იჭერს ადამიანის თვალი. ეს ჩიტუნა წამდელი ენერგეტიკული გიგანტია, მისი კუნთები ღონით 10-ჯერ აღემატება ადამიანისას.

●●●მსხვილმა ცხოველებმაც გამოიჩინეს თავი. მაგალითად, სპილოს ხორთუმით შეუძლია იატაკიდან ნემსის აღება. ორანგუტანგი ერთადერთი ცხოველია, რომელსაც თითის ანაბეჭდები აქვს, როგორც ადამიანს. ხოლო ყველა პოლარული დათუნია რატომღაც ცაციაა.

გარდანი

უხნაური საღაპი

ჟინებით ურჩევნ დღეში 2-საათიან მოციონს. პრეზიდენტი ჯოხით დადის, ამიტომ ერაყული ქრონიკა არასოდეს უჩვენებს ხალხს „მხნედ მიმავალს“ — კადრში სულ ცოტა ორ ნაბიჯს თუ გადადგამს. ზოგჯერ კურდღლებზე ნაინადირებს თურმე. უმკაცრეს დიეტას იცავს — ეტანება თევზს, ხილს, ბოსტნეულსა და სალათებს. ჭამს ძალიან ცოტას, მიუხედავად იმისა, რომ ტანად ზორბაა. სადილს ერთ ბოკალ ვარდისფერ ღვინოს აყოლებს, ოღონდ ახლობლების წრეში. ფართო საზოგადოების წინაშე ამას არასოდეს აკეთებს — ისლამი ალკოჰოლის მოხმარებას უკრძალავს.

საღამო ლიტერატურის დიდი მოყვარულია. უპირატესობას ანიჭებს არაბულ და მსოფლიო კლასიკას, რომანებს ძლიერ პიროვნებებზე. სამაგიდო წიგნად დღეს შეიძლება ჰქონდეს „ბერიკაცი და ზღვა“, ხვალ კი პიუზოს „ნათლია“. პოლიტიკურ კერძად ჩერილი ჰყავს. თვითონაც სცადა ლიტერატურაში ბედი — რამდენიმე რომანი აქვს დაწერილი. ამბობენ, ბევრი კითხვისაგან ცუდი მხედველობა აქვს. ოღონდ, სხვათა დასანახად სათვალეს არ ხმარობს.

ძალზე შრომისმოყვარეა. დრო წუთებდა აქვს დაყოფილი — ამიტომ მუდამ თან დააქვს დღიური. ბოროტი ენები ამბობენ, ზოგჯერ მნიშვნელოვანი შეხვედრისას გაიპარება თვალის მოსატყუებლად და 1 საათის შემდეგ ისევ ბრუნდება და თანამოსაუბრეებთან მოლაპარაკებას ისე აგრძელებს, ვითომ საუბარი არც გაეწყვიტოს.

დიდი ინტერესით ეცნობა მსოფლიოს ახალ ამბებს, უყვარს ამერიკული მხატვრული ფილმები, განსაკუთრებით, ჯაშუშებზე.

ერაყელი დიქტატორის მუღღე მისი ბიძაშვილი საჯიდაა. იგი სადამის ბიძის და პოლიტიკური გზამკვლევის ქალიშვილია. მათ ორი ვაჟი და სამი ქალიშვილი ჰყავთ. ამბობენ, სადამს უკანონო შვილებიც ჰყავს, განსაკუთრებით, ქალწულები უყვარსო, მაგრამ ამ ქორების დამადასტურებელი ფაქტები, ჯერჯერობით, ვერ მოიძიეს.

ერაყელი დიქტატორი თავისი ქცევით, ცხოვრების წესით, პოლიტიკური შეხედულებებით მტკიცე ნებისყოფასა და ძალას ავლენს. აშკარად აჩვენებს მტრებს, — მის ძალაუფლებას ერაყში ვერავინ შეარყევს.

ენო პლანეტი №37

● მოსკოვი

ექსპრეს გადარიცხვები

უხნაური ფულადი გზავნილობი

რუსეთსა და საქართველოს შორის

ფიზიკური პირებისთვის!

დრო — 5 წუთი

ლირებულება — თანხის 2%

გალუტა — ანუ დოლარი

ფილიალური და საკანონ-მანგარე

თბილისში: ჭავჭავაძის გამზირი №39ა (სათარ ბანკი), ტელ: 25-14-50 ინგოროვას ქ. №8, ტელ: 93-89-23, ირ. აბაშიძის ქ. 24, ტელ: 25-06-13, მელიქიშვილის ქ. 1 (ფილარმონიასთან), ტელ: 98-34-11, ცაბაძის ქ. 8, ტელ: 93-58-77, თელავის ქ. 20 (შერატონ-მეტეხი პალასი), ტელ: 77-85-37, ● თბილისი

რუსეთის ფილიალი: მესხიშვილის ქ. 1ა, 824 15-05-90, ფოთის ფილიალი: აღმაშენებლის ქ. 57, 829 32-22-04, ძუთაიის ფილიალი: ფალიაშვილის ქ. 4, 823 14-11-43

ბანკი ქართუ

ულაგაზის ქალი-ფარაონის სახელი 2000 წელი უხნოპი იყო

როდესაც სიტყვა ჩამოვარდება ძველგვიბტელ ქალებზე, მესიერებაში უმაღ ამოტვტივდება ან ლეგენდარული დედოფლის კლეოპატრას სახე, ან ნეფერტიტის მომზიბლავი იერი. ნილოსის ცივილიზაცია ამაყობს დედოფალ ჰატშეფსუტით, რომელიც გონიერებითა და სილაშხით სჯობნიდა თავის ცნობილ თანამემამულეებს. იგი იყო პირველი და უკანასკნელი ფარაონი-ქალი.

პორტრეტებზე ჯერ კიდევ ბავშვობისას ის გამოსახულია მამაკაცის სამოსითა და წვერით, ბრიტანელი მეცნიერები, რომლებიც ეგვიპტურ იეროგლიფებს შიფრავდნენ, ამ ფაქტმა პირდაპირ გაავალ. თავიდან მათ ჰატშეფსუტი მამაკაცი-ტრანსესუალი ეგონათ. 2000 წელზე მეტ ხანს მისი სახელი უცნობი იყო. მხოლოდ ახლახან აღმოაჩინეს ეგვიპტოლოგებმა ფარაონი-ქალის ცხოვრების ბევრი დეტალი.

— ჰატშეფსუტი ფარაონების ეპოქის ყველაზე ცნობილი ფიგურაა, — ამბობს ბრიტანელი არქეოლოგი ჯოის ტილდსი, რომელმაც წიგნი მიუძღვნა ფარაონ ქალს. წიგნი ბესტსელურად იქცა.

9 სექტემბერს ვენეციაში გაიხსნა ექსპოზიცია „ფარაონები“, სადაც თუთმოს I-ის, ამენმოტეპის, ტუტანჰამონისა და რამზეს II-ის ქანდაკებების გარდა, წარმოდგენილი იყო ჰატშეფსუტის სკულპტურა, თანაც მას მთელი დარბაზი მიუძღვნეს — ყველაზე დიდი და მდიდრული. ჰატშეფსუტმა 12 წლის ასაკში დაკარგა მამა — თუთმოს II, რომელსაც ქალიშვილის გარდა, მცირეწლოვანი ვაჟიც ჰყავდა. საყვარელი მამის ანდერძის თანახმად, გოგონა, იმისათვის, რომ ტახტზე ასულიყო, ცოლად გაჰყვა თავის ნახევარძმას — ეგვიპტეში ეს ჩვეულებრივი მოვლენა იყო — სამეფო ოჯახების წევრები ღმერთების ნათესავეებად ითვლებოდნენ და არ ჰქონდათ უფლება, სისხლის მდებარეობით შერევსა. ამ გზით ფარაონები ცდილობდნენ შენარჩუნებინათ ძლიერება და სიმდიდრე. თავისი მხოლოდ ნახევარი დიდებული წარმომავლობის მიუხედავად, თუთმოსის ვაჟმა მამისგან მემკვიდრეობით მიიღო ძალაუფლება და გახდა თუთმოს II. ჰატშეფსუტს ქმრის „თანამემკის“ როლი ეგო. თუთმოსს მასთან გაუჩნდა ქალიშვილი, ხოლო საყვარლისაგან — ვაჟი. ქმრის მოულოდნელი

სიკვდილს შემდეგ ჰატშეფსუტი გახდა ეგვიპტის ფარაონი.

მისი მმართველობის 22 წლის მანძილზე ეგვიპტე აყვავდა.

წამოიზარდა თუთმოსის ხარჭისგან ნაშობი ვაჟი. ის არ ცდილობდა ხელისუფლების წართმევას მამიდა-დედინაცვლისთვის, ვინაიდან ეგვიპტელები ხედავდნენ, რომ ქვეყანას ბრწყინვალედ მართავდა ჰატშეფსუტი.

ფარაონი თვალისმომჭრელი სილამაზის ქალიც იყო: მომრგვალო სახე, მაღალი შუბლი და ნუშისებური თვალები სიბლეს და გონიერებას ასახევენდნენ. სამწუხაროდ, ჰატშეფსუტის სიკვდილის შემდეგ ეგვიპტელი მემკვიდრეები, ბრძანების თანახმად, მის სახელს შლიდნენ დოკუმენტებიდან და ნაცვლად თუთმოს III-ისას წერდნენ.

მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ დედოფალს ასე მისი ქმრის ვაჟი — თუთმოს III კი არ მოეცემა (რომელიც ამავე დროს მისი სიძეც იყო), არამედ

მისი შთამომავლობა და თანაც არა პირადი მტრობის გამო, არამედ პოლიტიკური მოსაზრებით.

და აი, რატომ: ქალის ხანგრძლივი და ბრწყინვალე მმართველობისას აშენდა დიდებული სასახლეები და ქალაქები, უდაბნოში გაჩნდა ტბები, ეგვიპტეში მოიმარაგა ვასალები, უმაღლეს საფეხურზე ავიდა ხუროთმოძღვრული ხელოვნება, ასტროლოგია და სხვ. ეგვიპტის ფარაონი მამაკაციბი თვლიდნენ, რომ ქალმა დაამცირა ისინი, ჰატშეფსუტის ხსენებაც კი ავტორიტეტს ულახავდა მათ.

ფარაონი-ქალის არსებობის ყველა კვალი უმადურმა შთამომავლობამ მოსპო. დამლუქველი როლი ითამაშა ქარმა და ქვიშის დიუნებამც. დღემდე არ არის ნაპოვნი დედოფლის მუმიაც.

მაგრამ ათასეული წლების შემდეგ მისმა სახელმა კვლავ გაიბრწყინა. არქეოლოგების მიერ ახლახან აღმოჩენილი ობელისკზე, რომელიც ჰატშეფსუტის პატივსაცემად იყო აღმართული, მოხერხდა შემდეგი წარწერის ამოკითხვა: „ჩემს პატივსაცემად აღმართული ძეგლები გაიპოვებენ თქვენ — მომავლის ადამიანები, ჩემი ნაღვანის შესახებ“.

ოჯი

ლია ბარათი საუკუნის გეგუე ეგვლა პლესამს

ლია ბარათი ბრეტანიდან ილ-ფე-ფრანსის ოლქის ერთ-ერთ სოფელში

23 აგვისტოს გაიგზავნა და 23 აგვისტოშივე ჩავიდა დანიშნულების ადგილზე. ერთი შეხედვით ამას რა სჯობს, საფრანგეთის ფოსტა სისწრაფეში ლამის ინტერნეტს ეჯიბრება, მაგრამ ლია ბარათზე რატომღაც მელანი გახუებულია, რადგან... ბარათი 1929 წლის 23 აგვისტოს გაიგზავნა და ადრესატს წლეულს, 23 აგვისტოს ჩაბარდა. ადრესატის, მაღამ პოლ ფილის ნაცვლად, იგი მისმა 76 წლის დისწულმა ნიკოლ სერდსკიმ მიიღო. მაღამ სერდსკი კარგა ხნის წინ გარდაცვლილი დედის სახლში ცხოვრობს... ბარათი კი თავის დას ნიკოლის დედამ გამოუგზავნა ბრეტანიდან, სადაც თავის 3 წლის ქალიშვილთან ერთად ისვენებდა.

როგორ მოხდა, რომ ბარათი დანიშნულების ადგილზე ამდენი ხნის შემდეგ მივიდა, ვერავინ ხსნის.

ახალი საუკუნის დადგომის შემდეგ მსოფლიოს ფოსტებმა ზუთი, რბილად რომ ვთქვათ, „დაგვიანებული“ ბარათი მიიღეს. ოპიოს

შტატის მცხოვრებმა ერთმა ყოფილმა ჯარისკაცმა წელს, 18 ივნისს მიიღო 1945 წელს თავის მიერ მშობლებთან გაგზავნილი ბარათი. ფოქსი დედ-მამას ატყობინებდა, — მანდგან ახალწვეულთა შესაყრებ პუნქტამდე ოლუმბუსში 10 საათი ვიმგზავნეთო.

დაახლოებით 100 წელი მოგზაურობდა ინგლისში ერთი ლია ბარათი. გაგზავნის თარიღი აღარ იკითხება, მაგრამ მარკით დაადგინეს, რომ დაახლოებით 1901-1910 წლებში უნდა იყოს გაგზავნილი. ადრესატის გვარ-სახელიც გაფერმკრთალებულია, მხოლოდ წერტილის ტექსტია შერჩენილი. ვინმე ჯიჟი თავის ნათესავსა და მეგობარ ქალს, ჯოისს, ატყობინებს — კვირას ჩაიზე გვეწვია ბიძაშვილი ჯონი და 11 საათამდე დარჩა. წარმოვიდგენია, რა უცერემონიო ადამიანია?

საფოსტო სამსახურების მოუქნელობის რეკორდი 2001 წლის 21 თებერვალს დაფიქსირდა. იმ დღეს შოტლანდიის ქალაქ აბერდინში მიიღეს ავსტრალიიდან 1889 წელს გაგზავნილი ლია ბარათი. ცხადია, არავის უცდია იმის ახსნა, საუკუნეზე მეტხანს რა გზებით იარა და სად იყო იგი. ამ მისამართზე ადრესატის გვარისა აღარავინ ცხოვრობს, მათ კვალს ვერსად მიაკვლიეს.

გოკრუგ სეგტა №9

Hubbard ISA

გამართლები ადამიანებისთვის

უახლესი ტექნოლოგიებით წარმოდგენილი ახალი, იაფი და სარისხიანი ბიოდეტექტივები, ინტეგრირებული კვანძები და ერთდღიანი წესდებები

მსოფლიო დიდების

კაბარდ პი სი მის

პარტონაგუს ქვემ

თავი ტაიდუთი: წესდების გახეყება (88% -გდა) გაბანტივებულა სარისხი და სწრაფი მტკიცება. ქაშიბი ახალი სარევი და სუბპროდუქტი

საჯიშე მათმის ფარმა „შიკატი“

წამილე

თანამშრომლობისათვის აწვევს რეკონაქტურ დადგრებს.

ფაქსი: 00374154547 ტელ: 003740475483; 003741545457

რეალური თუ ჰიპოტეზური

სამედიცინო ცენტრი „ექიმი გილი“ უკვე ორი წელია ფუნქციონირებს და მრავალი მადლიერი პაციენტიც ჰყავს. ცენტრს მისი საქმიანობის უკეთ გაცნობის მიზნით ვესტუმრეთ. ჩვენი ყურადღება იქ გამეფებულმა სიმშვიდემ, წესრიგმა სისულელეებში მიიპყრო. მასპინძლობა კი, სანდომიანმა, კეთილ-ლიმილიანმა, გასაოცარი ინტელექტისა და ადამიანური სიტბოს მქონე ექიმმა — ბორის გილმა გაგვინია, სწორედ იმან, ტელერეკლამის კლიპიდან რომ გვაცნობს საკუთარი სამედიცინო ცენტრის მუშაობის თავისებურებებს.

— როგორია სამედიცინო ცენტრში მოსულ პაციენტთა რეაქცია, როცა ტელერეკლამიდან ნაცნობ პიროვნებას აქ მართლაც ხვდებიან? რატომ გადაწყვეტილია კლიპში თავად მიგვლოთ მონაწილეობა?

— ბევრს ეგონა, რომ კლიპში მსახიობი მონაწილეობდა, უკვირთ, როცა აღმოაჩინენ ხოლმე, რომ სიმამღვლეში, მე ექიმი ვარ. კლიპში თავად იმიტომ გამოვედი, რომ ვიცი, კლინიკა მაღალ დონეზე მუშაობს, რომ სარეკლამო ტყუილებს არ ვამბობ. მე არ მეშინია საკუთარი თავის ჩვენება, რადგან ვიცი ჩემი საქმე. სწორედ იმავე მიზეზით სამედიცინო ცენტრს ჩემი სახელი „ექიმი გილი“ დავარქვი.

— დავიწყეთ იმით, რომ ეფექტური მკურნალობისათვის დაავადების ზუსტი დიაგნოსტიკაა აუცილებელი, როგორაა თქვენს ცენტრში გადანეგვრებული პრობლემა?

— ჩვენი მუშაობის პრინციპი, როგორც დიაგნოსტიკის, ასევე მკურნალობის დროს ავადმყოფისადმი კომპლექსურ მიდგომაში მდგომარეობს. ძალზე იშვიათია შემთხვევა, რომ ადამიანს ერთი, ცალკე აღებული დაავადება აწუხებდეს, ჩვეულებისამებრ პაციენტს რამდენიმე პათოლოგია ერთდროულად აღენიშნება, ამიტომ ჩვენთან მოსულ ადამიანს პირველ რიგში ყოველმხრივ ვიკვლევთ. მიდგომა პაციენტისადმი ინდივიდუალურია და კლინიკიდან გამომდინარე ყველა აუცილებელი ანალიზი კეთდება. ინფექციის ზუსტი დიაგნოსტიკისთვის ჩვენ ვიყენებთ დნმ-დიაგნოსტიკის მეთოდს. ეს ულტრაბიომედიკალური კვლევის მეთოდია და პრაქტიკულად 100-ის სიზუსტით იძლევა პასუხებს, ხოლო სხვა დიაგნოსტიკის მეთოდების სიზუსტე 30-დან 70 პროცენტამდე მერყეობს. მართალია, კვლევის ეს მეთოდი საკმაოდ ძვირად ღირებულა, მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ სხვადასხვა სახის ცალკეული გამოკვლევებით ჯამში პაციენტს შესაძლოა იგივე თანხა დაეხარჯოს და თანაც შედეგი საეჭვო იყოს, ვარჩევთ ისევ ერთ და ზუსტ მეთოდს.

— საზოგადოების გარკვეულ ნაწილს ჰგონია, რომ „ექიმი გილი“ მუშაობის პროფილი სექსოლოგიური პრობლემების მოგვარებაა, მაგრამ როგორც აქ ვნახეთ, საქმე სულ სხვაგვარად

ყოფილა.

— „ექიმი გილი“ გაცილებით მეტ და მნიშვნელოვან პრობლემებზე მუშაობს, ვიდრე მხოლოდ სექსუალური პრობლემბა. ჩვენი სამედიცინო ცენტრი ფართო პროფილის მქონე დანესეზულებბაა. უროლოგია, გინეკოლოგია, პროქტოლოგია (სწორი ნაწლავის პრობლემები), სექსოლოგია — აი, მოკლე ჩამონათვალი იმ სფეროებისა, რომელშიც ჩვენი ექიმები მოღვაწეობენ.

დაავადებათა მკურნალობა კომპლექსურია, მედიკამენტოზურ თერაპიასთან ერთად აქტიურად ვიყენებთ ფიზიოპროცედურებს, ლაზერულ თერაპიას, კვან-

ტურ თერაპიას, რომლებიც აძლიერებს მედიკამენტების მოქმედებას. მაგალითად, შარდ-სასქესო ტრაქტის ინფექციების დროს, ფიზიოპროცედურების გამოყენება საშუალებას გვაძლევს, შევამციროთ ანტიბიოტიკებით დატვირთვის სიმძლავრე, შედეგად კი, მცირდება მათი მავნე გავლენა ორგანიზმზე. პროსტატიტების დროს ვიყენებთ მასაჟებს წელისა და ქვედა მუცლის არეში, ვაკუუმურ მასაჟს, ბიოელექტროსტიმულაციას (კუნთების სტიმულაცია), რაც არაჩვეულებრივ ეფექტს გვაძლევს და პაციენტის გამოჯანმრთელებაც ჩქარდება.

— რადგან წინამდებარე ჟირკვლის პრობლემას შევხეთ, იქნებ აქვე გვიაზოთ, გაქვთ თუ არა დადებითი შედეგები პროსტატის ადენომის მკურნალობისას. ადენომა სომ ასაკოვან მამაკაცთა საკმაოდ დიდ პროცენტში გვხვდება და ამ საკითხისადმი მოსახლეობის ინტერესიც დიდია, რასაც ჩვენს რედაქციაში შემოსული შეკითხვებიც ადასტურებს.

— პროსტატიტი (წინამდებარე ჟირკვლის ანთება) ხშირად სხვადასხვა ნიშნით ვლინდება — ცისტიტის, რადიკულიტის მსგავსი სიმპტომებით, პოლისიმპტომურად (მრავალნიშნანი), მაგრამ ზოგჯერ იგი სრულიად უსიმპტომოდაც მიმდინარეობს. ქრონიკული, უმკურნებელი პროსტატიტი გადადის პროსტატის ადენომაში (კეთილთვისებიანი სიმსივნე), რომელიც თანდათან პროგრესირებს და მისთვის დამახასიათებელი კლინიკით ვლინდება. ადენომის კონსერვატიული (უოპერაციო) მკურნალობა, მისი ზრდის დამუხრუჭებაში მდგომარეობს. მისი აბსოლუტური განკურნება არ ხდება, მაგრამ პროცესის შეჩერება შესაძლებელია, რაც ხშირად ოპერაციას აგვაშორებს ხოლმე თავიდან. თუ პაციენტი ჩვენთან დროულად მოდის, ჩვენი მკურნალობით დაავადების პროგრესირება ფერხდება და ავადმყოფის მდგომარეობა სათანადოდ უმჯობესდება. მაგრამ თუ ავადმყოფი დაიგვიანებს, მაშინ მკურნალობის ერთადერთი რადიკალური მეთოდი — ოპერაციაა.

— თქვენ აღნიშნეთ, რომ შარდ-სასქესო სისტემის ნებისმიერ ინფექციას მკურნალობა დღეს ქლამიდოზის ფართოდ გაფრცელებული პრობლემა ხშირ შემთხვევაში გადაუჭრელი რჩება. პაციენტი იტარებს ექიმის მიერ დანიშნულ მკურნალობას, შემდეგ იღებს ანალიზს და აღმოჩნდება, რომ იგი ისევ ინფიცირებულია.

— გვაქვს ხოლმე რთული ინფექციის შემთხვევები. როცა ანტიბიოტიკოთერაპია ქლამიდოზის, ტრიქომონაზის დროს ეფექტს არ იძლევა, პაციენტს უტარდება პლაზმადოზი (სისხლის განმწმენდა). ყველა შემთხვევაში ვატარებთ განმეორებით საკონტროლო ანალიზებს, მათ შორის ზემოთ ხსენებულ დნმ-დიაგნოსტიკას და მკურნალობას ვაგრძელებთ მანამ, ვიდრე დადებით შედეგს არ

მივიღებთ.

— ძირითადად რა პრობლემებით მიმართავენ ქალები „ექიმი გილს“?

— ჩვენთან ხშირად მოდიან ქალები საშვილოსნოს ყელის ეროზიით, რომელიც გამოწვეულია სხვადასხვა ანთებითი პროცესებით. კლინიკაში აქტიურად ვიყენებთ ინდივიდუალურად შერჩეულ მედიკამენტოზურ თერაპიას, კვანტურ დასხივებას, კრიოთერაპიას (სიცივით მკურნალობა), შედეგი ძალიან სწრაფია, თითქმის ყველა პაციენტი განიკურნა.

აქვე გეტყვით, რომ გვაქვს წარმატებული უნაყოფობის მკურნალობის სფეროში — 2 წლის მუშაობის მანძილზე გვყავს 8 ბავშვი, რომელიც ჩვენ მიერ ნამკურნალე მშობლებს შეეძინათ. მათ შორის ერთი წვილი 12 წელი იყო უშვილო. მკურნალობის პროცესში ვიყენებთ სპერმატოგენეზის (სპერმის წარმოქმნის პროცესი) გამააქტიურებელ პრეპარატებს, ფიზიოპროცედურებს, პლაზმადოზის, რომელიც საგრძნობლად ზრდის ქალისა და მამაკაცის შვილოსნობის უნარს. არის შემთხვევები, როცა მამაკაცს უვითარდება აუტოიმუნური აგრესია საკუთარი სპერმატოზოიდების მიმართ. ეს იმას ნიშნავს, რომ ორგანიზმი გამოიმუშავებს ანტისხეულებს სპერმატოზოიდების წინააღმდეგ და ებრძვის მათ. ასეთ დროს პლაზმადოზი შეუდარებელ ეფექტს გვაძლევს.

— როგორც ჩვენთვის ცნობილია, „ექიმი გილი“ უოპერაციოდ მკურნალობს სწორი ნაწლავის დაავადებებს (ბუასილს და ნაპრალს). ხომ არ აღენიშნებათ რეციდივი (განმეორებითი განვითარება) თქვენ მიერ ნამკურნალე პაციენტებს?

— სწორი ნაწლავის დაავადებებს ხშირად თან ერთვის ქრონიკული კოლიტი (მსხვილი ნაწლავის ანთება). ამასთან უნდა გავითვალისწინოთ, რომ არანამკურნალემა კოლიტმა შეიძლება გამოიწვიოს სწორი ნაწლავის დაავადების გამოვლენა. ამიტომ, აღნიშნულ დაავადებათა თანხვედრის შემთხვევაში მკურნალობა მიმდინარეობს კომპლექსურად და იწყება კოლიტის მკურნალობით.

დღეს მსოფლიოში ბუასილის მკურნალობა ოპერაციის მეშვეობით სულ უფრო და უფრო იშვიათად ხდება. ჩვენი კლინიკა ბუასილის მკურნალობისას იყენებს უახლეს მეთოდებს, როგორიცაა კვანძზე ლიგატურის დადების მეთოდი და კვანძების ელექტროკოაგულაცია. ეს არის უსისხლო, უმტკივნეულო მეთოდები და რაც მთავარია, მკურნალობის პერიოდში ავადმყოფი არ კარგავს შრომისუნარიანობას.

საერთოდ, სწორი ნაწლავის პათოლოგიის მკურნალობისას დიდი მნიშვნელობა აქვს ექიმთან პაციენტის დროულ მისვლას, მაგრამ ხშირ შემთხვევაში ადამიანები სირცხვილის თუ კომპლექსების გამო თავს იკავებენ, ვიდრე მათი მდგომარეობა კრტიკული არ გახდება.

— თქვენს კლინიკაში აქტიურად მუშაობს ტრადიციული მედიცინის კაბინეტი. რა დაავადებების დროს მიმართავთ სოლმე ტრადიციულ მედიცინას?

— ტრადიციული მედიცინის მეთოდებს ვიყენებთ ძირითადი მკურნალობის კომპლექსში, რაც ერთიორად ზრდის მის ეფექტურობას. განსაკუთრებით უნდა აღვნიშნოთ ძვალ-სახსროვანი სისტემის დაავადებების — ართრიტების, ართროზების, ოსტეოქონდროზების მკურნალობის კარგი შედეგები. ტრადიციული მედიცინის კაბინეტში გამოიყენება მანუალური თერაპია, ნერვოლოგიური მასაჟი, ფიზიოპროცედურები, ჩინური ნემსოთერაპია, სუჯოკოთერაპია, აურიკოლოთერაპია (ყურის ნემსოთერაპია), ელექტროსტიმულაცია. ჩვენთან მოდიან ასაკოვანი ადამიანები სახსრების ისეთი ღრმა დაზიანებით, რომ პერანგის გახდაც არ შეუძლიათ დამოუკიდებლად; აქ მკურნალობის შემდეგ კი, მათი მდგომარეობა უმეტეს შემთხვევაში საგრძნობლად გაუმჯობესებულია.

საუბარი რამდენჯერმე შეწყვეტილი იმის გამო, რომ ექიმ

საკონსულტაციოდ პაციენტები ელოდნენ. გადავწყვეტე ერთ-ერთ მათგანს გავსაუბრებოდი. 80 წელს გადაცილებულმა მამაკაცმა, რომელიც კლინიკაში პროსტატის ადენომის დიაგნოზით იყო შემოსული, მდგომარეობის საგრძნობლად გაუმჯობესება აღნიშნა. შემდეგ კი, ექიმს ვთხოვე, ეამბნა მის შესახებ:

— ავადმყოფი 84 წლისაა. 3 წლის წინ დაუდგინდა პროსტატის ადენომის დიაგნოზი, ვუმკურნალეთ, ჯირკვალის ზომაში აღარ მატულობს, ანთებითი პროცესიც ჩაქროა, ჩვილები მოეხსნა, ღამე აღარ დგება — მოკლედ, ოპერაცია ჯერჯერობით თავიდან ავიცილეთ.

— და კიდევ ერთი თემა — იმპოტენცია. შესაძლებელია თუ არა მისი განკურნება?

— იყო დრო, როცა ასაკობრივი იმპოტენციის განვითარება დიდი ტრაგედია იყო მამაკაცისათვის, მაგრამ დღეს არსებობს პრეპარატების მთელი რიგი, რომელიც საშუალებას გვაძლევს, დავუმართო პაციენტს ასეთ მდგომარეობაში. თუმცა, საზგასმით უნდა ითქვას, რომ ეს არის მხოლოდ დახმარება და არა განკურნება. იმპოტენციის აბსოლუტური განკურნება ბლევია. შეიძლება განკურნობადი იყოს ინფექციისაგან, ანთებისაგან, მაგრამ შეუძლებელია, 65 წლის მამაკაცს დაუბრუნო 25 წლის ბიჭის სექსუალური აქტიურობა პრეპარატების მიხმარების გარეშე.

— ძირითადად, ვინ არიან თქვენი პაციენტები? ხელმისაწვდომია თუ არა დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის ღირებულება ყველასათვის?

— ჩვენი პაციენტები ხშირად არიან საკმაოდ ცნობილი ადამიანები — შოუბიზნესის წარმომადგენლები, პოლიტიკოსები. არიან ჩვეულებრივი მოქალაქეებიც. რაც შეეხება მკურნალობის ღირებულებას, ანალოგიური კლინიკების ფასებთან შედარებით იგი დაბალია, მაგრამ ქვეყნის დღევანდელი ეკონომიკური მდგომარეობისათვის — საკმაოდ მაღალი. თუმცა, კვლევის მეთოდების ღირებულება თავად პაციენტის მომსახურების ხარჯებიდან განისაზღვრება.

— რატომ გადანეგვრებულია სამედიცინო ცენტრის მაინცდამაინც თბილისში გახსნა?

— მე ბავშვობა თბილისში გავატარე. ამიტომ, ყოველთვის აქეთ მომიწევდა გული. როცა მომიწვიეს ცენტრის გასახსნელად, ბევრი აღარ მიყოყმანია.

— თვალში საცემია პაციენტთა უშუალო და თბილი დამოკიდებულება თქვენთან. როგორ ახერხებთ ამას?

— პაციენტებთან ურთიერთობას ჩვენი პრინციპები გვაქვს. ვცდილობთ, ავუხსნათ ყველაფერი: რას ნიშნავს მის ანალიზში ესა თუ ის ცვლილება. ექოსკოპირების დროს თავად ვაჩვენებთ, სად არის პათოლოგია. ეს ნდობის მოპოვებაში გვიწყობს ხელს. მკურნალობის შემდეგ იგი ნახულობს, რომ ის ცვლილება გამოსწორდა.

გარდა ამისა, ვცდილობთ, პრობლემები არ შევუქმნათ ავადმყოფებს. მათ შეუძლიათ, სასურველ დროს ჩაენერონ მათთვის საჭირო სპეციალისტთან მიღებაზე, ამგვარად იზოგება პაციენტის დრო და ნერვები.

აღნიშვნის ღირსია თავად ექიმთა ყურადღებიანი და თავაზიანი მოპყრობა ავადმყოფებისადმი. ჩვენთან ყველა ექიმი სერტიფიცირებული და მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატია. ასე რომ, „ექიმი გილი“ ყოველმხრივ აკმაყოფილებს თანამედროვე სამედიცინო ცენტრისთვის საჭირო მოთხოვნებს. იმედია, თქვენი ჟურნალით მიწოდებული ინფორმაცია სრულყოფილ წარმოდგენას შეუქმნის მკითხველს ჩვენს საქმიანობაზე. „ექიმი გილი“ ყველას გელით! ჩვენი ტელეფონები:

25-27-09; 29-05-25.

თამარ მამაკაშვილი

R

პირის პალიზა

რა არის ნარკოზინა? როგორია მის მიმართ განვითარებული დამოკიდებულების მექანიზმი? როგორ ამოვიცნოთ ნარკოზინა?

ლ. ჭელიძე, თბილისი

ნარკოზინა დაავადება არ არის. იგი ადამიანის, პიროვნების ტოტალური რღვევაა, რომელსაც უმეტეს შემთხვევაში თან ახლავს ჯანმრთელობის დაზიანება და სიცოცხლისათვის საფრთხის წარმოადგენს. ნარკოზინა თანდათან ხდება ფსიქოტურად გაუნონსწორებელი, კარგავს მეგობრებს, ოჯახს, სამსახურს.

ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოხვედრის შემდეგ, პალუცინოგენები „ტვინს ახმობს“, ამცირებს ადამიანის ინტელექტუალურ შესაძლებლობებს, ინვესტირებს ფსიქიკურ დამოკიდებულებას.

მუდმივი სტრესების დროს სულ უფრო მეტი ადამიანი იყენებს ტრანკვი-

ნევეტს „კაიფს“, ის ისევ ხდება „აქტიური“.

დააკვირდით თქვენს ახლობლებს, შეიძლება ნარკოტიკებთან მათი კავშირი ადრევე აღმოაჩინოთ, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია. მამ ასე:

— თქვენი შვილი „ჩაკეტილი“ ხდება, ქრება ადრე არსებული „ფსიქოლოგიური კონტაქტი“.

— მეტ დროს ატარებს სახლის გარეთ, ბრუნდება მაშინ, როცა ყველას სძინავს.

— შეიცვალა ძილის რიტმი და გამოფხიზლების დრო. გვიან წეება და სძინავს ჩვეულებრივზე მეტხანს, ან ვერ იძინებს (იყენებს სტიმულატორებს).

— სწავლაში ჩამორჩა, აცდენს მანამდე საყვარელ ღონისძიებებს, ჩვევებს — ფეხბურთის მატჩს, ვარჯიშს...

— იკლებს წონაში, თუმცა ადრინდელად იკვებება.

გახსოვდეთ! კანაფის მომხმარებელი ერთ ჯერზე ძალიან ბევრ საკვებს მიირთმევს.

— ეცვლება გუნება-განწყობა: არ შეეფერება მიმდინარე სიტუაციებს, უმიზეზოდ ღიზიანდება, მუდმივად უგუნებოდაა.

— სულ უფრო მეტ თანხას გთხოვთ, თანაც შენაძინ არ ჩანს.

— უჩნდება ახალი საუბრობო მეგობრები. მათთან საუბარი ჩურჩულით მიმდინარეობს.

— თქვენ ნახულობთ შპრიცს, ამჟღავნებს, აბებს, გამხმარ ბალახსა და ფხვნილს, ნებოს, სიგარეტს.

ნარკოტიკული თრობის ნიშნები

— გაფართოებული ან შევიწროებული გუგები, მბრწყინავი, ნითელი ან მღვრიე თვალები. ნახევრად ჩამონეული ქუთუთები;

— მოძრაობა და მეტყველება — მთვრალი ადამიანისთვის დამახასიათებელი, მაგრამ არ იგრძნობა ალკოჰოლის სუნს;

— ასდის კანაფის, აცეტონის, ნებოს ან ბენზინის სუნს;

— ძილქუში. ფეხად ან მჯდომარე ჩაძინება, ზოგჯერ თვალისა და პირის დაზიანება, ეიფორია;

— სახის განითლება, ან სიფერმკრთაღ მოყვითალო ელფერი;

— სახის, ცხვირის წერის, შუბლის, მთელი სხეულის ფხანა;

— ოფლიანობა, კიდურების კანკალი;

— გონებადაფანტულობა ან ჩაფიქრებულობა;

— გულისრევასა და ღებინებაზე ჩივილი;

— უმიზეზო სიცილი;

— ნანესარი ვერსი გაყოლებით, მრავალჯერადი ან ერთი მსხვილი კვანძი, განსაკუთრებით ხშირად ეს ნიშანხარზე, მაგრამ შეიძლება იყოს ფეხებზე, ილიაში და სხვაგან.

ზოგჯერ ნარკოზინა ჩვეულების კვალის დასაფარავად იკეთებს ჭრილობებს ფეხებსა და ხელებზე.

მაია მუნგული

ნარკოზინა თაჟისა და საზოგადოების გზაზე

ილიზატორებს და ძილის მომგვრელ საშუალებებს. ესეც ნარკოზინაა და მისი მკურნალობა ძნელია.

ყნოსავენ ისეთ ნივთიერებებს, როგორიცაა ნებოები, ბენზინი და სხვები, რომლებიც ტოქსიკომანიას განაპირობებენ. ეს ძირითადად 12-14 წლის ასაკის ბავშვებშია გავრცელებული. მათ არამყარი სიარული აქვთ, გაფანტული მზერა, უმეტესეულ სახე. ამ ნივთიერებების ყნოსვა აქვეითებს ინტელექტსა და მესხიერებას.

ნარკოტიკების ინტრავენურად შეყვანა უფრო სახიფათოა. ნარკოზინაში შეიძლება „აიკიდოს“ შიდა, ვირუსული ჰეპატიტი და სხვ. მას თან ახლავს თრომბოფლებიტი, ენდოკარდიტი, სეფსისი, ხშირია სიკვდილი დოზის გადაჭარბების შედეგად.

ნარკოტიკის გამოყენებისას, ორგანიზმში მოხვედრილი ნივთიერება ერთგვარ ბიოქიმიურ პროცესში. ნარკოტიკი ინვესტირდება ჰორმონის ფუნქციის შესრულებას, რომელიც ადრე ორგანიზმის მიერ გამოშვავდებოდა. ამიტომაც, ორგანიზმი ეჩვენება რა მის მიღებას გარედან, თვითონ თანდათან ამცირებს მის გამოშვავებას. თუკი ორგანიზმის გარდაქმნის პროცესი შორს წავიდა, ნარკოტიკის მიუღებლობა ავითარებს აბსტინენციას (ცნ. „ლომკას“).

მორიგი დოზის მიღების გარეშე დარჩენილი ნარკოზინა თავს არადადამიანური ტანჯვისთვის სწირავს. ეს არა მარტო ტკივილია კუნთებისა და სახსრების, არამედ აუტანელი შემცივნება, ტკივილი მუცლის არემი დიარებით, გულის რევა, ღებინება, გამონადენი ცხვირიდან, მძიმე დებრესია, უძილობა. ზოგჯერ „ლომკის“ შედეგად ნარკოზინა თავს იკლავს.

არსებობს ფსიქიკური ნარკოზინა. ის მუდმივად ნარკოტიკებზე ფიქრობს, „კაიფზე“ ოცნებობს, რაც შედეგია მრავალჯერ განცდილი „კაიფისა“. სწორედ ეს ფსიქიკური დამოკიდებულება ართულებს ნარკოზინის განკურნებას. „ლომკის“ დაძლევაში მდიდრია ნარკოზინის ეხმარება, მაგრამ ფსიქიკური დამოკიდებულებისაგან თავის დაღწევა პრაქტიკულად შეუძლებელია.

ბოლო ხანებში ნარკოლოგიაში ხშირად გვეხვები ტერმინი „პრაქტიკური ნარკოზინა“, ნაცვლად „გამოჯანსაღებული ნარკოზინისა“. თუკი განკურნებული ადამიანი კვლავ გადა-

- SGS - მსოფლიო სექსოლოგთა ასოციაციის და ევროპის სექსოლოგთა ფედერაციის წევრი
- SGS - თანამედროვე ტექნიკური ბაზა
- SGS - მაღალკვალიფიციური ექიმი-სექსოლოგები და ფსიქოლოგები
- SGS - განკურნების მაქსიმალური გარანტია
- SGS - აბსოლუტური ანონიმურობა

ჩვენი პროფესიონალიზმი თქვენი თვითდაჯერების გარანტიაა!!!

ექიმი-სექსოლოგები, ფსიქოლოგები და ფსიქოთერაპევტები მზად არიან დაგეხმარონ ყველა სახის სექსუალური დარღვევის, ნევროზული სიმპტომების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაში.

1. სექსობრავი აქტის ჩატარების გაძნელება ან შეუძლებლობა, მათ შორის: „პროველი საქორწინო ღამის“ პრობლემები.
2. სექსობრავი აქტის განხერხდლევა ან ნაადრევად დაშვება.
3. იმპოტენციის ქირურგიული მკურნალობა, ასოს ზომების მომატება.
4. კონფლიქტები ოჯახში და მის გარეთ.
5. დებრესია, ძილის დარღვევა, აკიატება და ენერგეტიკული დაქვეითება.
6. კონტაქტის შიში და ურთიერთობის პრობლემები.

ფსიქოლოგიური და სექსოლოგიური სამსახური SGS

თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. №5 (ყოფილი „დეკომბინატი“), მე-2 სართ. კაბ. 21-22-23-24. ტელ: 29-34-39. მადება 10-19 სთ-მდე

რა საჭიროა ცილა?

ახალი კუნთოვანი ბოჭკოების შესაქმნელად. ცხოველური ცილები, მცენარეულისგან განსხვავებით, უფრო მნიშვნელოვანია, რადგან ისინი შეიცავენ შეუცვლელ ამინომჟავებს. ამასთან, ცხოველური წარმოშობის საკვები უფრო მდიდარია ცხიმებით, რაც მათ კალორიულობას ამაღლებს. ამის მიხედვით, დიეტის დროს მიზანშეწონილია, შევუნაცვლოთ ერთმანეთს ცხოველური და მცენარეული ცხიმები, ნახშირწყლები და უჯრედისეტი ასეთი შეფარდებით: 60-40%, რაც უზრუნველყოფს ორგანიზმს შეუცვლელი ამინომჟავებით და ხელს შეუშლის ცხიმების დაგროვებას და ქოლესტერინის წარმოქმნას.

თვალსაზრისითისთვის შემოგთავაზებთ ენერგეტიკული სალათის (4 ულუფა) საჭირო პროდუქტების რაოდენობას: 350გ ბრინჯი, 4 ძირი მწვანე ხახვი, 2 ც ტკბილი წინაპა, 100 გ ქიშმიში, 225გ მოხარშული სიმინდი, 100გ კანკალილი ნუში. ეს სალატი შეიცავს 612 კკალს, 13გ ცილებს, 13გ ცხიმებს, 119გ ნახშირწყლებს, 4,4გ უჯრედისეტს.

ნათუა ი. ჟიზნ

მრავალსახეობა ვაშლის

— ვაშლის განტვირთვის დღეები სასარგებლოა არა მხოლოდ მსუქნებისთვის. აღმოჩნდა, რომ ეს სასარგებლოა გულის უკმარისობის და უძილობის დროსაც. დღის განმავლობაში რეკომენდებულია 5-6-ჯერ მიირთვათ 1,5-2 კგ არამწვანე ვაშლი. კვირის მანძილზე ვაშლის დღე შეგიძლიათ 2-ჯერ გაიმეოროთ.

— ბრონქიტისა და ქრონიკული ხველის დროს სასარგებლოა გახსნილი ვაშლი, წვრილად დაჭრილი ხახვისა და თაფლის ნახავი თანაბარი წილით. ეს ნახავი უნდა მიიღოთ 1 ჩ/კ ჭამის წინ.

— კუჭ-ნაწლავის დაავადებისა და ყაბზობის შემთხვევაში ყოველ დღე უზნოზე უნდა მიირთვათ 2-3 ც ვაშლი. ანდა ორი კვირის მანძილზე სადილის და ვახშმის დროს ჩაიტკბარუნოთ პირი შემწვარი ვაშლით.

— იოდის ნაკლებობა ორგანიზმში ადამიანზე ცუდად მოქმედებს. ამიტომ მიირთვით ყოველდღე 2-3 ვაშლი, აუცილებლად თესლთან ერთად. ეს აგინაზღაურებთ იოდის

ყოველდღიურ ნორმას. — დაღლილობისა და გადაღლილი თვალების დაძაბულობის მოსახსნელად მოიქეცით შემდეგნაირად: შეწვით ერთი ვაშლი, შემდეგ ჯერ კიდევ თბილი გახეხეთ ფაფის დონემდე, გაახვიეთ მარლაში და დაიდეთ ქუთუთებზე. — მთავე ვაშლით მოიცვილეთ მეჭექს. ვაშლის 3-4-ჯერ დაისველეთ მეჭექსი. ერთი კვირის შემდეგ იგი დაპატარავდება და მოძვრება. სასასმელად აუცილებელია ახალ-ახალი წვენი.

კალიდოსკოპი №40

ქარაულის სითხით

ხალეების, მეჭეჭების, პაპილომების, გემანგეომების და სხვა კანის დაავადებების მკურნალობა გარანტიით.

მედიკალიზი ქიმი-ლაზერული მკურნალობა

მის: ყაზაგის გამზ. №8, (ყუბ. პავლიკი) II სარ. ბინა 24. ტელ: 38-94-51; 899-51-84-68 ლკ. №2553

მედიკალიზი

— ქსერეს-ლაზერული 15-20 წუთში;

— ქსერეს-ლაზერული ანარტურით;

— კომპლექსური მკურნალობა დღეისათვის არსებული ყველაზე თანამედროვე მეთოდებით, მათ შორის, ზოგად. გუსკოვის ანარტურით „ინტერტონი“, რომელსაც ეფექტურობით ახალი არ აქვს.

მედიკალიზი აკადემიის სპეც. პოლიკლინიკა, კაბ. №7 (სპორტის სასახლის უკან, მარჯვნივ). 10-14 სთ.

საავიზიო სანჯიკი „მედი“

აქტიურობა

ნაოქრობის განსწავლა

ბუნების კორექცია

მკერდის გაღივება

სახის კანის გახალისება

გლუფაროვასტიკა

ლიპოსაქსია

თვის გაღივება

კონტრასტული მკურნალობა

უღტრავბერითი ლიპოსაქსია

▼**სხეულის ნეზისიერა მონაქვეთზე**

▼**უგტკივნეულოდ**

▼**საუკეთესო შედეგებით**

აღ. ყაზაგის გამზ. №1 ბაღ: 25 02 02 93 89 75

აღ. ფოსტა: medith@gol.ge

იოზა ზივარს დიდი მიხეილ აქოს

მე საკუთარი თავისთვის ვიბრძვი, — თქვა იოშა ფიშერმა გერმანიაში საპარლამენტო არჩევნების დროს, — მინდა ოთხი

წელი ისევ საგარეო საქმეთა მინისტრი ვიყო.

ფიშერმა არა მარტო თავისი საოცნებო თანამდებობა შეინარჩუნა, არამედ გადაარჩინა შრედერის მთელი მთავრობა. ახლა ფიშერი კოალიციის მოლაპარაკებებში უფრო თამადაყენებს თავის მოთხოვნებს და, როგორც ჩანს, მომავალში მარტო საგარეო საქმეთა

მინისტრობით არ დაკმაყოფილდება; იგი, როგორც ვიცე-კანცლერი, საშინაო პოლიტიკაში ჩაერევა და რეფორმების გატარებისთვის იზრუნებს. დღეს ფიშერს გერმანიაში „იდუმალ კანცლერს“ უწოდებენ. ის და შრედერი პოლიტიკური პარტნიორები არიან, მაგრამ არა — მეგობრები. ფიშერმა იცის, რომ ძალაუფლების მოყვარული შრედერი კონკურენტებს ვერ იტანს, მას კი თავზე ხელს იმიტომ უსვამს, რომ ფიშერი ხალხს უყვარს და მოსახლეობის 75%-ს უნდა, იოშა ფიშერმა გერმანიის ცხოვრებაში უფრო მნიშვნელოვანი როლი ითამაშოს.

შტერნი

„კაკაოს ომი“

დასავლეთ აფრიკის სახელმწიფო კოტ დ'ივუარში განვითარებულმა სამხედრო-პოლიტიკურმა დაპირისპირებამ მსოფლიო ეკონომიკასაც შეიძლება ზიანი მიაყენოს. მეტიც — შესაძლოა მილიონობით ადამიანი კაკაოსა თუ შოკოლადის გარეშე დარჩეს. საქმე ის არის, რომ კოტ დ'ივუარი მსოფლიო ბაზარს აწვდის კაკაოს 40%-ს. კრიზისის დაწყებისთანავე კაკაოზე ფასებმა ავტომატურად იზარს, მარტო ერთ დღეში ნიუ-იორკის სავაჭრო ბირჟაზე 4%-ით გაძვირდა. მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტი ლაურენტ გბაგბო აცხადებს, — ჯარი მე მემხრობა და კრიზისს რამდენიმე თვეში ჩაეპრობო, ექსპერტებს ამის მაინცდამაინც დიდი იმედი არა აქვთ. მეამბოხებმა ორი დიდი ქალაქი აიღეს. ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე წვავენ და ამტკიცებენ სატვირთო მანქანებს, ხოლო მძღოლებს სასტიკად სცემენ. კოტ დ'ივუარში რკინიგზა არ არის და კაკაო მხოლოდ სატვირთო მანქანებით გადააქვთ. დღეისათვის თითო-ორი მძღოლი თუ ბედავს ტვირთის გადაზიდვას, ისიც სამთავრობო ჯანსაღების თანხლებით. ბრძოლები მეამბოხეებთან არ წყდება და ის უკვე „კაკაოს ომის“ სახელით მოიხსილავს, რომელსაც ასობით ადამიანის სიცოცხლე ეწირება, კოტ დ'ივუარი შემოსავლის მთავარ წყაროს კარგავს, ხოლო დასავლური ბაზარი — „საშოკოლადო კრიზისის“ წინაშე დგას.

ნიუზუიკი

მოკლედ

ნოვალის პრეზიდენტი მედიცინისა და ფიზიოლოგიის დარგში მიენიჭა ორ ბრიტანულს — 75 წლის სიდნეი ბრენერსა და 60 წლის ჯონ სალსტონს და ერთ ამერიკელს — 55 წლის რობერტ პორვიცს. ექსპერტებს მიაჩნიათ, რომ გენეტიკის დარგში მათი აღმოჩენები ხელს შეუწყობს მრავალი დაავადების, მათ შორის შიდსის, წარმოშობის მიზეზების გარკვევას.

დიდი ბრიტანეთი მთავრობა აპირებს ევროკავშირში შეიტანოს წინადადება ევროპის პრეზიდენტის პოსტის შემოღების თაობაზე. კაბინეტის ზოგიერთი წევრი ფიქრობს, შესაძლოა ტონი ბლერის თავად უნდოდეს ევროპის პრეზიდენტობა, იმ შემთხვევაში, თუ არჩევნების შემდეგ პრემიერის თანამდებობის დატოვება მოუხდება. ევროპის პრეზიდენტი ევროკავშირის 15 ქვეყნის მთავრობათა მეთაურებმა უნდა აირჩიონ და იგი პასუხს მათ წინაშე აგებს.

გაბონის პრემიერ-მინისტრმა გი ვერსოფსტადმა თავისი ქვეყნის ისტორიაში მთავრობის სახელით პირველმა მოიხადა ოფიციალურად როლიში გერმანელი ნაცისტებისთვის ებრაელების დეპორტაციის ხელის შეწყობის გამო. ჩვენ უნდა მოვიზიანოთ და ვაღიაროთ, რომ ომის წლებში ბევრი კოლაბორაციონისტი გვყავდა, — განაცხადა კაბინეტის თავაჯმა ბელგიიდან „სიკვდილის ბანაკში“ ებრაელთა პირველი ემულიონის გაგზავნის 60 წლისადმი მიძღვნილ ცერემონიაზე.

ამსტერდამში 76 წლის ასაკში გარდაიცვალა ნიდერლანდების დედოფლის ბეატრიქსის მეუღლე პრინცი კლაუს ფონ ამსტერდამი. იგი ბოლო ხანს ძალიან ცუდად გრძობდა თავს, გაზაფხულზე თირკმელი ამოკვეთეს და პარკინსონის დაავადებაც ჰქონდა.

გაბ-ისა და კოპენიზების „რომანი“ კარგა სნის წინ დაიწყო

ბერეზოვსკისა და „წითლების“ ინტერესები 1996 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში გადაეჯახა ერთმანეთს. მაშინ ბორის აბრამოვიჩი ანტიბიუგანოვური ბანაკის ერთ-ერთი ლიდერი იყო. მაგრამ ბერეზოვსკი რისი ბერეზოვსკი იქნებოდა, თუ სათადარიგო აეროდრომს არ მოიმზადებდა. 1996 წლის გაზაფხულზე ელცინის გამარჯვება ჯერ კიდევ საჭოქმანო იყო და ოლიგარქმა ციადუმლო მოლაპარაკებები დაიწყო ზიუგანოვსა და მის მომხრეებთან. მაშინ პოლიტიკური მოსკოვი ააფორიაქა „13 ოლიგარქის წერილმა“, რომელშიც ბიზნესმენი მაგნატები მიანიშნებდნენ, ქვეყნის სათავეში ვინც არ უნდა მოვიდეს, რუსეთში ცხოვრება მაინც თავისი გზით წავაო. ბერეზოვსკი და კომუნისტები 1998 წელსაც „გადაესკვნენ“ ერთმანეთს. კომუნისტები ირწმუნებიან, მაშინ პრემიერ კირიენკოს წინააღმდეგ აზვირთებულ კამპანიას ბაბ-ი აფინანსებდაო. ოლიგარქისა და კომუნისტების მეგობრობის ყველაზე პიკანტური ეპიზოდი მაინც

აღბათ ის არის, როცა კირიენკოს გადაყენების შემდეგ ბერეზოვსკიმ ამ პოსტზე ჩერნომირდინის დასმა გადაწყვიტა და ზიუგანოვის მხარდაჭერის გარანტიაც მიიღო, რა თქმა უნდა, ფინანსური დახმარების სანაცვლოდ. მაგრამ ბოლო წუთს ზიუგანოვმა უფრო სარგებანი წინადადება მიიღო და ბორის აბრამოვიჩს უგანა. სწორედ მაშინ იყო, რომ განაწყენებულმა ბერეზოვსკიმ განაცხადა — კომპარტია უნდა აიკრძალოსო.

ახლა წყენა წარსულს ჩაბარდა, თანაც ბერეზოვსკი მიხვდა, რომ „ლიბერალურ რუსეთს“ ხალხი მხარს ნაკლებად უჭერს და ისევ კომუნისტებს მიუბრუნდა. შუაგულად გახუტ „ზავტრას“ რედაქტორი ალ. პროხანოვი აირჩია, რომლის ანტიპუტინურ რომანს სწორედ ბერეზოვსკის ფულის წყალობით მიენიჭა პოპულარული პრემია. კომპარტიის ხელმძღვანელობა ბაბ-ის მობრუნებას სისარულით შეეგება — მის დიდ ჯიბეში ხელის ფათური ურიგო საქმე როდია.

იზვესტია №181

გასაქვი და ბინ ლადენი განაწყენდნენ

ამონარიდი კატარის ტელეარხის „ალ ჯაზირას“ რუსეთის ბიუროს ხელმძღვანელის პარამ ჰაზამის ინტერვიუდან.

— **თქვენი აზრით, ვინ არის დამნაშავე 11 სექტემბრის ტერაქტებში?**

— ტერაქტები სწორედ აშშ-ს აძლევდა ხელს. მთავარი მტრის ძიების საბაბით ამერიკამ ბევრი ამოცანა გადაჭრა. ცენტრალურ აზიაში მისი ბაზები არა მარტო რუსეთს და ირანს უქმნის საფრთხეს, არამედ ჩინეთსაც, რომელთანაც შესაძლო ომზეც ბევრს ლაპარაკობენ. ტერორიზმთან ბრძოლის საბაბით აშშ-ს ერაყის ნათობის ხელში ჩაგდება სურს. ასე რომ, ბინ ლადენი რომ არ ყოფილიყო, ამერიკელები ალბათ გამოიგონებდნენ.

— **ძნელი დასაჯებელია, რომ აშშ-ის სპეცსამსახურებს საკუთარი მოქალაქეები დაეჭოთ.**

— ისლამურ ჯიჰადს ამერიკელები კარგა ხანს ამზადებდნენ კომუნიზმთან საბრძოლვე-

ლად. ფაქტობრივად, ისინი აკონტროლებდნენ პაკისტანში, ავღანეთში, საუდის არაბეთში შექმნილ ბოევიკთა საწვრთნელ ბანაკებს. მაგრამ საბჭოთა კავშირი ისლამი ფანატიკოსების დაუშმარებლადაც დაიშალა. უკონტროლოდ დარჩენილმა ბოევიკებმა რისხვა თავიანთ ადრინდელ პატრონებს დაატყეს თავს. იგივე დემარტა რუსეთის ერთ-ერთი სპეცსამსახურის გამგებლობაში მყოფ შამილ ბასაევსაც, რომელიც საქართველო-აფხაზეთის ომში აფხაზების მხარეს იბრძოდა. ჩემი ინფორმაციით, მას დაპატიმრდნენ, — როგორც კი დაუდავს მოვიზიარებთ, ჩენეთის პრეზიდენტად შენ დაგვამთო, მაგრამ მოატყუეს. შესაძლოა ბინ ლადენთან დაკავშირებითაც რაღაც მსგავსი მოხდა. ვფიქრობ, ხატაბის მკვლელობაშიც ამერიკელების ხელი ურევია — ოკეანისგამღებებმა პუტინის საჩუქარი უძღვნეს.

არგუმენტი ი ფაქტი №41

აშშ-ის ადმინისტრაციის ოფიციალურმა წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ამუშავებენ გეგმას, რომლის თანახმად სადამ ჰუსეინის დამხობის შემთხვევაში, ერაყში დაწყებული სამხედრო ხელისუფლება ამერიკელთა თავგაცობით. ეს გეგმა ითვალისწინებს აგრეთვე ერაყში ლიდერების, როგორც სამხედრო დამნაშავეების, გასამართლებას და სამოქალაქო მთავრობის არჩევას. ამას კი შესაძლოა, თვეები და წლებიც კი დასჭირდეს. შევითხვავ — რა მოხდება, თუ ერაყში ამერიკის ზეწოლის შედეგად მოხდება სახელმწიფო გადატრიალება, აშშ-ის ადმინისტრაციის ერთ-ერთმა ჩინოსანმა განაცხადა — ეს შესანიშნავი იქნებაო.

ლენტი რუ

უზგაქითა და კუმიანთა შესაძლოა სავაჭრო უნა გააოწანონ

500 წელზე მეტია ორ ბალკანელ მეზობელს — უნგრეთსა და რუმინეთს შორის დაძაბული ურთიერთობაა. გეოგრაფიულად და პოლიტიკურად მათ ტრანსილვანია ყოფს. საუკუნეების წინ უნგრეთის ეს დიდი ნაწილი რუმინეთმა მიიღო. დღეს კი სწორედ თავისი მეზობლისგან, რომელიც ახლახან ნატოს წევრი გახდა, ითხოვს რუმინეთი, რომ მასაც დაეხმაროს ჩრდილოეთ ატლანტიკური ალიანსის წევრად გახდომაში. სწორედ ამ საკითხის გასარკვევად ეწვია რუმინეთს უნგრეთის პრეზიდენტი ფერენც მადა. ნოემბერში პრაღაში გაიმართება ნატოს მორიგი სამიტი, შესაძლოა რუმინეთის განცევრების საკითხი მაშინ განიხილოს.

უნგრეთი ეტყობა, მზად არის რუმინეთისთვის მხარის დასაჭერად, მაგრამ საკითხავია, რის საფასურად? უნგრეთის პრეზიდენტმა მადალმ რუმინელ კოლეგას, იონ ილიესკუს შესთავაზა — ერთობლივად ვებრძოლოთ ტერაქტურ უბედურებას, ტერორიზმს, ორგანიზებულ დანაშაულს. ვეცადოთ, ჩვენს ქვეყნებს შორის ურთიერთობის გაუმჯობესებასო. უნგრეთი საპარლამენტო რესპუბლიკაა, მისი პრეზიდენტი კი შეიძლება ითქვას, რომ ნომინალური ფიგ-

ურა. მადალას ვიზიტი რუმინეთში ქვეყნის მმართველი სოციალისტების კეთილი ნების გამოხატულებად შეიძლება ჩაითვალოს. მათი გეგმა ამგვარია: უნგრეთი რუმინეთს დაეხმარება ნატოში შესვლაში, რუმინეთი კი ტრანსილვანიელ უნგრელებს (1,4 მლნ) გაუფართოებს უფლებებს. ბუდაპეშტის ხმა ძალიან მნიშვნელოვანია ნატოში, რადგან საჭიროების შემთხვევაში, მას შეუძლია ვეტო დაადოს რუმინეთის განცევრებას.

ნოვოე იზვესტია №180

განიავი შიშის ზარს სცავენ აპერიკალებს

ეს უბედურება ორი კვირის წინ დაიწყო: ტყვიამ საპარიკმახეროს ვიტრინაში გაიარა, მაგრამ საბედნიეროდ, არავის მოხვედრია. მეორე საღამოს თავისი მანქანისკენ მიმავალი ჯეიმს მარტინი ვილაციის ნასროლმა ტყვიამ ძირს დასვა. შემდეგი მსხვერპლი 39 წლის ჯეიმს ბუქენიერი გახდა, იმავე საღამოს, მ საათზე, მანქანაში ბენზინის ჩასხმისას მოკლეს 54 წლის ტაქსისტი პრენუქმარ უალეკარი, ნახევარ საათით — 34 წლის სარა რამოსი დაცხრილეს, რომელიც ფოსტის წინ სკამზე იჯდა და გახუტს კითხულობდა; დაახლოებით საათ-ნახევარში 25 წლის ლორა ენ ლუისის-რეიერა გამოსაღმეს, სიცოცხლეს. მკვლელობები მერილენდის შტატში, მონტგომერის საგრაფოში მოხდა. ვაშინგტონში მოკლეს 72 წლის პასკალ შარლო — იგი გადასასვლელზე წევანე შუეს ელოდებოდა. შემდეგი თავდასხმა ვირჯინიის შტატში, ფრიდრიხსბურგში მოხდა, 43

წლის ქალი მძიმედ დაჭრეს, მაგრამ გადარჩა. დადგენილია, რომ აქაც „მერილენდური“ შაშხანა ტრიალებდა. ორი დღის შემდეგ კი ისევ მონტგომერში ესროლეს 13 წლის მოსწავლეს, იგი ძალიან ცუდადაა. პოლიცია ფიქრობს, რომ მკვლეელი შესაძლოა იყოს მანიაკი, რომლისთვისაც სულერთია, ვის კლავს, ან ტერორისტი, რომელიც ცდილობს ამ გზით დააშინოს ამერიკელები. ვაშინგტონისა და მისი გარეუბნების მცხოვრებლები ყოველ წუთს სიკვდილის საფრთხის წინაშე არიან. მკვლეელი ეტყობა, ჩინებული მსროლეელია, გასროლისთანავე უჩინარდება. მას შემდეგ, რაც მკვლელობა ბავშვს ესროლა, ბევრი ვაშინგტონელი შვილებს სკოლაში აღარ უშვებს, თუმცა ქალაქში და მის შემოგარენში პატრულირება გაძლიერებულია.

მანიაკის თავი 237 ათას დოლარადა შეფასებული.

ტრუდ-7

თავსალიზი — განხილვის დედაქალაქი

პალესტინის ავტონომიის თავჯდმა ისინი არაფაქტმა ხელი მოაწერა პარლამენტის მიერ ადრე მიღებულ კანონს, რომლის თანახმად სამი რელიგიის ქალაქი — იერუსალიმი, პალესტინის მომავალი სახელმწიფოს დედაქალაქად გამოცხადდება. უფრო სწორად, მის აღმოსავლეთ ნაწილში ბინას დაიდებს აღმსარულ-ბელი, საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლება.

ეს არის პასუხი ბუშის მიერ მოწონებული აშშ-ის კონგრესის საკანონმდებლო ინიცია-

ტივისა, რომელმაც იერუსალიმი ისრაელის დედაქალაქად აღიარა.

1947 წლის უშიშროების საბჭოს გადანიშნულებით, წმინდა ქალაქს განსაკუთრებული სტატუსი მიენიჭა, მაგრამ არაბეთ-ისრაელის ომის შედეგად ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რომელიც გაეროს გადანიშნულებით პალესტინისა უნდა ყოფილიყო, აგრეთვე იერუსალიმის დასავლეთი ნაწილი, ისრაელმა დაიკავა, აღმოსავლეთ ნაწილს კი, ძველი ქალაქის წმინდა ადგილებთან ერთად, იორდანია აკონტროლებდა.

1967 წლის ომში ისრაელმა ქალაქის აღმოსავლეთი არაბული ნაწილიც დაიპყრო და იერუსალიმი „ერთიან და განუყოფელ“ დედაქალაქად გამოაცხადა. ეს არ მოიწონა საერთაშორისო საზოგადოებრიობამ და იერუსალიმის სტატუსის საკითხი ლიად დარჩა.

აშშ-ის ყოფილი პრეზიდენტის წინადადებით დასავლეთ იერუსალიმი ისრაელის დედაქალაქი უნდა ყოფილიყო, აღმოსავლეთი ნაწილი კი — პალესტინისა. მაგრამ ორივე მხარის ექსტრემისტთა მცდელობით, გეგმა ვერ განხორციელდა. ბუშის ადმინისტრაცია იწონებს იერუსალიმის ისრაელის დედაქალაქად გამოცხადების გეგმას, რასაც ცხადია, დიდი ჭიდილი მოჰყვება.

მოსკოვსკი კომსომოლელი №226

ოჯალანს განაჩენი შეხებალს

ქურთი ტერორისტების ლიდერს აბდულა ოჯალანს, რომელსაც თურქეთის მართლმსაჯულებამ 1999 წელს სიკვდილი მიუსაჯა, ახლა განაჩენი შეუცვალეს. იგი სიცოცხლეს ციხეში გაატარებს. სასიკვდილო განაჩენს რომ არ ალას — რულებდნენ, არავის ეეჭვებოდა, რადგან ექსპერტები ირწმუნებოდნენ, ამას ქურთების, დიდი გამოსვლები მოჰყვებოდა. თურქეთის მთავრობას, ცხადია, ხელს აძლევდა სასიკვდილო განაჩენის სამუდამო პატიმრობით შეცვლა, მაგრამ ეს ისე უნდა გაეკეთებინა, რომ არ დაემსახურებინა თურქების რისხვა, რომელთა უმეტესობა ოჯალანის სიკვდილის დასჯას ითხოვდა. ახლა თურქეთის მთავრობამ საკუთარი ღირსების შენარჩუნების გზას მიაგნო. ქვეყანა ევროკავშირში შესვლას ისწრაფვის, საამისოდ აუცილებელი პირობაა სიკვდილით დასჯის გაუქმება, სწორედ ამ საბაბით შეუცვალეს განაჩენი ოჯალანს.

ელასტი №39

მერილის შიშის პალიზა პოლიტიკის ირგვლივ

დიდი ბრიტანეთის სახელგანთქმული პრემიერ-მინისტრის უინსტონ ჩერჩილის 19 წლის შვილთაშვილს — ემილი მაკმანუსს მიაჩნია, რომ მისი ადგილი პოლიტიკაშია და აქ მას ბრწყინვალე კარიერა ელის. წელიწადზე მეტია ემილი თავისი პარლამენტარი ბიძის ნიკოლას სოამზის თანაშემწედ მუშაობს და ყოველდღე, სამსახურში მიმავალი, წუთით მაინც ჩერდება დიდი წინაპრის ძეგლთან. ემილი მაკმანუსი პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე სწავლობს დარემის უნივერსიტეტში და დარწმუნებულია, რომ აუცილებლად გახდება დიდი ბრიტანეთის პრემიერი. დედის ბინაში მას ბევრი რამ ახსენებს თავისი დიდი პაპის უინსტონ ჩერჩილის როლს ისტორიაში — ფოტოები, სურათები, წიგნები.

მე კარგი პრემიერ-მინისტრი ვიქნები, რადგან იმას ვამბობ, რასაც ვფიქრობ და არავის ვუცხობთ ვიჩვენებ, არც ის მაინტერესებს, ეთანხმებიან თუ არა ჩემს აზრს, — ამბობს ემილი მაკმანუსი.

მოსკოვსკიე ნოვოსტი №39

რამდენიმე დღის წინ ჩემს ნათლიას ავტობუსობაზე გავეყვი. ტექნიკაში არაფერი გამეგება, მაგრამ მითხრა, მანქანის ყიდვას ვაპირებ, კარგი ფეხი გაქვს და ნამოდიო. რა უნდა მექნა, რაც შეიძლება მოვიწოდებ და კეთილი სურვილებით დახვნილული ბაზრობაზე გავეყვი. ტექნიკა არ მესმის-მეთქი, თორემ მანქანები არ მომწონს-მეთქი, არ მითქვამს. გადავირიე იქ ნანახი მრავალფეროვნებით. ჩემმა ნათლიამ ბევრი არჩია და ერთ „ოპელ ომეგას“ დაადგა თვალი. როგორც იტყვიან, მართლაც „გასისინებული“ იყო. გამეიდველს მოელაპარ-

მფლობელი ჭკვიანი და გამოცდილია, ის ავტომობილს მაშინვე ავტოსერვისში წაიღებს. კი არ ეცდება, რომ დაქოქოს და თავისი სვლით მივიდეს, არამედ სწორედ წაიღებს! იქ ნამდვილად შეძლებენ მანქანის „გადარჩენას“. ხოლო თუ პატრონმა მანქანა წყლიდან ამოღების მერე აწვალა, ან დაქოქა კიდევ, მაშინ ამ მანქანის ძრავა, ფაქტობრივად, ჯართადქცეულია. რადგანაც წყლის მოხვედრა ძრავაში გამოუსწორებელ შედეგებს იწვევს.

— როგორ შეიძლება გაცება, იყო თუ არა ძრავაში წყალი?

უჩინოდ, საქართველოში „ჩაიკრული“ პანქანები გაეოჩნდა!

აკა, ფასზე მალევე შეთანხმდნენ, გასასინჯადაც გავიარ-გამოვიარეთ და ის იყო საბუთებზე დინწყის ლაპარაკი, ჩემი დიდი ხნის უნახავი კურსელი დამეგვრა. გადამკიცნა, მომიკითხა და უცხად ჩამილაპარაკა: თუ თქვენთვის გინდათ, არ იყიდოთ და... დამეშვიდობა. გავტყერდი, ნათლიას თვალთ ვანიშნე და ჩუმად გადავეცი კურსელის ნათქვამი. ისიც, რატომღაც ენდო ჩემს „კარგ ფეხს“ და მაშინვე შეეშა გაპრილებულ ოპელს.

ბაზრობაზე ხეტილი და მანქანების თვალიერება განვგარძეთ, მალე კურსელი ისევ შემომხვდა. ახლა კი მე ვეცი და კითხვები დაგვყარ, რა გინდოდა, რას ერჩი იმ მანქანას-მეთქი. როგორც მან მითხრა (ბაზრობაზე მუშაობს და უსიამოვნება რომ არ შეხვდეს სახელის გახმაურებას მოვერიდები), ის მანქანა ქალაქ პირნიდან იყო ჩამოყვანილი. ეს ქალაქი კი დრეზდენის მახლობლად მდებარეობს და წლებადღე წყალდიდობის დროს საფუძვლიანად დაზარალდა. „ჩვეს“ „ოპელს“ თურმე მდინარე ელბის წყლებში უჭყუმბალავია დღე-ნახევარი და ამის გამო გადაწყვიტეს ის ძალიან იაფად ჩაუგდია ხელში. პატარა კოსმეტიკური რემონტი გაუკეთებია გერმანიაში და ისე ჩამოყვანია თბილისში. მართალია თავიდან ვერ მივხვდი, რა უჭირდა მანქანას, თუკი შიგ წყალი შევიდოდა, მაგრამ ნათლიის რეაქციაზე მივხვდი, რომ მართლაც სერიოზულ ზარალს გადაჩა... იმ დღეს მანქანა ვერ ავარჩიეთ და სახლებში წავედით, მაგრამ კურსელის მოთხოვნილი ამბით დავინტერესდი და საქმეში გასარკვევად ერთ-ერთ ავტოსახელსონოში შევიარე.

ზაზა გილიგაშვილი, ძრავების სპეციალისტი: — სიმართლე გითხრათ, მე ჯერ არ შემხვედრია მსგავსი მანქანა. თუმცა ქალაქში რომ საკმაოდ გამოჩნდა „ჩაძირული“ „ინამარკები“, ფაქტია. ჩვენს სახელსონოსთან რამდენიმე გადამყიდველი „თანამშრომლობს“. მანქანებს გვამოწმებინებენ, თუ საჭიროება მოითხოვს, რემონტსაც ვუკეთებთ. მათგან ვიცო, რომ გერმანიაში ბევრი მანქანა გაიყიდა ჩალის ფასად, იმის გამო, რომ წყალდიდობის დროს დაზიანდნენ.

— რა შეიძლება დაუზიანოს წყალმა მანქანას?

— მანქანის ჩაძირვის შემთხვევაში, ბევრი რამ შეიძლება გაფუჭდეს. პირველ რიგში ზიანდება ელექტროგაყვანილობა, სავალი ნაწილები, სალონი (სავარძლები, საგები და ა.შ.). ხშირად ზიანდება ძრავაც.

— ძრავა სომ პერმეტულია, იქ როგორღა აღწეს წყალი?

— ეს ყველაფერი დამოკიდებულია იმ პირობებზე, რომელშიც მოხვდა მანქანა. თუ

— ამას ყველა ვერ მიხვდება. თუ ძრავი დაზიანდა, არსებობს მრავალი საშუალება, რომ მას გარეგნულად ახლის იერი დაუბრუნდეს. მხოლოდ გახსნის შემდეგ თუ გახდება ნათელი, იყო წყალი ძრავაში თუ არა.

— მაგრამ ყველა მანქანის ძრავას ხომ არ გახსნიან?

— ხომ გითხარი, ძრავის გარდა ბევრი რამ ზიანდება. თუ კაპოტში ელექტრობა „ზავადსკოი“ წესით არ არის გაყვანილი, თუ სალონში რაიმე ლაქებია, ან მანქანის ელექტრომწყობილობების რაიმე ნაწილი არ მუშაობს, ეს მანქანა უკვე საეჭვოა. თუმცა არ არის აუცილებელი, რომ ეს მანქანა დაძირული იყოს. მსგავსი დაზიანება შეიძლება სხვა რამეზეც გამოიწვიოს.

— ფაქტია, ვიფიდე ასეთი მანქანა, რა მდგომარეობაშია?

— კარგი არაფერი, რაც უფრო ძვირ და ახალ მანქანას ყიდულობ, მით უფრო მეტ ზარალს ნახავ. არ ვლაპარაკობ ძვირად ღირებულ ძრავაზე, ელემენტარულად, უცხოურ მანქანებში ყველაფერი ელექტრობაზეა, დანახვები გაყვანილობა აუცილებლად გაფუჭდება, სალონის „აბიკვა“ დასკდება და ა.შ.

— თქვენი აზრით, როგორ უნდა ავიცილოთ თავიდან მსგავსი სათბა-ლა?

— ყველა მანქანას აქვს საბუთები, აუცილებელია ამ დოკუმენტაციის ყურადღებით შესწავლა, თუ მანქანა დატბორილი ქალაქებიდანაა, მაშინ მისი ყიდვა საშიშია.

— მათი გადაკეთება-გაყვანება არც აქ და არც გერმანიაში პრობლემას არ წარმოადგენს?

— მაშინ უნდა მიიყვანოთ საიმედო ავტოსახელსონოში და იქ შეამოწმებინოთ, ჩვენ ვიცით რაღაც „სტერეტიბი“ და არაფერი გამოგვეპარება.

ამ საუბარმა მაინც არ დამიკმაყოფილა ცნობისმოყვარეობა, ნუთუ გერმანელები იქამდე დაეცნენ, რომ გაფუჭებულ მანქანებს ჩვენ გვასაღებენ. ამის დასადაგენად ჩემს „გერმანელ“ (გერმანიაში სასწავლებლად წასულ) მეგობრებს მივწერე ელექტრონული ფოსტით. ერთ-ერთი მათგანი სადაზღვევო კომპანიაში გადის პრაქტიკას და აი, რა მიპასუხა: თურმე, წყალდიდობის შედეგად დაზიანებული ავტოტრანსპორტის აბსოლუტური უმრავლესობა დაზღვეული ყოფილა და მათმა პატრონებმა უკვე მიიღეს სადაზღვევო თანხები. თვითონ, დაზიანებული ავტოები კი ზოგი სად მოხვდა, ზოგი სად... (ყოფილმა პატრონებმა დაზღვევით ახალი მანქანები შეიძინეს და ძველის ბედი ნაკლებად ალელვებთ). ჩემი მეგობრის ინფორმაციით, „დამხრავლი“ მანქანების უმეტესობა რუსეთის უკიდვანო ბაზარზე აღმოჩნდა, თუმცა ალბათ საქართველოშიც არ იქნება მცირე რაოდენობით. ასე რომ, თუ ბაზარზე მანქანა გამოწვევად ზიანავს, ხოლო გამყიდველი კი ზედმეტად დამყოლია, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თქვენ მოეწონეთ და „მხოლოდ თქვენთვის აკლებს ფასს“, საბუთები შეამოწმეთ და აუცილებლად აჩვენეთ ისეთ ხელსაწილს, რომელმაც ყველა „სტერეტიბი“ იცის.

რუსუდან ჟორჯოლიანი

მსოფლიო სააჭრო ორგანიზაცია – რაღა ქართული ნარეობისათვის?

საქართველოში უცხოეთიდან შემოსული ათასობით დასახელების სასაქონლო პროდუქცია, სულ მალე ფიქსირებული საბაჟო განაკვეთის ნაცვლად, დიფერენცირებული გადასახადებით დაიბეგრება. ეს იმას ნიშნავს, რომ თუკი აქამდე იმპორტზე მოქმედებდა ერთი 12%-იანი საბაჟო განაკვეთი, უკვე პირველი იანვრიდან, სრულიად შესაძლებელია, პროდუქციის საკმაოდ დიდი ასორტიმენტი საერთოდ არ დაიბეგრეს, ანუ ჰქონდეს წულოვანი რეჟიმი, ხოლო ძალიან მცირე ნაწილზე კი გაგრძელდეს 30%-იანი საბაჟო განაკვეთი. ფინანსთა სამინისტრომ უკვე შეადგინა სასაქონლო პროდუქციის სრული სია, რომელიც დაახლოებით 300 გვერდს მოიცავს და მასში 6000-მდე დასახელების პროდუქციაა შეტანილი. ამ ნუსხის პარლამენტში დამტკიცების შემთხვევაში სამინისტრო მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის ერთ-ერთ მთავარ მოთხოვნას მოიცავს სისრულეში. უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში 1999 წელს გაწევრდა, ხოლო შესაბამისი დოკუმენტის რატიფიკაცია პარლამენტმა 2000 წელს მოახდინა. მაშინ ჩვენმა ქვეყანამ ისიც ივალდებულა, რომ 2005 წლამდე იმპორტზე დაწესებულ საბაჟო გადასახადებს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოეყვანა. თავის დროზე მსო-მ შეასრულა თავისი პირობა და თურქეთმა საქართველოს 80%-იანი საბაჟო რეჟიმი მოუხსნა, რითაც ქართულ პროდუქციას თურქეთის ბაზარზე (სხვათა შორის, თურქეთი რუსეთის შემდეგ ერთ-ერთი მთავარი სავაჭრო პარტნიორია), სხვა ქვეყნებთან ერთად თანაბარი პირობები შეუქმნა. ახლა, როგორც ჩანს, ჯერი საქართველოზეა. წინასწარი ინფორმაციით, საბაჟო განაკვეთები საგრძნობლად შემცირდება სათესლე მასალაზე, ხორცისა და თევზის პროდუქციაზე, ასევე ქალაქის და მუყაოს იმპორტზე. კვებისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ნაწილზე მოსალოდნელია უკვე არსებული საბაჟო რეჟიმის შენარჩუნება, მაგალითად კერძებზე, ის კვლავ 12%-ით დაიბეგრება, ხოლო ნაწილზე კი გადასახადი გაიზრდება. ასეთ პროდუქციასთან რიცხვში თამბაქოს ნაწარმიც შევა.

რაც შეეხება ალკოჰოლურ სასმელს, ამ შემთხვევაში ფიქსირებული საბაჟო გადასახადი შენარჩუნდება. იმპორტზე საბაჟო განაკვეთების ასეთ დიფერენცირებას დღეს ძალიან ბევრი მონიშნავს დეგეჟაცია. თუმცა, იმავე მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის კანონების მიხედვით, თუკი ქვეყანა ადგილზე ვალდებულია არ შეასრულებს, მათ სხვადასხვა სანქციის გამოყენების უფლება აქვთ, მათ შორის, ექსპორტის შეზღუდვისაც. ამ საკითხთან დაკავშირებით კომენტარი ვთხოვეთ პარლამენტის საგადასახადო შემოსავლების კომიტეტის თავმჯდომარეს **დავით სალარიძეს**:

— 2000 წელს, როდესაც საქართველოს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში გაწევრების შესახებ დოკუმენტის რატიფიკირება მოხდა, მას უმრავლესობამ, 196-მა დეპუტატმა დაუჭირა მხარი. დღეს კი ისეთი აუცილებელია შექმნილი, ისე ექნება ზოგ-ზოგიერთი „დამნაშავეს“, რომ პრედაპირ საოცარი სიტუაცია იქმნება. მინდა გითხრათ, რომ პარლამენტი ფინანსთა სამინისტროს ამ საკანონმდებლო ცვლილებებს დაუჭერს თუ არ დაუჭერს მხარს, ეს სიტუაციას დიდად ვერ შეცვლის. საქმე ის გახლავთ, რომ ახალი ტარიფები 2005 წელს ავტომატურად მაინც შევა ძალაში. თუ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ საქართველო მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციას ასევე შეჰპირდა, 3 წლის მანძილზე, ეტაპობრივად გადავიდოდა ახალ სატარიფო რეჟიმზე, იქნებ

ის მაინც მოგახერხოთ, რომ ზოგიერთ პროდუქტზე (ისეთზე, რასაც აქ, საქართველოში ვაწარმოებთ) არსებული მაღალი საბაჟო განაკვეთი შევინარჩუნოთ. მაგალითად, ფინანსთა სამინისტრომ იმპორტირებულ მზესუმხირის ზეთზე გადასახადი საერთოდ გააუქმა. საოცარია ასეთი დამოკიდებულება. მათ, ალბათ, დაავიწყდათ, რომ საქართველოში ზეთს ვაწარმოებთ. სხვათა შორის, აქამდე იმპორტირებს ზეთზე 12%-იანი საბაჟო გადასახადის გადახდა უწევდათ და ქართულ წარმოებას ამით, გარკვეულწილად, მაინც ვიცავდით. ახლა რაღა იქნება? კარგ დღეში არც მატყლის წარმოება ჩავარდება. იმპორტირებული მატყლის საბაჟო რეჟიმი 4%-მდე შემცირდება.

ისლა დაგვრჩენია, იქნებ მოვასწროთ და ხელი შევუწყოთ ადგილობრივ წარმოებას, რათა იგი კონკურენტული იყოს ადგილობრივ ბაზარზე მაინც.

თუ ეს არ მოხდა, ქვეყანა საკმაოდ სერიოზული პრობლემების წინაშე აღმოჩნდება. მართალია, ბაზარზე შედარებით იაფად შემოვა ნაირ-ნაირი, იგივე საკვები პროდუქტი, მაგრამ ამის პარალელურად გაჩერდება ის

ქართული სანარმოები, რომლებიც ანალოგიურ პროდუქციას ადგილზე, ადგილობრივ ნედლეულზე და ადგილობრივი მუშახელის საშუალებით აწარმოებდნენ. მათთვის საგადასახადო შეღავათები არ იარსებებს, იმპორტირებული პროდუქცია კი ისე ჩაყლაპავს, თვალსაც კი არ დაახამამებს. უფრო მეტიც, წარმოება მარტო პროდუქცია ხომ არ არის?! მის უკან მთელი ინფრასტრუქტურაა. სხვა ყველაფერს თავი რომ დავანებოთ, ბოლოს საქმე იქამდე მივა, ხალხს ფული აღარ ექნება ის იაფი, ლამაზად შეფუთული იმპორტული პროდუქცია რომ იყიდოს. ჩვენ არც იმაზე ვფიქრობთ, ხვალ და ზეგ ბიუჯეტი ვინ და როგორ უნდა შევავსო. კი ბატონო, მივესალმებით იმ პროდუქციაზე საბაჟო განაკვეთების დაწევას, რომლის წარმოებაც საქართველოს არ შეუძლია. თუმცა, ჩემი ინფორმაციით, ამ მხრივ დიდად არ შეიცვლება მდგომარეობა. მაგალითად, მსუბუქ ავტომობილებზე საბაჟო განაკვეთი ისევ 12 პროცენტი იქნება.

ვნახოთ, 2005 წლამდე არც ისე დიდი დრო დარჩა. ისიც ფაქტია, რომ ბოლო ათი წელია ქვეყანას უარყოფითი იმპორტ-ექსპორტის ბალანსი აქვს. ბევრად მეტი პროდუქცია შემოგვაქვს, ვიდრე გაგვაქვს. მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში შეიძლება მართლაც ხელი შეგვინწყოს, მსოფლიო ბაზარზე ჩვენი პროდუქცია რომ გავიტანოთ, მაგრამ თუ ჩაკვალთ დანარჩენი წარმოება, რაღა გამოვა?!

ლელა წითლანაძე

საზოგადოებრივი სალონი-მარაზი

ბილიარდის მაგიდაები

რუსული პირამიდა, პული, სნუკერი

აქსესუარები 1000 მეტი დასახელება

კიბები, ბურთები, ნათურები მსოფლიოში წამყვანი მწარმოებლებისაგან, ინდივიდუალური მიღწევა, ხელსაყრელი პირობები და მუდავათები, გარანტია

Billiardai & saluc Bilgama

ზეუსი

95-88-46; 95-57-75

თბილისი, უზნაქის ქ. 2

„ჯოხჯეროსის“ თიჩმის

მეტალოპლასტმასის

ქარ-ფანჯრები

ქალთან იაფად

ფაჩაბი: თათრი, ნახლის აქსესუარით, მუჩი მხა... რვენი პოოფილი – 3 კაპარიანი

მის: ფერაქილის 141 მ. „დიდუბის“ გვერდით

966-779; 61-32-37; 34-49-40; 899-51-51-09; 899-902-091

გას „გაოქოქი“

აწარმოებს **გაუქვით**

საშუაოაბს

სასაქონლო და

ბაქონიური

წყლის

მისაღებად

მის: პაქის ქ. 108

(საოქონო სასაქონლო უკან), ობ. 118

ბ: 33-26-75; 38-24-02

UNIFEM-ის პროექტი „ქალბი ქონფლიქტის

პრევენციისა და მშვიდობის მხანახლობი-

სათვის სახსრათ კაქასიანი“ და

ხალოვნების საერთაშორისო ცენტრი

აქსადაბს სოქიალური პლაქატის

ქონქარს „ქალბი მშვიდობისათვის“

დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ მოგვმართოთ შემდეგ მისამართზე: რუსთაველის 3, სახ. მუხეუმის შენობა, III სართ. ☎ (995 32) 93 56 85 ელ. ფოსტა: gaccenter@caucasus.net.

ცხოვრებისეული კურიოზები

როგორი ამინდაა თბილისში?..

ერთმა ჩემმა ახლობელმა დიდი ლოდინის და რიგში დგომის შემდეგ, როგორც იქნა, ახალი ბინა მიიღო ნუცუბიძის პლატოზე. კაცი სიხარულით აღარ იყო, — თბილისში ბინა მივიღეო, — ყველას ეუბნებოდა.

ახალმოსახლეობაზე მიწვეულ სტუმართა შორის ჯანსუღ ჩარკვიანიც გახლდათ. დიდებულად მოიხსნა პოეტმა. რამდენიმე ლექსიც წაიკითხა და ერთბაშად მოექცა ყურადღების ცენტრში. ამ ჩემმა ახლობელმაც გასაქანი არ მისცა, ხომ მაგარი კაცი ვარ, ბატონო ჯანსუღ, თბილისში ოთხობ-ნეობდა.

თახიანი ბინა „გავაჩალიჩეო“. იმდენჯერ ასხენა თბილისი, შეაწუხა მოწვეული სტუმრები და რაღა თქმა უნდა, პოეტიც.

ბოლოს კი, როცა ქეიფი დასასრულს უახლოვდებოდა და გვარიანად შექეფიანებულმა მასპინძელმა კიდევ ერთხელ დასჭექა, თბილისში ბინის მიღება თქვენ ადვილი საქმე ხომ არ გგონიათო, ბატონმა ჯანსუღმა თამადას სხვათა შორის ჰკითხა, — ნეტა ახლა მაცოდინა, როგორი ამინდია თბილისშიო!..

ვაჟა გაგაშელი, თბილისი

„უბილის ექიმი“ ხარლენა

სოფელ საბათლოში, დედოფლისწყაროს რაიონში, მდინარე ალაზნის პირას, აზერბაიჯანის საზღვართან დაახლოებით 100 ოჯახი ცხოვრობს, ძირითადად სომხები, თანაც რაიონული ცენტრიდან მლიერ მოშორებით. სოფლის ირგვლივ ზამთრის საძოვრებია, სადაც შემოდგომიდან გაზაფხულამდე იზამთრებენ აღმოსავლეთ საქართველოს მთიანი კუთხეებიდან ჩამოსული მესაქონლეები.

ეს ამბავი ამ თორმეტიოდე წლის წინ მოხდა. ერთ დღეს სოფლის ბირჟაზე (ვირების მოედანსაც ეძახიან) მოვიდა ერთი ყბაახვეული აზერბაიჯანელი მწყემსი და კბილის ექიმი იკითხა. ჩვენს სოფელს სტომატოლოგი კი არა, ექიმი საერთოდ არა ჰყავს. ბირჟაზეც არაა ერთმანეთს გადახედეს და მეთევზე კარლენასთან გააგზავნეს, უთხრეს (მთელი სერიოზულობით), ჩვენი სოფლის კბილის ექიმი ვგარისო.

კარლენა ეზოში იდგა და სათევზაო ბადეს ქსოვდა. წინა დღეებში ალაზანი ადიდებულიყო და მისი ფაცერები მოეშალა, ამიტომ უგუნებოდ იყო, თანაც, როგორც ყოველთვის, იმჟამადაც ნაბახუსევი გახლდათ. როდესაც უცნობმა მწყემსმა ჰკითხა, კბილის ექიმი თქვენა ხართო? თავი მაღლა არ აუწევია, კითხვითვე უპასუხა, ვინ გამოგაგზავნაო. რომ გაიგო, ბირჟაზეც იყავი იქნებო, მწყემსს უთხრა, გააღე პირიო. ისიც დაემორჩილა. კარლენამ ანკესიდან მოხსნა კაპრონის ზონარი, გამოაბა დაზიანებულ კბილზე, თან ჩაილაპარაკა, ამ ზონრით ალაზნიდან 10-კილომანი ლოქოც ამომითრევიო. მწყემსი მუხლებზე დააყენა, ზონრის მეორე ბოლო ფეხზე გამოაბა და უთხრა, ახლა თათრულად ილოცე და კბილი ისე მოგძვრება, ვერც გაიგებო. თათარმა ხელები მიიტანა შუბლთან და დაწოქილმა ლოცვა დაიწყო. ამ დროს კარლენა უწინდან მიეპარა და გამეტებით წიხლი ამოჰკრა, „პაციენტი“ მინაზე გაიშლართა და კბილიც ისე მოსძვრა, ტკივილი არც უგრძნია.

ბირჟაზე გაოცებულმა ერთმანეთს გადახედეთ, როცა უკან მობრუნებულმა მწყემსმა მაღლობა გადაგვიხადა — ერთი კვირა არ მძინებია, ისე მანუხებდა კბილიო.

ვანო მოსიანი, სოფელი საბათლო, დედოფლისწყაროს რაიონი

ჩვენი სპეციალი

მიხო მოსკოვში მცხოვრებ შვილთან და შვილიშვილებთან მისი მატარებელი. კუპეში მის გარდა მხოლოდ ერთი რუსის ქალია. გაიცნეს ერთმანეთი, ისაუბრეს, აქიური-იქეთური და უცებ მიხო ეკითხება თანამგზავს:

- გინდა, წითელი ნიანგი გაჩვენო?
- წესიერად ილაპარაკეთ!
- გაჩვენებ, რა, წითელ ნიანგსა, პა?
- ზრდილობას მოუხმეთ, თორემ გამცილებელს დაგუდასებ!
- რა იქნება, რო ცალი თვალით

მანც შახელო?!

ქალმა წივილ-კივილი ატეხა და გამცილებელს უხმო.

— რა ხდება, მოქალაქე, ქალბატონს რატომ აწუხებთ?!

— რას ვაწუხებ, კაცო, შვილიშვილთან გასაბერი ნიანგი მიმაქ და უნდა მეკითხა, ბაღს თუ მოეწონება-მეთქი... — მიხომ რეზინის წითელი ნიანგი დაანახა გამცილებელს.

— ქალბატონო, ტყუილად პანიკას ნუ ქმნით! — თქვა გამცილებელმა და წავიდა. მიხო ქალს მიუბრუნდა და ჰკითხა:

— გინდა, შენ რო იფიქრე ის ნიანგი განახო?!

ბატონო მკითხველო, რედაქცია კურორტებსა და ანექდოტებთან ერთად ელის მხიარულ კარიკატურებს, მეგობრულ შარხებს, ახალ სახატელო ამბებს, რომელთაგან საუკეთესოებს სიამოვნებით გამოვაცემებთ. მასალები გამოგვიგზავნეთ „ქვირის პალიზის“ საფოსტო ყუთების საშუალებით. ყუთების მისამართი იხილეთ ბოლო გვერდზე.

ქვირის ასპროლოგიური პროგნოზი პაპოლიის

14 – 20 ოქტომბერი

კუთხე

პარაძი — ამ კვირაში საათს ნუ ენდობით, სულ ერთია, მოგატყუებთ და სამსახურში დაგაგვიანდებთ. ეს განსაკუთრებით ეხება ზარმაც ვერძებს.

კურო — მთელი კვირის მანძილზე კუროები უნდა ერიდონ შხამიანი სოკოების ჭამას, რადგან დროის ამ მონაკვეთში სოკოების შხამიანობა მაქსიმუმს აღწევს.

ტყუაზი — უახლოეს დღეებში თქვენ არაფერი საინტერესო არ გელოდებათ. ამიტომ ერთ ანექდოტს მოგიყვებით: შეშინებული კენგურუ მიიწმინს პოლიციელთან, — ორჯერ ორი ოთხია თუ ხუთი?

მიშველეთ, ვილაც სვანი გადამეკიდა, ჩემი ჩანთის წართმევა უნდაო...

კირჩხივი — ეს კვირა წარმატებული იქნება სასწორისთვის, ამიტომ შეეცადეთ, სწორედ სასწორთან და მისნაირებთან იმეგობროთ.

ლომი — ლომი ქართული სიტყვაა და ნადირთა მეფეს ნიშნავს. განასხვავებენ 4 ტიპის ლომს: ტყის ლომი, ზღვის ლომი, ცირკის ლომი და ზოდიპოს ლომი. დღეს ჩვენ ამ უკანასკნელზე ვისაუბრებთ. ზოდიპოს ლომი მთელ კვირას ოჯახურ წრეში გაატარებს.

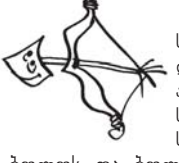
ძალწული — ქალწულებისთვის ეს კვირა საუკეთესო დროა მურაბების მოსახარშად. რადგან ჯერ კიდევ იაფია ხილი და შაქარი, ისე ბადრიჯნის და პომიდვრის მურაბის მოსამზადებლად შეიძლება გამოიყენოთ „გამოინერა“ ზაქრო ინკირველმა

სასწორი — მთელი კვირის მანძილზე თქვენთან მეგობრობას შეეცდებიან კირჩხიბის ნიშნის ქვეშ დაბადებულნი, ამიტომ შეეცადეთ მისნაირებთან.

მორიელი — ვარსკვლავების განლაგება / კარგ მომავალს გპირდებათ, / ვიცით, ზუსტად ამ კვირაში / ცოტა ფული გჭირდებათ.

გვრილდოსანი — სასურველია, თუკი ეს დღეები დაკავდებით მათემატიკით, რადგან ბევრი საკითხი ჯერ კიდევ ამოუხსნელია. ასე მაგალითად, ბოლოს და ბოლოს, ხომ უნდა გადაწყდეს — ორჯერ ორი ოთხია თუ ხუთი?

თხის რძე — ამ კვირაში თხის რძე ტოტალ-იზატორში დადებს ერთ ლარს 11 თამაშზე და იმ 11-დან ერთი „გატყდება“.

მერწყული — მერწყულებო! აიღეთ 2 კვერცხი, კარგად ათქვიფეთ, მოაყარეთ მარილი გემოვნებით და დაასხით ოდნავ გახურებულ ცხიმთან ტაფაზე, რადგან ეს კვირა საუკეთესო დროა ერთ-ერთი მისამართის მოსამზადებლად.

თევზები — თევზების საყურადღებოდ: როდესაც მორჩებით ჰოროსკოპის კითხვას, გირჩევთ სხვა მასალებსაც გადაავლოთ თვალი, ხოლო როცა მორჩებით მთლიანად გაზეთის კითხვას, ძალიან გთხოვთ ეგ გაზეთი ხვალამდე მათხოვოთ...

მედიკოსის საყვარელი ანექდოტი

სვანი უყვება ძმაცაც:

- გუშინ მივდივარ და რას ვხედავ — სამნი ერთს არ სცემენ?
- მერე?
- მაშინვე ვიფიქრე, მივეშველები-მეთქი.
- ყოჩაღ! გაბედული ყოფილხარ! მერე?
- უნდა გენახა, ჩვენ ოთხმა ის ერთი რა მაგრად ვუყუეთ!

ანკო, თბილისი

პოლიციის უფროსთან ზემდეგს შეჰყავს გაკოჭილი, მთვრალი ახალგაზრდა:

— უფროსო, წიხლი ამომარტყა და შემაგინა, ამის!..
— მაგას მაგი არ იზამდა, ჩემი შვილია და იმიტომ!
— უი, უფროსო! ვერ ვიცანი და თანაც დამავინწყდა, პატარაობისას გვეხუმრებოდა ასე, საყვარლად, წიხლებით, აბა! ეგეთი ხუმრობა უყვარდა! ახლა დავაჟაკებულა! უფრო კარგად უსწავლია ხუმრობა, აბა!... ჩემგან არ გენყინოთ არაფერი... ნავალ ახლა, პოსტზე!..

თეიმურაზ ვარდოსანიძე, თბილისი

— მიხო, შენ თუ მართლა გსიამოვნებს ყოველდღე ამ საზიზღარი არყის სმა, აბა კაცი შენა ყოფილხარ! — ეუბნება მარო მთვრალ ქმარს.
— ვწვალთ, მარო, ვწვალთ... შენ კი გგონია, რომა დროს ვატარებ, შენი დედა კი...

„სიზარა“, თბილისი

მეშველ-დუდუკი

კარგი და უხვი მოსავლიანობისათვის

სადაც არის შემოდგომა მიიღევა. ხეხილმა თავი-სი ნაყოფით მოიმადღიერა ადამიანი, ფოთლებიც ჩამოიბერტყა და თითქოს ის მალე ზამთრის ძილს მიეცემა. მაგრამ სინამდვილეში ახლა იწყება ხეხილის ფესვთა სისტემის ზრდა-განვითარება, რაც მომავალი წლის კარგი მოსავლის საწინდარია.

ამ პერიოდში აუცილებელია ხეხილის გარშემო ნიადაგის დაბარვა და განოყიერება ორგანული ან ფოსფორკალიუმინიანი სასუქებით. დაბარვა უნდა ჩატარდეს ფინლით და არა ბარით, რომ არ დაზიანდეს ფესურები. იმ შემთხვევაში, თუ შემოდგომა გვაღვიანია, აუცილებელია ხეხილის რწყვა. ძირების რწყვა უნდა გაგრძელდეს მანამ, სანამ არ შეწყდება მიწიდან ჰაერის ბუშტუკები.

შემოდგომაზე ასევე აუცილებელია დამუშავდეს ორმოები გაზაფხულზე დასარგავი მსხმოიარე მცენარეებისათვის. ასეთი წესით დამუშავებულ ნიადაგში ხეხილი გაზაფხულზე ნორმალურად განავითარებს ფესვთა სისტემას.

ხენდროსათვის ნიადაგის დამუშავების შემდეგ, საჭიროა რიტაშორის მოაყაროთ დამწვარი ხის ნაცარი ან მოამზადოთ ხსნარი (10 ლ წყალზე 2 ჩაქ ნაცრის ნარევი) და მოასხუროთ რიტაშორის.

კითხვა-პასუხი

— **მყავს ქათმები. რითი შეიძლება დავიცვა ისინი ჭირისგან და თუ არსებობს უხვად კვრცხის მდებელი ქათმის ჯიში?**

პატივისცემით, იოსებ ბერიაშვილი

— არსებობს შინაური ფრინველის ჭირის საწინააღმდეგო ვაქცინა — შტამი „ნ 3“. გამოიყენება ქათმისა და ინდაურისათვის. იმუნიტეტი იწყება აცრიდან 48 სთ-ში და გრძელდება ერთ წელიწადს. ვაქცინა შეგიძლიათ შეიძინოთ მემაშუღლეთა კავშირში: აკაკი წერეთლის პრ. №148.

უხვად კვრცხისმდებელი ქათმებიდან აღსანიშნავია ავსტრალიური „მონაგარი“ 180-200 ცალი კვრცხია. შემდეგ — ბრეველის, ჩეხური, ლოკნფელდის, შუმავისა და რეინული ჯიშის ქათმები, რომელთაც შეუძლიათ წელიწადში 160-180 კვრცხის დადება.

— **საქართველოს რომელი კუთხეა საუკეთესო თხილის მოყვანისათვის. როდის უნდა დაფრგოთ და როგორ მოფუაროთ?**

მკითხველი

კითხვაზე უპასუხებს ედნარ მიქანაძე, სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს მომსახურების სამმართველოს უფროსი.

— საქართველოში თხილის კულტურა მეტალობის ისტორიაში უძველესი დროიდანაა ცნობილი. ძირითადად მისი მოშენება-მოყვანა გურიის, სამეგრელოსა და

ლოში, გურიისა და აფხაზეთის ტერიტორიაზე გავრცელებულია: „გულშიშველა“, „შველის ყურა“ „ანაკლიური“, „ჩხიკვისთავა“ და სხვა. ყველაზე ძვირად ღირებული და გავრცელებული ჯიში გახლავთ „ანაკლიური“. საზღვარგარეთ ერთი კილო გარჩეული თხილის გული, ხარისხის და ზომის მიხედვით, საშუალოდ 4-8 დოლარამდე მერყეობს, შიდაბაზარზე კი იგი 50 თეთრიდან 1,80 ლარამდეა შეფასებული. თხილის დასარგავად საუკეთესო დრო შემოდგომა და ადრეული გაზაფხული გახლავთ. თუ თქვენი მკითხველი პლანტაციის გაშენებას აპირებს, მოვახსენებ, რომ ეს საკმაოდ ხანგრძლივი და შრომატევადი პროცესია. წინასწარ უნდა შეირჩეს შესაფერისი ნიადაგი, რამდენიმე თვით ადრე მოიხნას, გაკეთდეს პლანტაჟი (ამოითხაროს 50 სმ-ზე ღრმა ორმო), შეირჩეს ზონისათვის შესაფერისი ჯიში, თხილის ნერგები უნდა ჩაირგოს გარკვეული მანძილის დაშორებით და სხვა, არა

აჭარის რეგიონში ხდებოდა. დღეს კი მცირე პლანტაციებისა და ერთეული წარგაების სახით საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე გვხვდება.

თხილი კარგად ხარობს გურიაში, იმერეთის ნაწილში (სამტრედია, წყალტუბო, ვანი, ხონი, ზესტაფონი), სამეგრელოს მთელ ტერიტორიაზე, კახეთში, (ლაგოდეხი, ყვარელი, ნაწილობრივ გურჯაანში) და აგრეთვე, აჭარის ნაწილში. აღმოსავლეთ საქართველოს გავრცელებული ჯიშებიდან ცნობილია „ხაჭაპურა“ და „ფუთქურამი“.

დასავლეთ საქართველოში — სამეგრე-

ერთი მნიშვნელოვანი საკითხის ზედმიწევნით გათვლა საჭირო. ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს დარგული თხილის შემდგომ მოვლას, იგი რეგულარულად, ყოველწლიურად უნდა გაისხლას და გაინმინდოს ამონაყარისაგან, რადგანაც წინააღმდეგ შემთხვევაში მცირე მოსავალს იძლევა. თხილი მხოლოდ გემრიელი და ძვირად ღირებული სიახლოვება როდია: იგი სასარგებლო მცენარეა — ეროზიისაგან იცავს ნიადაგს, რადგანაც ძლიერი აქვს ფუნჯფესვთა სისტემა და ფერდობებისა თუ დიდი მოცულობის ნიადაგის შეკავება შეუძლია.

იცით თუ არა, რომ

გლადიოლუსი ლათინური სიტყვაა და ნიშნავს მახვილს. აქედან წარმოიშვა სიტყვა გლადიატორი, ანუ მახვილის მატარებელი, მათ გლადიოლუსებსაც უწოდებდნენ.

კუ აფთარი ერთდროულად 16 ლეკვს შობს.

შავარდინს მთელი დღის განმავლობაში საკვებად ერთი ბელურაც ჰყოფნის.

თიარვის ენა 1,5 მეტრს აღწევს.

იოზანა ყველა რეპტილიაზე სწრაფად დარბის.

ყოველი მეათე **დალაბაქინილი დოზი** ყრუ იბადება.

ჩიტაი არასოდეს ოფლიანდებიან.

ვაზის ლიჩვის ულვაში 2 სთ-ში ერთ ბრუნს აკეთებს და ეხვევა ტოტზე დასამაგრებლად, ასეთ ხმელ ულვაშს 100 წლის შემდეგაც შეუძლია გაუტლოს 5 კგ ტვირთს.

ჯერ არავის უნახავს მძინარე **დელოფი**. მას ან ცურვის დროს სძინავს ან საერთოდ არ იძინებს.

მსოფლიოს უდიდესი **გაიზარი** ახალ ზელანდიაში მოქმედებს, რომელიც ყოველ ამოფრქვევაზე ამოტყორცნის 800 ტ წყალს 460 მეტრის სიმაღლეზე.

ბაოგაზის ფულუროს, რომლის მოცულობა ხშირად 30-35 კუმბს აღწევს, აბორიგენი მოსახლეობა იყენებს როგორც მარცვლეულის ასევე წყლის შესანახად.

კალენდარი კოსმოსური ჩიგაგის პილაჟით

(14-28 ოქტომბერი)

14-15-16/X — ნიადაგის დამუშავება ხეხილის დასარგავად. ხეხილის გარშემო ნიადაგის დამუშავება. კომპოსტის მომზადება. ყვავილების განოყიერება.

აუცილებელია ოთახისა და ლოგინის განივება. მიზანშეწონილია ერთგვირიანი შიმშილის დანყება. გაუფრთხილდით კუჭის არეს და ნერვულ სისტემას. კარგია ცხელი აბაზანის მიღება, სუფთა ჰაერზე დასვენება და სუნთქვითი ვარჯიშები, მცენარეული ნაყენის სმა. ერიდეთ სტრესს. საკვებად ამ დღეებში უმჯობესია მანონი, ხაჭო, პარკოსნები, უცხიმო თევზი, გოგრა, პომიდორი, ატამი, ლეღვი. პური — მცირე რაოდენობით.

17-18/X — ოთახის ყვავილების რწყვა, განოყიერება. მიუღებელია ხეხილზე ტოტების შეჭრა, დაკონსერვება და ხილის საზამთროდ შენახვა.

ოთახი მცირე ხნით გაანიავეთ. ნუ გადაღლით ფეხებს. ერიდეთ სტრესს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ღვიძლის, ნაღვლის ბუშტისა და საშარდე მილების გამწვანება. ნუ გადაღლით ორგანიზმს ფიზიკური მუშაობით, მიუღებელია ქირურგიული ოპერაციები, განსაკუთრებით, სასუთქ ორგანოებზე. ამ პერიოდში ნუ მიეძალებით ტკბილ და მსუყე საკვებს. მიირთვით მჭლე ხორცი, საქონლის თირკმელი, ღვიძლი, თევზი და ფრინველის ხორცი, ფაფეული, ნიგოზი, თხილი, კვერცი და პარკოსნები.

19-20-21/X — არყის გამოხდა, სათბურში მწვანეფოთებისა და ბალჩეულობის თესვა. ხეხილის განოყიერება, ხმელი და ზედმეტი ტოტების შეჭრა. მარცვლეული მოსავლის შენახვა.

ოთახის, ლოგინისა და საზამთრო ტანსაცმლის განივება. ნუ გადაღლით გონებას და გრძნობის ორგანოებს. ყურადღება მიაქციეთ გულ-სისხლძარღვთა სისტემას. მოსალოდნელია თავის ტკივილები, ფსიქიკური მოშლილობა, ასთმური მოვლენები და ორგანიზმში შაქრის მომატება. მოერიდეთ ძლიერმოქმედ პრეპარატებს. სვით მცენარეული ნაყენები. ამ დღეებში მოერიდეთ ქირურგიულ ოპერაციებს.

საკვებიდან გამორიცხეთ ცხარე კერძები და ალკოჰოლი, ხოლო მუქი ჩაი და ყავა შეზღუდეთ. მიირთვით თევზი, რძის პროდუქტები, ფაფები, კომპოსტო, ბალჩეული, მწვანეფოთები, ხილი და თაფლი.

22-23/X — დეკორატიულ მცენარეთა რგვა. კომპოსტისა და ნაკვლის მომზადება. კიტრის, პომიდვრისა და მწვანეფოთების თესვა სათბურში. ხეხილზე ტოტების შეჭრა. ნიადაგში

ორგანული სასუქების შეტანა. დაკონსერვება და ზამთრისთვის ძირნაყოფების შენახვა. მოერიდეთ გაცივებას, ბინა გაანიავეთ მცირე ხნით. ამ დღეებში გაუფრთხილდით ყელ-ყურის არეს და სისხლის მიმოქცევის სისტემას. გარგებთ სამეურნალო მასაფი. საღამოობით ისეირნეთ სუფთა ჰაერზე. შეამცირეთ ფიზიკური დატვირთვა. საკვებად კარგია მჭლე ხორცი, თევზი, ყველი, კომპოსტო, კარტოფილი, ბრინჯი, მანონი. ხილი — ვაშლი, ყურძენი, ლეღვი, ყავა მცირე რაოდენობით.

24-25-26/X — ხილის კრეფა გამო-საშრობად 31 რიცხვამდე. ნიადაგის განოყიერება, ნივრის რგვა.

აუცილებელია ოთახის, ლოგინისა და ტანსაცმლის გამუხურება, განივება. ამ დღეებში გაუფრთხილდით ზედა კიდურებს, მხრებს, თითებს და ნერვულ სისტემას. თუ იგრძნობთ ენერგიის მოზღვაებას, ეცადეთ გადაანაწილოთ მთელ დღეზე, რათა არ გამოიფიტოთ. არ გადატვირთოთ მხედველობა. ამ პერიოდში კარგია კუჭის გამორეცხვა, მასაჟები, აბანო, გამაახალგაზრდავებელი პროცედურები. ნაკლები ძილი.

იკვებეთ ხშირად და მცირე ულუფებით. მიირთვით კომპოსტო, საღამო, კარტოფილი, ხაჭო, მანონი, კვერცი, თევზი. სასურველი არ არის ხორცი, ტკბილეული და შემწვარი საკვები.

27-28/X — კარგია საღამოების თესვა სათბურში. დეკორატიული და ოთახის ყვავილების რწყვა და განოყიერება. მიუღებელია მაღალი მცენარეების რგვა, ხეხილსა და ვაზზე ტოტების შეჭრა, დაკონსერვება, ხილისა და ბოსტნეულის საზამთროდ დაბინავება.

ერიდეთ გაცივებას. ბინა გაანიავეთ შუადღისას. გაუფრთხილდით მკერდის არეს, ფილტვებს, კუჭს, ღვიძლსა და ნაღვლის ბუშტს. კარგია აბაზანის ან შხაპის მიღება, გაკაჟება, მოგზაურობა. დაღიეთ კუნელის ნაყოფის ან მისი ფოთლის ნაყენი. გამორიცხეთ ალკოჰოლი.

ამჯობინეთ მსუბუქი საკვები — რძის პროდუქტები, ჭარხალი, კომპოსტო, პომიდორი, წესვი, ყურძენი. სასურველი არ არის ტკბილეული, ღვეზელი, ცხიმოვანი, შემწვარი და ცხარე კერძები.

ოცდახუთი საუკუნე აღამიანის გვერდით...

ისტორიულ წარსულში ქვეყნის ცივილიზაციის ერთ-ერთი განმსაზღვრელი ადამიანის ცხენთან ურთიერთობა გახლდათ. ქვეყანაში ცხენის არსებობას და მის გამოყენებას ხშირად გადაუწყვეტია ქვეყნის ბედ-ილბალი.

მოწინაურებამდე ველური ცხენი გავრცელებული ყოფილა ევროპაში, აზიასა და აფრიკაში, ხოლო ამერიკის კონტინენტზე ცხენი პირველად ესპანელმა კონკისტადორებმა შეიყვანეს.

პირველ ცნობას ცხენის მოთვინიერებისა და ჯირითის შესახებ ვგებულობთ 25 საუკუნის წინანდელი ლურსმული დამწერლობიდან, რომელიც შეადგინა ხეთმა კიკულიმ. საინტერესოა ის, რომ კიკულის მიერ ცხენთან ურთიერთობის წესები და ტერმინები დღესაც იხმარება.

„ძველი ეგვიპტის სახელმწიფო რამდენიმე კვირაში დაანგრია მომთაბარე ურდომ, რომლის ნახევრად ველური ადამიანები ამხედრებულნი იყვნენ ოთხფეხა ურჩხულზე“ — გამაცნობს მათიანე.

ცხენოსნობა განვითარდა შუამდინარეთ-

ში, ხეთების დახმარებით, რომლებსაც ცხენები გაჰყავდათ კავკასიიდან და კერძოდ, ურარტუდან, სადაც განვითარებული იყო ცხენოსნობა. ასევე ძველი ცნობის მიხედვით, კავკასიელებზე გადმოგვცემენ — „აქაურები უცხო ოთხფეხა ცხოველით დაჯირითობენ ლომივით შმაგად და კურდღელივით სწრაფად“.

ცხენი მუდამ ამშვენებდა ადამიანს. რუსთაველი ტარიელის აღწერას ცხ-

ენიდან იწყებს:

**„ნახეს ურხო მოყმე ვინმე,
ჯდა მჭირალი წყლისა პირსა,
შავი ცხენი სადავითა,
ჰყავ ლომსა და ვითა გმირსა“,**
და ა.შ.

დიდმა მხედართმთავარმა სუვოროვმა ალპების დასაღამებლად ყაბარდოული ცხენები გამოიყენა. ეს ცხენები ალპებს ისე გადადიოდნენ, რომ გაკვირვებასაც კი იწვევდნენ. რა თქმა უნდა, ცხენის ეს ჯიში შეწვეული იყო კავკასიის მთებში სიარულს.

მთის ჯიშის ცხენებიდან გამოირჩეულია ჩვენთან გავრცელებული თუშური და მეგრული ჯიშის ცხენები, რომლებიც გამოირჩევიან თავისებური მოქნილობით და ამტანობით. გამოყენების მიხედვით არსებობს საჯდომი, საჯდომ-შესაბმელი, მძიმე შესაბმელი, მსუბუქი შესაბმელი და ტვირთმზიდი. სულ მსოფლიოში 200-მდე ჯიშის ცხენია გამოყვანილი, ხოლო ნამდვილი ბუნებრივი ცხენი არის პრეველსკის ცხენი.

მეცნიერება

შენი მარად მოსიყვარულე ლაშვიო, მერი ბებო, დათო
პაპა

ზაურ კენჭიაშვილი

პატრიარქისგან, ნინო კაპანაძე

ოცხა; საკრებლის დამატება, შეცვლა, გარემოწმება ზომ არ ეწევათ?; ხის
კარის რკინებით გაძვრება, ტყეის გაღაცრა, საზომიროდ კარის დათოვნება,
შეღობა. ტკლ: 36-42-16; 899 56-39-69

შენ ხომ უმეცნიერეს ლექსებს წერდი... შენი მეგობრები დღესაც მოდი-
ან შენს საფლავზე, დღესაც ყველას ახსოვხარ. დრომ ვერ გაანელა ის

ყველას... დედ-მამას, ღებს, შენს პატარა შვილს დათოს, დისშ

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

ასახიობი და მომღერალი ჯენიფერ ლოპესი მსახიობ ბენ აფლეკს მიჰყვება ცოლად. ქორწილს ვალენტინის დღეს, 14 თებერვალს აპირებენ. 34 წლის ჯენიფერს ვერა და ვერ აეწყო ოჯახური ბედნიერება. ბენთან შესვენების შემდეგ იგრძნო, რას ნიშნავს ნამდვილი მამაკაცი, რომელიც თითქმის მხოლოდ მისთვის შეუქმნია გამ-ჩენს. მაგრამ ხიფათი მაინც არ უვლის გვერდს. ამას ნიშნავს ჯენიფერისა და ბენის სახლი ცეცხლის ალში გახვია და შეყვარებულებმა ძლიერ გამოასწრეს იქიდან. როცა ხანძარი ჩააქრეს, ლოპესს კვლავ ჩაესმა დედბარის გამყინავი ხმა: „არ გელირსოს ბედნიერება!.. ცეცხლში ამოტყუდი გნახო!“ შიშმა აიტანა. წყველის ახდენა ორ ნაბიჯზე იყო მისგან. რამდენი

ჯენიფერ ლოპესი წყავლას მოყვია

ხანია, თავს ირწმუნებს, — დამთხვეული ბე-ბრის ჩურჩუტი რა დასაჯერებელიაო, მა-გრამ...

ჯენიფერი ძალიან ცელქი და აუტანელი ბავშვი ყოფილა, ყოველთვის პირველობა უნ-დოდა თურმე. ერთხელ სკოლაში ნიჭიერი ბავშვების კონკურსზე მეორე ადგილი მიანი-ჭეს, არადა, როგორც ემზადებოდა და დარ-წმუნებული იყო, რომ პირველ ადგილს მი-იღებდა, მაგრამ პრიზი თავივით შეუმჩნე-ელ გოგონას გადაეცა, რომელიც საკუთარ ლექსს კითხულობდა. სილამაზით გამორჩეუ-ლი ლოპესი ისე გაბრაზდა, რომ კონკურსის შემდეგ მეგობრებთან ერთად ქუჩაში დახე-და პრიზიორს და შავი დღე დააყენა. სწორედ მაშინ დაწყებულა გოგონას ბებიამ.

რაც მართალია, მართალია, ლოპესი მარ-ტოობას ვერ დაიჩივლებს, მის გარშემო გაუთავებლად ირეოდნენ მამაკაცები. პირვე-ლი სიყვარული დევიდ კრუდი 14 წლისამ გაიცნო და მიუხედავად იმისა, რომ დედას დაჰპირდა, 16 წლამდე უმანკოებას შევინარ-ჩუნებო, ცდუნებას ვერ გაუძლო. გვადალუბე ლოპესმა კინაღამ მიახლო შეილი, მაგრამ სასიძომ დაამშვიდა — ფულს დავაგროვებ, რეისორობას დავიწყებ, ჯენიფერს ვარსკვ-ლავად ვაქცევ და ბედნიერად ვიცხოვრებთო...

დევიდთან ერთად მთელი 10 წელი იცხ-ოვრა, მაგრამ საერთო ოცნების ასახდენად მხოლოდ ჯენიფერი იბრძოდა. კინოფილმ „თხ-უნელაში“ თამაშის შემდეგ ჯენიფერმა დე-ვიდი მიატოვა...

შემდეგი საყვარელი — ოფიცინანტი, კუბე-ლი ემიგრანტი აჯანი ნოა ვულკანით ბიჭი იყო. ლოპესმა ახალი „სათამაშო“ იშოვაო, ქილიკობდნენ, მაგრამ ვარსკვლავი არად აგდებ-და ამას და ბოლოს ნოას ცოლადაც გაჰყვა, მაგრამ... ერთ წელიწადში გაშორდა — კუბე-ლი ძალზე ეჭვიანი გამოდგა.

ცნობილი რეპერი პაფ ტედი დიდხანს უვლიდა გარშემო და ყურადღებას არ აკ-ლებდა. ჯენიფერმაც გულის თვალთ შეხე-და პაფს, მაგრამ ვერ გაითვალისწინა, რომ პაფი თავად იყო ვარსკვლავი, ლოპესი კი მიჩვეული არ იყო რომელიმე ვარსკვლავის „თანხლებას“. თანაც პაფი ლოთიც იყო, ნარკო-მანიც და ქალებიც უყვარდა. მერე ისეთ დავი-დარაბაში გახვია, რომ კინაღამ ცოლს ციხ-ეში ამოაყოფინა თავი. ლოპესმა ისიც გაისტ-უმრა...

სამი წლის შემდეგ „სამსახურებრივი“ რე-მანი წამოიწყო. თავისი მორიგი კლიბის გა-დაღებისას მოცეკვავეებს ირჩევდნენ. ჯენი-ფერმა კრის ჯადის დაადგა თვალის და გნებ-ის ისეთი ცეცხლი მოედო, რომ თვე-ნახე-ვარში ჯვარი დაიწერეს. ისე იყო თავბრუდახ-ვეული, რომ საქორწინო ხელშეკრულებაზეც არ უფიქრია. მთელი ცხოვრება კრისთან ვიქნე-

ბიო — ფიქრობდა. აავსო საჩუქრებით, მან-ქანებით და ტანსაცმლით, გაიყვანა საზოგა-დოებაში, თავის მენეჯერად დანიშნა, მაგრამ კრისი საქმეს თავს ვერ ართმევდა, პრეტენ-ზიები კი დიდი ჰქონდა. ყოველ წუთს სცენებს უმართავდა — მეც მინდა ვარსკვლავობა, რა-ტომ კარგ კონტრაქტს არ მიკეთებო. ჯენი-ფერმა ერთ წელსაც ვერ გაუძლო — გან-ქორწინებაზე განცხადება შეიტანა. კრისმა „სი-ურპრიზი“ მიართვა — 10 თვის მუშალო-ბის საფასურად რამდენიმე მილიონი დოლა-რი მოთხოვა

ჯენიფერს აღარაფერი აკვირვებდა... საგონებელში იყო ჩავარდნილი — ნუთუ გან-ყდნენ ნამდვილი მამაკაცებიო. საბედნიეროდ, პარტნიორი ბენ აფლეკი ახალი ფილმიდან „გიგლი“ მის ტყვეულ გულს მალამოდ მო-ეცხო. ის მაშინვე დიდი ხნის მე-გობარივით მოეპყრო — უსმენდა ჯენიფერის წუნუნს და უზიარებდა თავის საწუხარსაც. ბენი ახალი გა-მოსული იყო ნარკოლოგიური კლინ-იკიდან და ერთგული მეგობარი მასაც სჭირდებოდა. თანაც ქალს გამოუ-ტყდა, დიდი ხანია შენზე მიჭირავს თვალი, შენზე მშვენიერი არაფერ მეგ-ულებათ და ჯენიფერსაც კვლავ აუჩ-ქროლდა გული.

აბა, ასეთი ცნობილი ხალხის რე-მანი, როგორ დაიძალადება და პრე-საც ალაპარაკდა. ცოტა ხანს ჯენი-ფერი ყველაფერზე უარს ამბობდა, ბოლოს კი, 24 ივლისს, თავის და-ბადების დღეზე გამოაცხადა, რომ ბენთან რომანი მაქვს და უზომოდ ბედნიერიც გახლავართო. იმ ავბე-დითი ხანძრის შემდეგ ისე შეშინდა, ვაითუ მართლა მინაა წყველამო, რომ ბენს გაანდო თავისი „სამიწელი საი-დუმლო“. აფლეკი ახარხარდა — ასე-თი ჭკვიანი, თანამედროვე ქალი რას ამბობო. ჯენიფერს ისე სჯეროდა ბენის, რომ დაწყნარდა — ბენის გვერდით მამალ მგელსაც არ შეუშ-ინდებოდა!

ჯენიფერი უკვე საქორწინო კა-ბას არჩევს. ბენი კი, რომლისთვისაც ეს პირველი ქორწინებაა, საზეიმო ცერემონიის წერილმანებში ერკვე-ვა. ჯერისნერას პატარძლის სამშობ-ლოში, პუერტო-რიკოში აპირებენ. ამისათვის დიდებული სასტუმრო „რიცკარტონს“ იქირავებენ. ვარ-სკვლავოსან სტუმრებს კი — ჯეკ ნიკოლსონს, ელტონ ჯონს, ალ პა-ჩინოს და ბერ სხვას, ორი თვითმ-ფრინავით ჩააბრძანებენ. თუ ყვე-ლაფერი ისე წარიმართა, როგორც

შეყვარებულები ფიქრობენ, ქორწილი ალ-ბათ მილიონ-ნახევარი დოლარი დაუჯდე-ბათ. მაგრამ ბედნიერება განა ფულით გაი-ზომება? ან სულაც, არა აქვთ, თუ რა?...

7 დეტი №41

კინომოზაიკა.კინომოზაიკა.კინომოზაიკა.

ალენ დელონი ნილსა პიპროსა!

წარმოუდგენელია, მაგრამ ფაქტია: 15 წლის ცოლქმრობის შემდეგ ალენ დელონი ცოლმა მიატოვა. როზალი შეილებთან ერთად ჰოლან-დიაში წავიდა.

— გოგონა შეგვეძინა, როცა 55 წლის გახე-დი, ოთხი წლის შემდეგ ბიჭი. მათთვის მისარ-ოდა სიცოცხლე, — წუხს მსახიობი.

დელონის ქალიშვილი ანუშკა 12 წლისაა, ვაჟი ალან-ფაბიანი — რვისა.

დელონმა როზალი სარეკლამო რგოლის გადაღებებზე გაიცნო 1987 წელს. მაშინ ეს მომხიბლავი ქალი 20 წლისა იყო.

ალენი გულთბილად იხსენებს ცოლყოფილს — საუკეთესო წლები მე მომიძღვნა და ახლა ალბათ სურს საკუთარი ცხოვრებით იცხ-ოვროსო, მაგრამ იმასაც ამბობს, — ოჯახურ-მა ურთიერთობებმა შესიმისტად მაქცია. საკ-უთარ თავს ვეკითხები ხოლმე, არიან კი მამაკა-ცები და ქალები ერთად საცხოვრებლად გაჩე-ნილნი-მეთქი? ალბათ ისე მოგვედები, მათ ვერ გაუგებ. იქნებ მათთან ერთად ცხოვრებას მათ გვერდით ყოფნა სჯობდესო.

ალენ დელონის ახალი სიყვარული კრისტინ ანუო

ისე, იმასაც ამბობენ, ჯერაც მზეჭაბუკივით მშვენიერ მსახიობს ძველებურად გაუბრუნდა თვალი ქალებისკენ, ცოლმა ბევრი უთმინა, ბოლოს, ვეღარ შეძლო და სწორედ იმ ქალებს შეატოვა ხელშიო.

პარი მატჩი

გვინეთ პიპროს პიპროსა გახდება?

სულ ახლახან გვინეთ პელტროუ (მას ახლახან 30 წელი შეუსრულ-და) წუნუნებდა ჟურნალისტებთან — საყვარელი არა მყავსო. და აი, გამოუჩნდა თაყვანისმცემელი და მერე როგორი:

ესპანეთის ტახტის მემკვიდრე — ფილიპე! პელ-ტროუ 34 წლის პრინც ვენეციის კინოფესტი-ვალზე წარუდგინეს და იმავე დღეს, ისე, რომ არ დაუცადეს ცერემონიის დახურვას, ორივე მადრიდში გადაფრინდა, სადაც ფილიპეს უზარმაზარი (3150 კმ) სასახლე აქვს. თურმე,

ხვდებოდა ბენ აფლეკს, ხოლო ფილიპე ახლახ-ან დაშორდა ნორვეგიელ ფოტომოდელს ევა სანუმს. მანამდე კი რომანები ჰქონდა გერ-მანელ პრინცესასთან — კაროლინა დე ვალდ-ბურგთან და ესპანელ არისტოკრატ ისაბელ სარტორიუსთან...

ჯულიას ნაპიპროსა კიპროს დავადა

პოლიუდის განუყოფელ ვარსკვლავს სისხლის უთმე-ათესი დაავადება აღმოაჩნდა, რის გამოც ვეღარასოდეს გახდება დედა.

ქორწილიდან რამდენიმე დღეში ქმარმა ჯულიას კანზე ლურჯი ლაქები შენიშნა. ბოლო ხანებში ვარსკვლავი ხშირად უჩიოდა უქეიფობას, უშიზვო დაღლილობას და ქმრის რჩევით, სისხლის ანალიზის გაკეთება გადაწყვიტა. გამოკვლევის შედე-გები საკმოდ შემამოთხულებელია.

მსახიობს სისხლის ის დაავადება სჭირს, რომელიც ნითელ სხეულაგებს ანადგურებს, ამიტომაც, ფეხმძიმობასა და მშობი-არობას შესაძლოა სავალალო შედეგი მოჰყვეს.

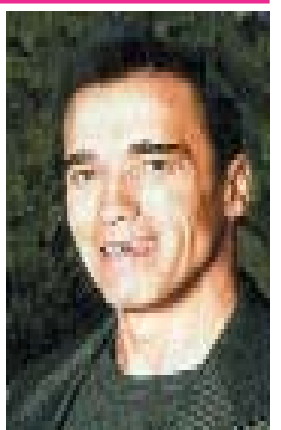
ექიმების თქმით, ეს სენი არ არის თანდაყოლილი და სავარაუდოა, მისი პროვოცირება გადაღლამ ან სტრესმა გა-მოიწვია. მსახ-იობს კი, ბო-ლო დროს ორივე საკმა-რისი დოზით ჰქონდა: ინტენსიური სამუშაო გადაღებებზე, ნერვიულობა „ოსკარის“ მოლო-დინში („კრინ ბოკოვიჩი“), ქმრის — დენის ხელში ჩაგდებაც არანაკლებ ძვირი დაუჯდა...

კინომანს იმედი გაუცრუეს ბრუს უილისმა და რობერტ დე ნირომ, რომელსაც აქვს პო-ლიუდის ყველაზე ჩლუნგი და მოსაწყენი კერ-ბის რეპუტაცია. მაგრამ, ყველაზე მოულოდნელი მაინც ნორმანისათვის იყო მადონასთან საუბარი — ვარსკვლავს თურმე არც ხუმრობა ესმის, არც თავად ხუმრობს, არც მეტყველება უვარგა და ლექსიკური მარაგიც საკმაოდ ღარიბი ჰქო-ნია. მარტივი ფრაზა კი ესმის ადვილად, მაგრამ თუკი ოდნავ რთული და აზრის დასაყოლებე-ლი წინადადება შეხვდა, მაშინ ცუდად არის საქმე. შტერივით გიჟურებს, რამდენჯერმე უნდა გაუმეორო ერთი და იგივე, რომ ბოლოს და ბოლოს, მიხვდეს, რას ეკითხები.

პინ პრის კვლავ „გაბიბიბიბი“?

ცნობილმა ამე-რიკელმა კინოკრიტი-კოსმა ბარი ნორმან-მა გამოაქვეყნა მე-მუარები ცნობილი კი-ნოვარსკვლავებზე, რომლებიც ჩვეუ-ლებრივ ყოფაში სუ-ლაც არ ჰგვანან თა-ვიანთ მამაკაცურ და დიდსულოვან კერ-ბებს. ნორმანის თქმით, კლასიკური მაგალითი არის არ-ნოლდ შვარცენეგე-რი. არნოლდმა ვერა და ვერ ისწავლა ინ-ტერვიუს მიცემა და ნორმალური ლაპარაკი. როცა ბარი ნორმანმა ჰკითხა შედარებით უფრო ჭკვიან ვარსკვლავს, სილვესტრე სტალონეს, რატომ არის შვარცე-ნეგერი ასეთი უაზრო და სრულიად არა აქვს იუმორის გრძნობაო, სტალონემ უპასუხა: — იმიტომ, რომ გერმანელია. დამისახელეთ ერთი გერმანელი კომიკოსი მაინცო.

ნორმანს იმედი გაუცრუეს ბრუს უილისმა და რობერტ დე ნირომ, რომელსაც აქვს პო-ლიუდის ყველაზე ჩლუნგი და მოსაწყენი კერ-ბის რეპუტაცია. მაგრამ, ყველაზე მოულოდნელი მაინც ნორმანისათვის იყო მადონასთან საუბარი — ვარსკვლავს თურმე არც ხუმრობა ესმის, არც თავად ხუმრობს, არც მეტყველება უვარგა და ლექსიკური მარაგიც საკმაოდ ღარიბი ჰქო-ნია. მარტივი ფრაზა კი ესმის ადვილად, მაგრამ თუკი ოდნავ რთული და აზრის დასაყოლებე-ლი წინადადება შეხვდა, მაშინ ცუდად არის საქმე. შტერივით გიჟურებს, რამდენჯერმე უნდა გაუმეორო ერთი და იგივე, რომ ბოლოს და ბოლოს, მიხვდეს, რას ეკითხები.

გაელოვო, ბიჭეო, ან სისარულისთის!

ქართველი მორაგბეები მსოფლიო თასის ფინალში ითამაშებენ

13 ოქტომბერი ქართული სპორტის ისტორიაში სამუდამოდ ჩაინერგა, როგორც ულამაზესი და უბედნიერესი დღე. დღე, რომელიც ეროვნულ ზეიმად იქცა.

რაგბის მსოფლიო თასის ფინალისტი საქართველო-რუსეთის ეროვნული ნაკრებების გაუმინდელ შეხვედრას უნდა გაერკვია. მატჩისადმი ინტერესი უდიდესი იყო. სტადიონზე 50 ათასი გულშემატიკური მოვიდა. საბედნიეროდ, მათ არც უნანიათ — დიდი ხნის მონატრებული გამარჯვე-

აღტაცებული კლოდ სორელი ბიჭებმა აიტაცეს

ბის სისარული განიცადეს და ქართველთა შემტევი, უძლეველი გუნდი იხილეს.

მიუხედავად რუსების უდიდესი წინააღმდეგობისა, „პორჯულალისნება“ სტუმართა გასაღები მაინც იპოვე-

ეს. უნდა ითქვას, რომ შესვედრა სტუმართა უპირატესობით დაიწყო. რაჩოვმა საჯარიმო დარტყმით თავისი გუნდი დააწინაურა. მაგრამ მალე მალხაზ ურჯულაშვილმა გამოიჩინა თავი და ორი ჯარიმით თავისი გუნდი წინ

გაიყვანა — 6:3.

ყველაზე კრიტიკული მომენტი 28-ე წუთზე დაგვიდგა: რაჩოვმა ლელო გაიტანა და იქვე სიმონოვმა გარდასახვაც გამოიყენა. ამგვარად, 6:13 — რუსები დანაშაურობდნენ, თუმცა მატჩი ფრედაც რომ დაესრულებინათ, მსოფლიო თასის ფინალში მაინც ისინი გადიოდნენ — ირლანდიასთან გაცილებით მცირე სხვაობით ნაგება სტუმრებს ასეთ უპირატესობას ანიჭებდა.

ქართველები არ შედრენენ. პირიქით, სწორედ ამ დროს გამოავლინეს მეტრძოლი სული და ზედ ტაიმის დასასრულს ჯერ ისევ ურჯულაშვილმა გაიტანა ჯარიმა, ტაიმის ბოლო წუთზე

კი ცაბაძემ ლელოთი წინ გაგვიყვანა — 14:13.

მეორე ტაიმი გაცილებით ნაკლებმედეგადაა, თუმცა უფრო დაძაბული აღმოჩნდა. ურჯულაშვილმა კვლავ გამოიჩინა თავი და მორიგი ჯარიმით საბოლოო ანგარიში დააფიქსირა — 17:13.

რუსების უკანასკნელ გაფრთხილებას შედეგი არ გამოუღია. ქართველებმა ჩვენი ლელო გაციტანეთ და 2003 წლის მსოფლიო თასის ფინალში ვითამაშებთ. სპორტის გუნდურ სახეობებში ჯერ ასეთი წარმატებისთვის საქართველოს არ მიუღწევია.

... და გამოეფინა ხალხი სტადიონის ახლომასლო ტერიტორიაზე. სრულიად უცნობი ადამიანები ერთმანეთს წარმატებას ულოცავდნენ და ეროვნულ დროშებს სიამაყით აფრიალებდნენ.

გმადლობთ, ბიჭებო, ამ სისარულისთვის!..

მინი-ფეხბურთში პერსპექტივა გააოჩნდა

6-9 ოქტომბერს თბილისმა პირველად უმასპინძლა ჩემპიონთა ლიგის გათამაშებას. მართალია, ამჯერად შეჯიბრება მინი-ფეხბურთში ჩატარდა, მაგრამ ესეც ვერ დაამცირებს მის მნიშვნელობას. უფასო ხელმძღვანელობამ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის თხოვნა მასპინძლობის თაობაზე არგუმენტირებულად მიიჩნია და ტურნირის ჩატარებაზე თანხმობა განაცხადა.

სპორტის სასახლეში მასპინძლის სტატუსით კონტროლის პალატის გუნდი „იბერია“ წარსდგა. მისი მეტოქეები რუსეთის „ნიკელი“, პორტუგალიის „ფლეიშერი“ და ლატვიის „ოლიმპი“ იყვნენ. რაც არ უნდა სანაყენი იყოს, საქართველოს ჩემპი-

ონს, ფინანსური და საკადრო პრობლემებიდან გამომდინარე, ჯგუფურ ტურნირში გამარჯვების დიდი იმედი არც გააჩნდა. ძნელია გაუმკლავდე ისეთ მეტოქეს (საუბარია რუსეთის ჩემპიონზე), რომელიც 5-მილიონიანი ბიუჯეტით ნებისმიერ სასურველ ფეხბურთელს იძენს. პორტუგალიელებიც მინი-ფეხბურთის ავტორიტეტები არიან. ასეც მოხდა: „იბერია“ ჯგუფში მხოლოდ მესამე ადგილი დაიკავა, მაგრამ ქართველმა ფეხბურთელებმა გულშემატიკურებს თავი მაინც დაამახსოვრეს თავდადებით, შემართებითა და პასუხისმგებლობის გაცნადით. „ოლიმპთან“ გამარჯვებისა (3:0) და „ფლეიშერიოსთან“ დამარცხების (2:4) შემდეგ მათ ლიგის ფინალში გასე-

ლის იმედი გადაინურეს, მაგრამ ფავორიტ „ნიკელითან“ ფრედ (წაწ) დასრულებულ შესვედრაში ქართველი ფანების წინაშე თავი არ შეურცხვეს. გაცილებით ძლიერ, ნაპატივებ და უკეთ დაკომპლექტებულ გუნდთან ჯიგრიანი თამაშით ჩვენში ამ სახეობის პერსპექტივა დაგვანახვეს. კუპატაძე, კბილაძე, სარქისიანი და ალთუხაშვილი ის ფეხბურთელები არიან, რომლებსაც ნორმალური პირობების შექმნით წარმატების მიღწევა შეუძლიათ.

ეს ფეხბურთის ფედერაციის თავკაცებსაც არანაკლებ ესმით და ჩვენი ინფორმაციით, მინი-ფეხბურთის ასოციაციის დაფინანსების გაზრდას აპირებენ.

აი, მინ იყო ქართველი!

11 ოქტომბერს ეროვნულ სტადიონზე კვლავ ომახიანად გაისმა ავთანდილ (ბასა) ლოლობერიძის სახელი. როგორც იქნა, გავისხენეთ, რომ ქართული ფეხბურთის ისტორიაში იყო პიროვნება, რომლის ღირსეულმა მამულმშვილობამ და მალაღმა სპორტულმა კლასმა სახელი და დიდება მოუტანა თბილისის „დინამოს“.

ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე სახელგანთქმული ფეხბურთელის ბუსტი დაიდგა, ხოლო იმ სახლს, სადაც ბატონი ბასა ცხოვრობდა, ამიერიდან მემორიალური დაფა დაამუშვენს.

ქართული გუნდის ღირსეული კაპიტანი საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრიც გახლდათ.

ბუნებრივია, ჩვენს თაობას არ ემასპინძლა გასული საუკუნის 40-50-იანი წლების ლეგენდატყვეული ფეხბურთელი, მაგრამ წარსულის პატივისცემა, მისი ცოდნა თითოეული ჩვენგანის ვალია. ისიც აღსანიშნავია, რომ იმ პერიოდში ქართველობა ფეხ-

ბურთელებისგან იმავს ითხოვდა, რასაც დღეს — შელახული ეროვნული თავმოყვარეობის აღდგენას... მოედანზე მაინც. ხალხს ბასა იმიტომ უყვარდა, რომ მასში მეტრძოლ, დაუოკებელ და ნამდვილ ქართულ სულს ხედავდა.

დიდი ფეხბურთელის დაბადებიდან 80 წლის აღსანიშნავ ღონისძიებათა სიაში ჩაენერა 11 ოქტომბერს ეროვნულ სტადიონზე გამართული რუს და ქართველ ვეტერან ფეხბურთელთა აშხანაგური მატჩიც. მატჩი მართლაც ამხანაგური გამოდგა და ფრედ 1:1 დასრულდა.

რუსების შემადგენლობაში ვიხილეთ დასავეი, ხიდატულინი, იარცევი და ა.შ. თუმცა, ამ შემთხვევაში ჩვენთვის უფრო მნიშვნელოვანი თბილისში აფხაზი ფეხბურთელის, თბილისის „დინამოს“ ყოფილი მცველის, ახრიკ

ცხეიბას გამოჩენა იყო. მისი მასპინძელი კი კახა ცხადაძე და თბილისის „დინამო“ გახლდათ.

გვერდი მოამზადა ზვიად კალანდაძემ

ხოვ არ იყო ეს დიპერსია?

ქართველები დაჯარიმდებიან

რუსული მასმედიის მიერ ბოლო დროს აგორებულ ანტიქართულ ისტერიას რუსეთ-საქართველოს საფეხბურთო მატჩიც დაერთო, რომელიც 12 ოქტომბერს თბილისში უნდა გამართულიყო.

როგორც ჩანს, რუსების ფანები მაინც შეშინდნენ და თბილისის მცირერიცხოვანი დელეგაციით ესტუმრნენ. მათ თბილისის დინამოელი „კოლეგები“ გაუმასპინძლდნენ და „სპორტ-ექსპრესის“ ჟურნალისტის მტკიცებით, კეთილმოსურნეობით გააოცეს კიდევ. ჩრდილო ოსეთის პრეზიდენტი, ალექსანდრე მასხოვი „თავისი კაცის“ — რუსეთის ნაკრების მწვრთნელის, ვალერი გაზავევის საქონაგოდ გვესტუმრა. რუსეთის დელეგაციის ხელმძღვანელი ვიანესლავ ფეტისოვი ქართველთა დახვედრით აღტაცებული დარჩა და ძველ ტკბილ დროზე ალაპარაკდა. ერთი-ორი რუსი ჟურნალისტის გარდა ყველა მიხვდა, რომ მასპინძლობა თბილისის უპრობლემოდ შეძლო. უნდა გენახათ მათი გაფართოებული თვალეები, როდესაც აფხაზ ახრიკ ცხეიბას სტადიონზე გამოჩენას ხალხი აპლოდისმენტებით შეხვდა. ბედის უკუღმართობამ საქართველოში გაზრდილი ნიჭიერი კაცი რუსების სამსახურში ჩააყენა, მაგრამ თბილისში მას უამრავი მეგობარი ჰყავს.

ახლა უშუალოდ მომხდარზე ვისაუბროთ. თბილისური ტოტალიზატორების თავგაცემა გარისკეს საქართველო-რუსეთის მატჩზე ფსონების მიღება. არსებული რეალობიდან გამომდინარე კოეფიციენტები ასე განაწილდა: საქართველო — 3,4; ფრე — 3,1; რუსეთი — 1,8. დამეთანხმებით, ასეთი კოეფიციენტები არ დასახელებოდა, მატჩის გარიგების შიში რომ ჰქონოდათ. შესვედრამ დაადასტურა კიდევ, რომ მეტოქეები მოედანზე რევერანსებისთვის არ გამოსულან.

თუმცა, ვერც ერთი ჭკუათმყოფელი ვერ წარმოიდგენდა, რომ კიდევ ერთი კოეფიციენტის გათვალისწინება იყო საჭირო — შესვედრის ჩაშლისთვის! თამაშის 41-ე წუთზე „ლოკომოტივის“ სტადიონზე შუქი გამოირთო, მაგრამ ორიოდ წუთში პრობლემა მოგვარდა და ნორვეგიელმა არბიტრმა ევრებმ მატჩი განაახლა.

სამიოდე წუთში ისევ გამოირთო შუქი და... უკვე ველარ მოხერხდა სტადიონის განათება. ფეხბურთელები, სტუმრები, მასპინძლები, ერთი სიტყვით ყველანი აშკარად შეშფოთდნენ. მატჩს ვინლა ჩიოდა, სერიოზულად გაჩნდა შიში. ან რა გასაკვირია ან „ლოკომოტივის“ ტრიბუნებზე უკუნეთ წყვდიადს სანთელები-სა და ალელური გაზეთების შუქი ვერაფერს აკლებდა.

შემოთვება დაეტყობა სამთავრობო ლოგოში მსდომ ქართველ მაღალჩინოსან მოხელეებსაც... რკინიგზის დეპარტამენტის თავმჯდომარე ავაკი ჩხაიძე და სტადიონის ენერგეტიკოსები პრობლემის სასწრაფოდ მოგვარებას იმედოვნებდნენ. სამწუხაროდ, ეს შეუძლებელი აღმოჩნდა და მატჩიც შეწყდა. ევრონული ნაკრების პრესატაშის მამუკა კვარაცხელიას თქმით, თუკი ელექტროენერგიის მიწოდება 30 წუთში აღდგებოდა, მატჩის განახლება შესაძლებელი იყო. საქართველოსა და რუსეთის საფეხბურთო ორგანიზაციების პრეზიდენტებმა უფეს დელეგატ რუდოლფ ბატასთან ერთად მოლაპარაკეს შესვედრის გადადების თაობაზე. ახლა უფეს ხელმძღვანელობა გადაწყვეტს ხელახალი შესვედრის თარიღს. ერთგვარად მოულოდნელი გახლდათ რუსეთის საფეხბურთო კავშირის პრეზიდენტის, ვიანესლავ კოლოსკოვის სულგრძელობა. მას მომხდარი ფაქტის სათავესოდ გამოყენება არც უცდია.

გაუგებარია, საიდან მოიტანა ტელეკომპანია „ნტვ-ს“ ჟურნალისტმა ვლადიმერ მასლანეკომ ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ თითქოს უფეს ხელმძღვანელობამ საგანგებო სხდომაზე გადაწყვიტა მატჩის მეორე ტაიმის 13 ოქტომბერს გამართვა. არადა, როდესაც ეს ინფორმაცია ეთერში გადიოდა, იმ დროს რუსეთის დელეგაცია უკვე დასმობლობში მიფრინავდა.

ამ დროს „ორტ“-ს ქართველი კორესპონდენტი მომხდარის ისეთ ვერსიებს (მისი თქმით, ხალხში მოსმე-

ნილს) ავრცელებდა, რომ ზღაპარშიც ვერ ამოიკითხავდით: თითქოს, მატჩის ჩაშლით ჟორდანისა მონინალმდეგებები იყვნენ დაინტერესებულნი; რომ ეს ფაქტი ქართველ მოთამაშეთა უსუსურობით გამოწვეულ შიშს უკავშირდებოდა და ა.შ.

ფაქტობრივად, თავად რუსებმა თქვეს ის, რაც „ორტ“-ს კორესპონდენტს, ეტყობა, ვერც წარმოედგინა. მაშინ, როდესაც სტადიონისათვის ელექტროენერგიის მიწოდების სამივე წყარო გაითიშა, სერიოზული ეჭვი გაჩნდა, ხომ არ იყო ეს დივერსია? რუსებს ემინოდათ თბილისური დაპირისპირების, რასაც ხელს უწყობდა ისიც, რომ ქართველები არც ისე უსუსურად გამოიყურებოდნენ. შესაძლოა, მართლაც მოხდა გაუთვალისწინებელი შემთხვევა, რაც მხოლოდ ათასში ერთხელ შეიძლება მოხდეს... ასეა თუ ისე, შესვედრის ჩაშლა საქართველოს ნამდვილად არ აძლევდა ხელს. როგორც შევიტყვეთ, პანიკის დროს საქართველოში რუსეთის ელქს, გუდვეს თავად ვლადიმერ პუტინმა დაურეკა და დელეგაციის წევრებისა და ფეხბურთელების უსაფრთხოებით დაინტერესდა.

საბედნიეროდ, ოფიციალურ პირთა განცხადებით, მატჩის ნეიტრალურ მოედანზე გამართვა გამორიცხულია. ასე რომ, ქართველ გულშემატიკურებს განმეორებითი მატჩის ხილვის საშუალება კვლავ მიეცემა. მაგრამ საკითხავია, რა ბედი ელთი განილებულ გულშემატიკურებს? ფეხბურთის ფედერაციის გენერალური მდივნის, ვალერი ჩოლარისა თქმით, მათ ან ბილეთის საფასური დაუბრუნდებოთ, ან იმავე მატჩს ძველი ბილეთით დაესწრებინ.

მერაბ ჟორდანიას წუხს, რომ მატჩის ჩაშლა მისი ორგანიზაციის ბიუჯეტს მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდებს. გარდა იმისა, რომ ფედერაციას რუსების ხელახალი ვიზიტის დაფინანსება მოუწევს, მათ პრობლემა შეექმნებათ თურქულ ტელეკომპანიასთან, რომელმაც მატჩის ტელეტრანსლაციის უფლება გაზიარა თანხის საფასურად მოიპოვა.

ბოლოს არ შეიძლება ორიოდ სიტყვა მაინც არ ვთქვათ ახალ ქართულ ნაკრებზე. მატჩამდე ალექსანდრე ჩივაძემ ბრძანა: „მცირე ხნის წინ ვარშავაში

გამართულ მწვრთნელთა სემინარზე ფილოზოფმა, გიუნეშმა და მაკარტიმ წარმატების გარანტიად ფეხბურთელებში ეროვნული სულის გამოვლენა დაასახელეს. ჩვენც უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ საქართველოს ნაკრების წევრებმა გააცნობიერონ, რომელი ქვეყნის შვილები არიან“...

ვერავინ იტყვის, შუქი რომ არ ჩამქრალიყო, როგორ დასრულდებოდა შესვედრა, მაგრამ ერთი ტაიმიც საკმარისი აღმოჩნდა ქართველთა ბრძოლისუნარიანობის წარმოსაჩვენად. ქართველები განსაკუთრებული შემართებით თამაშობდნენ. განახლებული გუნდი სულაც არ სჩნდა ძველზე უარესი, მაგრამ მარტო ეს არაფერს ნიშნავს, მონდომების მიღმა ძნელი შესამჩნევი იყო გონივრული ტაქტიკა და გამარჯვების პერსპექტივა.

განახლებული გუნდის კაპიტანად, როგორც „კვირის პალიტრა“ ექსკლუზიური ინფორმაციით გაუწყებდათ, მართლაც „მილანის“ მცველი კახა კალაძე დაინიშნა.

გადათამაშება, სავარაუდოდ, ნოემბერში გაიმართება. საკითხავია, ქართველი ვიფანები რას ეწირდნენ რუსების ავტოპუსტებს და რატომ დაუშინეს ქვები და კვერცხები. P.S. თამაშამდე ერთ-ერთმა ქართულმა გაზეთმა შუა ფურცლებზე საქართველოს დროშა დაბეჭდა — ქართველი ფანები ეროვნულ დროშებს ააფრიალებდნენ. შუქის ჩაქრობის შემდეგ სამწუხაროდ დიდი ვერაფერი სანახავი იყო საქართველოსათვის აალებული დროშა...

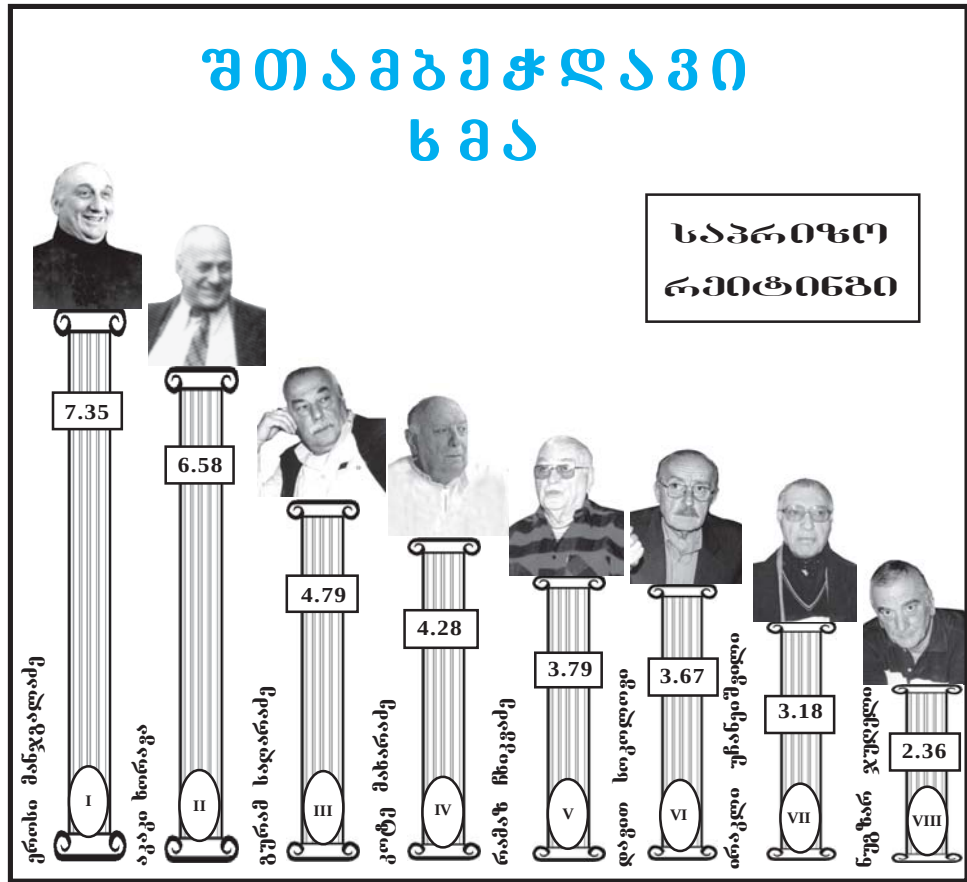
გეგმვის პრემია * გეგმვის პრემია * გეგმვის პრემია

ის თქვენი გეგმვა და რადგან ასეა, „ქვირის პალიტრის“ ჟურნალისტებს აღნიშნული რეიტინგის ქვეთარში თქვენი აზრით, ნომრის საუკეთესო (თქვენთვის სმას მიიღებს თქვენგან, მკითხველის სახელით, რედაქცია პრემიას — 50 ლარი უკვე თქვენ ანიჭებთ ყოველკვირეულ პრემიას. შეაფასეთ ამ ნომრის მასალები, ყველაზე საინტერესო სტატია. იმ მასალის ავტორს, რომელიც ყველაზე მეტ გაცემას მიიღებს. გამარჯვებული ჟურნალისტს ვინაობას მომდევნო ნომერში შეიტყობთ.

№40 (314) საპრიზო გამოკითხვა-რეიტინგის შედეგები

რეიტინგს 650 მკითხველი გამოეხმაურა. 4 ბარათი არასწორად იყო შევსებული. 266-მა ქალმა და 380-მა მამაკაცმა უპასუხა კითხვას: „ვის მიაჩნიათ XX საუკუნის ყველაზე „შთაბეჭდავი ხმის“ ტიტულს?“

რესპონდენტთა 53-მა ეს საპატიო ტიტული ეროსი მანჯგალაძეს მიანიჭა. მხოლოდ ხუთმა მკითხველმა შეაფასა იგი მინიმალური ქულით. 7,35 საშუალო ქულით განუმეორებელი ეროსი მანჯგალაძე პირველ ადგილზეა. შემდეგ ადგილზე აკაკი ხორავა, საშუალო ქულა 6,58, რესპონდენტთა 39-მა შეაფასა იგი მაქსიმალური — 8 ქულით. აღსანიშნავია, რომ მან დაიმსახურა ყველაზე ცოტა რაოდენობის (0,6) მინიმალური ქულა. გურამ სალარაძე 4,79 საშუალო ქულით მესამე ადგილზეა. ჩვენი მკითხველების აზრით, „შთაბეჭდავი ხმის“ ტიტულს აქ ჩამოთვლილ „ოქროს ხმის“ მფლობელთაგან შედარებით ნაკლებად იმსახურებენ დავით სოკოლოვი, ირაკლი უჩანეთილი და ნუგზარ ჯუღელი. ყველაზე მეტი მინიმალური ქულა (43) ნუგზარ ჯუღელს ხვდა წილად და 2,36 საშუალო ქულით რეიტინგშიც ბოლო ადგილზეა.

საპრიზოს ზუსტად შვიდი ბარათი-რეიტინგი დაემთხვა. ჩვენი გამარჯვებულები არიან თბილისელები — 63 წლის **ეროსი მანჯგალაძე**, 65 წლის **აკაკი ხორავა** და 36 წლის **გურამ სალარაძე**; სამტრედიელები — 24 წლის **ირაკლი უჩანეთილი** და 54 წლის **ნუგზარ ჯუღელი**; და 67 წლის მცხეთელი **დავით სოკოლოვი**. საპრიზო ფონდი — 100 ლარი მათ შორის თანაბრად განაწილდება. გამარჯვებულებს ეულოცავთ და პრიზის მისაღებად ველით რედაქციაში ოთხშაბათს, 16 ოქტომბერს, 17 საათზე.

№41 (315) საპრიზო გამოკითხვა-რეიტინგი

„ქვირის პალიტრა“ თავისი მკითხველებს ისეთი ანკედატის გამოკითხვებს სხვადასხვა საინტერესო საკითხზე, რაც საშუალებას მოგვცემს (ჩვენ და თქვენ), გავიგოთ საზოგადოების აზრი ამა თუ იმ მოვლენაზე, ფაქტზე და ა. შ. გარდა ამისა, გამოკითხვა-რეიტინგები საპრიზო, საპრიზო ფონდით — 100 ლარი

თქვენ მიერ შედგენილი რეიტინგებით დგება ერთი საერთო რეიტინგი, რომელიც გამოქვეყნდება „ქვირის პალიტრის“ მომდევნო ნომერში გამარჯვებულის ვინაობასთან ერთად.

პრიზს მიიღებს გამოკითხვის ის მონაწილე, რომლის მიერ შედგენილი (და, რა თქმა უნდა, რედაქციაში გამოგზავნილი) რეიტინგიც დაემთხვა საშუალო საპრიზო გამოკითხვაში შემოთავაზებული თემების თითოეული გრაფიკისათვის მკითხველთა მიერ დანერგილი ქულები ჯამდება და შემდეგ იყოფა რეიტინგის მონაწილეთა რაოდენობაზე, რაც გვაძლევს ამ გრაფის საშუალო ქულას.

რამდენიმე გამარჯვებულის შემთხვევაში, საპრიზო ფონდი მათ შორის განაწილდება, ხოლო თუ არც ერთი მკითხველის რეიტინგი არ დაემთხვა საშუალო, პრიზს მიიღებს მასთან ყველაზე მახლოებული ვარიანტი ავტორი.

იმ შემთხვევაში, თუკი მახლოებული ვარიანტიც არ იქნება, თანხა ემატება შემდეგი რეიტინგის საპრიზო ფონდს.

* საპრიზო გამოკითხვა-რეიტინგის შედეგ-ბისას ნუ დაგაბნელებათ, უპასუხეთ დაგეგმილი კითხვას.

№41 (315) საპრიზო გამოკითხვა-რეიტინგის ბარათი რაოდენობა განთავსებულ „ქვირის პალიტრის“ საფოსტო ყუთებში ჩაადგეთ ოთხშაბათს, 16 ოქტომბრის 10 საათამდე, თბილისში — ხუთშაბათს, 17 ოქტომბრის 13 საათამდე. © თბილისი

თემა №41 (315) — მუსიკალური ჟანრი

რა ჟანრის მუსიკა მოგონოთ ყველაზე მეტად? (ამოთვლილთაგან? დაუწერეთ მას 8 ქულა, მომდევნო — 7 და ა.შ. 1-მდე.)

№41(315) საპრიზო გამოკითხვა-რეიტინგი

ქ.	ჟანრი	ქულა
1	კლასიკური მუსიკა	
2	ჯაზი	
3	თანამედროვე კლასიკური	
4	თანამედროვე რუსული	
5	კლასიკური სლავური სიმღერა	
6	50-70-იანი წლების კლასიკური	
7	თანამედროვე რუსული	
8	კლასიკური	

დაგეგმილი კითხვა

თქვენ რომ დგებოდათ იყო, მომდევნო თუ არა ისე, როგორც პარლამენტარია საწილი 11 ოქტომბრის — დღითვედით თუ არა დარბაზს პრეზიდენტის გამოსვლისას?

დიახ	არა	არ ვიცი

(შესაბამისი უჯრა გადახაზეთ)

გეგმვის პრემია

დაახსენეთ ნომრის საუკეთესო სტატიის სათაური

თქვენი სახელი, გვარი

ქალაქი (რაიონი)

ასაკი

ტელეფონი

გეგმვის პრემიის შედეგები ასეთია:

1. გაბა გაბაშვილი — „ყაჩაღობა“ გენერალ-შენი ჭიანჭის თანხლებით...“ — 100 ხმა

2. ეთერ ერასე — „№1 თანამდებობაზე ბეგ-რი გურულია...“ — 97

3. დედა ჯიყაშვილი — „ტრიაო „თბილისის“ თბილისიდან უცნაურობაში თამაშობს“ — 62

4. ზურაბ მჭედლიშვილი — „ამერიკა არ იძულებს, თუმცა გვარი-ანად აწრუწუნებს რუსეთს“ — 55

5. ზვიად ჩაგვეტაძე — „საქართველოს მღვდელმთავარი მთავარი სტალინის ტიტულებით რუსეთის სუვერენობის მად-ზიები მარაგდება“ — 27

თქვენი პრემია — 50 ლარი გადაეცემა რუბრიკა „ყვერისის“ ავტორს **გაბა გაბაშვილს**.

„გეგმვის პრემიის“ მფლობელი 468 რესპონდენტმა გამოავლინა.

სივამი ჭიანჭილი, 8 წლის, ფოტო გადაღებულია მ. ფილმის „გარდინის დაცემის“ გადაღების დროს, მ. სტალინბრადი

ფოტოგალიტრა • ფოტოგალიტრა • ფოტოგალიტრა •

გთავაზობთ თქვენთვის ნაცნობი პიროვნებების ფოტოებს. გთხოვთ, პასუხები გამოგვიგზავნოთ „ქვირის პალიტრის“ საფოსტო ყუთების საშუალებით. ყველაზე ორიგინალური პასუხები გამოქვეყნდება გაზეთის შემდეგ ნომერში.

რას დაარქმევდით?

თქვენი სახელი, გვარი

ქალაქი (რაიონი)

ფოტოგალიტრა • „ფოტოგალიტრა“ „შევაზღავიდან“ დაბრუნდა!

როგორც დაგვირდით, კვლავ თქვენთან ვარ — დასვენებული, ენერგიამომღვალებული, ისევე, როგორც თქვენ...

„ფოტოგალიტრაში“ მხოლოდ მონაწილეთა 25%-მა შეძლო ასტაჯანა გოგონას ამოცნობა. ეს გოგონა ყველასათვის საყვარელი ქართველი მხანობი **სოფიკო ჭიანჭილია**.

ჩვენი მისიზება ასეთი იყო: „...ასტაჯანა რომ ყიფავი, ხომ მეტყობა? ანლა პაღიან დაბრძენებული და ცოტა არ იყოს „დამსიმეფულიც“ გახლავართ...“ ჰოდა, ამ მისიზების შემდეგ, რამდენად გახატოცრდაც უნდა მოგეჩვენოთ, დაფით თვეზაძე და ივანე გიორგაძე დასახელდნენ. დაგვეთანხმებით, მაშუკა ინაშვილის, კობა დაგვითაშვილისა და აკაკი ასათიანის დასახელებაც არ იყო მაინცდამაინც მოსალოდნელი.

მკითხველთა გარკვეულმა რაოდენობამ კი „ფოტოგალიტრაში“ „ამოიცნო“ ნანა დეკდარიანის, ნატო ონიანის, ხათუნა გოგორიშვილის, ნინო ბურჯანაძე...

ზურა ნიკოლაიშვილის მეგობრული შარგი

ედუარდ შევარდნაძე, ვლადიმერ პუტინი

